

The Voice

Vol.9 / No.45

Weekly

Monday, November 18 - 24, 2013

http://www.thevoiceinmyanmar.com

The Voice Weekly
ပရိသတ်များအတွက်
အထူးမေတ္တာလက်ဆောင်
ယနေ့ထုတ် The Voice
Saturday သတင်းစာ အခမဲ့ရယူပါ

လမ်းမပေါ်မှ စေတနာ့သမီးများ စာ 13

ဆေးပေါင်းခတ် တန်ဆောင်ပုဂ္ဂိုလ် စာ 11

TAX

စားသောက်ဆိုင်ပိုင်ရှင်များကို အခွန်ဘုတ်အဖွဲ့ခေါ်တွေ့မည်

ရန်ကုန် နိုဝင်ဘာ ၁၄

၁ သင့်ရဲ့လိုက်သော အခွန်များစနစ်ရေးဆွဲရာတွင် တစ်ဦးတည်းပိုင်စားသောက်ဆိုင်နှင့် ကုမ္ပဏီပိုင်စားသောက်ဆိုင်များကို အခွန်စီစစ်ကြပ်မတ်ရေးဘုတ်အဖွဲ့က ခေါ်ယူတွေ့ဆုံမည်ဖြစ်ကြောင်း အဆိုပါဘုတ်အဖွဲ့ အထွေထွေအတွင်းရေးမှူး ဦးကျော်ကျော်က The Voice သို့ ပြောကြားသည်။

ယင်းသို့တွေ့ဆုံရာတွင် နေရာအခက်အခဲကြောင့် တစ်ဦးတည်းပိုင် စားသောက်ဆိုင် ၁၅ ဆိုင် ခေါ်ယူတွေ့ဆုံမည်ဖြစ်ပြီး နောက်ပိုင်းမှ ကုမ္ပဏီပိုင်စားသောက်ဆိုင်များကို တွေ့ဆုံမည်ဖြစ်ကြောင်း၊ ရန်ကုန်မြို့တွင်းရှိ စားသောက်ဆိုင်ကြီးများအားလုံး ခေါ်ယူတွေ့ဆုံမည်ဖြစ်ကြောင်း၊ ၎င်းကပြောဆိုသည်။

“တစ်ဦးတည်းပိုင် စားသောက်ဆိုင် ၁၅ ဆိုင်ကိုတော့ ၁၈ ရက်နေ့ တနင်္လာနေ့ ကုလ် အခွန်ဘုတ်အဖွဲ့မှခေါ်ယူမည်”ဟု ဦးကျော်ကျော်က ဆိုသည်။

ရန်ကုန်မြို့တွင်းရှိ စားသောက်ဆိုင်ကြီးများကိုသာ တွေ့ဆုံမည်ဖြစ်ပြီး ၎င်းတို့ပေးဆောင်သည့် ပေးဆောင်ထိုက်သော အခွန်ငွေများပေးဆောင်စေရန် ယင်းသို့ တွေ့ဆုံခြင်းဖြစ်ကြောင်း အခွန်စီစစ်ကြပ်မတ်ရေးဘုတ်အဖွဲ့ထံမှ သိရသည်။

ပထမဦးဆုံးတွေ့ဆုံမည့်စားသောက်ဆိုင်များတွင် တစ်ဦးတည်းပိုင် စားသောက်ဆိုင်

ကြီးများ၊ ခြံမြေသော နီလာ၊ ရွှေညောင်ပင်၊ ရွှေကောင်ဟော့ပေါ့နှင့် Feel စားသောက်ဆိုင်တို့အပါအဝင် ဆိုင်ကြီး ၁၅ ဆိုင်ပါဝင်မည်ဖြစ်ကြောင်း၊ ယင်းနောက်တွေ့ဆုံမည့် ကုမ္ပဏီပိုင် စားသောက်ဆိုင် ၁၅ ဆိုင်တွင် တော်ဝင်ဥယျာဉ်ကဲ့သို့သော စားသောက်ဆိုင်

ကြီးများ ပါဝင်မည်ဖြစ်ကြောင်း၊ အဆိုပါဘုတ်အဖွဲ့ထံမှ သိရသည်။ စားသောက်ဆိုင်ပိုင်ရှင်များက အခွန်မည်သို့ ထမ်းဆောင်မည်ဆိုသည့် အချက်များနှင့် ရှေ့ဆက်၍ မည်သို့ကောင်းအောင် လုပ်ဆောင်သွားကြမည်ကို ဆွေးနွေး

သွားမည်ဖြစ်ကြောင်း၊ မြန်မာနိုင်ငံ စားသောက်ကုန်လုပ်ငန်းရှင်များအသင်း၊ အထွေထွေအတွင်းရေးမှူး ဦးကျော်မြတ်ထွန်းက ပြောကြားသည်။ “စားသောက်ဆိုင် ပိုင်ရှင်တစ်ယောက် အနေနဲ့ ပြောချင်တာက စာ 6

စာသို - မြန်မာ့စာသို

စားသောက်ဆိုင်များမှ ပေးဆောင်သည့် စာသိုစာသိုသော အခွန်ငွေများကို ပေးဆောင်စေရန်အတွက် တွေ့ဆုံခြင်းဖြစ်သည်ဟုဆိုသည်

POLITICS

ငြိမ်းချမ်းရေး တည်ဆောက်မှုတွင် စာချုပ်စာတမ်းထက် ယုံကြည်မှုပိုအရေးကြီးဟု ဘီလ်ကလင်တန်ဆို

ရန်ကုန် နိုဝင်ဘာ ၁၄

မြန်မာနိုင်ငံ၏ ပြည်တွင်း ငြိမ်းချမ်းရေး တည်ဆောက်မှု လုပ်ငန်းစဉ်များတွင် စာချုပ်စာတမ်းများ အပေါ် လက်မှတ်ရေးထိုးခြင်းထက် နှစ်ဖက်ယုံကြည်မှု တည်ဆောက်ရေးက ပိုအရေးကြီးကြောင်း အမေရိကန် သမ္မတဟောင်း ဘီလ်ကလင်တန်က ပြောကြားလိုက်သည်။

ရန်ကုန်မြို့တော်ရှိ မြန်မာ ငြိမ်းချမ်းရေးစင်တာ၌ နိုဝင်ဘာလ ၁၄ ရက်နေ့က နိုင်ငံရေးပါတီများနှင့် အရပ်ရပ်အဖွဲ့အစည်း ကိုယ်စားလှယ်များနှင့် တွေ့ဆုံရန် အမေရိကန် သမ္မတဟောင်းက အထက်ပါအတိုင်းပြောကြားလိုက်ခြင်းဖြစ်သည်။

မြန်မာနိုင်ငံ၌ တိုင်ရင်းသား လူမျိုးကွဲများအပြားစုံပြီး ယုံကြည်မှုကို ကိုယ်စားလှယ် မတူညီသဖြင့် ရေရှည် အတူတကွ သဟဇာတဖြစ်ပြီး နေထိုင်နိုင်ရန် နှစ်ဖက်အဖွဲ့အစည်းများကြား ယုံကြည်မှုတည်ဆောက်ရန် လိုအပ်ကြောင်း၊ ဒီမိုကရေစီသို့ ကူးပြောင်းရာတွင် လူတစ်ဦးတစ်ယောက်သည် အမြဲတမ်းမှန်ကန်သည့် စာ 6

ဒေါ်အောင်ဆန်းစုကြည်၊ မဟာဗျူဟာနှင့် အာဒိလိဒ်ဖနောင်းများ

စာ 26

20 13,500 Ks
 10 13,500 Ks
 05 13,500 Ks
 21 13,500 Ks
 14 13,500 Ks

CUSTOMS

ယခုဘဏ္ဍာနှစ် အကောက်ခွန်လျာထားချက်ထက် ကျပ် ၂၇ ဘီလီယံကျော် ကောက်ခံရရှိ

ရန်ကုန်၊ နိုဝင်ဘာ ၁၄

ရို ၂၀၁၃-၂၀၁၄ ဘဏ္ဍာရေးနှစ်အတွက် အကောက်ခွန်ကောက်ခံရရှိမှုသည် ကျပ်ငွေ ၁၇၂ ဒသမ ၄၇ ဘီလီယံ ကောက်ခံရရှိပြီးဖြစ်သောကြောင့် ကျပ်ငွေ ၁၄၇ ဘီလီယံ လျာထားချက်ထက် ၂၇ ဘီလီယံ ကျော် ပိုမိုကောက်ခံရရှိပြီဖြစ်ကြောင်း အကောက်ခွန်ဦးစီးဌာနက ထုတ်ပြန်သည်။

စာတိုက် မြန်မာ့

မော်တော်ယာဉ်တင်သွင်းမှု စီမံခန့်ခွဲမှုနှင့် တရားမဝင်ကုန်သည်များ၊ တားဆီးဆီးမှုပေးရန်စီမံချက်တို့ကြောင့် လျာထားချက်ထက်ကျော်လွန်ကာ ကောက်ခံရရှိပြီဖြစ်သည်ဟု ဆိုသည်။

အကောက်ခွန်ဦးစီးဌာန၏ ထုတ်ပြန်ချက်အရ ပုံမှန်အကောက်ခွန်အတွက် ကျပ်ငွေ ၁၃၇ ဘီလီယံနှင့် အခြားသော ထူးခြားစီမံချက် အကောက်ခွန်အတွက် ကျပ်ငွေ ၁၀ ဘီလီယံ ကောက်ခံရရှိရန် လျာထားရာတွင် ယခုနှစ်ဘဏ္ဍာရေးနှစ် မကုန်မီအတွင်းမှာပင် လျာထားချက်ထက် ပိုမိုကောက်ခံရရှိပြီး ဖြစ်သည်။

ပုံမှန်အကောက်ခွန်အတွက် ကျပ်ငွေ ၁၄၉ ဒသမ ၀၂၇ ဘီလီယံနှင့် အခြားသော ထူးခြားစီမံချက်အတွက် ကျပ်ငွေ ၂၃ ဒသမ ၄၄၄ ဘီလီယံ ကောက်ခံရရှိထားသည့် အတွက် လျာထားချက်ထက် ၁၁၈ ဒသမ ၉၄၄ ရာခိုင်နှုန်းကျော်လွန် ကောက်ခံ

ထားပြီးဖြစ်ကြောင်း အကောက်ခွန်ဦးစီးဌာန၏စာရင်းအရ သိရသည်။

ပြီးခဲ့သည့် ၂၀၁၂-၂၀၁၃ ဘဏ္ဍာရေးနှစ်တွင် လျာထားချက် ကျပ်ငွေ ၂၁၀ ဘီလီယံရှိပြီး ကောက်ခံရရှိမှု ၈၈၀၀၀ ကျပ်ငွေ ၄၀၂ ဒသမ ၇၂ ဘီလီယံ၊ ၁၉၁ ဒသမ ၇၇ ရာခိုင်နှုန်း ကောက်ခံရရှိထားသည်။

အကောက်ခွန်များ တိုးတက်ကောက်ခံရရှိခြင်းသည် ၂၀၁၁ ခုနှစ်နှစ်ကုန်ပိုင်းမှစတင်ကာ မော်တော်ယာဉ်တင်သွင်းမှု စီမံချက်ကြောင့်ဖြစ်ပြီး လိုင်စင်မဲ့ မော်တော်ဆိုင်ကယ်စီမံချက်နှင့် တရားမဝင်ကုန်တင်သွင်းမှုများ တားဆီးဆီးမှုပေးရန် စီမံချက်တို့ကြောင့် ယခုကဲ့သို့ အကောက်ခွန် ကျပ်ဘီလီယံ

လျာထားချက်ကိုကျော်လွန်ကာ ကောက်ခံရရှိခြင်းဖြစ်ကြောင်း အကောက်ခွန်ဦးစီးဌာနမှ အကြီးတန်းအရာရှိက ပြောကြားသည်။ အကောက်ခွန်ဦးစီးဌာန၏ ထုတ်ပြန်ချက်အရ ၂၀၀၁-၂၀၀၂ ဘဏ္ဍာရေးနှစ်မှ လက်ရှိဘဏ္ဍာရေးနှစ်အတွင်းတွင် ၂၀၀၃-၂၀၀၄ ဘဏ္ဍာရေးနှစ် တစ်နှစ်သာ လျာထားချက်ပြည့်မီခြင်းမရှိဘဲ ကျန်နှစ်များတွင် လျာထားချက်ထက် ကျော်လွန်ကောက်ခံရရှိထားသည်။

အစိုးရသစ်တက်လာပြီးနောက်ပိုင်းတွင် မော်တော်ယာဉ်တင်သွင်းခွင့် ဖြေလျှော့မှု၊ တရားမဝင်ကုန်တင်သွင်းမှု လျှော့ချရေး၊ တို့ကြောင့် အကောက်ခွန်

လျာထားချက်သည် ယခင်နှစ်များထက် ကျပ်ငွေဘီလီယံ ရာကျော်အထိ ရှိလာပြီး အမှန်တကယ် ကောက်ခံရရှိမှုသည်လည်း ပြီးခဲ့သည့် ၂ နှစ်အတွင်း လျာထားချက်ထက် နှစ်ဆနီးပါးကောက်ခံရရှိခဲ့သေးသည်။ လယ်ယာသုံးဆက်စပ်ပစ္စည်း အားလုံးသည် အကောက်ခွန် သုည ရာခိုင်နှုန်းဖြစ်ပြီး အကြီးစားစက်ပစ္စည်း (Heavy Machine) များကို ၅ ရာခိုင်နှုန်းမှ ၅ ရာခိုင်နှုန်းအထိ အကောက်ခွန်ကောက်ခံလျက်ရှိသည်။

လတ်တလောတွင် အကောက်ခွန်ရှင်းလင်းရေးလုပ်ငန်းများကို နိုင်ငံတကာအဆင့်မြစ်လာရန် အဆင့်မြှင့်တင်သည်

အနေနှင့် ဂျပန်နိုင်ငံ၏အကူအညီဖြင့် MACCS (Myanmar Automated Customs Clearance System) ဖော်ဆောင်ရန် ဆောင်ရွက်လျက်ရှိကြောင်း အကောက်ခွန်ဦးစီးဌာန ညွှန်ကြားရေးမှူး ဦးကျော်ဝင်းက ပြောကြားသည်။ မြန်မာနိုင်ငံ၏အပိုင် ကမ္ဘောဒီယာ၊ လာအိုနှင့် ဗီယက်နမ်နိုင်ငံတို့သည် ၂၀၁၇ ခုနှစ်တွင် လက်ရှိကောက်ခံနေသည့် အကောက်ခွန်ရာခိုင်နှုန်းမှ ၉၃ ရာခိုင်နှုန်းထိ လျော့ချရန်နှင့် ၂၀၁၈ ခုနှစ်တွင် အကောက်ခွန် သုညရာခိုင်နှုန်းထိ လျော့ချရန် သဘောတူညီထားကြသည်။

TRANSPORT

SEA Games ကာလ ရန်ကုန်-နေပြည်တော်-မန္တလေး အထူးအမြန်ရထားနှစ်စင်း နေ့စဉ်ပြေးဆွဲမည်

နေပြည်တော်၊ နိုဝင်ဘာ ၁၄

မြန်မာနိုင်ငံတွင် လာမည့်ဒီဇင်ဘာလ အတွင်းကျင်းပမည့် (၂၇) ကြိမ်မြောက် SEA Games အားကစားပွဲတော်ကာလ အတွင်း ရန်ကုန်-နေပြည်တော်-မန္တလေးခရီးစဉ်ကို အထူးအမြန်ရထားနှစ်စင်းဖြင့် တစ်လကြာ နေ့စဉ်ပြေးဆွဲမည်ဖြစ်ကြောင်း အားကစားဝန်ကြီးဌာန ဒုတိယဝန်ကြီး ဦးသောင်းထွန်းက ပြောကြားသည်။

နေပြည်တော်တွင် ကျင်းပမည့် (၂၇) ကြိမ်မြောက် SEA Games ပွဲတော်ကာလအတွင်း လုံခြုံရေး တိုက်ရိုက်ထုတ်လွှင့်မှုနှင့် သွားလာရေးအခြေအနေကို ပန်းဘဲတန်းမဆန္ဒနယ်မှ ပြည်သူ့လွှတ်တော်ကိုယ်စားလှယ်ဦးအောင်ဆန်းက ဒီဇင်ဘာလ ၁၄ ရက်နေ့တွင်ကျင်းပမည့် လွှတ်တော်အစည်းအဝေးတွင် မေးမြန်းရာ ၎င်းက ယင်းသို့ ပြန်လည်ဖြေကြားခဲ့ခြင်းဖြစ်သည်။ အထူးရထားနှစ်စင်းကို SEA Games ကာလအတွင်း နိုဝင်ဘာလ ၂၄ ရက်မှစ၍ ပြင်ပပြိုင်ပွဲများမရှိသည့် ဒီဇင်ဘာ ၂၄ ရက်နေ့အထိ အစုအဆန်ပြေဆွဲမည်ဖြစ်ကြောင်း အဆိုပါရထားသည် ရန်ကုန်မှ ည ၇ နာရီအချိန်တွင် ထွက်ခွာပြီး နေပြည်တော်သို့ နံနက် ၅ နာရီတွင် ရောက်ရှိနိုင်ရန် စီစဉ်ထားကြောင်း၊ ယင်းနောက် မန္တလေးသို့ နံနက် ၁၁ နာရီတွင် ရောက်ရှိမည်ဖြစ်ကြောင်း ၎င်းကဆက်လက် ရှင်းပြသည်။

SEA Games ကာလအတွင်း ရန်ကုန်-နေပြည်တော် ခရီးစဉ်အတွက် ယာဉ်လိုင်း ၂၃ လိုင်းမှ ယာဉ်အစီရေ ၄၃၀ စီး နေပြည်တော်-မန္တလေးခရီးစဉ်အတွက် ယာဉ်လိုင်း ၁၄ လိုင်းမှ အစီရေ ၂၇၆ စီး၊ နေပြည်တော်-မြိတ္တင်းအတွက် ၃၂၁ စီး၊ ရန်ကုန်-မြိတ္တင်း ယာဉ်လိုင်း ၃၃၇ လိုင်းမှ အစီရေ ၆၃၃၈ စီး၊ မန္တလေးတွင် ယာဉ်လိုင်း ၄၃ လိုင်းမှ အစီရေ ၈၅၇ စီး ပြေးဆွဲမည်ဖြစ်ကြောင်း၊ စီမံခန့်ခွဲမှုဌာနက ယာဉ်များကို နေပြည်တော်တွင် ၁၁၁ စီး၊ ရန်ကုန်တွင် ၃၃၆၇ စီး၊ မန္တလေးတွင် ၁၃၇ စီး ပြေးဆွဲမည်ဖြစ်ကြောင်း အဆိုပါ ဒုတိယဝန်ကြီးက ပြောကြားသည်။

ထို့ပြင် ရွက်လှေပြိုင်ပွဲကျင်းပမည့် ငွေဆောင်ကမ်းခြေသို့ ပြေးဆွဲမည့် ရန်ကုန်- ပုသိမ်-ငွေဆောင်ခရီးစဉ်အတွက် ခရီးသည်တင်ယာဉ် ၆၄ စီး၊ စီစဉ်ထားပြီး လုံလောက်မှုမရှိပါက ဧရာဝတီတိုင်းဒေသကြီးသို့ လက်ရှိပြေးဆွဲနေသော ခရီးသည်တင်ယာဉ် ၅၁၆ စီးအပြင် တက္ကစီ ၁၅၀ စီးဖြင့် ပြေးဆွဲမည် ဖြစ်ကြောင်း ၎င်းက ရှင်းပြသည်။

ဘဏ္ဍာရေးနှစ်	လျာထားချက်	ကောက်ခံရရှိမှု	ရာခိုင်နှုန်း
၂၀၁၀-၂၀၁၁	၂၆၃	၂၈၃.၀၆	၁၀၇.၆၃
၂၀၁၁-၂၀၁၂	၆၉	၁၅၈.၀၃	၂၂၉.၀၃
၂၀၁၂-၂၀၁၃	၂၀၀	၄၀၂.၇၂	၁၉၁.၇၅
၂၀၁၃-၂၀၁၄	၁၄၇	၁၇၂.၄၇	၁၁၆.၄၄

မှတ်ချက်: ၂၀၁၃-၂၀၁၄ ဘဏ္ဍာနှစ်အတွက် ကောက်ခံဆဲဖြစ်သည်။

SPECIAL REPORT

ငွေကြေးဟောင်းပွမှု တစ္ဆေ

ရဲစွန်းအောင်

မြန်မာနိုင်ငံစီးပွားရေးစောင့်ကြည့်အစီရင်ခံစာကို ယခုနှစ်နိုဝင်ဘာလဆန်းတွင် ကမ္ဘာ့ဘဏ်က ပထမဆုံးအကြိမ်အဖြစ်တရားဝင်ထုတ်ပြန်ကြေညာလိုက်သည်။ ယင်းအစီရင်ခံစာကို မြောက်လူရှင်တစ်ကြိမ်ထုတ်ပြန်မည်ဖြစ်သည်။

နိုဝင်ဘာလ ၆ ရက်နေ့က ထုတ်ပြန်လိုက်သည့် ယင်းအစီရင်ခံစာတွင် သဘာဝဓာတ်ငွေ၊ ဝန်ဆောင်မှုလုပ်ငန်းများ၊ ဆောက်လုပ်ရေး၊ နိုင်ငံခြားရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှုနှင့် ကုန်စည်တင်ပို့မှု ဖွံ့ဖြိုးလာသောကြောင့် ၂၀၁၂-၂၀၁၃ ဘဏ္ဍာနှစ်တွင် စီးပွားရေးဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှုနှုန်း ၆ ဒသမ ၅ ရာခိုင်နှုန်း တိုးတက်မှုရှိပြီး ၂၀၁၄ ခုနှစ်တွင် ၆ ဒသမ ၈ ရာခိုင်နှုန်းအထိ တိုးတက်နိုင်ကြောင်း ဖော်ပြထားသည်။

သို့သော်လည်း စားသောက်ကုန်ဈေးနှုန်းနှင့် အိမ်၊ မြေ၊ မြေဥယျာဉ်စသော ကုန်ကျစရိတ်များ မြင့်တက်လာသောကြောင့် ငွေကြေးဟောင်းပွမှုမှာ ယခုနှစ် သြဂုတ်လအထိ ၇ ဒသမ ၃ ရာခိုင်နှုန်း ရှိကြောင်း အဆိုပါအစီရင်ခံစာတွင် ဖော်ပြထားသည်။

စီးပွားရေးတိုးတက်မှုကို ကန့်သတ်ကာ ဖြည့်နေသည့်သဘော

အဓိကကတော့ ငွေကြေးဟောင်းပွမှုကို ဖြစ်စေမယ့် အကြောင်းရင်းတွေကို မဖြစ်အောင်လုပ်ဖို့လိုအပ်တာပါ။ IMF (အပြည်ပြည်ဆိုင်ရာ ငွေကြေးရာဇဝင်ငွေအဖွဲ့) ကတော့ အဓိကပြောမှာပေါ့။ ဘတ်ဂျက်လို ငွေပြန်လည်း ငွေကြေးဟောင်းပွမှုဖြစ်တတ်တယ်။ ငွေလဲနှုန်းတန်ဖိုး ကျရင်လည်း ဖြစ်တတ်တယ်။ ငွေကြေးဟောင်းပွမှု ၅ ဒသမ ၅ ရာခိုင်နှုန်းအောက်မှာပဲရှိသင့်တယ်လို့ IMF ကလည်း ပြောထားတယ်” ဟု စီးပွားရေးမူဝါဒဆိုင်ရာ ပညာရှင် ဒေါက်တာအောင်ကိုကိုက ဆိုသည်။

မြန်မာနိုင်ငံမှာ ကုန်ထုတ်လုပ်နိုင်စွမ်းနည်းပါး၍ သွင်းကုန်ပေါမီခိုနေရပြီး ဘဏ္ဍာရေးလုံခြုံရေးသောနိုင်ငံ ဖြစ်သောကြောင့် ကုန်ဈေးနှုန်းတက်ခြင်း၊ စီးတာခတက်ခြင်းကဲ့သို့သော ငွေကြေးဟောင်းပွမှုဖြစ်စေနိုင်သော ကိစ္စရပ်များကို ဂရုတစိုက် ထိန်းသိမ်းသင့်သည်ဟု စီးပွားရေးပညာရှင် အချို့က သုံးသပ်သည်။

“Inflation ရယ်၊ ကုန်ဈေးနှုန်းရယ်၊ လုပ်ခလစာရယ်၊ ကုန်ထုတ်လုပ်မှုရယ်က ဆက်စပ်မှုတွေရှိနေနေတယ်။ တစ်ခု

တောင် - ငွေကြေး

ငွေကြေးဟောင်းပွမှုသည် အထွေထွေကုန်ဈေးနှုန်းနှင့်ဆက်စပ်နေပြီး နိုင်ငံသားများ၏ ဝယ်ယူနိုင်စွမ်းအားကျဆင်းစေကာ အထူးသဖြင့် အခြေခံလူတန်းစားကို ပိုမိုထိခိုက်စေသည်ဟုဆိုသည်

တက်ရင် အခြားတစ်ခုက လိုက်တက်မယ်။ Inflation တက်လာရင် ကုန်ဈေးနှုန်းတက်လာမှာ။ ကုန်ဈေးနှုန်းတက်တာကို ထိန်းဖို့ လစာကို ကုန်ထုတ်လုပ်မှုကို ပိုကုန်ထုတ်တာလားရယ်” ဟု စီးပွားရေးမဟာဘွဲ့ရ တစ်ဦးဖြစ်သူ ဦးနိုင်ဦးကဆိုသည်။

ငွေကြေးဟောင်းပွမှုကြောင့် ကုန်ဈေးနှုန်းများတက်လာမည်ကို စိုးရိမ်ပြီး အခြေခံလူတန်းစားများအတွက် အခက်အခဲများ ဖြစ်ပေါ်လာမည်ကို စိုးရိမ်ကြောင်း ၎င်းက ဆိုသည်။

ကမ္ဘာ့ဘဏ်ထုတ်ပြန်ချက်တွင် လက်ရှိ ၇ ဒသမ ၃ ရာခိုင်နှုန်းရှိနေသော မြန်မာနိုင်ငံ၏ငွေကြေးဟောင်းပွမှုသည် ထက်မံတိုးတက်လာစွမ်းရှိနေပြီး စိုးရိမ်ရကြောင်း ဖော်ပြထားသည်။

အစိုးရလိုငွေပြုမှု၊ ကုန်သွယ်ရေးမညီမျှမှုနှင့် အိမ်၊ မြေ၊ မြေနှင့် ဆောက်လုပ်ရေးလုပ်ငန်းများ၊ ကုန်စည်ဈေးနှုန်း၊ မြင့်တက်မှုများကြောင့် ဖြစ်နိုင်ကြောင်းလည်း စီးပွားရေးပညာရှင်အချို့က သုံးသပ်

သည်။ “ငွေကြေးဟောင်းပွမှုကြောင့် တစ်ယူနစ်ထုတ်လုပ်မှုစရိတ်ပိုမြင့်မားစေတယ်။ Total Production Cost (စုစုပေါင်း ထုတ်လုပ်မှု စရိတ်) ရော Unit Production Cost (တစ်ခုချင်းအလိုက် ထုတ်လုပ်မှု စရိတ်) ရော မြင့်မားလာတယ်။ မြန်မာနိုင်ငံက ထုတ်ကုန်တွေက ပြည်ပနိုင်ငံတွေက ထုတ်ကုန်တွေကို မယှဉ်နိုင်ဘူး။ ထုတ်လုပ်မှုကုန်ကျစရိတ်တွေ မြင့်မားနေလို့ ယှဉ်ပြိုင်နိုင်စွမ်းနည်းသွားတယ်။ ဈေးနှုန်းအတိုင်း အတာ ယှဉ်နိုင်စွမ်းနည်းသွားတယ်။ နောက်ပြီး ငွေကြေးဟောင်းပွမှုကြောင့် ငွေတန်ဖိုးကျမယ်။ ငွေလဲနှုန်းကျမယ်” ဟု စီးပွားရေးမူဝါဒပညာရှင် ဒေါက်တာအောင်ကိုကိုက ပြောဆိုသည်။

ပြည်ပလုပ်ငန်းအချို့ပြည်တွင်းတွင် လာရောက်လုပ်ကိုင်ရန် စိတ်ဝင်စားမှုရှိနေသော်လည်း စီးပွားရေးတည်ငြိမ်မှုမရှိနေမှသာ လာရောက်ကြမည်ဖြစ်ကြောင်း ရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှုနှင့် ကုမ္ပဏီများညွှန်ကြားမှု

ဦးစီးဌာနမှ တာဝန်ရှိသူတစ်ဦးကဆိုသည်။ “FDI တွေများများဝင်လာရင်၊ စက်ရုံအလုပ်ရုံတွေများလာရင် ကုန်ထုတ်လုပ်မှု မြင့်လာရင် ကုန်ဈေးနှုန်းတွေကျလာမယ်။ အခုက FDI တွေက လောက်လောက် လားလားမဝင်သေးဘူး။ တင်သားမြင်သာမဝင်သေးဘူး။ ထုတ်လုပ်မှုတိုးတက်လာရင် ကုန်ဈေးနှုန်းကျလာမယ်။ သူများနိုင်ငံတွေတက်တာက ၁ ရာခိုင်နှုန်း၊ ၂ ရာခိုင်နှုန်း လောက်ပဲရှိတယ်။ ကုန်ဈေးနှုန်းထပ်တက်ရင် အခြေအနေအထားမယ်” ဟု ကမ္ဘောဇဘဏ် ဒုတိယဥက္ကဋ္ဌဦးသန်းလွင်က ပြောကြားသည်။

ငွေကြေးဟောင်းပွမှုသည် အထွေထွေကုန်ဈေးနှုန်းနှင့် ဆက်စပ်နေပြီး နိုင်ငံသားများ၏ ဝယ်ယူနိုင်စွမ်းအားကျဆင်းစေကာ အထူးသဖြင့် အခြေခံလူတန်းစားကို ပိုမိုထိခိုက်စေကြောင်း၊ ဒေါက်တာအောင်ကိုကိုက ပြောဆိုသည်။

အခြေခံလူတန်းစားဆိုတာက ဝင်ငွေအဆင့်နိမ့်တဲ့ နိုင်ငံတစ်ခုတွေ၊ ပုဂ္ဂလိက

ဝန်ထမ်းတွေကိုဆိုလိုတာ။ ဒါပေမဲ့ ဒီကိစ္စကြီးက နိုင်ငံသားအားလုံးနဲ့ သက်ဆိုင်တယ်” ဟု ၎င်းကဆိုသည်။

ငွေကြေးဟောင်းပွမှုနှုန်းသည် တိုင်းပြည်စီးပွားရေးတည်ငြိမ်မှု အတွက် အလွန်အရေးပါပြီး ငွေကြေးဟောင်းပွမှုနှုန်း ၇ ရာခိုင်နှုန်းကျော်ရှိနေခြင်းကြောင့် စားသုံးသူများအပေါ် အခက်အခဲများ ဖြစ်ပေါ်လာနိုင်ပါသည်။ အသေးစားနှင့် အလတ်စား စီးပွားရေးလုပ်ငန်းများအပေါ် ထိခိုက်မှုရှိကြောင်း၊ တောင်ဒဂုံစက်မှုဇုန်ရှိ စက်မှုလုပ်ငန်းစုတစ်ခုမှ အုပ်ချုပ်မှုဒါရိုက်တာ ဦးရန်နောင်က သုံးသပ်သည်။

“လွန်ခဲ့တဲ့ ၂ နှစ်လောက်က လက်စက်ရည်တစ်ခွက် ၂၀၀ ကနေ အခု ၂၅၀၊ ၃၀၀ ဖြစ်လာပြီ” ဟု ညောင်ပင်လေးဈေးတွင် လက်ကားကုန်ပစ္စည်းရောင်းချသူ ဒေါ်ခင်စုန်းက ဆိုသည်။

ငွေကြေးဟောင်းပွမှုကြောင့် စာမျက်နှာ 8 သို့

Advertisement for hair loss treatment. It features a close-up of a man's head with a receding hairline. The text in Burmese asks 'အစွန်းအထင်းက ကြီးမားတဲ့ ပြဿနာလား?' (Is the thinning at the ends a big problem?). Below it, it says 'အဖြေကို နောက်စာမျက်နှာတွင် ကြည့်ပါ။' (Check the back of the page for the answer).

EDITORIAL

အနစ်သာရနှင့် ပကာသန

မြန်မာနိုင်ငံတွင် ကထိန်ရာသီရောက်လာပြီဆိုသည်နှင့် ဘာသာရေးစနစ်ပြ အသံချစ်ကဏ္ဍက နေ့မအား၊ ညမနား၊ ဖွင့်တတ်ကြသည်။ ဘာသာရေးစနစ်ပြ ဆိုသည့်အတိုင်း ဘာသာရေး၏ အနစ်သာရကို လေ့နက်စွာ နားမလည်သူများက အသံချစ်ကဏ္ဍကျယ်ကျယ်စွာ ဘာသာတရား၊ လောကဓာတ်ယောင်ပြနေကြခြင်းဖြစ်သည်။

စင်စစ်အားဖြင့် အခြားဗုဒ္ဓဘာသာနိုင်ငံများတွင် ဘုရားရှိပ်၊ ကျောင်းရှိပ် စသည့်သာသနာ့ပိုင်နယ်မြေများမှာ ဆူညံသံမကြားရဘဲ များစွာ အေးချမ်းငြိမ်သက်မှုရှိသည်။ ထို့အတူ ဘာသာရေးအခမ်းအနားများကိုလည်း ဆိတ်ဆိတ်ငြိမ်ငြိမ် ကျင်းပကြသည်။ ဘာသာရေးနှင့်မဆိုင်သော အနောက်တိုင်းခေတ်ပေါ်တေးဂီတများ၊ သီဆို တီးမှုတ်၊ ကခုန်ခြင်းမပြုဘဲ ဖိုရက်တီတို အသံချစ်ကဏ္ဍမပါဘဲ ငြိမ်သောင်းသံသာစွာ သီဆို၊ တီးမှုတ်ခြင်းသာရှိသည်။

မြတ်ဗုဒ္ဓ၏ဓမ္မများကိုယှဉ်က အေးချမ်းခြင်း၊ တည်ငြိမ်ခြင်းသာသာ အပြည့်အဝ ဆောင်သောကြောင့် ဆူညံမှုများနှင့် ဆန့်ကျင်ဘက်ဖြစ်သည်။ ထို့အတူ ဗုဒ္ဓသည် အနစ်သာရသဘောကဏ္ဍ အဓိကထားပြီး ပကာသနကို အားမပေးပေ။ သာသနာ့ပြုခြင်းမှာ လူသားတိုင်း၏ စိတ်နှလုံးကို နှည့်သိမ်းမှုမလိုခြင်း၊ အေးချမ်းတည်ငြိမ်စေလိုခြင်း၊ ကောင်းသောအမှုများနှင့် မွေ့လျော်စေခြင်း၊ အမှန်တကယ်လိုအပ်ချက်ရှိနေသော ရဟန်း၊ နေရာ၊ ဌာန၊ လူပုဂ္ဂိုလ်များကို လှူဒါန်း၊ ပေးကမ်း၊ စွန့်ကြဲကာ မှန်ကန်သောဒါနပြုစေလိုခြင်း၊ ကိုယ်ကျင့်သီလ ကျင့်ဝတ်သိက္ခာများ စောင့်ထိန်းလိုက်နာစေလိုခြင်း၊ ဝိပဿနာ ဘာဝနာတရား လက်တွေ့ယူများ ကျင့်ကြံ အားထုတ်စေလိုခြင်းတို့ဖြစ်သည်။ ဆိုလိုသည်မှာ မြတ်ဗုဒ္ဓ၏ အစစ်အမှန် အဆုံးအမ ဓမ္မကို ကျွန်ုပ်တို့ကိုယ်စီ စိတ်နှလုံးတွင် ကိန်းအောင်တည်တံ့ခြင်း၊ တစ်နည်းအားဖြင့် နှလုံးသားတွင် ဘုရားတည်ခြင်းဖြစ်သည်။

သို့သော် ယနေ့မြန်မာလူမှုဝတ်စုံနံ့ဖြိုးမှုကြောင့် ပြုမူနေကြသော ဘာသာရေးကိစ္စများမှာ ဗုဒ္ဓ၏ အစစ်အမှန်ဓမ္မနှင့် ဖီလာပြုနေသည့် အပေါ်ယံရွှေမျှင်ကြက်စွတ်က ကြီးမားနေရာယူထားသကဲ့သို့ရှိသည်။ ဆိုလိုသည်မှာ အဓိက အနစ်သာရတက် သာဗျာဏာသနာ့ဘက်ကို အသားပေးလွှန်းနေသည့်သာသနာဖြစ်သည်။ ရဟန်းသံဃာများကိုလည်း ဝိနည်းနှင့်မအပ်စပ်သည့် ဝတ္ထုပစ္စည်းများ၊ လွန်စွာ ဆက်ကပ်လှူဒါန်းလာခြင်းနှင့် ထိုဆက်ကပ်လှူဒါန်းမှုများကို အလွန်ပိုက်လံများကလည်း လက်ခံနေခြင်းတို့ကလည်း ပကာသနကို သွယ်ဝိုက်အားပေးသကဲ့သို့ ဖြစ်နေသောကြောင့် ဗုဒ္ဓအလိုကျ သာသနာတော်ကြီးအတွက် စိုးရိမ်ဖွယ်ရာဖြစ်သည်။

လူအဖွဲ့အစည်းတို့၏ ယဉ်ကျေးမှုနှင့် အတွေးအခေါ်မှာ ထိုလူအဖွဲ့အစည်း၏ ဘာသာရေးအဆုံးအမအပေါ်တွင် ယေဘုယျအားဖြင့် အခြေခံသည်။ ထို့အပြင် အခြားသော နိုင်ငံရေး၊ စီးပွားရေး၊ လူမှုရေးများအပေါ်တွင်လည်း ဘာသာရေးက တစ်နည်းမဟုတ်တစ်နည်း ဩဇာသက်ရောက်မှုရှိတတ်သည်။ ဘာသာတရား၏ အနစ်သာရများအပေါ် ပကာသနများက ကြီးမားလာပါက အခြားနယ်ပယ်အားလုံးကိုလည်း သက်ရောက်မှုရှိလာကာ အကျိုးစီးပွားအပေါ် အနစ်မဲ့ လူအဖွဲ့အစည်းအဖြစ်သို့ ရောက်ရှိသွားနိုင်သည်ကို အထူးသတိပြုသင့်ကြောင်း သတိပေးလိုရင်းဖြစ်သည်။

အယ်ဒီတာ (၁၄-၁၁-၂၀၁၃)

SPECIAL REPORT

ကလေးအမည်တပ် လူကြီးအကြွေစေလောင်းကစားပိုင်းများ

ကြည်ကြည်လွင်း၊ ခိုင်စိုးလင်း၊ ကျော်ဦးနိုင်

က လောကဓားကွင်းဟု အမည်တပ်ထားသော်လည်း လူကြီးများသာ တွေ့ရလေ့ရှိသည်။

ရန်ကုန်မြို့တော်တွင် လူနေမှု အဆင့် အတန်းမြင့်မားလာခြင်းနှင့်အတူ အပန်းဖြေစရာ အဆင့်မြင့်ကလေးကစားကွင်း၊ အဆင့်မြင့်အပန်းဖြေစင်တာများ၊ အများပြောသော ကျွန်း၊ အကြွေစေမှုများကို လက်ဆောင်ပစ္စည်းများလဲလှယ်ကာ အပျော်တစ်ကစားနည်းများ ဆောင်ရွက်မှုများ ရှိသော်လည်း အချို့သော ကလေးကစားကွင်း၊ အပန်းဖြေစင်တာများသည် အဆင့်မြင့်အကြွေစေရိပ်စက်များ၊ အများစု နေရာယူလေ့ရှိသည်။ နည်းပညာ တိုးတက်လာမှုကြောင့် အကြွေစေရိပ်စက်များတွင် အကြွေစေမှုများ ထည့်သွင်း၊ ရန်ကုန်မြို့တော် ကစားလိုသော ငွေပမာဏကို ဂဏန်းနှစ်ထပ်ကာ ဆော့ကစားနိုင်ပြီး အနိုင်အရှုံးကို အဆီပါစက်က တွက်ချက်ပေးသည့် အထိပင်ဖြစ်လာသည်။ အကြွေစေရိပ်စက်များသည် အကြွေစေမှုများ ထည့်သွင်း၊ ရန်ကုန်မြို့တော် ကစားလိုသော ငွေပမာဏကို ဂဏန်းနှစ်ထပ်ကာ ဆော့ကစားနိုင်ပြီး အနိုင်အရှုံးကို အဆီပါစက်က တွက်ချက်ပေးသည့် အထိပင်ဖြစ်လာသည်။ အကြွေစေရိပ်စက်များသည် အကြွေစေမှုများ ထည့်သွင်း၊ ရန်ကုန်မြို့တော် ကစားလိုသော ငွေပမာဏကို ဂဏန်းနှစ်ထပ်ကာ ဆော့ကစားနိုင်ပြီး အနိုင်အရှုံးကို အဆီပါစက်က တွက်ချက်ပေးသည့် အထိပင်ဖြစ်လာသည်။

အကြွေစေရိပ်စက်များကြောင့် အခြားသုတိ ပစ္စည်းကို လောဘဖြင့် အလွယ်တကူ လိုသောစိတ်၊ ဂိမ်းဆော့ကစားရာတွင် ရှုံးလာပါက မိမိပိုင်ပစ္စည်းများ၊ မိသားစုဝင်များ၏ တန်ဖိုးကြီးပစ္စည်းများကို ရောင်းချပေါင်းနံကစားသွားမှုများ ရှိလာရာ မိသားစုတွင် အတွင်းရန်သူ ရှိသကဲ့သို့ပင် ဖြစ်ကြောင်း၊ သယ်နံကျွန်း၊ မြို့နယ်၊ ငယ်ရိပ်ရပ်ကွက်တွင် နေထိုင်သူ တကယ့်လိုက်လံထိက ဆရာမတစ်ဦးက ပြောကြားသည်။

ရန်ကုန်မြို့တော်တွင် လူနေမှု အဆင့် အတန်းမြင့်မားလာခြင်းနှင့်အတူ အပန်းဖြေစရာ အဆင့်မြင့်ကလေးကစားကွင်း၊ အဆင့်မြင့်အပန်းဖြေစင်တာများ၊ အများပြောသော ကျွန်း၊ အကြွေစေမှုများကို လက်ဆောင်ပစ္စည်းများလဲလှယ်ကာ အပျော်တစ်ကစားနည်းများ ဆောင်ရွက်မှုများ ရှိသော်လည်း အချို့သော ကလေးကစားကွင်း၊ အပန်းဖြေစင်တာများသည် အဆင့်မြင့်အကြွေစေရိပ်စက်များ၊ အများစု နေရာယူလေ့ရှိသည်။ နည်းပညာ တိုးတက်လာမှုကြောင့် အကြွေစေရိပ်စက်များတွင် အကြွေစေမှုများ ထည့်သွင်း၊ ရန်ကုန်မြို့တော် ကစားလိုသော ငွေပမာဏကို ဂဏန်းနှစ်ထပ်ကာ ဆော့ကစားနိုင်ပြီး အနိုင်အရှုံးကို အဆီပါစက်က တွက်ချက်ပေးသည့် အထိပင်ဖြစ်လာသည်။ အကြွေစေရိပ်စက်များသည် အကြွေစေမှုများ ထည့်သွင်း၊ ရန်ကုန်မြို့တော် ကစားလိုသော ငွေပမာဏကို ဂဏန်းနှစ်ထပ်ကာ ဆော့ကစားနိုင်ပြီး အနိုင်အရှုံးကို အဆီပါစက်က တွက်ချက်ပေးသည့် အထိပင်ဖြစ်လာသည်။

အပန်းဖြေမြို့တော်တွင် လူနေမှု အဆင့် အတန်းမြင့်မားလာခြင်းနှင့်အတူ အပန်းဖြေစရာ အဆင့်မြင့်ကလေးကစားကွင်း၊ အဆင့်မြင့်အပန်းဖြေစင်တာများ၊ အများပြောသော ကျွန်း၊ အကြွေစေမှုများကို လက်ဆောင်ပစ္စည်းများလဲလှယ်ကာ အပျော်တစ်ကစားနည်းများ ဆောင်ရွက်မှုများ ရှိသော်လည်း အချို့သော ကလေးကစားကွင်း၊ အပန်းဖြေစင်တာများသည် အဆင့်မြင့်အကြွေစေရိပ်စက်များ၊ အများစု နေရာယူလေ့ရှိသည်။ နည်းပညာ တိုးတက်လာမှုကြောင့် အကြွေစေရိပ်စက်များတွင် အကြွေစေမှုများ ထည့်သွင်း၊ ရန်ကုန်မြို့တော် ကစားလိုသော ငွေပမာဏကို ဂဏန်းနှစ်ထပ်ကာ ဆော့ကစားနိုင်ပြီး အနိုင်အရှုံးကို အဆီပါစက်က တွက်ချက်ပေးသည့် အထိပင်ဖြစ်လာသည်။ အကြွေစေရိပ်စက်များသည် အကြွေစေမှုများ ထည့်သွင်း၊ ရန်ကုန်မြို့တော် ကစားလိုသော ငွေပမာဏကို ဂဏန်းနှစ်ထပ်ကာ ဆော့ကစားနိုင်ပြီး အနိုင်အရှုံးကို အဆီပါစက်က တွက်ချက်ပေးသည့် အထိပင်ဖြစ်လာသည်။

အပန်းဖြေမြို့တော်တွင် လူနေမှု အဆင့် အတန်းမြင့်မားလာခြင်းနှင့်အတူ အပန်းဖြေစရာ အဆင့်မြင့်ကလေးကစားကွင်း၊ အဆင့်မြင့်အပန်းဖြေစင်တာများ၊ အများပြောသော ကျွန်း၊ အကြွေစေမှုများကို လက်ဆောင်ပစ္စည်းများလဲလှယ်ကာ အပျော်တစ်ကစားနည်းများ ဆောင်ရွက်မှုများ ရှိသော်လည်း အချို့သော ကလေးကစားကွင်း၊ အပန်းဖြေစင်တာများသည် အဆင့်မြင့်အကြွေစေရိပ်စက်များ၊ အများစု နေရာယူလေ့ရှိသည်။ နည်းပညာ တိုးတက်လာမှုကြောင့် အကြွေစေရိပ်စက်များတွင် အကြွေစေမှုများ ထည့်သွင်း၊ ရန်ကုန်မြို့တော် ကစားလိုသော ငွေပမာဏကို ဂဏန်းနှစ်ထပ်ကာ ဆော့ကစားနိုင်ပြီး အနိုင်အရှုံးကို အဆီပါစက်က တွက်ချက်ပေးသည့် အထိပင်ဖြစ်လာသည်။ အကြွေစေရိပ်စက်များသည် အကြွေစေမှုများ ထည့်သွင်း၊ ရန်ကုန်မြို့တော် ကစားလိုသော ငွေပမာဏကို ဂဏန်းနှစ်ထပ်ကာ ဆော့ကစားနိုင်ပြီး အနိုင်အရှုံးကို အဆီပါစက်က တွက်ချက်ပေးသည့် အထိပင်ဖြစ်လာသည်။

အပန်းဖြေမြို့တော်တွင် လူနေမှု အဆင့် အတန်းမြင့်မားလာခြင်းနှင့်အတူ အပန်းဖြေစရာ အဆင့်မြင့်ကလေးကစားကွင်း၊ အဆင့်မြင့်အပန်းဖြေစင်တာများ၊ အများပြောသော ကျွန်း၊ အကြွေစေမှုများကို လက်ဆောင်ပစ္စည်းများလဲလှယ်ကာ အပျော်တစ်ကစားနည်းများ ဆောင်ရွက်မှုများ ရှိသော်လည်း အချို့သော ကလေးကစားကွင်း၊ အပန်းဖြေစင်တာများသည် အဆင့်မြင့်အကြွေစေရိပ်စက်များ၊ အများစု နေရာယူလေ့ရှိသည်။ နည်းပညာ တိုးတက်လာမှုကြောင့် အကြွေစေရိပ်စက်များတွင် အကြွေစေမှုများ ထည့်သွင်း၊ ရန်ကုန်မြို့တော် ကစားလိုသော ငွေပမာဏကို ဂဏန်းနှစ်ထပ်ကာ ဆော့ကစားနိုင်ပြီး အနိုင်အရှုံးကို အဆီပါစက်က တွက်ချက်ပေးသည့် အထိပင်ဖြစ်လာသည်။ အကြွေစေရိပ်စက်များသည် အကြွေစေမှုများ ထည့်သွင်း၊ ရန်ကုန်မြို့တော် ကစားလိုသော ငွေပမာဏကို ဂဏန်းနှစ်ထပ်ကာ ဆော့ကစားနိုင်ပြီး အနိုင်အရှုံးကို အဆီပါစက်က တွက်ချက်ပေးသည့် အထိပင်ဖြစ်လာသည်။

အပန်းဖြေမြို့တော်တွင် လူနေမှု အဆင့် အတန်းမြင့်မားလာခြင်းနှင့်အတူ အပန်းဖြေစရာ အဆင့်မြင့်ကလေးကစားကွင်း၊ အဆင့်မြင့်အပန်းဖြေစင်တာများ၊ အများပြောသော ကျွန်း၊ အကြွေစေမှုများကို လက်ဆောင်ပစ္စည်းများလဲလှယ်ကာ အပျော်တစ်ကစားနည်းများ ဆောင်ရွက်မှုများ ရှိသော်လည်း အချို့သော ကလေးကစားကွင်း၊ အပန်းဖြေစင်တာများသည် အဆင့်မြင့်အကြွေစေရိပ်စက်များ၊ အများစု နေရာယူလေ့ရှိသည်။ နည်းပညာ တိုးတက်လာမှုကြောင့် အကြွေစေရိပ်စက်များတွင် အကြွေစေမှုများ ထည့်သွင်း၊ ရန်ကုန်မြို့တော် ကစားလိုသော ငွေပမာဏကို ဂဏန်းနှစ်ထပ်ကာ ဆော့ကစားနိုင်ပြီး အနိုင်အရှုံးကို အဆီပါစက်က တွက်ချက်ပေးသည့် အထိပင်ဖြစ်လာသည်။ အကြွေစေရိပ်စက်များသည် အကြွေစေမှုများ ထည့်သွင်း၊ ရန်ကုန်မြို့တော် ကစားလိုသော ငွေပမာဏကို ဂဏန်းနှစ်ထပ်ကာ ဆော့ကစားနိုင်ပြီး အနိုင်အရှုံးကို အဆီပါစက်က တွက်ချက်ပေးသည့် အထိပင်ဖြစ်လာသည်။

အပန်းဖြေမြို့တော်တွင် လူနေမှု အဆင့် အတန်းမြင့်မားလာခြင်းနှင့်အတူ အပန်းဖြေစရာ အဆင့်မြင့်ကလေးကစားကွင်း၊ အဆင့်မြင့်အပန်းဖြေစင်တာများ၊ အများပြောသော ကျွန်း၊ အကြွေစေမှုများကို လက်ဆောင်ပစ္စည်းများလဲလှယ်ကာ အပျော်တစ်ကစားနည်းများ ဆောင်ရွက်မှုများ ရှိသော်လည်း အချို့သော ကလေးကစားကွင်း၊ အပန်းဖြေစင်တာများသည် အဆင့်မြင့်အကြွေစေရိပ်စက်များ၊ အများစု နေရာယူလေ့ရှိသည်။ နည်းပညာ တိုးတက်လာမှုကြောင့် အကြွေစေရိပ်စက်များတွင် အကြွေစေမှုများ ထည့်သွင်း၊ ရန်ကုန်မြို့တော် ကစားလိုသော ငွေပမာဏကို ဂဏန်းနှစ်ထပ်ကာ ဆော့ကစားနိုင်ပြီး အနိုင်အရှုံးကို အဆီပါစက်က တွက်ချက်ပေးသည့် အထိပင်ဖြစ်လာသည်။ အကြွေစေရိပ်စက်များသည် အကြွေစေမှုများ ထည့်သွင်း၊ ရန်ကုန်မြို့တော် ကစားလိုသော ငွေပမာဏကို ဂဏန်းနှစ်ထပ်ကာ ဆော့ကစားနိုင်ပြီး အနိုင်အရှုံးကို အဆီပါစက်က တွက်ချက်ပေးသည့် အထိပင်ဖြစ်လာသည်။

အပန်းဖြေမြို့တော်တွင် လူနေမှု အဆင့် အတန်းမြင့်မားလာခြင်းနှင့်အတူ အပန်းဖြေစရာ အဆင့်မြင့်ကလေးကစားကွင်း၊ အဆင့်မြင့်အပန်းဖြေစင်တာများ၊ အများပြောသော ကျွန်း၊ အကြွေစေမှုများကို လက်ဆောင်ပစ္စည်းများလဲလှယ်ကာ အပျော်တစ်ကစားနည်းများ ဆောင်ရွက်မှုများ ရှိသော်လည်း အချို့သော ကလေးကစားကွင်း၊ အပန်းဖြေစင်တာများသည် အဆင့်မြင့်အကြွေစေရိပ်စက်များ၊ အများစု နေရာယူလေ့ရှိသည်။ နည်းပညာ တိုးတက်လာမှုကြောင့် အကြွေစေရိပ်စက်များတွင် အကြွေစေမှုများ ထည့်သွင်း၊ ရန်ကုန်မြို့တော် ကစားလိုသော ငွေပမာဏကို ဂဏန်းနှစ်ထပ်ကာ ဆော့ကစားနိုင်ပြီး အနိုင်အရှုံးကို အဆီပါစက်က တွက်ချက်ပေးသည့် အထိပင်ဖြစ်လာသည်။ အကြွေစေရိပ်စက်များသည် အကြွေစေမှုများ ထည့်သွင်း၊ ရန်ကုန်မြို့တော် ကစားလိုသော ငွေပမာဏကို ဂဏန်းနှစ်ထပ်ကာ ဆော့ကစားနိုင်ပြီး အနိုင်အရှုံးကို အဆီပါစက်က တွက်ချက်ပေးသည့် အထိပင်ဖြစ်လာသည်။

The VOICE Weekly

The Product of Myanmar Partners Think Tank Group (A Sister Publication of Living Color Magazine)

Chief Editor - Kyaw Min Swe, Editor-in-Charge-Zeya Thu, Managing Editor-Kyaw Naing, Contributor -Nathan Maung, Senior Executive Editors - Kyaw San Min, Khine Cho Zaw Win Tin, Zin Zin Thaw, Thiri Zaw, Nwet Kay Khine, Senior Editors-Mya Hnin Aye, Thun Rein Hlaing @ Khun Thun, Editorial Secretary- Aung Soe, Graphic Editors - Myo Htoo Htet, Ngu War Khine, Soe Han, Hein Tint, Photo Editor-Moe Kyaw Lwin, Foreign Affairs - Aung Kyaw Soe (Desk Editor), Tin Aye Kyaw, Thant Zin Soe, Aung Nyein Chan, Editors - Min Htet San, Aung Bo Bo Shein, Kyaw Swar Soe, Min Myo, Kyi Kyi Lwin, Moe Khine, Kyu Kyu Thin (Moe Myay), Editorial Assistant- Swe Nyein Aye, Chan Nyein Phyu, Thiri Win Thu Lwin, Senior Reporters-Tin Linn, Pyae Phyo Lin, Aung Myint Htun, Le Yee Myint, Reporters - Ei Mon Aung, Ye Zon Aung, Naw Ko Ko, Shwe Sin Oo, Nyan Myo Aung, Kyaw Oo Naing, Aung Aung Tun, Sid Nyein Tin, Zami Oo, Pyae Phyo Aung, Ye Naing Oo, Khine Cherry Htun, Thant Zin Oo, Thin Yadanar Su, Han Thu Tun, Thazin Oo, Kan Zaw, Photographer- Ye Pyae Zami, Mandalay- Ye Win Naing, Aye Thanda Tun, Win Shwe Yi Oo, Min Min Soe, Monywa - Ko Thet, Thi Ha Phone Mo (Magway)

စာမျက်နှာ 4 ကလေးအမည်တပ် လူကြီးအကြွေစေ လောင်းကစားခိုင်းများမှ အဆက်

ကော်မတီ စီမံခန့်ခွဲရာဌာနထံမှ သိရှိရသည်။ အပန်းဖြေကစားကွင်း၊ ကလေးကစားကွင်းစင်တာများ၊ လုပ်ကိုင်ရာတွင် ဖွင့်လှစ်မည့် မြို့နယ်အုပ်ချုပ်ရေးမှူး၏ ထောက်ခံချက်၊ ဂိမ်းစက်ပစ္စည်းများ တရားဝင်တင်သွင်းလာမှု စာရွက်စာတမ်းများ၊ ယင်းအဖွဲ့မှ ပြုပြင်တွင် ကွင်းဆင်းစစ်ဆေးပြီး လုပ်ငန်းတည်နေရာ မီးသတ်စစ်ထောက်ခံချက်၊ လှုပ်စမ်း ကျွန်းမာရေဌာနမှ လုပ်ငန်းတည်နေရာနှင့် အနီးအနား ပတ်ဝန်းကျင် ၁၀ မီတာ ထောက်ခံချက်၊ လုပ်ငန်းနှင့် သက်ဆိုင်သော ဌာနဆိုင်ရာများ၏ ထောက်ခံချက်များပါဝင်ကာ မြို့နယ်အတွင်း လျှောက်ထားရမည်ဖြစ်ကြောင်း ရန်ကုန်မြို့တော် စည်ပင်သာယာရေးကော်မတီ (Y.C.D.C) စီမံခန့်ခွဲရာဌာနထံမှ သိရှိရသည်။

လျှောက်ထားရာတွင် အသုံးပြုသော ကလေးကစားကွင်း၊ စက်ပစ္စည်းများသည် လောင်းကစားပြသော စက်မဟုတ်ကြောင်းကို တာဝန်ခံရမည်ဖြစ်ပြီး၊ လောင်းကစားပြုလုပ်ပါက တည်ဆောက်အရ အရေးယူရမည်ဖြစ်ကြောင်းနှင့် လိုင်စင်ပိတ်သိမ်းသည့် အထိဆောင်ရွက်ရမည်ကို ဝန်ခံသိရှိကြောင်း လျှောက်ထားသူတက်က ဝန်ခံချက်ရေးသား လျှောက်ထားရမည် ဖြစ်ကြောင်း (Y.C.D.C) စီမံခန့်ခွဲရာ ဌာနထံမှ သိရှိရသည်။

လုပ်ငန်းလုပ်ကိုင်ခွင့်လိုင်စင် လျှောက်ထားမှုကို ခြေပြင်တွင် ကွင်းဆင်းစစ်ဆေးပြီး နောက် အခိုင်ရုံမှ ထပ်မံစစ်ဆေးပြီး Y.C.D.C စီမံခန့်ခွဲရာဌာနထံ တင်ပြရမည်။ လုပ်ငန်းလိုင်စင်ရရှိရန် စီမံဌာနမှတစ်ဆင့် ရန်ကုန်မြို့တော်စည်ပင်သာယာရေး ကော်မတီဝင်များ၊ အစည်းအဝေးတွင် ပြုစုရန် သင့်သည့် ဆုံးဖြတ်ပြီး တိုင်ကြားကြီးအစိုးရထံ ထပ်မံတင်ပြကာ တိုင်ကြားကြီးအစိုးရအဖွဲ့၏ ခွင့်ပြုချက်ဖြင့်ချထားပေးသော လုပ်ငန်းများဖြစ်ကြောင်း Y.C.D.C စီမံခန့်ခွဲရာဌာနထံမှ သိရှိရသည်။

အပန်းဖြေကစားကွင်းစင်တာ၊ ကလေးကစားကွင်းများလုပ်ငန်း လိုင်စင်ရရှိရန် လိုအပ်ပါက စစ်ဆေးမှုများကို ထပ်မံဆောင်ရွက်ပြီး လတ်တလောတွင် အပန်းဖြေကစားကွင်းစင်တာသုံးခုကို လုပ်ငန်းလိုင်စင်ချပေးရန် တိုင်ကြားကြီးအစိုးရက ပြန်လည်စစ်ဆေးရန် အကြံပြုချက်ကြောင့် ပြန်လည်စစ်ဆေးလျက်ရှိကြောင်း အပန်းဖြေကစားကွင်းစင်တာ လုပ်ငန်းလိုင်စင်ပေးရန် အဆင့်ဆင့်စစ်ဆေး အတည်ပြုရသောကြောင့် နှစ်ပတ်မှ ၄၅ ရက်ခန့်ကြာမြင့်ကြောင်း ယင်းဌာန တာဝန်ရှိသူတစ်ဦးက ပြောကြားသည်။

သတိက စောင့်ကြည့်ပြီး ဒါကို ဒီလို ဆော့ရတာသာ ပြောပေးမယ် သတိပြောတာပဲဆိုတာ ပြောပေးပါ။ ဒီစက်က ဘယ်လိုလောင်းကစားနည်းနဲ့ လုပ်ရတာဆိုတာ သွားစစ်တဲ့သူတွေ ကိုယ်တိုင်

နားမလည်နိုင်တာမျိုးရှိတယ်” ဟု ၎င်းက ဖြေပြသည်။

ရန်ကုန်တိုင်းဒေသကြီးတွင် ဖွင့်လှစ်ထားသော အပန်းဖြေကစားကွင်းနှင့် ကလေးကစားကွင်းဆိုင်များမှာ ရန်ကုန်မြို့တော်စည်ပင်သာယာရေးကော်မတီ၏ ထုတ်ပြန်ထားသော စည်းမျဉ်းစည်းကမ်းများအတိုင်း လိုက်နာဆောင်ရွက်ရမည် ဖြစ်သော်လည်း ဆိုင်အတွင်း ငွေကြေးလောင်းကစား ပါဝင်လာပါက သက်ဆိုင်ရာရဲစခန်းနှင့် တိုင်းရဲတပ်ဖွဲ့မှ တိုင်ကြားနိုင်ကြောင်း ရန်ကုန်တိုင်းဒေသကြီး အစိုးရအဖွဲ့မှ တာဝန်ရှိသူတစ်ဦးက ပြောကြားသည်။

“ဒီဆိုင်တွေကြောင့် ကျောင်းသားတွေ လောင်းကစားလုပ်တတ်ပြီး၊ ပျက်စီးလာကြတယ်။ ခေတ်မီအပန်းဖြေအဆင့်မြင့်ကစားကွင်းတွေကို တိုင်းဒေသကြီး ခွင့်ပြုမိန့်နဲ့ ဖွင့်လှစ်တာမှန်ပေမယ့် စည်ပင်က လိုင်စင်ထုတ်ပေးပြီးမှ တိုင်းဒေသကြီးကို မူသဘောအရခွင့်ပြုမိန့်တင်တာ၊ သတ်မှတ်ချက် စည်းကမ်းတွေကို မလိုက်နာဘဲ လောင်းကစားပြုလုပ်လာတယ်ဆိုရင် ရဲက စစ်မရမယ်” ၎င်းက ဆက်လက်ပြောကြားသည်။

ရန်ကုန်တိုင်းဒေသကြီးတွင် ခေတ်မီကလေးကစားကွင်း၊ ခေတ်မီအပန်းဖြေကစားကွင်း၊ လုပ်ကိုင်ခွင့်လုပ်ငန်းလိုင်စင်ထုတ်ပေးထားသည်မှာ ၃၃ ခုသာရှိကြောင်း ယင်းဌာနထံမှ သိရှိရသည်။

သို့သော် အကြွေစေလောင်းကစားစက်များမှာ ဆင်ခြေဖုံးမြို့နယ်များတွင် ရှာဖွေရန် ခက်ခဲကြောင်း မြို့ခံအချို့ကဆိုသည်။

အကြွေစေ ဂိမ်းဆိုင်အများစုမှာ ရပ်ကွက်များတွင် Network ဂိမ်းဆိုင်အဖြစ် လုပ်ငန်းလိုင်စင်ယူပြီး ဆိုင်များတွင်ကာပြင်မှ ဆိုင်အတွင်း လွယ်ကူစွာ မမြင်နိုင်စေရန် ခန်းအောက်ကာများကို တံဆိပ်ပေါက်အပြည့်တပ်ဆင်ထားပြီး ဂိမ်းစက်များမှ အသံများအပြင်သံ မကြားနိုင်စေရန် စီစဉ်ထားကြောင်း အဆိုပါဂိမ်းဆိုင်များ အနီးတွင် ရဲတပ်ဖွဲ့ဝင်များနှင့် သတင်းပေးများ စီနင်သော မော်တော်ဆိုင်ကယ်များကို မကြာခဏ တွေ့ရှိရသောကြောင့် သက်ဆိုင်ရာမြို့နယ် အာဏာပိုင်များနှင့် အပေးအယူပြုလုပ်ပြီး ဖွင့်လှစ်နေသည်ဟု ယူဆကြောင်း ရန်ကုန်တိုင်းဒေသကြီးအတွင်းရှိ မြို့နယ်အတွေ့တွေ အုပ်ချုပ်ရေးမှူးတစ်ဦးက ပြောကြားသည်။

ရန်ကုန်တိုင်းအတွင်း၊ ရန်ကင်း၊ တာမွေ၊ မင်္ဂလာတောင်ညွန့်၊ လသာမြို့နယ်တို့တွင် အဆိုပါဂိမ်းဆိုင်များကို အများဆုံး ဖွင့်လှစ်ထားသည်ကို တွေ့ရှိရပြီး အဆိုပါဂိမ်းစက်များမှာ တရုတ်နိုင်ငံမှ ဝင်ရောက်လာသော ကာစီနို လောင်းကစား စက်များ ဖြစ်ကြောင်း ဂိမ်းစက်များကို ကွန်ပျူတာဆော့စစ်များဖြင့် ပြုပြင်ထားပြီး လောင်းကစားငွေ ပမာဏကိုကြည့်ကာ စက်ကို အနိုင်အရှုံးအခွင့်အရေးများ ပြုပြင်ပြောင်းလဲနိုင်ကြောင်း မင်္ဂလာတောင်ညွန့်မြို့နယ်

ရဲစခန်းမှ ရဲအရာရှိ တစ်ဦးကဆိုသည်။

အကြွေစေဂိမ်းဆိုင်များတွင် ရုပ်ရည်လှပသော ဂိမ်းကလေးဝန်ထမ်းများကို ခန့်ထားပြီး၊ လာရောက် ကစားသူများကို အချို့ဆိုင်များတွင် ဘီယာ၊ အချိုရည်၊ စီကာရက်များကို အခမဲ့ဝန်ဆောင်မှုပေးကာ မပျံ့ချင်အောင် ဆွဲဆောင်ကြောင်း ဖွင့်လှစ်သည့် မြို့နယ်တွင်းရှိ ဂိမ်းဆိုင်အနီးတွင် နေထိုင်သူ အမျိုးသားတစ်ဦးက ပြောကြားသည်။

“တရားဝင် လောင်းကစားပြုလုပ်ခွင့် ရထားတာကနေတစ်ဆင့် ဆိုင်ထဲမှာ ကျောင်းသားတွေနဲ့ ရပ်ကွက်ထဲက လူတွေ ကစားနေကြတာ နိုင်ငံခြားဇာတ်လမ်းခွဲတွေထဲက ကာစီနိုကြီးတွေ ကျနေတာပဲ” ၎င်းက ဆိုသည်။

ရန်ကုန်မြို့တော်စည်ပင်သာယာရေး ကော်မတီသည် စည်ပင်သာယာ နယ်ပယ်တို့တွင်၊ လုပ်ငန်းလုပ်ကိုင်ခွင့်ကိုသာ ချထားပေးခြင်းသာ ဖြစ်ပြီး အပန်းဖြေကစားကွင်း ၁၀ ခုအနက် တစ်ခုသာ လောင်းကစားဆန်သော လုပ်ကိုင်မှုများရှိကြောင်း ခေတ်မီကစားကွင်း၊ အပန်းဖြေကစားကွင်းများတွင် မသမာသောနည်းဖြင့် လောင်းကစားဆန်သော ဆော့ကစားများသည် ရဲအရာရှိတို့ ဖြစ်သောကြောင့် ရဲတပ်ဖွဲ့ဝင်များက စစ်ဆေးစေထုတ် အရေးယူသင့်ကြောင်း မြို့တော်စည်ပင်သာယာရေးဌာနမှ တာဝန်ရှိသူတစ်ဦးက ပြောကြားသည်။

“မေးရင်ရင် လမ်းဘေးဖိုင်းတောင် မေးသေးတာပဲ။ တကယ်တမ်းရင်ရင် မလွတ်ဘူး” ဟု ဗိုလ်တောင်မြို့နယ်တွင် နေထိုင်သူ အစိုးရဝန်ထမ်းတစ်ဦးက ပြောကြားသည်။

ရန်ကုန်တိုင်းဒေသကြီးရှိ အပန်းဖြေကစားကွင်း၊ ကလေးကစားကွင်းများသည် ရန်ကုန်မြို့တော် စည်ပင်သာယာရေး ကော်မတီက လိုင်စင်ထုတ်ပေးထားခြင်းကြောင့် ဆိုင်တွင်းဝင်ရောက် စစ်ဆေးနေမှုမှာ

အခက်အခဲများရှိကြောင်း၊ လိုင်စင်ထုတ်ပေးသော ဌာနအနေနှင့် စည်ကမ်းချက်နှင့် အညီ ဆောင်ရွက်ခြင်းရှိမရှိကို ရှောင်တောင်းစစ်ဆေးပြီး စည်ကမ်းစောက်ဖျက်ပါက ရဲတပ်ဖွဲ့ကို အမှုဖွင့် တိုင်ကြားသင့်ကြောင်း ရန်ကုန်တိုင်းဒေသကြီး ရဲတပ်ဖွဲ့မှူးရုံးမှ ရဲအရာရှိတစ်ဦးက ပြောကြားသည်။

ယခုခန့်ခွဲနေသည့် လူမှု အောက်တိုဘာလကုန်အထိ ရန်ကုန်တိုင်းဒေသကြီးတွင် တရားမဝင် အကြွေစေလောင်းကစားမှု ၁၈၈၂ အကြွေစေ ဂိမ်းစက် ၂၁၆၃၈၂ ခု၊ ဝမ်းမီးသုံး ၁၆၉၃၂၆ ကို ဝမ်းမီးအရေးယူထားကြောင်း ရန်ကုန်တိုင်းဒေသကြီး ရဲတပ်ဖွဲ့၏ စာရင်းများအရ သိရှိရသည်။

ရဲတပ်ဖွဲ့ဝင်များမှာ လုံခြုံရေးတာဝန် ခုခံရန်နှင့် ချေးတာဝန်များကို ထမ်းဆောင်နေရသောကြောင့် အကြောင်းရုံမသိရှိနိုင်ဘဲ ကစားကွင်းအမည်ခံ လောင်းကစားပြုလုပ်နေမှုများကို သက်ဆိုင်ရာ တာဝန်ရှိသူများနှင့် ပြည်သူများ၊ ကလေးမိဘများက သတင်းပေး တိုင်ကြားပါက ဝမ်းမီးအရေးယူမည်ဖြစ်ကြောင်း ရန်ကုန်တိုင်းဒေသကြီး ရဲတပ်ဖွဲ့မှူးရုံးမှ ရဲအရာရှိတစ်ဦးက ဖြေပြသည်။

“လောင်းကစားပုံစံ လုပ်ရတာဆိုတော့ သူများပိုင်တဲ့သူတွေရှိလိမ့်မယ်။ လိုင်စင်နဲ့ဆိုတော့ ဝမ်းမီးက မလွတ်ဘူး” ဟု ကျောက်တံတားမြို့နယ် ရဲစခန်းမှ ရဲအရာရှိတစ်ဦးက ပြောကြားသည်။

ကလေးကစားကွင်းများမှ တရားဝင်ခွင့်ပြု လိုင်စင် ရထားသောကြောင့် ဆိုင်အတွင်း လောင်းကစားပြုလုပ်ခြင်း အပျော်ကစားခြင်းကို လူထုက တိုင်ကြားနိုင်သော ရဲတပ်ဖွဲ့ဝင်များက သိရှိရကြောင်း၊ ကလေးငယ်များ၏ အုပ်ထိန်းသူ မိဘများက သတင်းပေးတိုင်ကြားကြပြီး ကလေးငယ်များက အိမ်ထဲက ဖိတ်ခေါ်ခေါ် ခေါ်လှူပြီး ဆော့ကစားခြင်းများလည်း

ရှိကြောင်း ရန်ကုန်တိုင်းဒေသကြီး ရဲတပ်ဖွဲ့မှူးရုံးမှ ရဲအရာရှိတစ်ဦးက ဖြေပြသည်။

“ဂိမ်း (အကြွေစေ) ဆိုင်မှာ ဝင်ကစားသူ အများစုက နှိုင်းတာများတယ်။ ပိုက်ဆံမလောက်လို့ ဆက်ကစားချင်သေးတယ် ဆိုရင် တန်ဖိုးရှိတဲ့ပစ္စည်းပါမဲရင် ဆိုင်ရင်ဆီမှာ အပေါင်တင်ပြီး ကစားလို့ရတယ်။ ကျွန်တော့်သူငယ်ချင်း တစ်ယောက်ဆို နှိုင်းတာကို ဆက်ကစားချင်သေးတယ်နဲ့ တန်းစွန့်ပါ အိမ်ပြန်ပါမလာတော့ဘူး” ဟု ပုခုံးတောင်မြို့နယ် သောင်တန်းအိမ်ရာတွင် နေထိုင်သူ ကိုချိုကြီးက ပြောကြားသည်။

ဂိမ်းစက်များမှာ တရုတ်နိုင်ငံမှ အများဆုံး တင်သွင်းပြီး ယင်းဝယ်ယူစဉ် ကတည်းက စက်များကို ပြင်ဆင်ထားသဖြင့် ဆိုင်ရက် အနိုင် ၅၀ ရာခိုင်နှုန်းယူဆောင်ထားပြီး ရန်ကုန်သို့ ရောက်ရှိချိန်တွင် စက်များကို ထပ်မံ ပြင်ဆင်သောကြောင့် နိုင်ငံခြားနိုင်ငံနှင့် နည်းကြောင်း၊ တောင်ငူတွင် အကြွေစေလုပ်ငန်းလုပ်ကိုင်သူ တစ်ဦး၏ ဆွေမျိုးတော်စပ်သူတစ်ဦးက ဖြေပြသည်။

ဂိမ်းစင်တာများတွင် အကြွေစေများကို ပြန်လဲပေးဟု ဆိုသော်လည်း နောက်ကွယ်တွင် ပြန်လဲပေးနေမှုများရှိသည်ကို ကြားသိရှိပြီး ယင်းကဲ့သို့ ပြုလုပ်နေမှုများကို ပြည်သူလူထုက သိရှိပါက သတင်းပေးတိုင်ကြားသင့်ကြောင်း တရားလွှတ်တော်ရှေ့ဦးကျော်ဟိုး ကဆိုသည်။

“အကြွေစေ ဂိမ်းဆော့ရဲလောက်နဲ့တော့ လောင်းကစားမှု မမြောက်ပါဘူး။ အကြွေစေကို ငွေနဲ့ပြန်လဲပေးတယ်ဆိုရင် လောင်းကစားမှု မမြောက်တယ်။ ဒါတွေကို ရဲတွေက စောင့်ထုတ်ရမယ်” ဟု ၎င်းကဆိုသည်။

လောင်းကစားဟုဆိုရာတွင် ၁၃၆၆ ခုနှစ် လောင်းကစား အက်ဥပဒေအရ

စာမျက်နှာ 8 သို့

ခရီးမတွင်သေးတဲ့ ပညာရေးဥပဒေ

သတင်းဆောင်းပါး - လှရည်မြင့်

3 မိမိကရေစီအစိုးရအတွက် ခွဲစည်းပုံအခြေခံဥပဒေနှင့် အဓိကကျသော အမျိုးသားပညာရေးဥပဒေအတွက် ဥပဒေပြုရေးနှင့် အုပ်ချုပ်ရေးမဏ္ဍိုင်တို့က အသီးသီးရေးဆွဲချက်ရှိရာလာမည့် ၂၀၁၄ ခုနှစ်တွင် အစိုးရအဖွဲ့များဘက်က ရေးဆွဲနေသော ဥပဒေမူကြမ်းကို အပြီးလာသတ်ပြီး လာမည့်နှစ်ကောက်ပွဲအပြီးအထိမတိုင်ခင် ပြဋ္ဌာန်းသွားနိုင်ရန်စီစဉ်နေကြောင်း ပညာရေးစာရင်းအစိုးရအဖွဲ့ဝင် ညွှန်ကြားရေးမှူးချုပ် (အငြိမ်းစား) ဦးသန်းဦးက ပြောကြားသည်။

ပညာရေးနယ်ပယ်အတွင်း စိုးရိမ်ပူပန်နေကြသော အဆိုပါအကောင်အထည်ဖော်မှုပြီးဆုံးရေးနှင့်ပတ်သက်၍ ပထမဆုံးအကြိမ် ၎င်းက ထုတ်ဖော်ပြောကြားခဲ့ခြင်းဖြစ်သည်။

၂၀၁၅ ခုနှစ် အစိုးရအပြောင်းအလဲဖြစ်လာလျှင် လက်ရှိဆောင်ရွက်နေသော ပညာရေး မြှင့်တင်မှုများကို သက်ရောက်မှုရှိနိုင်သည့်အပြင် ပညာရေးကဏ္ဍအတွက် အခြေခံအုတ်မြစ်ပြုကောက်ဆံ့မည်ကို ပူပန်မိသည့်အတွက် ယင်းသို့အစီစဉ်ချခြင်းဖြစ်ကြောင်း နိုင်ငံ့ဘာလ ၂ ရက်နေ့က ရန်ကုန်တက္ကသိုလ် စိန်ရတုခန်းမတွင် ကျင်းပသော ပညာရေးဆွေးနွေးပွဲတွင် နိုင်ငံတော်ဒုတိယသမ္မတဒေါက်တာ ဝင်းမောက်ခမ်းထံ ဦးသန်းဦးက တင်ပြသည်။

သို့သော် ဒုတိယသမ္မတက မူပြုသည့်လူထုနှင့် ပညာရေးဝန်ထမ်းများ၏ အမျိုးသားပညာရေးဥပဒေပါ ပုဒ်မပါးဆောင်ရွက်လျှင် ရေရှည် တည်မြဲနိုင်ပါလိမ့်မည်ဟု စိုးရိမ်ဖွယ်မရှိနိုင်ကြောင်း ပြန်လည်ပြောကြားခဲ့သည်။

အုပ်ချုပ်မှုစနစ်နှင့် စီမံခန့်ခွဲမှုစနစ်

အားနည်းချက်ကြောင့် ရာထူးတစ်ခုနှင့် တစ်ခုအခြေခံ ဌာနတစ်ခုနှင့် တစ်ခုအခြေခံ အုပ်ချုပ်သည့်အရာရှိအပြောင်းအရွှေ့လက်ရှိ လုပ်ငန်းစဉ်များကို စနစ်တကျလွှဲပြောင်းမှု အားနည်းသည့်အတွက် လူ့ပြောင်းလွှဲမှု ဖုဒ်အပြောင်းအလဲများပါ ကြုံတွေ့နေရသည်။

အထူးသဖြင့် ပညာရေးစနစ်ကိုမူ့မှား၍ ယင်းကဲ့သို့ အလွှဲအပြောင်းကာလမှာ အလွန်အရေးပါပြီး မူဝါဒကြောခံစားရပြီး လဲပါက ရေရှည် ပညာရေးစနစ်တစ်ခုလုံး အတွက် ထိခိုက်နိုင်ပြီး ခိုင်မာသော ပညာရေးမူဝါဒနှင့် အမျိုးသားဥပဒေများလိအပ်ကြောင်း လုပ်သက်ဆုံးမဆယ်ကျော်၍ ပညာရေးဝန်ထမ်းတစ်ဦးက သတိပေးပြောကြားသည်။

လက်ရှိအမျိုးသားပညာရေးဥပဒေကို ရေးဆွဲရာတွင် ပြည်သူလူထုတို့တော်ပညာရေးမြှင့်တင်မှုကော်မတီနှင့် နိုင်ငံတော်သမ္မတ၏တိုက်တွန်းမှုနှင့် ခွဲစည်းခဲ့သော အစိုးရအဖွဲ့ ပညာရေးမြှင့်တင်မှုအကောင်အထည်ဖော်ရေး ကော်မတီတို့သည် အချိတ်အဆက်နည်းပါးသည့် အပြင်ဥပဒေတစ်ရပ်တည်းကို နှစ်ခွဲခွဲရေးဆွဲနေကြသောကြောင့် မည်သည့်ဥပဒေသည် အတည်ပြုခံရနိုင်စွယ်

ရှိသည်ကိုလည်း မှန်းဆရန်ခက်ခဲနေသည်။ ပြည်သူလူထုတော်ပညာရေးမြှင့်တင်မှု ကော်မတီကရေးဆွဲခဲ့သော အမျိုးသားပညာရေး ဥပဒေမူကြမ်းကို အောက်တိုဘာလ ၇ ရက်နေ့က လက်တွေ့ကျသော ပညာရေး ပြုပြင်ပြောင်းလဲမှုဆိုင်ရာ ဆွေးနွေးပွဲတွင် ပထမဆုံးအကြိမ် ထုတ်ဖော်ပြောခဲ့သည်။

ယင်းဥပဒေမူကြမ်းပါ အချက်အချာများမှာ ပညာရေးပြုပြင်ပြောင်းလဲရေးဆောင်ရွက် နေသော အရပ်ဘက်အဖွဲ့အစည်းများ တောင်းဆိုခဲ့သော ကိုယ်ပိုင်အုပ်ချုပ်ခွင့် နှင့် အရည်အသွေးတိုးမြှင့်ရေးအချက်အလက်များနှင့် ကိုက်ညီမှုရှိသည်။ သို့သော် ယခုအချိန်ထိ ပြည်သူလူထုတို့ တရားဝင် ချပြခြင်းမရှိသေးချေ။

ဥပဒေရေးဆွဲနေစဉ် ကာလအတွင်း လက်တလောပညာရေးပြောင်းလဲမှုများ ဖြစ်သည့် စာမေးပွဲစနစ်၊ သင်ရိုးညွှန်းတမ်း၊ ဆရာ၊ ဆရာမများအရည်အသွေးမြှင့်တင်ရေးတို့ အတွက် ပညာရေးဝန်ကြီးဌာန တာဝန်ရှိသူများက ဆွေးနွေးညှိနှိုင်းမှုများ ပြုလုပ်နေကြသော်လည်း လက်တွေ့အသုံးပြုရမည့် ပညာရေးအသုံးစရိတ်အတွက်မူ

မာတိဗို-အောင်နိုင်

စိန်ခေါ်မှုများ ကျန်ရှိနေသေးသည်။

သို့သော် အဓိကအုတ်မြစ်ဖြစ်သော အမျိုးသားပညာရေးဥပဒေကိုကဏ္ဍလွှဲမိခြင်း နှင့် ရန်ကုန်နှင့် အချိန်တိုအတွင်း ဆောင်ရွက်ရန် လိုအပ်ကြောင်း အလှိုင်လေ့ ဆုံးဖြတ်လုပ်ကိုင်လျှင် မှားသွားမည်ကိုလည်းစိုးရိမ်သောကြောင့် လက်တွေ့ကျကျ ချင့်ချိန်ဆောင်ရွက်ကြရန် နိုင်ငံတော်ဒုတိယသမ္မတ ဒေါက်တာ ဝင်းမောက်ခမ်းက ပြောကြားသည်။

ယင်းကြောင့် အုပ်ချုပ်ရေးနှင့် ဥပဒေပြုရေးမဏ္ဍိုင် နှစ်ခုက အမျိုးသားပညာရေးဥပဒေရေးဆွဲရေးကို သီးခြားလုပ်ဆောင် နေသော်လည်း လာမည့်နှစ်တွင် ပြည်သူလူထုလက်ထဲကို ယင်းဥပဒေမူကြမ်း နှစ်ခုလက်ဝယ် ရောက်ရှိလာတော့မည်။

မည်သည့် ဥပဒေကို ပြည်သူလူထု ရွေးချယ်မည်၊ မည်သည့် ဥပဒေမူကြမ်း

အတည်ဖြစ်မည်ကို စောင့်ဆိုင်းရဦးမည်။ တစ်ဖက်တွင်လည်း အကြောင်းအမျိုးမျိုးကြောင့် အမျိုးသားပညာရေးဥပဒေအတည်ပြုမှု နောက်ကျပြီးလွှတ်တော်ကိုယ်စားလှယ် အပြောင်းအလဲဖြစ်လာလျှင် ယင်းဥပဒေ၏ အလားအလာက တစ်မျိုးပြောင်းလဲသွားပေဦးမည်။

ယင်းအခြေအနေဖြစ်ပေါ်လာပါက အဆိုပါ ဥပဒေကိုပင် ထပ်မံရေးဆွဲမည့် အခြေအနေတစ်ခု ပေါ်ပေါက်လာနိုင်ကြောင်း ပညာရေးဝန်ထမ်း အသိုင်းအဝိုင်းက သုံးသပ်ကြသည်။

“အခုပညာရေးဥပဒေအပေါ်မြင်တွေ့နေရတာ အားရစရာမရှိဘူး” ဟုလုပ်သက်ရင့် ပညာရေးဝန်ထမ်းတစ်ဦးက ပြောကြားသည်။

လှရည်မြင့်

မျက်နှာပိုး ငြိမ်းချမ်းရေးတည်ဆောက်မှုတွင် စာချုပ်စာတမ်းမှအဆက်

ဆုံးဖြတ်ချက် များသာ ချမှတ်နိုင်မည်မဟုတ် သည်ကိုလည်း နားလည်ရမည်ဖြစ်ကြောင်း သမ္မတကလင်တန်က ပြောကြားသည်။

“ဒီမိုကရေစီကို သွားတဲ့ အခါမှာ မတူကွဲပြားမှုတွေကို မကြောက်ရွံ့လည်းလိုပါတယ်” ဟု သမ္မတဟောင်းက ဆိုသည်။

နိုင်ငံရေးတွင် အပေးအယူလုပ်၍ ဆွေးနွေးညှိနှိုင်းသွားရခြင်းကို သူ၏ အတွေ့အကြုံများအရ စွမ်းပြခြင်းဖြစ်ပြီး မြန်မာနိုင်ငံ၏ ငြိမ်းချမ်းရေးတည်ဆောက်မှု လုပ်ငန်းစဉ်များတွင် စာချုပ်စာတမ်းများ အပေါ်၌ အဓိကအာရုံစိုက်မနေဘဲ နှစ်ဦးနှစ်ဖက် အဓိကအရေးကြီးသည့် ယုံကြည်မှု တည်ဆောက်ရန်ကို သမ္မတဟောင်းက

ကလင်တန်က ထောက်ပြကြောင်း တွေ့ဆုံပွဲသို့ တက်ရောက်လာသည့် ရေမျိုးဆက်ခေါင်းဆောင် ဦးကိုကိုကြီးက ပြောကြားသည်။

တကယ်လေးနက်တဲ့ နိုင်ငံရေး ဆွေးနွေးပွဲတွေကို သွားမယ်ဆိုရင် ယုံကြည်မှု မရှိဘဲ ဘာမှဆက်လုပ်လို့မရဘူး” ဟု ၎င်းက မှတ်ချက်ပြုသည်။

အမေရိကန်သမ္မတဟောင်း ဘီလ်ကလင်တန်၏စီမံခန့်ခွဲမှုမှာ နိုင်ငံတော်သမ္မတ ဦးသိန်းစိန်၏ စိတ်ကြားချက်အရ လာရောက်ခြင်းဖြစ်ပြီး ကျန်းမာရေး ပညာရေးနှင့် စီးပွားရေးကဏ္ဍများတွင် ကလင်တန် ဖောင်ဒေးရှင်းနှင့်အတူ အကူအညီများ ပေးအပ်ရန် အဓိကဆွေးနွေးမည်ဖြစ်

ကြောင်း မြန်မာငြိမ်းချမ်းရေးစင်တာမှ ဒေါက်တာကျော်ရင်လှိုင်က ဆိုသည်။

မိုဝင်ဘာလ ၁၇ ရက်နေ့တွင် မြန်မာနိုင်ငံသို့ရောက်ရှိလာသည့် အမေရိကန် သမ္မတဟောင်းမှာ ယနေ့နံနက်ပိုင်းတွင် နေပြည်တော်သို့ သမ္မတဦးသိန်းစိန် ပြည်သူလူထုတော်ဥက္ကဋ္ဌ သူဇော်ဦးရွှေမင်းတို့နှင့် သီးခြားတွေ့ဆုံခဲ့သည့်အပြင် အမျိုးသားဒီမိုကရေစီအဖွဲ့ချုပ်ဥက္ကဋ္ဌ ဒေါ်အောင်ဆန်းစုကြည်နှင့် ရန်ကုန်မြို့နေအိမ်၌ ဆက်တိုက်တွေ့ဆုံခဲ့ပြီး မြန်မာနိုင်ငံ၏ ငြိမ်းချမ်းရေးလုပ်ငန်းစဉ်များတွင် ပါဝင်ကူညီရေးနှင့် ပဋိပက္ခဖြစ်ပွားသည့်ဒေသများ၌ ခွံမြို့မှုဆိုင်ရာ အကူအညီများပေးအပ်ရန် ဆွေးနွေးကြောင်း သမ္မတရုံး၏ ထုတ်ပြန်ချက်အရ သိရသည်။

မျက်နှာပိုး စားသောက်ဆိုင်ပိုင်ရှင်များကို အခွန်သုတ်အဖွဲ့၏ တွေ့မည်မှအဆက်

ဘယ်သူပဲဖြစ်ဖြစ် သတ်မှတ်ထားတဲ့အခွန် စည်းမျဉ်း စည်းကမ်းတွေအတိုင်း တစ်ပြည်တစ်အနှံ့ဆောင်ရွက်ရမည်ဟု စားသောက်ဆိုင်သေးသေးလေးမှ အခွန်ဆောင်ရွက်မယ်ဆိုရင် မကောင်းပါဘူး။ နောက်ပြီး ကျွန်တော်တို့ စားသောက်ဆိုင်တွေက အခွန် ၅ ရာခိုင်နှုန်း ပေးဆောင်နေတယ်ဆိုတာ စားသုံးသူတွေ ကျယ်ကျယ်ပြန့်ပြန့် သိဖို့လိုပါတယ်” ဟု

၎င်းကပြောဆိုသည်။

ယင်းသို့ အပေါ်မနေ၍ အောက်အထိ တစ်ပြည်အနှံ့ပေးဆောင်မှာသာ နိုင်ငံတော်အတွက် အခွန်များပိုမိုရရှိလာနိုင်မည်ဖြစ်ပြီး အခွန်ထမ်းပြည်သူများမလည်း လွတ်နိုးစားမရွေး အခွန်ပိုမိုပေးဆောင်လာကြမည် ဖြစ်ကြောင်း ဦးကျော်မြတ်ထွန်းက ရှင်းပြသည်။

သတင်းကိစ္စဆက်သွယ်လိုပါက...
ဖုန်း - ၀၉ ၇၃၂ ၄၀၀၈၆၊ ၀၉- ၇၃၀၆၄၅၉

LAW ENFORCEMENT

လားရှိုးပဋိပက္ခတွင် လူသတ်မှုကျူးလွန်သူငါးဦးကို ပြစ်ဒဏ်ချ

လားရှိုး၊ နိုဝင်ဘာ ၁၄

လူ တစ်ဦးသေဆုံးခဲ့သော ရှမ်းပြည်နယ်လားရှိုးမြို့တွင်ဖြစ်ပွားခဲ့သည့် ပဋိပက္ခများတွင် လူသတ်မှုကျူးလွန်သူငါးဦးကို လားရှိုးခရိုင် တရားရုံးက နိုဝင်ဘာလ ၁၄ ရက်နေ့တွင် ထောင်ဒဏ်ပြစ်ဒဏ်ချမှတ်လိုက်ကြောင်း တရားရုံးမှတာဝန်ရှိသူတစ်ဦးက ပြောကြားသည်။

လားရှိုးမြို့တွင်ဖြစ်ပွားခဲ့သည့် ပဋိပက္ခ ဒုတိယမြောက်နေ့ဖြစ်သည့် မေလ ၂၉ ရက် နေ့က လူအုပ်ပွဲတွင်ရိုက်မှုကြောင့် ဦးမြင့်ဝင်း ဆိုလူသေဆုံးခဲ့ပြီး ၎င်း၏အမျိုးသမီးမှာ ဒဏ်ရာ ရရှိခဲ့ကြောင်း၊ ယင်းဖြစ်မှုကို ကျူးလွန်သည် ဟုဆိုကာ လူလေဦးကို ပြစ်မှုဆိုင်ရာ ဥပဒေ ပုဒ်မ - ၁၄၄ အရ အလုပ်နှင့်ထောင်ဒဏ် ၂ နှစ်၊ ပြစ်မှုဆိုင်ရာဥပဒေပုဒ်မ ၃၂၆ အရ

အလုပ် နှင့် ထောင်ဒဏ် ခန့်ခွဲသတ်မှတ်ပြီး၊ ပြစ်မှုကျူးလွန်သူ နောက်တစ်ဦးကို အလုပ်နှင့်ထောင်ဒဏ် ၂ နှစ် ချမှတ်ခဲ့ကြောင်း၊ ၎င်းကဆိုသည်။

ယင်းလူသတ်မှုတွင် ပြစ်မှုကျူးလွန်ခဲ့ သည်ဟုယူဆရသူလေဦးကို ဆက်လက် ဖမ်းဆီးရမိရန် ဆောင်ရွက်နေကြောင်း၊ လားရှိုးမြို့မှ ရဲတပ်ဖွဲ့စခန်းထဲမှ သိရှိရသည်။

လားရှိုးမြို့တွင် နှစ်ရက်ကြာ ဖြစ်ပွား ခဲ့သည့် ပဋိပက္ခများတွင် ပါဝင်ပတ်သက်မှု ဖြင့် ဖမ်းဆီးခံရသူ ၆၁ ဦးအနက် ၃၀ ဦးကို ဇွန်လ ၁၁ ရက်နှင့် ၁၃ ရက်၌ ပြစ်ဒဏ် ချမှတ်ခဲ့ပြီး၊ ပဋိပက္ခကိုအစပြုစေခဲ့သော အမျိုးသမီးတစ်ဦးကို ဓာတ်သီလောင်း မီးရှို့သူကို ထောင်ဒဏ် ၂၆ နှစ် ချမှတ်ခဲ့ကာ ဒေသခံ ၂၆ ဦးကို ခြေချုပ်မိန့်နှင့် ခြောက်လ ပြစ်ဒဏ်ချမှတ်ခဲ့သည်။

ဥပဒေမူဝါဒ မီမီမှု၊ အစွဲလားမီတမဲ့ ကျောင်းမီးရှို့မှု၊ လားရှိုးဓာတ်ပုံတိုက်ကို ဖျက်ဆီး၍ ပစ္စည်းများယူမှုစသည့် အမှု ဖြင့် ဖမ်းဆီးခံထားရသူ ၂၂ ဦးကို ဇွန်လ ၇ ရက်နေ့နှင့် ၈ ရက်နေ့တို့တွင် တရားရုံးဆီ ခံပြီး ပဋိပက္ခအတွင်း လမ်းမပေါ်တွင် ဓားကိုင် ဆောင်သွားလာသူ ငါးဦးကို ဇွန်လအပိုင်း တွင် တရားရုံးဆီက ကြားနာစစ်ဆေးလျက် ရှိသည်။

လားရှိုးမြို့တွင် မေလ ၂၈ ရက်နှင့် ၂၉ ရက်နေ့တို့တွင် ဖြစ်ပွားခဲ့သည့် ပဋိပက္ခ များကြောင့် လူတစ်ဦးသေဆုံးကာ ငါးဦး ဒဏ်ရာရရှိခဲ့သည်။ ■**နေမျိုးနွယ်**

တစ်ပတ်အတွင်း မန္တလေးသတင်းတိုများ

- မန္တလေးတိုင်းဒေသကြီး အောင်မြေသစ်မြို့နယ် ၂၄x၂၅လမ်း၊ ၆၃x ၆၄လမ်းကြား၊ မြသီတာလမ်းသွယ်ရှိ The Voice နေ့စဉ်ထုတ်သတင်းစာတိုက် (Living Color Media) တွင် စက်တင်ဘာလ ၅ ရက်နေ့တွင် ဖောက်ဖျက် ခံခဲ့ရမှုနှင့်ပတ်သက်၍ ခိုးမှုကျူးလွန်လေ့ရှိသူ မသင်္ကာသူများကို စုံစမ်းစစ်ဆေး လျက်ရှိပြီး နှစ်လကျော်ကြာသည့်အထိ တရားခံကို မဖော်ထုတ်နိုင်သေးကြောင်း၊ အောင်မြေသစ်မြို့နယ် အမှတ်(၁)ရဲစခန်းမှ တာဝန်ရှိသူတစ်ဦးနှင့် အဆိုပါ မန္တလေးရဲတပ်ဖွဲ့မှူးထံမှ သိရသည်။

“မသင်္ကာတဲ့သူတွေတော့ မတွေ့သေးဘူး၊ ခိုးမှုနဲ့ဖမ်းမိတဲ့သူ သုံးဦးကိုတော့ ဒီအမှုနှင့် ဆက်စပ်မလားဆိုပြီး စစ်ဆေးပါတယ်။ စစ်ဆေးရသလောက်တော့ ဆက်စပ်မှုမရှိဘူးလို့ သိရပါတယ်” ဟု အဆိုပါရဲစခန်းမှ တာဝန်ရှိသူတစ်ဦးက ပြောကြားသည်။

ရုံးခန်းပိတ်ချိန်ညပိုင်းတွင် အပြင်သို့သတင်းစာဖြန့်ချိရေးအတွက် နေ့စဉ် သွားရောက်လေ့ရှိပြီး အဆိုပါစက်တင်ဘာလ ၅ ရက်နေ့ နံနက် ၆ နာရီခန့်က သတင်းစာတိုက်သို့ဖြန့်ချိရေးဝန်ထမ်းများ ပြန်လည်ရောက်ရှိချိန်တွင် ခြံတံခါးအား ခတ်ထားသော သော့မှာမတွေ့ရဘဲ ပွင့်နေသည်ကိုတွေ့ကြောင်း၊ ရုံးခန်းတံခါးသော့ အားဖွင့်ပြီး အတွင်းသို့ကြည့်ရှုရာ ကွန်ပျူတာတင်ထားသော စားပွဲအသွတ်ခါးပျက် နေကာ အတွင်းတွင်ထည့်ထားသော ငွေကျပ် ၉၆၇,၄၃၀ကျပ်ခန့် ပျောက်ဆုံး သွားခဲ့ကြောင်း၊ မန္တလေးရဲဖြန့်ချိရေးတာဝန်ခံ ကိုကျော်တူးထံမှ သိရသည်။ ■

- မြန်မာ့စက်မှုလက်မှုလုပ်ငန်းတွင် ကျွမ်းကျင်မှု သင်တန်းသားများ ဓမ္မေထုတ် နိုင်ရန် ရည်ရွယ်ချက်ဖြင့် စက်မှုဝန်ကြီးဌာနက နိုင်ငံခြားနည်းပညာအထောက်အပံ့ ဖြင့် ဖွင့်လှစ်ထားသည့် စက်မှုသင်တန်းကျောင်းခြောက်ကျောင်းကို တိုင်းဒေသကြီး အစိုးရအဖွဲ့များသို့ စီမံခန့်ခွဲမှုပြုလုပ်နိုင်ရေးလွှဲပေးရန် စီစဉ်နေကြောင်း၊ စက်မှု ဝန်ကြီးဌာန ဒုတိယဝန်ကြီး ဦးမျိုးအောင်က ပြောကြားသည်။

လွှဲပေးရန်ရှိသည့် သင်တန်းကျောင်းခြောက်ကျောင်းမှာ ဆင်တံသင်တန်း ကျောင်း (ပဲခူး)၊ သာကရသင်တန်းကျောင်း(ပဲခူး)၊ မန္တလေးသင်တန်းကျောင်း (မန္တလေး)၊ ပခုက္ကူသင်တန်းကျောင်း (မကွေး)၊ မကွေးသင်တန်းကျောင်း (မကွေး)၊ မြင်းခြံသင်တန်းကျောင်း (မန္တလေး) တို့ဖြစ်သည်။ ■

စာမျက်နှာ 1 ငွေကြေးစာရင်းပွထုတ်စေ့အဆက်

စာသောက်ကုန်ဈေးနှုန်းများတက်လာမည်မှာ သေချာနေသောကြောင့် တရားမဝင် ကုန်သွယ်မှုကို ကြိုတင်ကာကွယ်မှုများ စနစ်တကျလုပ်ဆောင်ထားသင့်ကြောင်း ကမ္ဘောဇဘဏ်ဒုတိယဥက္ကဋ္ဌညီသန်းလွင်က ဆိုသည်။

“Inflation တက်လာရင် ဘဏ်တိုး နှံ့ကိုချလိုမရဘူး။ အတိုးနှံ့က Inflation အထက်မှာပဲ ရှိနေရမှာ။ နွားတွေ ဆိတ်တွေ ပြည်ပကုန်ဝင်ပို့နေတာတွေကို မထိန်းနိုင်ရင် စာသောက်ကုန်ဈေးနှုန်းတွေ ပိုဆိုးမယ်။ တရားမဝင် ကုန်သည်တွေကို ဖမ်းဆီးကြတာ ထဲကနေ တင်ပို့မှုတွေရှိတာကို အံ့သြမိ တယ်” ဟု ၎င်းကဆိုသည်။

ပြည်တွင်းရှိ ဈေးဝယ်စင်တာများ တွင် ပြည်ပထုတ်ကုန်များသာများနေခြင်း မှာ ပြည်တွင်းထုတ်ကုန်များအနေနှင့် ပြည်ပထုတ်ကုန်များကို ဈေးနှုန်းပိုင်းအရ မညီညွတ်ကြောင်း သိသာစေသည်ဟု ဈေးဝယ် စင်တာကြီးတစ်ခုမှ အထွေထွေမန်နေဂျာ အမျိုးသမီးတစ်ဦးကဆိုသည်။

အိမ်နီးချင်းနိုင်ငံတစ်နိုင်ငံဖြစ်သော တရုတ်ပြည်သူ့သမ္မတနိုင်ငံမှာမူ စီးပွားရေး ဖွံ့ဖြိုးမှု စတင်ကြိုးပမ်းစဉ်ကတည်းက ငွေကြေး စာရင်းပွထုတ်မှုနှုန်းထားကို သုံးရာခိုင်နှုန်း ပတ်ဝန်းကျင်တွင် ထိန်းထားသည်။ လူသား၊ ဝင်ငွေနှင့် ကုန်ဈေးနှုန်းများအား စီမံခန့်ခွဲ နိုင်ခဲ့သောကြောင့် ယနေ့အနေအထားသို့ ရောက်ရှိလာခြင်းဖြစ်သည်။

အရည်အသွေး မြင့်မားပြီးသော်လည်း ဈေးနှုန်းသက်သာသော ထုတ်ကုန်များဖြင့် ပြည်ပဈေးကွက်သို့ တိုးချဲ့နိုင်ခဲ့သည်။ တင်ပို့ သည့် ပစ္စည်းတိုင်းတွင် အိမ်ရှင်နိုင်ငံများမှ ထုတ်ကုန်များကို ယှဉ်ပြိုင်နိုင်ခဲ့သည်။

ငွေကြေးစာရင်းပွထုတ်မှုကို နိမ့်အောင် ထိန်းထားပြီး ထုတ်လုပ်မှုကုန်စရိတ်များ နှင့် မလိုလားအပ်သော အပိုကုန်ကုစရိတ် များကို လျှော့ချအောင် ပြုလုပ်ခဲ့ပြီး ပြည်တွင်း ရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှုမဟာမဏိနှင့် ပြည်တွင်း စုဆောင်းငွေမဟာမဏိကို ဖြင့်တင်နိုင်ခဲ့သော

ကြောင့်ဖြစ်ကြောင်း သုံးသပ်သူများက ဆိုသည်။

ပြည်တွင်း ငွေကြေးစာရင်းပွ အခြေ အနေကို စနစ်တကျထိန်းချုပ်နိုင်ရန် ဗဟို ဘဏ်နှင့် IMF တို့ အတူတကွပူးပေါင်း ဆောင်ရွက်နေကြောင်း မြန်မာနိုင်ငံတော် ဗဟိုဘဏ်မှ တာဝန်ရှိသူတစ်ဦးကဆိုသည်။

“ဈေးကွက်တော့ မစွဲ ပြီးသေးတဲ့ အတွက် လုပ်ဆောင်ရာမှာလည်း အခက် အခဲရှိတယ်။ အခြေခံလူတန်းစားတွေကို ထိခိုက်မှု နည်းပါးအောင် ဆောင်ရွက်မယ်” ဟု ဗဟိုဘဏ်မှ အရာရှိတစ်ဦးက ပြောကြား သည်။

Inflation ကို ပုံမှန်အခြေအနေဖြစ် အောင် ဆောင်ရွက်နေပြီး အချိန်မညီမျှယူရ မည်ကိုမူ အတိအကျမသတ်မှတ်နိုင်သေး ကြောင်း အဆိုပါအရာရှိကဆိုသည်။

Inflation လျော့ချရန် အစိုးရ အသုံးစရိတ်ကို ချွေတာရမည်ဖြစ်ပြီး၊ ဘဏ္ဍာရေး၊ ကုန်သွယ်ရေး၊ ရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှု မူဝါဒများနှင့် ဆက်စပ်နေကာ ယင်းမူဝါဒ များအပေါ်မူတည်၍ ငွေကြေးစာရင်းပွထုတ် ထိန်းချုပ်မှု ဖြစ်ကြောင်း၊ ဒေါက်တာ အောင်ကိုကိုကဆိုသည်။

“အစိုးရ အသုံးစရိတ်ကို ကျစ်ကျစ် လျှင်လျှင်ဖြစ်အောင် လုပ်ပြီး Small Government ဖြစ်အောင်လုပ်ရမှာ။ အစိုးရ ယန္တရားရဲ့ အသုံးစရိတ်ကို လျော့ခိုင်းတာ။ ဝန်ကြီးဌာနအချို့ကို ပေါင်းသင်ရင် ပေါင်းရ မယ်။ လျော့သင့်ရင်လျော့ရမယ်။ စီမံကိန်း၊ ဝန်ထမ်းတွေကို လျော့ခိုင်းတာမဟုတ်ဘူး” ဟု ဒေါက်တာအောင်ကိုကိုက ဆိုသည်။

ထို့အပြင် ဈေးကွက်ကို လည်း ဖြင့်ဆိုင်မှုရှိလာအောင် စနစ်တကျပေးရမည် ဖြစ်ပြီး အရင်းအနှီးဈေးကွက် အားကောင်း မောင်းသန်ဖြစ်လာစေရန် စနစ်တကျပေးရ ဖြစ်ကာ ကုန်စည်စီးဆင်းမှု၊ ငွေကြေး စီးဆင်းမှုများ မှန်ဖို့လိုအပ်ကြောင်း ၎င်းက ဆိုသည်။

“တိုင်းပြည် စီးပွားရေးတက်လာရင်

စာတိုက် ဖြစ်နေပြီ

Inflation လည်းတက်လာတာပဲ။ နိုင်ငံတိုင်း မှာ ဖြစ်တတ်တယ်။ ပြည်တွင်းငွေကြေး စာရင်းပွမှု အခြေအနေကို ထိန်းညှိဖို့ Monetary Instrument (ငွေကြေးဆိုင်ရာ မူဝါဒလက်နက်) တွေ သုံးပြီး ကိုင်တွယ် ရမယ်” ဟု ဗဟိုဘဏ်မှ အရာရှိတစ်ဦးက ဆိုသည်။

မြန်မာနိုင်ငံအနေနှင့် ငွေကြေး စာရင်းပွမှုကို နိမ့်နိုင်သမျှနိမ့်အောင် ပြုလုပ် ရမည်ဖြစ်ပြီး၊ ၅ ဒသမ ၅ ရာခိုင်နှုန်းထက် မကျော်သင့်ကြောင်း IMF ကဆိုထားသည်။

ငွေကြေးစာရင်းပွမှုကြောင့် ကုန်ဈေး နှုန်းအပါအဝင် ကုန်ကျစရိတ်များ ပိုမို ကုန်ကျလာပါက အခြေခံလူတန်းစားများ ပိုမို ကျပ်တည်းလာနိုင်ကာ တိုင်းပြည်၏ နိုင်ငံရေး၊ စီးပွားရေးတည်ငြိမ်မှုကို ထိခိုက် လာနိုင်ကြောင်း ဦးနိုင်ဦးကဆိုသည်။

“အခု ရန်ကုန်မှာ လူတစ်ယောက် နေရာတစ်နေရာ၊ ကျောတစ်ခင်းစာရရှိဖို့

တော်တော် ခက်ခက်ခဲခဲ ရှာတွေနေရတယ်။ အိမ်ပိုင်ရှိတဲ့သူက အချိန်မရွေး အိမ်မှ ဖြစ် သွားနိုင်ပေမယ့် အိမ်လက်ရှိမရှိတဲ့ သူတွေ ကတော့ အိမ်ပိုင်တစ်လုံးရရှိ မဝင်စားနိုင် သေးဘူး။ ကျွန်ုပ်တို့လို လခစားဝန်ထမ်း တွေဆိုရင် ပိုဆိုးတာပေါ့” ဟု မြောက် ဥက္ကလာပမြို့နယ်တွင် အိမ်ငှားရမ်းနေထိုင် နေသော ဆောက်လုပ်ရေးကုမ္ပဏီဝန်ထမ်း ဒေါ်အိမ်မာလွင်ကဆိုသည်။

ငွေကြေးစာရင်းပွမှုသည် တိုင်းပြည် အတွက် ဆိုးကျိုးတစ်ခုဟု မမြင်သင့်ဘဲ ရှိသင့်သော အနေအထားတွင်ရှိအောင်လုပ် ထားရမည်ဖြစ်ပြီး အမှန်တကယ်ဆိုစားရ မည်မှာ နိုင်ငံသားများလူတန်းစားစုနှင့် ဈေးသားဖြစ်ကြောင်း ဦးနိုင်ဦးကဆိုသည်။

“လူတိုင်းက သူ့နဲ့တိုက်တန်တဲ့ ဝင်ငွေရှိမယ်။ ကုန်ဈေးနှုန်းနဲ့ ကိုက်ညီတဲ့ ဝင်ငွေမျိုးပေါ့လေ။ အဲဒါက နိုင်ငံသားတိုင်းရဲ့ မျှော်လင့်ချက်လေ။ ကျွန်တော်တို့လည်းမျှော်လင့်

တာပဲ။ လူတွေ စီးပွားရေးအဆင်မပြေရင် တိုင်းပြည်လည်း၊ စီးပွားရေးအဆင်မပြေမှာ မဟုတ်ဘူး။ ဒါဆိုရင် မလိုလားအပ်တဲ့ ပြဿနာတွေရှိလာမယ်။ မတည်ငြိမ်မှုတွေ ရှိလာမယ်” ဟု ၎င်းကဆိုသည်။

သို့သော် သာမန်အစိုးရဝန်ထမ်း၊ လခစားတစ်ယောက်ဖြစ်သောသူက ကုန်ဈေးနှုန်းတက်လာမည်ကို ကြိုသိနေ သကဲ့သို့ လုပ်ခလစာများ တိုးတက်လာရန် လည်း မျှော်လင့်နေသည်။

“အခု Inflation တက်နေတယ်။ ကုန်ဈေးနှုန်းလည်း တက်မှာပဲ။ တစ်လ အနည်းဆုံး၊ လုပ်ခလစာဥပဒေကလည်းရှိ နေပြီဆိုတော့၊ လစာလေးတွေတက်လာ မယ်ဆိုရင် အားလုံးအတွက်အဆင်ပြေမယ် ထင်တယ်။ အခုရနေတဲ့ လစာနဲ့ဆိုရင် ကုန်ဈေးနှုန်းတက်လာရင် အဆင်မပြေ နိုင်ဘူးတင်တယ်” ဟု သူကဆိုလေသည်။

ရဲစွန်အောင်

စာမျက်နှာ 5 ကလေးအမည်တပ် လူကြီးအကြံစေ့ လောင်းကစားပိုင်များ မှ အဆက်

လောင်းကစားပြုလုပ်ရာတွင် အသုံးပြုသည့် ဝဲ၊ အံစာ၊ မာကျောက၊ တိုက်က၊ ဒဂါ၊ ဇယ်ပြာ၊ ကစားနံ၊ ကစားခွက်၊ ယော၊ ကားချပ်၊ သေတ္တာ၊ ပုံစံ၊ လက်မှတ် စာရင်းများ၊ လောင်းကစားရန်ပြုလုပ် ထားသော အသုံးပြုနိုင်သောအရာများ လောင်းကစားရာတွင် အသုံးပြုသော တိရစ္ဆာန်၊ ယာဉ်တိုက်ဝင်ကြောင်း အဆိုပါ ဥပဒေတွင် ဖော်ပြထားသည်။

လောင်းကစားပြုလုပ်သူကို လောင်း ကစားပုဒ်မ ၁၃/က အရ လောင်းခတ်ခြောက် လမှ တစ်နှစ်ထိချမှတ်နိုင်ပြီး ငွေခတ်တစ် ထောင်ပါဝင်လောင်းချမှတ်နိုင်ကြောင်း၊ လောင်းကစားပိုင်ကို လောင်းကစားပုဒ်မ ၁၄/က အရ လောင်းခတ်တစ်နှစ်မှ သုံးနှစ် ထိချမှတ်နိုင်ပြီး ခတ်ငွေ တစ်ထောင်မှ ငါးထောင်ထိ တပ်လောင်းချမှတ်နိုင် ကြောင်း၊ ၎င်းကရှင်းပြသည်။

အပန်းဖြေကစားကွင်း (Amusement Centre) များတွင် အကြံစေ့

ကစားနည်းများကို လောင်းကစားသမ္မတ ပြုလုပ်နေခြင်းများကို အများပြည်သူက အမှူးခွဲတိုင်ကြားမှုသာ အရေးယူခြင်းထက် ရဲတပ်ခွဲဝင်၊ စည်ပင်ဝန်ထမ်း၊ အုပ်ချုပ်ရေး အဖွဲ့ကသိရှိပါက ရှောင်တခင် စစ်ဆေးခြင်း များကို ထိထိရောက်ရောက် ဖမ်းဆီး ဆောင် ရွက်အရေးယူသင့်ကြောင်း သမန်းကျွန်း မြို့နယ် တိုင်းဒေသကြီး လွှတ်တော်ကိုယ်စား လှယ်ဦးကျော်က ပြောကြားသည်။

“ပြည်တန်ဆာ ဖမ်းတာတောင် အသွင်ယူပြီး ဖမ်းသေးတာပဲ။ ဒီနေရာတွေ မှာ အသွင်ယူဖမ်းဖို့ ဘာလို့ ခက်နေတာလဲ။ ဖမ်းမခံဆိုရင်ဖြစ်တယ်” ဟု သမန်းကျွန်း မြို့နယ် တိုင်းဒေသကြီး လွှတ်တော် ကိုယ်စားလှယ်ဦးကျော်က ပြောကြားသည်။

ခေတ်စားလေးကစားကွင်း အပန်းဖြေ ခေတ်စားကစားကွင်းများကို စစ်ဆေးသူများ အနေနှင့် ကစားကွင်းများတွင် ထည့်သွင်း ထားသော ကစားသည့်ပစ္စည်းများကို တက်ကျွမ်းနားလည်သူ ပါဝင်ရန် လိုအပ်ပြီး

လောင်းကစားအသွင်ဖြင့် ဆောင်ရွက်နိုင် သော ဂိမ်းစက်ပစ္စည်းများပါဝင်ပါက ပြင်းပြင်း ထန်ထန်ဒဏ်ပေးရမည်။ အရေးယူခြင်းများ ဆောင်ရွက်သင့်သည်။

“လောင်းကစားလုပ်တယ်လို့ ကြား တာသိတာဆိုရင် ရဲကအရေးယူသင့်တယ်။ တရားဝင်လုပ်ခွင့်မရဘဲဆိုတာ ကစားကွင်း ကို လုပ်ငန်းလုပ်ခွင့်လိုင်စင်ပေးတာ။ လောင်း ကစားလုပ်ဖို့ ပေးတာမဟုတ်ပါဘူး။ လိုင်စင် ပဲ ထုတ်ပေးတဲ့ အဖွဲ့အစည်း ဖြစ်တာကြောင့် ရဲလိုဝင်စွာဖွဲ့ဆိုတာဖြစ်နိုင်ဘူး။ သူတို့က စုံစမ်းစရာတွေ ဖမ်းဆီးသင့်တယ်” ဟု ရန်ကုန် မြို့တော် စည်ပင်သာယာရေးကော်မတီ၊ စီမံခန့်ခွဲရေး ဘဏ္ဍာရေး ဘဏ်ဝန်ရုံးမှ သူတစ်ဦးက ထောက်ပြနေကြားသည်။

လောင်းကစားမပျက်စီးနိုင်လှအောင် နေမှုများရှိသော်လည်း အပန်းဖြေ ကစား ကွင်းအချို့တွင် လောင်းကစားဆန်သည့် ကစားနည်းများ၊ ဆောင်ရွက်မှုများသည် တရားဝင်လောင်းကစားလုပ်ခွင့် ပြုထား သည်ဟု အများပြည်သူ ထင်မြင်စေသော ကြောင့် ထိရောက်စွာအရေးယူသင့်ကြောင်း

ပန်းဘဲတန်းမြို့နယ် အမှတ် (၁၀) ရပ်ကွက် တွင် နေထိုင်သူ အမျိုးသားတစ်ဦးက ပြောကြားသည်။

လောင်းကစားဆန်သော အပန်းဖြေ ကစားကွင်းများကို ထိရောက်သော အရေးယူမှုများ ဆောင်ရွက်ခြင်းမရှိပါက အခြားသော ကလေးကစားကွင်းများကို ထိခိုက်နှစ်နာစေသောကြောင့် ထိရောက် စွာ အရေးယူသင့်ကြောင်း (Y.C.D.C) စီမံခန့်ခွဲရေးဌာနမှ တာဝန်ရှိသူတစ်ဦးက ပြောကြားသည်။

အဆိုပါကလေးကစားကွင်းများမှ လုပ်ငန်းများ၊ တရားဝင်ခွင့်လွှတ်ခွင့်ပေးကာ အစိုးရမှ အခွန်ကောက်ခံခြင်း၊ လာရောက် ကစားသူများထံမှ အခွန်စည်းကြပ်ပါက အစိုးရအနေနှင့် အခွန်ရရှိနိုင်မည်ဖြစ်သည်။ သို့သော် တရားဝင်ခွင့်လွှတ်ခွင့်ပေးရန် အစီအစဉ် မရှိပါက ဥပဒေအရကြပ်ကြပ်မတ်မတ် အရေးယူရန် လိုအပ်မည်ဖြစ်သည်။

လက်ရှိကာလသည် တိုင်းပြည်မှာ ဖွံ့ဖြိုးဆဲကာလဖြစ်သောကြောင့် ပြည်သူ များကို ဆင်းရဲတွင်းမှကယ်ဆယ်ကာ စီမံ

လောင်းကစားလုပ်ငန်းများကို ခွင့်ပြုရန် မသင့်ကြောင်း၊ ရန်ကုန်တိုင်းဒေသကြီး၊ လွှတ်တော်ကိုယ်စားလှယ်တစ်ဦးနှင့် ရန်ကုန် မြို့တော်စည်ပင်သာယာရေး ကော်မတီမှ အရာရှိကြီးတစ်ဦးက ပြောကြားသည်။

ရန်ကုန်တိုင်းဒေသကြီး၊ အတွင်း၊ အကြံစေ့ကစားနည်းရှိသော ကစားကွင်း၊ အချို့ ဂိမ်းစက်အချို့တွင် လောင်းကစား သမ္မတ ပြုလုပ်နေသည်ကို တိုင်ကြားမှုများ ရရှိ သောကြောင့် မြို့နယ်တိုင်းတွင် ရှာဖွေစုံစမ်း ကာ အချိန်တိုင်းများကို လောင်းကစားပြုလုပ် နေကြောင်း၊ လက်ရဖမ်းဆီးခြင်း မရှိသော် လည်း ဆိုင်ခွင့်ခွင့်လိုင်စင်များ ပြန်လည် ရုပ်သိမ်းထားကြောင်း၊ မြို့နယ်ရဲတပ်ခွဲဝင် များကလည်း ဆိုင်အတွင်းလောင်းကစား ပြုလုပ်နေသည်ဟု သတင်းရရှိသော ဆိုင် များကို ဖမ်းဆီးနိုင်ရေးအတွက် ကြိုးစား ဆောင်ရွက်လျက်ရှိကြောင်း ၎င်းကဆိုသည်။

ကလေးအမည်တပ် လူကြီး အကြံစေ့ လောင်းကစားပိုင်များကားတွင်ကျယ်ဆဲ။

ကြည်ကြည်လွင်၊ နိုင်ငံစီလင်း၊ ကျော်ဦးနိုင်

စာကြည့်တိုက်ယဉ်ကျေးမှု ထွန်းကားတဲ့ ဒိန်းမတ်

မင်းမော်လှမြင့်(YSO,PKU)

ဒိန်းမတ် မတိုင်ခင်အကြောင်းပြောတော့မယ်ဆိုရင် သူနိုင်ငံရဲ့စာကြည့်တိုက်တွေ အကြောင်းမျိုးကလေးတွေကို မရလောက်အောင် ပြည်သူ့စာကြည့်တိုက်လုပ်ငန်းကို အထူး အလေးထားဆောင်ရွက်တာကိုတွေ့ရမှာ ဖြစ်ပါတယ်။ ဒါကြောင့် ပြည်သူတိုင်းဟာ စာကြည့်တိုက်နဲ့မခမ်းမကြပါဘူး။ အများ ပြည်သူအတွက် စာကြည့်တိုက်ကို ၁၇၉၃ မှာ ဒိန်းမတ်နိုင်ငံရဲ့မြို့တော် ကိုပင်ဟေဂင်မှာ စတင်ဖွင့်လှစ်နိုင်ခဲ့ကြောင်းသိရပါတယ်။ ကိုပင်ဟေဂင်မြို့မှာယခုရှိတဲ့ ဒိန်းမတ် စာကြည့်တိုက်ဟာဆိုရင် စတင်ဖွင့်လှစ်ခဲ့ပြီးနောက် ဒိန်းမတ်မှာ အကြီးဆုံးစာကြည့်တိုက် ဖြစ်တဲ့အပြင် အမျိုးသားစာကြည့်တိုက်နဲ့ ကိုပင်ဟေဂင်တက္ကသိုလ်ရဲ့စာကြည့်တိုက် လည်း ဖြစ်ပါတယ်။

ဒိန်းမတ်နိုင်ငံအမျိုးသားစာကြည့်တိုက်

နိုင်ငံတစ်နိုင်ငံရဲ့အသိပညာဖွံ့ဖြိုးမှု မှာ စာကြည့်တိုက်လုပ်ငန်းက အရေးပါတဲ့ ကဏ္ဍမှာရှိနေတာကြောင့် ဒိန်းမတ်နိုင်ငံရဲ့ အဆင့်မြင့်မူရနေတဲ့ ပြည်သူ့စာကြည့်တိုက် လုပ်ငန်းကို လက်လှမ်းမီသရွေ့တင်ပြလိုက် ရခြင်းပါ။ ကျွန်တော်တို့ဒိန်းမတ်မှာလည်း စာကြည့်တိုက်တွေရှိသလောက်တော့ ရှိပြီဖြစ်နေပေမယ့် ပြည်သူ့အများစုက စာကြည့်တိုက်နဲ့မိမိနဲ့နေကြသေးတာကို တွေ့ရပါတယ်။

ဒိန်းမတ်နိုင်ငံမှာတွေ့အဲဒီလိုမဟုတ်ဘဲ မူလတန်းကျောင်းသားမှအစ သက်ကြီးရွယ်အိုအသုံးစာကြည့်တိုက်ကို သွားကြတာ တွေ့ရပါတယ်။ စာကြည့်တိုက်ကို မသွားမဖြစ်အောင်လည်း စာသင်ကျောင်းတွေက ညွှန်ပေးကြပါတယ်။ ဥပမာ - အတန်းထဲမှာ အဖွဲ့လိုက်ဆောင်ရွက်ကြရမယ့် သုတေသန လုပ်ငန်းလေးတွေ ပြုစုပေးတဲ့အခါမှာ ကျောင်း စာကြည့်တိုက်နဲ့ဆက်သွယ်လောက်တော့ဘဲ ပြည်သူ့စာကြည့်တိုက်တွေမှာ အဖွဲ့လိုက် သွားရောက်စာဖတ်ရမယ့်အခါမှာ ကျောင်းတယ်၊ ပြောရရင်ဒိန်းမတ်မှာ နေထိုင်သူလူ ရောက်ကြတဲ့ နိုင်ငံခြားသားတွေတောင် စာကြည့်တိုက်နဲ့ မကပ်နိုင်ကြပါဘူး။

ဒိန်းမတ်ကသူတို့အတွက်အလွန် တန်ဖိုးထားတဲ့ နိုင်ငံခြားစာနဲ့အညီ မြို့ကြီးတိုင်းမှာလည်းဒိန်းမတ်ဘာသာစကား ကျောင်းတွေဖွင့်လှစ်ထားပါတယ်။ ယောသုလူ အားဖြင့်ပြောရရင် ဒိန်းမတ်ကိုနေထိုင်ဖို့ သို့မဟုတ် အလုပ်လုပ်ဖို့ ရောက်လာတဲ့ သံတမန်ဝန်ထမ်းကလေးတွေကိုလည်းကောင်း သာမန်သမ္မတ ဒိန်းမတ်ဘာသာသင်တန်း ကျောင်းကို မဖြစ်မနေတက်ရောက်ရမှာ ဖြစ်ပါတယ်။

ကုန်ကျနံပါတ်ရရင် ရှုရှား၊ ယူကရိန်း၊ ဗင်လန်၊ ပိုလန်၊ ဇတ်ဒိန်းတို့က ဒိန်းမတ် နိုင်ငံကို အိမ်အကွအလုပ် လုပ်ဖို့ရောက်လာ တဲ့ မိမိကလေးတွေတောင် တစ်ပတ်မှာ သုံး ရက် အိမ် ကျောင်းကို တက် ရပါတယ်။ အလုပ်ရှင်ကလည်း ခွင့်ပြုပေးရပြီး ကျောင်း သွားဖို့ ခရီးစရိတ်ကို ပြန်လည်အာထာပိုင် အဖွဲ့အစည်းက ထောက်ပံ့ပေးပါတယ်။ ပြော လိုတာက ကျောင်းစတင်တဲ့ စာစစ်ခံနိုင် တဲ့အဆင့်လောက်ရောက်ပြီဆို စာစစ်ရလွယ် ကူတဲ့ဝတ္ထုစာအုပ်ပါ။ လေးတွေကိုစာကြည့် တိုက်မှာသွားရောက်ငှားရမ်းကြရမှာပဲ ဖြစ် ပါတယ်။ ကျောင်းသား၊ ကျောင်းသူတွေကို လည်း စာကြည့်တိုက်ကို လေ့လာရေးခရီး

ပို့ပေးလေ့ရှိကြပါတယ်။

ပြည်သူ့စာကြည့်တိုက်များ

ဒိန်းမတ်နိုင်ငံရဲ့ကျောင်းတိုင်းမှာ ကိုယ်ပိုင်စာကြည့်တိုက်တွေရှိကြသလို မြို့လေးတိုင်းမှာလည်း မြို့နယ်အာဏာပိုင် အဖွဲ့အစည်းက ဖွင့်လှစ်ထားတဲ့ ပြည်သူ့ စာကြည့်တိုက်တွေရှိပါတယ်။ မည်သူမဆို ဝင်ရောက်ဖတ်ရှုလေ့ရှိပါတယ်။ ဒိန်းမတ်မှာ တရားဝင်နေထိုင်ခွင့်ရထားတဲ့သူတိုင်း စာကြည့်တိုက်ပစ္စည်းတွေကို မိမိမှာရှိတဲ့ အိမ်ရောင်ကတင်ပြသန့်လည်း ငှားရမ်းနိုင်ပါ တယ်။ ဒိန်းမတ်မှာ နိုင်ငံသားရော မှီတင်း နေထိုင်သူများကိုပါ အိမ်အိမ်ရောင်ကတင်ပြ၊ ထုတ်ပေးတာမျိုး ကျွန်ုပ်တို့အဖွဲ့အစည်းမှာ ကိုဗျားနဲ့စာကြည့်တိုက်ကငှားရမ်းတဲ့ကိစ္စ တွေမှာ အသုံးပြုနိုင်ပါတယ်။

စာကြည့်တိုက်များကိုလည်း မြို့ရဲ့ အချက်အချာကွက်နေရာများမှာဖွင့်လှစ်ထား လေ့ရှိပြီး အသွားအလာ အဆင်ပြေတဲ့နေရာ များမှာ တားရှိလေ့ရှိပါတယ်။ ကျွန်တော် နေထိုင်တဲ့ Grubskov ရပ်ကွက်ရှိ မြို့နယ်မှာ လူဦးရေ လေးသောင်းခန့်ကျော်ရှိပြီးတော့ ပြည်သူ့စာကြည့်တိုက် ခြောက်လုံးရှိပါ တယ်။ တချို့ကိုကျောင်းဝန်းထဲမှာပဲ တွေ့ရ တာတယ်။ ပြည်သူ့စာကြည့်တိုက်များကို သက်ဆိုင်ရာမြို့နယ်၊ အာဏာပိုင်အဖွဲ့ အစည်းရဲ့လက်အောက်မှာ ထားရှိပါတယ်။ နိုင်ငံတော်ကနစ်စနစ်မြို့နယ်အားလုံးကို အိမ် မြို့နယ်ရဲ့ ဝင်ငွေ၊ ထွက်ငွေအတိုင်းအတာ အလိုက် အသုံးစာရိတ်များချပေးလေ့ရှိပြီး အိမ် မြို့နယ်အာဏာပိုင်အဖွဲ့ကတစ်ဆင့် ပြည်သူ့စာကြည့်တိုက်အတွက် အသုံးစရိတ် များသတ်မှတ်ပေးကာ စာကြည့်တိုက်လုပ် ငန်းကိုလည်ပတ်စေတာပါ။

၂၀၀၈ ခုနှစ်ဝန်းကျင်ကစလို့ဒိန်းမတ် နိုင်ငံရဲ့စီးပွားရေးအကျပ်အတည်းကြောင့် စာတိုက်တွေ၊ ဆေးရုံအချို့တွေ တိုတယ်။

ဘက် အချို့တွေပိတ်လိုက်ရ ပေါင်းလိုက်ကြ ရပေမယ့် ဝင်ငွေပြောပလောက်အောင် မရှိ ဘဲထွက်ငွေသာများတဲ့ပြည်သူ့စာကြည့်တိုက် တစ်လုံးပိတ်လိုက်တာ ပေါင်းလိုက်တာမျိုး မရှိဘဲ အရှိန်အဟုန်မပျက်ဆက်လက်လည် ပတ်စေတာသာသတိပြုစရာ အလွန်ကောင်း ပါတယ်။

ကျွန်တော်တို့နိုင်ငံလို ကိုယ်ထူကိုယ် ထစာကြည့်တိုက်တွေထောင်စရာမလို အောင် ပြည်သူ့စာကြည့်တိုက်များဟာ ကျောင်းသား၊ ပြည်သူတွေအတွက် လုံ လောက်မှုရှိတာတွေများပါ။ တကယ်တမ်း ပြောရရင်လည်း အိမ်စာကြည့်တိုက်တွေလည် ပတ်နေတဲ့အသုံးစရိတ်ဟာ ပြည်သူတွေအိ က စည်းကြပ်ထားတဲ့ဝင်ငွေခွန်၊ ပြည်သူ ဘဏ္ဍာငွေများကပဲဖြစ်ပါတယ်။ ဒါကြောင့် ဒီနိုင်ငံကသူတွေဟာ မိမိကိုယ်ပိုင်စာကြည့် တိုက်ကို သွားရသလိုမျိုး ယုံကြည်မှုအပြည့် နဲ့စာကြည့်တိုက်တွေကိုဝင်ထွက်သွားလာ ကြတာကို တွေ့မြင်ရပါတယ်။

စာကြည့်တိုက်ထဲမှာမဟာလည်း လာသမျှသူတွေကိုလွှဲလှဲအပ်အပ်အညီပေး ဖို့အဆင်သင့်ဖြစ်နေကြပြီး စာကြည့်တိုက် ပညာဒီပလိုမာ ရရှိထားကြသူများဖြစ်ကြပါ တယ်။ ပြည်သူတွေဟာ မိမိမှာရှိတဲ့ အခါရောင်ကတင်ပြသန့် မိမိနဲ့သက်ဆိုင်ရာ မြို့နယ်ရှိပြည်သူ့စာကြည့်တိုက်မှာသာမက တစ်နိုင်ငံလုံးမှာရှိတဲ့ မည်သည့်မြို့နယ်ပြည် သူ့စာကြည့်တိုက်မှာမဆို မှတ်ပုံတင်ပြီး အခမဲ့ငှားရမ်းမှုပြုလုပ်နိုင်ကြပါတယ်။

နိုင်ငံတော်ကနေ လုံလောက်မှုရှိတဲ့ လစာကိုသတ်မှတ်ပေးထားတာကြောင့် ပြည်သူတွေဟာ စာအုပ်တွေကိုဝယ်ဖတ်နိုင် တဲ့အပြင် အလကားငှားဖတ်လိုရအောင် လည်း ပြည်သူ့စာကြည့်တိုက်တွေမှာ စာအုပ် မျိုးစုံကို ထားရှိပေးထားပါတယ်။ ဒါကြောင့် လည်း ဒီနိုင်ငံမှာစာအုပ်အငှားခေါ်ဝေါ်မှုရှိပါ ဘူး။ ကျွန်တော်တို့တုန်းကတော့ စာအုပ် အငှားခေါ်ဝေါ်မှုပေးတဲ့ စာအုပ်တွေစတင်နိုင် ခဲ့တာပါ။

ပြည်သူ့စာကြည့်တိုက်၏ ဝန်ဆောင်မှုနှင့်ဆောင်မှု

ပြည်သူ့စာကြည့်တိုက်တွေမှာထူးခြား တာတစ်ခုက ကလေးသူငယ်တွေအတွက် သီးသန့်နေရာတစ်ခုထားရှိပေးထားတာပါ ယဲ့။ သူတို့တိုင်းဝင်စားတဲ့ စာအုပ်တွေ၊ ပုံပြင်၊ ကာတွန်းတွေ၊ ရုပ်ရှင်တွေ၊ Playstation တွေထားပေးတဲ့အပြင် ကစားစရာတွေပါ ထားရှိပေးထားပါတယ်။

စာကြည့်တိုက်ရဲ့ စာစစ်ခန်းမှာ နေထိုင်တဲ့သတင်းစာများ၊ မဂ္ဂဇင်း၊ ကျန်းမာရေးဆိုင်ရာစာအုပ်များ၊ အင်တာနက်အသုံး ပြုနိုင်ကြပါတယ်။ စာအုပ်များ၊ မျက်လုံး ချို့ယွင်းနေသူများအတွက် နားထောင် စာအုပ်များ(CD) တေးဂီတ CD LD ချပ် များ၊ Documentary များငှားရမ်းမည် ဆိုပါက အရေအတွက်အကန့်အသတ် မရှိဘဲ တစ်လကြာငှားရမ်းနိုင်ပါတယ်။ ရုပ်ရှင်DVD Video ခွေများ ငှားရမ်းမယ် ဆိုရင်တော့ စာကြည့်တိုက်ကိုလိုက်လို့ တစ် ပတ်ကနေ နှစ်ပတ်အထိငှားရမ်းကြည့်ခွင့်ရှိ ကြပါတယ်။ တစ်ကြိမ်ငှားရမ်းလေ့ကား ကနေ ဒီထက်ပိုငှားလိုစရာတို့စာကြည့်တိုက် တွေလည်းရှိပါတယ်။ ငှားရမ်းခြင်းကိုတော့ ကိုယ်တိုင်သွားရောက်ပြုလုပ်ရမှာဖြစ်ပြီး သတ်မှတ်ရက်ထက်ကျော်လွန်ပြီး အငှား သက်တမ်းတိုးချင်ရင်တော့ အွန်လိုင်းကတိုး လို့ရအောင် စာကြည့်တိုက်တိုင်းမှာ ကိုယ်ပိုင် အင်တာနက် စာမျက်နှာတွေထားရှိပေး ထားပါတယ်။ တခြားသတင်းစာများ မထား တဲ့ပစ္စည်းဆိုင်ရင် သက်တမ်းတိုးလို့ရပါတယ်။

အလွန်ကောင်းတဲ့ဝန်ဆောင်မှုတစ် ခုကိုပြောရမယ်ဆိုရင်တော့ မိမိနဲ့သွားရလာ ရတာ အဆင်ပြေတဲ့စာကြည့်တိုက်မှာ ဖတ် ချင်၊ ကြည့်ချင်တဲ့ စာအုပ်၊ ရုပ်ရှင်မရှိရင် လည်း အိမ်စာကြည့်တိုက်မှာပဲ လိုက်လံ တိုင်သော်လည်းကောင်း၊ အွန်လိုင်းမှသော် လည်းကောင်း ငှားထားလို့ ရပါတယ်။ ပြည်သူ့စာကြည့်တိုက်ချင်း ဆက်သွယ်တဲ့ အထူးကောင်းမွန်တဲ့ ကွန်ရက်ရှိတာ ကြောင့် ရှိတဲ့စာကြည့်တိုက်ကနေလှမ်းမှာ ပေးတာပါ။ လာယူလိုချင်ရင်အကြောင်း ကြားပါတယ်။ ငှားရမ်းခြင်းတွေ အင်တာနက် အသုံးပြုခြင်းနဲ့ ကျန်တဲ့ဝန်ဆောင်မှုတွေ အားလုံး အခမဲ့ဖြစ်ပါတယ်။

ပစ္စည်းပြန်အပ်ရမယ့်ရက် ကျော် လွန်ရင် ဒဏ်ကြေးပေးဆောင်ရပါမယ်။ ပစ္စည်းပျက်စီး ပျောက်ဆုံးရင်တော့ ပစ္စည်း တန်ဖိုးကို အပြည့်အဝပေးလေ့ရှိရမှာပဲ ဖြစ်ပါတယ်။ မိမိငှားရမ်းသောစာကြည့်တိုက် တိုက်ဆီရင် ပထမဆုံးအကြိမ် အခါရောင်ကတင်ပြသန့် မှတ်ပုံတင်ပြီး နောက်အကြိမ်တွေမှာ လုပ်စရာမလိုတော့ ဘဲ စက်ကနေပဲမိမိဘာသာငှားလို့ရသွား ပါပြီ။

ဝန်ထမ်းတွေမရှိတဲ့ ကိုယ့်ဘာသာ တံခါးဖွင့်လှစ်တဲ့ Hornbaek က စာကြည့်တိုက်

စာကြည့်တိုက် ဝင်ခွင့် ချိန်တွေမှာ ဝန်ထမ်းတွေမရှိတော့မှ အပြည့်အဝရရှိမှာ ဖြစ်ပြီး တချို့မြို့နယ်စာကြည့်တိုက်တွေမှာ တရားဝင်စာကြည့်တိုက်ခွင့်ချိန်ကျော်လို့ ဝန်ထမ်းများပြန်သွားကြပေမယ့်လည်း မိမိ ဘာသာအခါရောင်ကတင်ပြသန့် ဖွင့်ဝင်ပြီး စက်မှာအဝတ်၊ ငှားလို့ရအောင်စီစဉ်ပေး ထားပါတယ်။

ကျွန်တော်သွားနေတဲ့ Hornbaek ဆိုတဲ့မြို့လေးကစာကြည့်တိုက် ဆိုရင် သာမန်နေဆီ ညနေ ၄ နာရီကျော်ရင် ဝန်ထမ်းတစ်ဦးမှမရှိတော့ပါဘူး။ ဒါပေမဲ့ မိမိကတင်ပြသန့် ည ၉ နာရီအထိနေလို့

နေအိမ်အကျယ်ချုပ် လွတ်မြောက်ပြီးနောက် သုံးနှစ်အကြာ

မင်းထက်စံ၊ အောင်ထက်

“ပြေး” လာတဲ့ ခြေသံတွေ ကြားရတယ်။ တန်းနားအသံတွေ ကြားလိုက်ရတယ်။ သံချပ်ကြိုးတွေ ဖယ်လိုက် ပြန်ဆိုတာ သိလိုက်တယ်” ဟု ခေါ်အောင်ဆန်းစုကြည်က ၂၀၁၀ ခုနှစ် နိုဝင်ဘာလ ၁၃ ရက်ညနေက နေအိမ်အကျယ်ချုပ်မှ လွတ်မြောက်လာစဉ် အခြေအနေတို့ကို ပြောပြနေခဲ့တာကို ပြောပြနေသည်။

ယနေ့သည် ခေါ်အောင်ဆန်းစုကြည်နေအိမ် အကျယ်ချုပ်မှ လွတ်မြောက်လာသည့် သုံးနှစ်မြောက်နေ့ ဖြစ်သည်။

ခရမ်းရောင်ဝမ်းဆက် ဝတ်ဆင်ထားသော အသက် ၆၈ နှစ် အရွယ် သူ(မ)တစ်ဦးတည်းက ပြည်သူ့လွှတ်တော်အတွင်း ဝင်ရောက်လာသည်။ ယခု သူ(မ) အမတ်တစ်ဦးအဖြစ် တိုင်းပြည်ရေးရာကိစ္စများကို ဝင်ရောက်ဆောင်ရွက်လျက် ရှိနေပြီဖြစ်သည်။

လွန်ခဲ့သည့် သုံးနှစ်အချိန်

၂၀၁၀ ပြည့်နှစ် ပါတီခွဲ ရွေးကောက်ပွဲအပြီး ငါးရက်မြောက်နေ့ နိုဝင်ဘာ ၁၂ ရက်နေ့တွင် ခေါ်အောင်ဆန်းစုကြည် နေအိမ်အကျယ်ချုပ်မှ လွတ်မြောက်တော့မည်ဖြစ်သောကြောင့် အမျိုးသား ဒီမိုကရေစီအဖွဲ့ချုပ်ရုံးနှင့် သူနေအိမ်တည်ရှိရာ တက္ကသိုလ်ရိပ်သာလမ်းတို့တွင် ထောင်ချီသော လူအုပ်ကြီးက စောင့်ဆိုင်းနေကြသည်။

တက္ကသိုလ်ရိပ်သာလမ်း ခြံအောက် ၅၄ တည်ရှိရာ လမ်းထိပ်တွင်တော့ သံချပ်ကြိုးများ ကာထားဆဲ။ အချိန်ကာလ ညနေပိုင်းသို့ ရောက်ချေပြီး သတင်းတစ်ခုက ထွက်ပေါ်လာသည်။ ခေါ်အောင်ဆန်းစုကြည် ယနေ့မလွတ်ပါဟု ခြံရံ ဖြစ်သည်။ နိုဝင်ဘာ ၁၃ ရက်နေ့ လွတ်မည်ဖြစ်ပြီး ပြန်ကြရန် တာဝန်ရှိသူများက ပြောကြားသော်လည်း တက္ကသိုလ်ရိပ်သာလမ်းထိပ်တွင် လူအုပ်ကြီးက စောင့်ဆိုင်းနေကြဆဲ ဖြစ်သည်။ တချို့က ညအိပ်စောင့်ကြသူများပင် ရှိသည်။

နိုဝင်ဘာ ၁၃ ရက်နေ့ နံနက်ပိုင်းတွင် ခေါ်အောင်ဆန်းစုကြည်ပုံ ကိုင်ဆောင်ထားသော လူအုပ်ကြီးသည် တက္ကသိုလ်ရိပ်သာလမ်းထိပ်နှင့် အမျိုးသားဒီမိုကရေစီအဖွဲ့ချုပ်ရုံးရှေ့တွင် မတ်တတ်ရပ် တစ်နံ့၊ ထိုင်တစ်လှည့် စောင့်နေကြသည်။

အချိန်ကား တဖြည်းဖြည်း ကုန်လာပြီ။ နေပြတိုက်တွင် လူအုပ်ကြီးမှာ ချွေးတလုံးလုံးဖြင့် စောင့်ဆိုင်းနေကြဆဲ။

ညနေပိုင်း အချိန်သို့ ရောက်ရှိလာချေပြီ။ အချိန် ကား ၆ နာရီ ၃၇ မိနစ်၊ တက္ကသိုလ်ရိပ်သာ လမ်းထိပ်ရှိ သံချပ်ကြိုးပိတ်ထားသည်များ ဖယ်ရှားလိုက်သည်။

“ခေါ်အောင်ဆန်းစုကြည် လွတ်ပြီ” အမေရ ချမ်းသာပါစေ။ ကျန်းမာပါစေ ဟူသော အသံများ ဟိန်းခနဲ ထွက်လာသည်။

အတားအဆီးများ ဖယ်ရှားလိုက်သည်နှင့် ထောင်ချီသော လူအုပ်ကြီးသည် တက္ကသိုလ်ရိပ်သာလမ်း အတိုင်း ခြံအောက် ၅၄ ရှိရာသို့ သူတက်ငါး ဦးအောင် ပြေးဝင်ကြသည်။ ခလုတ်တိုက်သူတိုက်၊ လဲသူလဲကြ သည်။

တက္ကသိုလ်ရိပ်သာလမ်းတွင် အော်ဟစ်နေကြ သော လူအုပ်ကြီးကို ခေါ်အောင်ဆန်းစုကြည်က နေအိမ် အကျယ်ချုပ်မှ လွတ်မြောက်လာသည့် နှုတ်ခွန်းဆက် ၁၇ မိနစ်ခန့် ပြောဆိုခဲ့ပြီး နေအိမ်အတွင်းသို့ ဝင်သွားခဲ့ သည်။

သို့သော် အမျိုးသားဒီမိုကရေစီအဖွဲ့ချုပ်ရုံးရှေ့ တွင် စောင့်ဆိုင်းနေသော လူအုပ်ကြီးမှာ နေအိမ်သို့ ချီတက်လာသည့်အတွက် ခေါ်အောင်ဆန်းစုကြည်က ခုတ်ယူအကြိမ် နှုတ်ဆက်မိန့်ခွန်း ပြန်ပြောသည်။

ခေါ်အောင်ဆန်းစုကြည် နေအိမ်အကျယ်ချုပ်မှ လွတ်မြောက်သည့်အချိန် နေအိမ်ရှေ့သို့ ရောက်ရှိခဲ့သည့် အမျိုးသမီးတစ်ဦးက “မိန့်ခွန်းပြောတဲ့အချိန် မျက်ရည် တောင်ကျမိတယ်” ဟု ဆိုသည်။

ခေါ်အောင်ဆန်းစုကြည်သည် နေအိမ် အကျယ်ချုပ်ကို ၁၉၈၉ ခုနှစ်တွင်တစ်ကြိမ်၊ ၂၀၀၀ ပြည့်နှစ်တွင် တစ်ကြိမ်၊ ၂၀၁၀ ခုနှစ်တွင် တစ်ကြိမ်၊ ၂၀၁၃ ခုနှစ်တွင် တစ်ကြိမ် ထိန်းသိမ်းခံခဲ့ရပြီး ၂၀၁၃

ဇာတ်ပုံ - မင်းထက်စံ

ခုနှစ် နိုဝင်ဘာလတွင် လွတ်မြောက်လာခြင်းဖြစ် သည်။

အမျိုးသားဒီမိုကရေစီ အင်အားစုပါတီမှ ပြည်သူ့ လွှတ်တော်ကိုယ်စားလှယ် ဦးခိုင်မောင်ရည်က “အနီတီရဲ နေအိမ်အကျယ်ချုပ်က လွတ်လာတာဟာ ပြည်သူတွေအတွက် ဒီမိုကရေစီရောင်ခြည်သန်း လာတာပါ” ဟု မှတ်ချက်ပေးသည်။

နှစ်ပေါင်း ၂၀ နီးပါးနေအိမ်အကျယ်ချုပ်ခံရသော ခေါ်အောင်ဆန်းစုကြည်သည် နေအိမ်အကျယ်ချုပ်မှ လွတ်မြောက်လာသည့်အချိန် အံ့သြစရာဖြစ်သောည့် အကြောင်းကို အောက်ပါအတိုင်း ရယ်လျက်ပြောပြ သည်။

“ခြံရံရောက်တော့ ခုကိုင်နေကြတဲ့ တယ်လီဖုန်း လေးတွေနဲ့ ဓာတ်ပုံတွေရိုက်ကြတယ်။ မမြင်ဖူးဘူးလေ၊ ဘာမှန်းမသိတော့ အံ့သြတာပေါ့” ဟု ခြံရံဖြစ်သည်။

ထိုအံ့သြစကားကို ပြောပြခဲ့ချိန် နေအိမ် အကျယ်ချုပ်မှ လွတ်မြောက်ခြင်းသန်းလာခဲ့သည်မှာ သုံးနှစ်ပြည့်ခဲ့ပြီ ဖြစ်သည်။

ဖြတ်သန်းခဲ့သော သုံးနှစ်ကြာ

ခေါ်အောင်ဆန်းစုကြည်သည် နေအိမ် အကျယ်ချုပ်မှ လွတ်မြောက်ပြီး ရက်ပိုင်းအကြာတွင် ရွေးကောက်ပွဲကော်မရှင်က အမျိုးသားဒီမိုကရေစီအဖွဲ့ ချုပ်သည် တရားဝင်မှတ်ပုံတင်ထားခြင်း၊ မရှိသည့် အတွက် တရားစွဲဆိုခဲ့သည်။

အမျိုးသားဒီမိုကရေစီအဖွဲ့ချုပ်ပါတီအတွင်းတွင် လည်း တရားဝင်မှတ်ပုံတင်ရေး မတင်ရေတို့ကို အငြင်း ပွားခဲ့ကြသော်လည်း ပါတီကို တရားဝင်မှတ်ပုံတင် ဖြစ်ခဲ့ပြီး ခေါ်အောင်ဆန်းစုကြည်က ဥက္ကဋ္ဌအဖြစ် တာဝန်ယူခဲ့သည်။ ယင်းနောက် ကြားဖြတ်ရွေးကောက်ပွဲ ဝင်ရေး မဝင်ရေးအငြင်းပွားကြပြန်သည်။ ကြားဖြတ် ရွေးကောက်ပွဲဝင်ရန် ဆုံးဖြတ်လိုက်သည်။

ခေါ်အောင်ဆန်းစုကြည်သည် ပထမဆုံး မဲဆွယ် စည်းရုံးရေးခရီးစဉ်အဖြစ် ထားဝယ်မြို့နယ်သို့ သွား ရောက်ခဲ့သည်။ ထို့နောက် မန္တလေးတိုင်း၊ ရှမ်းပြည်နယ်၊ ကချင်ပြည်နယ်၊ စစ်ကိုင်းတိုင်းနှင့် ကိုယ်စားပြုယှဉ် ပြိုင်ပွဲ ကော့မှူးမြို့နယ် စသဖြင့် စည်းရုံးရေးခရီးစဉ် များ သွားရောက်ခဲ့သည်။

၂၀၁၂ ခုနှစ် ဧပြီလ ၁ ရက်နေ့တွင် ကျင်းပသည့် ကြားဖြတ်ရွေးကောက်ပွဲတွင် ခေါ်အောင်ဆန်းစုကြည် သည် ကော့မှူးမြို့နယ်မဲဆန္ဒနယ်တွင် မဲအပြတ်အသတ် ဖြင့် အနိုင်ရခဲ့သည်။

ကြားဖြတ်ရွေးကောက်ပွဲတွင် အမျိုးသားဒီမို ကရေစီအဖွဲ့ချုပ်က ၄၃ နေရာ မဲအပြတ်အသတ်ဖြင့် အနိုင်ရခဲ့သော်လည်း လွှတ်တော်တက်ရေး မတက်ရေး အငြင်းပွားကြပြန်သည်။ လွှတ်တော်တက်ကြရန် ဆုံးဖြတ်ပြီး လွှတ်တော်တွင်ကျွမ်းကျင်မှုက ပြည့်သူ လွှတ်တော် ကိုယ်စားလှယ်အဖြစ် တက်ရောက်ခဲ့သည်။

၂၄ နှစ်ကြာ နေအိမ်အကျယ်ချုပ် အကြိမ်ကြိမ် ကျခံခဲ့ပြီးနောက် ပထမဆုံး ပြည်ပခရီးစဉ်အဖြစ် ၂၀၁၂ ခုနှစ်မေလတွင် ထိုင်နိုင်းသို့ ပထမဆုံးအကြိမ်သွား ရောက်ခဲ့သည်။ ပြီးနောက် ဥရောပ ငါးနိုင်ငံခရီးစဉ်၊ အမေရိကန်ခရီးစဉ်၊ အိန္ဒိယခရီးစဉ်၊ ဂျပန်ခရီးစဉ်၊ တောင်ကိုရီးယားခရီးစဉ်တို့ကို သွားရောက်ခဲ့သည်။

လက်ရှိတွင် ပြည်သူ့လွှတ်တော်၏ တရားဥပဒေ စိုးမိုးရေးနှင့် တည်ငြိမ်အေးချမ်းရေး ကော်မတီ၏ ဥက္ကဋ္ဌအဖြစ် ခေါ်အောင်ဆန်းစုကြည်က တာဝန်ယူထား သည်။

ခေါ်အောင်ဆန်းစုကြည်က ပြည်တွင်းခရီးစဉ် များအပြင် ပြည်ပခရီးစဉ်များတွင်လည်း စွဲစည်းပုံ

ဇာတ်ပုံ - မြန်မာ့မီဒီယာ

ဆေးပေါင်းခတ် တန်ဆောင်မုန်းည

သွေငြိမ်းအေး သီရိ

တန်ဆောင်မုန်းလည်း ဆေးပေါင်းခတ်မုန်း၊ မင်းမည်း မဲလီ ဟု တန်ဆောင်မုန်းတွင် မဲလီလိင်ကို ဆေးပေါင်းခတ်သော အပင်အဖြစ် ရှေးဟောင်းတို့က ညွှန်းဆိုခဲ့ကြသည်။ မဲလီလိင်သည် နတ်များစားလေ့ရှိသည့် မဃဉာဏ်နတ်ပန်းနှင့် ဆင်တူသောကြောင့် တန်ဆောင်မုန်းလည်း နတ်များစားလေ့ရှိသည့် အသက်ရှည်အနက်ပင်ပင်ဟု ယူဆကြသည်။

တန်ဆောင်မုန်းလည်း သာမဃပလ အခါတော်နေ့ပွဲတော်၊ တန်ဆောင်တိုင် မီးတန်းပွဲတော်၊ ကထိန်သင်္ကန်းကပ်လှူခံရသော သီတင်းသင်္ကာ၊ ရက်လယ်ပွဲတော်များကျင်းပပြီး တန်ဆောင်မုန်းလည်းကျော် ၁ ရက်နေ့ကို စောရန်ကုတ်နှင့် ယဉ်သောနေ့ဖြစ်သည်ဆိုသော ဆိုရုံစကားတို့ကြောင့် ရပ်တန့်သောအခါ အပျော်သဘောဖြင့် သူခိုးကြီးည (ဂျီမန်) ကျင်းလေ့ရှိသည်။

တန်ဆောင်မုန်းလည်း မြတ်စွာဘုရားကို ကထိန်သင်္ကန်း (မသိသင်္ကန်း) ဆက်ကပ်လှူဒါန်းကြသည့် အခါအခါဖြစ်ပြီး ရှေးအစဉ်အဆက် ယုံကြည်မှုအရ ကြွတ်ကားကွတ်ကား ပြင်ပသောအခါဖြင့် ဆီမီးထွန်းညှိပူဇော်ရာမှ မြတ်စွာဘုရားကို ရည်မှန်း၍ ဆီမီးထွန်းညှိပူဇော်လာကြသည့် အခါအခါလည်းဖြစ်သည်။

တန်ဆောင်မုန်းလည်း မိအကုန်ဆောင်အကုန်ဖြစ်၍ ကောင်းကင်တစ်ဝန်း ကြည်လင်သန့်ရှင်း၍ နက္ခတ်အပေါင်းစုံလည်းလှည့်အတွက် ဗေဒင်နက္ခတ်တတ်ကျွမ်းသူများက တန်ဆောင်မုန်းလည်းလှည့်စေပေါင်း၍ နက္ခတ်ကြည့်ခြင်း၊ အင်ဆေးပေါင်းခြင်းများ လုပ်ဆောင်ကြပြီး ဆေးပေါင်းခတ်သောတန်ဆောင်မုန်းလည်းလှည့်နေသော ဆေးပေါင်းခတ်သော ဆေးပေါင်းခတ်ခြင်းများ ပြုလုပ်ကြသည်။

ယင်းအခါရက်ကတည်းက လူစုလူဝေးနှင့် စုဝေးပြုလုပ်သည့်ပွဲများကို ကန့်သတ်ထားခဲ့သည့်အတွက် နက္ခတ်ကြည့်ခြင်း၊ အင်ဆေးပေါင်းခြင်း၊ ဆေးပေါင်းခြင်းအလေ့များသည် အတိုက်အလျှောက်ပျောက်ကွယ်ခဲ့ရပြီး တန်ဆောင်မုန်းလည်းလှည့်နေသည့်လောကအတတ်ပညာပိုင်းတတ်ကျွမ်းသူများ စေ့စပ်၍ ဆေးပေါင်းခြင်း၊ အဆင့်တက်ခြင်း၊ နက္ခတ်ကြည့်ခြင်းများ ပြုလုပ်ကြသည့် ယဉ်ကျေးမှုများကို ကြုံတွေ့ခဲ့ရရသည်ဟု အငြိမ်းစားကောင်းဆရာတစ်ဦးက ပြောကြားသည်။

တန်ဆောင်မုန်းလည်းလှည့်နေသော ဆေးပေါင်းခတ်သည့်ဟုဆိုကြသော်လည်း တန်ဆောင်မုန်းလည်းလှည့်နေသည့်ဆေးပေါင်းခတ်နေကြောင်း တနင်္လာမြို့ပေါ်လမ်းမ၊ ပြည်သာသနီနှင့် တနင်္ကန်မြို့ပေါ်ခေါ် နေမင်း၊ ဗြိတိသျှတို့တွင် တည်ရှိသော ဆေးပေါင်းခတ်သော တန်ဆောင်မုန်းည အဖြစ် သတ်မှတ်နိုင်ကြောင်း ယခု ၂၀၁၃ ခုနှစ်နှိုင်းဘာလ ၁၆ ရက်နေ့တွင် ကျွန်ုပ်တို့သည် တန်ဆောင်မုန်းလည်းလှည့်နေသည့် အမှန်တကယ် ဆေးပေါင်းခတ်သည့်ဖြစ်ကြောင်း နက္ခတ်သိပ္ပံအဖွဲ့၏ အမှုဆောင်အရာရှိချုပ် ဦးဇော်ကျော်က ပြောကြားသည်။

မြန်မာနိုင်ငံအတွက် ဒီနှစ်တန်ဆောင်မုန်းလည်းလှည့်နေရာ စစ်မှန်တဲ့ ဆေးပေါင်းခတ်ဖြစ်တယ်။ ဒီနှစ်မြန်မာနိုင်ငံရန်ကုန်မြို့ပေါ် တည်တည်ပေါ်မှာ လဖြစ်တယ်။ လဖြစ်လမ်းကြောင်းပေါ်မှာရှိနေတဲ့ မြို့တွေမှာ ဆေးပေါင်းခတ် မဲလီလိင်တွေ သုပ်စားရင် ပိုပြီးဆေးပေါင်းခတ်မှာပါ။ တောရွာတွေမှာတော့ တကယ့်လထွက်တဲ့ ဂန္ဓာရီလောက်မှာ လရောင်ကျတဲ့ မဲလီလိင်ကို လတ်လတ်

ဆတ်ဆတ်ခူးပြီးရင် နက္ခတ်ချိန်ဖြစ်တဲ့ ၉ နာရီ ၄၆ ကွန်မာ ရေနေ၊ ရေခဲ၊ ဒါမှမဟုတ် ပြုတ်ပြီး ညသန်းခေါင်ချိန်မှာပြုတ်စားရင် မြို့ကလွဲတွေထက်ပိုပြီး ဆေးပေါင်းခတ်မှာပါ။ မြို့ဘက်ကလွဲတွေကတော့ မနက်ကတည်းက ဝယ်တာတွေ မဲလီလိင်ကို နက္ခတ်ချိန်မှာ ပြုတ်၊ ရေနေ၊ ရေခဲ၊ ညသန်းခေါင်ကျမှ သုပ်စားရင်ပိုပြီး အာနိသင်ရမှာပါ။ ဟု ဦးဇော်ကျော်က ရင်းမြစ်သည်။

မြန်မာနိုင်ငံ ရန်ကုန်မြို့နည်းတူ ဆေးပေါင်းခတ်သည့် အခြားမြို့များမှာ မအူပင်၊ ပုသိမ်၊ ဘားအံ၊ သံလွင်သည့်မြို့များဖြစ်သည်ဟု ဦးဇော်ကျော်၏ အဆိုအရ သိရှိရသည်။

တန်ဆောင်မုန်းလည်းလှည့်နေသော နက္ခတ်နှင့် စနစ်ယူသည့်အချိန် ဆေးပင်များကို စောင့်ရှောက်ကြသည့် နတ်များက မဲလီလိင်ကို စောင့်ရှောက်ရသော နတ်မင်းထံသို့လာရောက် ဆေးကြမ်းပြီး နတ်သဘင်ပွဲကို ကျင်းပကြသည့်အတွက် ရှေးလူကြီးများက မဲလီလိင်သည် ဆေးစွမ်းထက်မြက်သည်ဟု ယုံကြည်ကြကြောင်း ရှေးတိုင်းရင်းဆေးဆရာများသည် တန်ဆောင်မုန်းလည်းလှည့်နေသည့်အချိန် လရောင်အောက်တွင် မိမိတို့ပေါ်စပ်ထားသော ဆေးများကို သိဒ္ဓိတင်ခြင်း၊ ပူဇော်ပသခြင်းများ ပြုလုပ်ခဲ့ကြသည်ဟု ဆေးကျမ်းစာအုပ်များတွင် ဖော်ပြထားသည်။

ထိုကဲ့သို့ မြန်မာတိုင်းရင်းဆေးဆရာကြီးများက တန်ဆောင်မုန်းလည်းလှည့်နေသော ပြုလုပ်လေ့ရှိသော သိဒ္ဓိတင်ခြင်း၊ ပူဇော်ပသခြင်းများကို ယနေ့တိုင်တိုင် မြန်မာတိုင်းရင်းဆေးဆရာကြီးအချို့က အစဉ်အလာမပျက် ပြုလုပ်နေကြသော်လည်း တိုင်းရင်းဆေးဆရာအသိုင်းအဝိုင်းထဲမှ သိရှိရသည်။

၁၄ ရက်နေ့မနက်မှာ ပွဲတီးတယ်။ ၁၅ ရက်နေ့မှာ ၁၇ ရက်နေ့မနက်ကပ်တယ်။ မဲလီလိင်သုပ်တို့၊ သတ်သက်လွတ် လက်အက်သုပ်တို့သပ်ပြီးလျှင် တပည့်တပန်းတွေကို ကျွေးတယ်။ သိဒ္ဓိတင်တာတို့ ဘာတို့လုပ်တယ်၊ ရင်းနှီးတဲ့တပည့်တပန်းတွေဆိုရင်တော့ အဆောင်တို့၊ စပယ်တို့ဘာတို့ပေးတယ်။ အရင်လို အကြီးကြီးလုပ်ဖြစ်တာတာ မဟုတ်ပေမယ့် အစဉ်အလာမပျက် လုပ်ဖြစ်သေးတယ်” ဟု တိုင်းရင်းဆေးဆရာ ဦးစိုးမြင့်က ပြောကြားသည်။

တန်ဆောင်မုန်းလည်းလှည့်နေသော မဲလီလိင်သုပ်စားခြင်းများအပြင် ဗေဒင်ဆရာများကလည်း အဖွဲ့အစည်းအလိုက် လူအများအပြားကို အခမဲ့ဗေဒင်ပေးကြောင်း အဆောင်လက်ဖွဲ့များ ပေးဝေခြင်း၊ ဟောပြောပွဲများ ပြုလုပ်ခြင်းနှင့် နက္ခတ်ကြည့်ပွဲများ ပြုလုပ်နေကြဆဲဖြစ်သည်။

မန္တလေးမြို့၇လမ်း၊ ၈၂ လမ်းနှင့် ၈၄ လမ်းကြားရှိ ပေါင်းလဲ ရွှေသာလျောင်းကျောင်းတိုက်အတွင်း ဒေါက်တာမင်းသိန်း ညွှန်ကြားချက်အရ တန်ဆောင်မုန်းလည်းလှည့်နေတိုင်း ဗေဒင်အခမဲ့ဟောပေးခြင်း၊ ဆီမီး

မတ်တုံ ခြံစိုင်းခြင်း

တစ်ထောင်ပေါင်းခြင်း၊ ဆေးပေါင်းများဝေခြင်း၊ ယတြာချေပေးခြင်းများ ပြုလုပ်ခဲ့သည်မှာ ငါးနှစ်ရှိပြီဖြစ်ကြောင်း၊ ယခုနှစ်တွင်လည်း အစဉ်အလာမပြတ် ကျင်းပမည်ဖြစ်ကြောင်း အဆိုပါ ပြုလုပ်ကျင်းပကြမည့် မင်းသိန်း၏ တပည့်များက ပြောကြားသည်။

“ဒီပွဲကို လာတဲ့ရည်လာတွေကို ကောက်ညှင်းပေါင်း၊ မနောမယလက်စက်ရည်နဲ့ စည်ခံပါမယ်။ အခမဲ့ဗေဒင် ဟောပြောပေးတာ၊ ဆေးပေါင်းလုပ်ရသည့်တွေကို ယတြာချေပေးတာ၊ ယတြာလက်ဆောင်တွေ လှေတာတွေ ပြုလုပ်ပေးသွားမှာပါ။ ပြီးတော့ ဗဟုသုတ ဖြစ်ဖွယ်ရာ အိမ်တစ်အိမ်ရဲ့ ရောင်ရမ်း ဆောင်ရန်တွေကို သိရှိနိုင်ဖို့ ပြောပြတာတွေ ပြုလုပ်ပေးသွားမှာပါ” ဟု မင်းသိန်း၏ တပည့်တစ်ဦးက ဆိုသည်။

အလားတူ ရန်ကုန်မြို့တွင်လည်း မြန်မာအလိုက် ဆေးပေါင်းများ ကျင်းပမည်ဖြစ်သည်ဟု မင်းသိန်း၏ တပည့်များက ဆိုကြသည်။

“လုပ်တဲ့ အဖွဲ့တွေကတော့ အများကြီးရှိတယ်။ ကျွန်တော်တို့က တောင်မြောက်လမ်းဆုံက မြို့ဦးတော်မှာ ဆေးပေါင်းလုပ်မှာ အဘိဓမ္မာတင် နည်းတူ အတိုင်းပေါ့။ ည ၁၁ နာရီနောက်ပိုင်းမှာ စပြီး မနက် ၃ နာရီအထိ ဆေးပေါင်းပြီး လာတဲ့သူတွေကို ပေးပေးမှာပါ” ဟု ဆရာမင်းသိန်းက တပည့်တစ်ဦးဖြစ်သူ ဆရာအောင်ချစ်မင်းက ပြောကြားသည်။

ခေတ်သစ်အချိန်အခါတွင်လည်း တန်ဆောင်မုန်းလည်းလှည့်နေသော ရှေးရောင်းပွဲတော်၊ အရောင်းမြှင့်တင်ရေးပွဲတော်များ ပြုလုပ်လေ့ရှိပြီး ခေတ်သစ်ပွဲတော်နှင့် ဆေးပေါင်းပွဲတော် တွဲဖက်ကျင်းပမှုများလည်းရှိသည်။

ပျော်ရွှင်ပွဲနှင့် ဂုဏ်တော်ဆက်ပွဲများ ကျင်းပလေ့ရှိသည့် Happy World အပန်းဖြေကလေးကစားကွင်း၏ Happy Zone တွင်လည်း နှစ်စဉ်ပြုလုပ်နေကျ ဆေးပေါင်းပွဲနှင့် ဒါနပြုပွဲများ ပြုလုပ်သွားမည်ဟု မနောမယဂုဏ်သိမ် ဆရာမင်းသိန်းက ပြောကြားသည်။

အရင်နှစ်တွေတုန်းက ရွှေဘုံနယ်မှာ ပြုလုပ်ခဲ့တယ်။ အခုတော့ Happy Zone မှာ ပြုလုပ်တဲ့ပွဲမှာ ပရိသတ်တွေလည်း ပိုများများလာလို့ရတယ်။ အဲဒီနေ့မှာ အခမဲ့ဗေဒင်ဟောပေးမယ်။ ဆေးတော်ကြီး ဖော်တာ၊ တာတွေပေးမယ်။ မနောမယလက်စက်ရည်တိုက်မယ်။

အဲဒီနေ့မှာ လာမယ့်ရီသတ်တွေကို ဗေဒင်ဟောကြားပေးမယ် ဆရာတွေရာနဲ့ချီပြီးရှိနေမှာပါ။ မျက်နှာပွင့်လတ်လတ် ရှင်တွေအဆောင်တွေလည်း ဝေမှာပါ။ ဒီနှစ်တော့ ထူးထူးခြားခြားအဖြစ် အခမဲ့ဟောပေးတယ် ဆိုပေမယ့် စေတနာအရ လျာဉ်အလှူတွေကို လက်ခံမှာ ဖြစ်ပါတယ်။ ပြီးတော့ အလှူတွေကို သာဓု၊ နာဓု၊ တစ်ခုခုမှာ လှူပေးမှာပါ” ဟု ဆရာ ဇင်ယော်နီက ဆိုသည်။

ထိုကဲ့သို့ ဗေဒင်ယတြာ ကျွမ်းကျင်သူများက ၎င်းတို့တတ်ကျွမ်းသည့်ပညာအလိုက် တန်ဆောင်မုန်းလည်းလှည့်နေတဲ့ ဆင်နဲ့ ကွဲသကဲ့သို့ တစ်ဦးတစ်ယောက် ချင်းလည်း ဆေးပေါင်းခတ် သည့်သူကို ဆင်နဲ့ကြည့်သည်။

အိမ်ရှင်မတစ်ဦးဖြစ်သူ ဒေါ်ထွန်းကလည်း “အိမ်မှာတော့ တန်ဆောင်မုန်းလည်းလှည့်နေတဲ့ မဲလီလိင်တွေသပ်ပြီး အိမ်နီးနားချင်းတွေကို ဝေလေ့ရှိတယ်။ ရှေးလူကြီးတွေ ပြောကြတယ်လေ။ တန်ဆောင်မုန်းလည်းလှည့်နေတဲ့ ဆေးပေါင်းခတ်သော အဲဒီနေ့မှာ မဲလီလိင်သုပ်စားရင် ပေါ့ ပေါ့။ ရောဂါပျောက်ကင်းစေတယ်လို့ ပြောကြတယ်လေ။ ဒါကြောင့် လည်းလည်းလည်း ဆေးပေါင်းခတ်နေလည်ဖြစ်တယ်။ အဲဒီနေ့မှာ မဲလီလိင်ကို မသပ်ဖြစ်တဲ့သူတွေ၊ သုပ်ဖို့သတ်မရတဲ့သူတွေ၊ မအားလပ်တဲ့သူတွေအတွက် အလှူလုပ်ပြီး ဒါနပြုတဲ့သူတွေပါပဲ” ဟု ဆိုသည်။

“မနက် မြောက်ဥက္ကလာက သူငယ်ချင်းတွေခေါ်လို့ တန်ဆောင်မုန်းလည်းလှည့်နေမှာ လုပ်တဲ့ နက္ခတ်ကြည့်ပွဲ ရောက်ခဲ့တယ်။ အဲဒီပွဲလုပ်တဲ့အတွက်က နက္ခတ်ကြည့်ပွဲမှာ၊ ခုနစ်ကတည်းက သာမဏီတွေ ကြုံရမယ့်ကိစ္စအဆိုးအကောင်းတွေကို ပြောပြတယ်။ ကျွန်မအတွက်တော့ အတွက်ပြောပြတာတွေက မှန်တယ်။ ပြီးတော့ မဲလီလိင်တွေသုပ်စားကြတယ်။ အဲဒီပွဲကို မြောက်ဥက္ကလာက လူတွေထင် မကဘူး။ တခြားဒီပွဲကိုသိတဲ့ ရွှေပြည်သာ ဘက်ကလူတွေလည်းလာကြတယ်။ ဒီနှစ်လည်း အဆင်ပြေရင်သွားဖြစ်မှာပါ။ ယုံကြည်မှုအရော ပြီးတော့သူငယ်ချင်းတွေနဲ့ အတွက်သူရဏာရီလိုပါ” ဟု တာမေမြို့နယ်နေ အသက် ၂၆ နှစ် အရွယ် မဂါလေးက ပြောသည်။

မဲလီလိင်သုပ်စားတဲ့ တန်ဆောင်မုန်းလည်းလှည့်နေမှုအပြုလိုလို သုပ်စားဖြစ်တယ်။ ဆေးပေါင်းခတ်သော ဆီတင်မျိုးထက် အဲဒီနေ့မှာ သုပ်စားတာ တခြားနေ့တွေထက် ပိုစားကောင်းသလိုပဲ။ အိမ်နီးနားချင်းတွေကို လည်းဝေဖြစ်တော့လေ။ ဆေးပေါင်းခတ်သော ဆီတင်ကတော့ ကြားဖူးတာတော့ သူအချိန်နဲ့ သုပ်စားမှု အရွယ်ထက် တာလဲကြာဖူးတာပဲ။ ကျွန်မတို့ကတော့ ည ၁၂ နာရီအထိ စောင့် သုပ်စားတာမျိုး မဟုတ်ပါဘူး။ အချိန်စောစောပဲ သုပ်ပြီးလို့ကလေးကတော့” ဟု မခင်မျိုးဆွေက ရှင်းပြသည်။

မြန်မာလူမျိုးတို့၏ ရှေးဓလေ့အရော ယုံကြည်မှုအရ ပြုလုပ်လေ့ရှိသည့် အစဉ်အလာဓလေ့များအနက် ဆေးပေါင်းခတ်သော တန်ဆောင်မုန်းလည်းလှည့်နေသော မဲလီလိင်သုပ်စားသည့်ဓလေ့သည် နောင်နှစ်ပေါင်းများစွာတိုင်အောင် တည်တံ့နေမည်ဟု မလွန်ကုန်ပင် ဖြစ်သည်။

တန်ဆောင်မုန်းလည်းလှည့်နေသော ကျင်းပမည့်ပွဲတော်များ

Table with 3 columns: ပွဲတော်အမည် (Festival Name), နေရာ (Location), and ပြုလုပ်မည့် အခါအစဉ်များ (Timing/Events). Rows include Sea Games, Happy Zone, and various local events.

မန္တလေးနှင့် မြိမ်းခြောက်ခံလာရသော ရေသယံဇာတ

ရဲဝင်းနိုင်

မြို့ အလှူအမြှေးတို့ကိုလည်း လူဦးရေတို့ကလည်းကောင်း၊ စက်မှုထွန်းကားလာမှုတို့၏ အကျိုးသက်ရောက်မှုများတွင် ရေသယံဇာတဆုံးရှုံးလာမှုသည်လည်း စိန်ခေါ်မှု အသစ်အဖြစ် ကြုံတွေ့နေရပြီဖြစ်သည်။

မန္တလေးမြို့တော်တွင် တစ်နှစ်ထက် တစ်နှစ် လူနေမှုစနစ်နှင့် မြို့ပြဖွံ့ဖြိုးလာ သည်နှင့်အမျှ မြေအောက်ရေ ထုတ်ယူ သုံးစွဲမှု များပြားလာပြီး မြေအောက်ရေ တူးဖော်ရုံများ တစ်နေ့တခြား ဆာတီယုတ် လာခြင်းကြောင့် တိုင်းပွားလာသည့် မြို့တော် လူဦးရေ၏ ရေသုံးစွဲမှုပမာဏအတွက် မလုံလောက်မှုများနှင့် များပြားလာသော မြေအောက်ရေ ထုတ်ယူသုံးစွဲမှုများကြောင့် ကြုံတွေ့ရမည့် နောက်ဆက်တွဲ သဘာဝ ပတ်ဝန်းကျင်ဆိုင်ရာ ပြဿနာများအတွက် စိုးရိမ်မှုများ ပေါ်ပေါက်လာကြောင်း မြန်မာ့ များက တညီစွာပြောကြားကြသည်။

မန္တလေးမြို့တွင် ရေသုံးစွဲမှုသည် နေ့စဉ်ဂါလန် သန်း ၅၀ ခန့်ရှိပြီး မန္တလေး မြို့နေ ပြည်သူလူထုအတွက် ရေရယူ သုံးစွဲ နေရာတွင် ဆည်တော်ကြီး ဆည်စေ့၊ တူးတော် ရသည့် မြေအောက်ရေ၊ ဧရာဝတီမြစ်ရေ တို့ကိုအဓိကအားဖြင့်သုံးစွဲနေကြောင်းမန္တလေး မြို့တော် စည်ပင်သာယာရေးကော်မတီ၏ စာရင်းများအရ သိရှိရသည်။

မန္တလေးမြို့တော် စည်ပင်သာယာ ရေးကော်မတီက အောင်မြင်သောစံ၊ ချမ်းအောင်စံ၊ ချမ်းမြသာစံနှင့် မဟာ အောင်မြင်မှုစံတို့အတွက်တွင် နေ့စဉ် ရေဂါလန် ၂၉ သန်းခန့် ပေးလျှောက်ရရှိ ကြောင်း မန္တလေးမြို့တော်စည်ပင်သာယာ ရေးကော်မတီ ရေဖြန့်ဖြူးရေးဌာနမှ ဌာနမှူး ဦးသန်းဦးက ပြောကြားသည်။

ယင်းသို့ရေကုန်ကျစရိတ် ၂၉ သန်း ရေးပေစာတွင် ဧရာဝတီမြစ်ရေမှ ရေ ဂါလန် ၁၆ သန်း ဆည်တော်ကြီး (ကျိုရေ) နှစ်သန်းနှင့် ဧရာဝတီမြစ်ကမ်းဘေးနှင့် အရှေ့ဘက်ကပ်လျက်ရှိသော စက်ရေတွင်း ၂၇ တွင်းမှ ရေဂါလန် ၂၄ သန်း ပေးပို့ လျက်ရှိကြောင်း မန္တလေးမြို့တော် စည်ပင် သာယာရေးကော်မတီထံမှ သိရှိရသည်။

ထိုကဲ့သို့ရေဂါလန်အခြောက်အပြား ပြန်ပေးပေးနေသော်လည်း မန္တလေးမြို့တော် နေရာအများအပြားတွင် စက်ရေတွင်းတူး ဖော်မှုများလည်း တစ်နေ့ထက်တစ်နေ့ မြင့်တက်လျက်ရှိသည်။

မန္တလေးတွင် ပုဂံလိက စက်ရေတွင်း အသုံးပြု၍ မြေအောက်ရေထုတ်ယူသုံးစွဲ နေရာတွင် အခက်အခဲများ ကြုံတွေ့လာရ ပြီး အထူးသဖြင့် ရေကောင်းရေသန့်ရရန် ရေတွင်းအနက်ပေါ် လှေတူးယူလာရကြောင်း စက်ရေတွင်းတူးသူများထံမှ သိရှိရသည်။

သိသာသာဖြစ်လာတာတော့ ၂ နှစ်လောက်ရှိပြီ။ အရင်က ပေ ၈၀ လောက် တူးရရ ချေ ချတ်အနေထားကနေ အခု နောက်ပိုင်း ရေကြော ဝေးလာတော့ ပေ ၁၀၀ ကျော် ပေ ၁၂၀ ကျော် လောက်တူးမှ ရေ ရတော့တယ်။ မြေအောက်ရေကြော ဆာတီယုတ်လည်း လိုပြောလို့ရတယ်။ နေ့စဉ် ရင်တော့ပိုသိသာလာတယ်။ ဟု ရေတွင်းတူး လုပ်ငန်းလုပ်သက် ၁၅ နှစ်ရှိသူ ပြည်ကြီး တံခွန်မြို့နယ်မှ ဦးစိုးဌေးက ရှင်းပြသည်။

မန္တလေးမြို့တော်စည်ပင်သာယာ ရေးကော်မတီက မြေအောက်ရေထုတ်ယူမှု ထုတ်ယူသုံးစွဲခြင်းပြု လျက်ရှိရာ ချမ်းအေး

သစ်မြို့နယ်တွင် ရေတွင်း ၂၀၇၉ တွင်း၊ ချမ်းမြသာစည်မြို့နယ်တွင် ၄၆၉၃ တွင်း၊ မဟာအောင်မြေမြို့နယ်တွင် ၂၇၄၈ တွင်း၊ အောင်မြင်သာမြို့နယ်တွင် ၇၃၁၆ တွင်း ရှိပေါင်း ရေတွင်း ၂၁,၈၄၇ တွင်း ခွင့်ပြုပေးထား သည်ဟု မန္တလေးမြို့တော်စည်ပင်သာယာ ရေးကော်မတီထံမှ သိရှိရသည်။

မြေအောက်ရေထုတ်ယူမှုများလာ ခြင်းကြောင့် ရေရှည်တွင် မြေအောက်ရေ ရွာပါးမှု ပြဿနာ ကြုံတွေ့ရမည့်အပြင် မန္တလေးမြို့ မြေအောက်တွင် ဂလိုင်း အပေါက်ကြီးများ ဖြစ်လာနိုင်သဖြင့် ငလျင် ကြော နီးကပ်သော မန္တလေးမြို့တွင် တိုက် တာအဆောက်အအုံများ ပြိုကွဲနိုင်သည့် အန္တရာယ်ရှိကြောင်း သဘာဝပတ်ဝန်းကျင် ပညာရှင်များက သတိပေးပြောကြားသည်။

မန္တလေးမြို့၏ အောက်ခံ မြေဆီလွှာ ကို အုပ်စု သုံးမျိုးခွဲခြားနိုင်ပြီး ပထမအုပ်စုတွင် အဓိက သဲ (sand) သဲမှုန့် (Silt)၊ နွဲ့စေး (clay) အနည်းငယ်ပါဝင်ကြောင်း၊ ပထမ အုပ်စု မြေဆီလွှာကို မန္တလေး အနောက်ပိုင်း၊ ဧရာဝတီမြစ်ကမ်းပါးတစ်လျှောက်တွင် အများဆုံးတွေ့ရကြောင်း၊ ပထမအုပ်စု မြေဆီလွှာများသည် ဝေးကပ်မှုမရှိဘဲ မြေအောက်ရေပြင်တစ်မြင့်၊ စစ်ကိုင်းပြင် ရွှေကြောနှင့်နီးခြင်းတို့ကြောင့် မြေလှုပ်ရှား စဉ် ရေဝနေသော အောက်ခံမြေသား အရည်ကဲ့သို့ ဆော့ဖွယ်သွားခြင်း (Soil Liquefaction)နှင့် ကြုံတွေ့ရတတ် ကြောင်း၊ ယင်းသို့ဖြစ်ပါက မြေပြင်ပေါ်ရှိ ခိုင်ခံ့သော တိုက်တာများပင် တိုးလှုပ်လဲ ခြင်းကြောင်း၊ ဘူမိဗေဒပညာရှင်ခေါက်တာ ဖော်မြင့်ဦးက “မန္တလေးဒေသ သဘာဝ ပတ်ဝန်းကျင်အခြေအနေ”ဆောင်းပါးတွင် ရေးသားထားသည်။

မန္တလေးမြို့၏ အောက်ခံ ဒုတိယ မြေဆီလွှာအုပ်စုမှာ နွဲ့စေးပြေပြီး ရေထိလျှင် ပွကာနေလျှင် ကျွန်ုပ်တို့သောမြေအမျိုးအစား ဖြစ်ကြောင်း၊ အဆောက်အအုံနှင့် လမ်း၊ ဖောက်လုပ်ရန်အတွက် ပြဿနာရှိသဖြင့် သတိထားရမည့် မြေဆီလွှာအမျိုးအစား ဖြစ်ကြောင်း၊ ဒေါက်တာဖော်မြင့်ဦး၏ အဆို အရ သိရှိရသည်။

တတိယမြေဆီလွှာ အုပ်စုမှာ နွဲ့စေး ဆန့်သော သဲမှုန့် သဲ ပါဝင်သော မြေဆီလွှာ အမျိုးအစားဖြစ်ပြီး မန္တလေးအရှေ့ဘက် ပုသိမ်ကြီးတွင် တွေ့နိုင်ကြောင်း၊ ယင်း မြေဆီလွှာတွင် ရေအရှိဆုံးမှာ ၁၀ ဒသမ ရှာခိုင်နှုန်း၊ မှ ၂၄ ဒသမ ၉ ရာခိုင်နှုန်း၊ ၈၀ ရာခိုင်နှုန်း ပြောင်းလဲမှုများသဖြင့် အထူး ထိခိုက်ရမည် ဖြစ်ကြောင်း၊ မန္တလေးဒေသ တွင် မြေပေါ် ရေသယံဇာတများဖြစ်သည့် မြစ်ချောင်းအင်းအိုင်များသည် သောက် သုံးရေ နှင့်စိုက်ပျိုးရေးအတွက် အသုံး ပြင်သုံးကြောင်း၊ အထူးသဖြင့် ဧရာဝတီနှင့် ဒုတိယမြစ်တို့၏ရေပမာဏသည် အနာဂတ် ရေထောက်ပံ့ရေးအတွက် လုံလောက် ကြောင်း၊ ဒေါက်တာဖော်မြင့်ဦး၏ အဆိုအရ သိရှိရသည်။

မြေဆီလွှာပုံစံ သုံးမျိုးဖြင့် စွဲစည်း ထားသော မန္တလေးမြို့တော်တွင် မြေ

အောက်ရေ ထုတ်ယူသုံးစွဲမှု များပြားခြင်း သည် ငလျင်အပါအဝင် သဘာဝအား အန္တရာယ်များ ကျရောက်ပါက အဆောက် အအုံများ ပြိုလဲနိုင်သည့် ကပ်ဘေးဆိုး ကျရောက်နိုင်သည်ဟု ပညာရှင် များက ဆိုသည်။

မန္တလေးမြို့နေလူထုအတွက် မြို့ရေ ပေးဝေမှုကို ဆန်းစစ်ရာတွင် မြေအောက် ရေထုတ်ယူမှု လျော့ချနိုင်ရန် စီမံချက်ချမှတ် ဆောင်ရွက်လျက်ရှိပြီး ဂျပန်အပြည်ပြည် ဆိုင်ရာ ဖူပေါင်းဆောင်ရွက် ရေးအေဂျင်စီ (JICA)က ရေကောင်းရေသန့်ရုံစီမံအနည်း ဆုံးဖြစ်သော ပြည်ကြီးတံခွန်မြို့နယ်အတွင်း တွင် ရေအရင်းအမြစ်များ ရေပေးဝေရေး လမ်းကြောင်းများနှင့် အသုံးပြုရမည့်နည်း လမ်းများကို ယခု နိုဝင်ဘာလဆန်းတွင် လေ့လာခဲ့သည်။

ပြည်ကြီးတံခွန်မြို့နယ်သည် နေရာသီဇာတကောင်းသည့်အချိန်တွင် မြေ အောက်ရေ ရွာပါးမှုဒဏ်ကို အများဆုံးခံ ရပြီး ရေထိစည်လျှင် ၁၀၀၀ ကျပ်ခန့် ရေးကြိုပေး ဝယ်ယူသုံးပြုနေရသည့် မြို့နယ်ဖြစ်သည်။

မြေအောက်ရေ ထုတ်ယူမှု လျော့ချ ရေး စီမံချက်အရ ပြည်ကြီးတံခွန်မြို့နယ် အတွက် မြေအောက် ရေပိုက်လိုင်းများမှ ရေပေးဝေရေးလုပ်ဆောင်မည်ဖြစ်ပြီး မြစ် ရေထိစိမ့်ကိန်းမှတစ်ဆင့် ရရှိလာသော မြစ်ရေများကို မြေအောက်ပိုက်လိုင်းမှ ရေပေးဝေသွားမည်ဖြစ်ကြောင်း၊ ပြည်ကြီး တံခွန်မြို့နယ်အတွင်းရှိ ရေသုံးစွဲမှုပမာဏ မှာ တစ်ရက်လျှင် ရေဂါလန် ၁၆ သန်းကျော် ရှိကြောင်း၊ မန္တလေးမြို့တော်စည်ပင် သာယာရေးကော်မတီထံမှ သိရှိရသည်။

မန္တလေး ရေသယံဇာတဖြစ်သည့် သည့် ဒုတိယမြစ်ရေကို အသုံးပြုနိုင်ရေး JICA က အကူအညီပေးရန် ကမ်းလှမ်း ထားပြီး ယင်းမြစ်ရေထိစိမ့်ကိန်းဖြင့် ရေပေးမည်ဆိုပါက စက်မှုနှင့်အပါအဝင် ပြည်ကြီးတံခွန် မြို့နယ်အတွင်း နေထိုင်သူ ပြည်သူများအတွက် ရေရယူ မည်ဟု မန္တလေးစည်ပင်ထံမှ သိရှိရသည်။

မန္တလေးမြို့တွင် မြေအောက်ရေ ထုတ်ယူမှုများပြားလျက်ရှိသည့်အပြင် တစ်စက်စက် မြေပြိုမှု၊ စွဲမြဲမှုမရှိ အခြေခံ သော ကွန်ကရစ် အဆောက်အအုံများနှင့် ကွန်ကရစ်ရမ်း၊ ခင်းထားမှုများကြောင့်

မြေဆီလွှာက မိုးရေကို စုပ်ယူနိုင်မှုအားနည်း လာကြောင်း၊ ယင်းအားနည်းမှုသည် နောက်ဆက်တွဲ ပြဿနာများ ကြုံတွေ့နိုင် ကြောင်း၊ မန္တလေးမှ သဘာဝပတ်ဝန်းကျင် ပညာရှင်တစ်ဦးက မှတ်ချက်ပြုသည်။

ယင်းအပြင် မန္တလေးမြို့ ဝန်းကျင် ရန်ကင်းတောင်၊ စိန်ခနောက်တောင်၊ မြခနောက်တောင် ကျွန်းစုတောင်၊ ဖယောင်းတောင် စသည့်တောင်တန်းများ တွင် သစ်တောပြုန်းတီးမှုများ ဖြစ်ပေါ်နေ ကြောင်း၊ သဘာဝပတ်ဝန်းကျင်ပညာရှင် အချို့က ဆိုသည်။

“သစ်တောတွေ ပြုန်းလာတာနဲ့ ဆက်စပ်တယ်ဆိုတာမှန်ပေမယ့် မန္တလေးရဲ့ မြေအောက်ရေ ပြဿနာက ခိုခင်းမရှိဘဲ မရှိသေးပါဘူး။ မန္တလေးရဲ့မြေအောက်ရေ ကြော ပြောင်းလဲမှုမှာ အဓိက ကျတာက ဧရာဝတီမြစ်နဲ့ပဲ တိုက်ရိုက်ပတ်သက်နေပါ တယ်”ဟု မန္တလေးမြို့တော်စည်ပင်သာယာ ရေးကော်မတီ ရေဖြန့်ဖြူးရေးဌာနမှ ဌာနမှူး ဦးသန်းဦးက ပြောကြားသည်။

မန္တလေးမြို့ရေပေးဝေရေး မြေ အောက်ရေ သုံးစွဲမှု လျော့ချပြီး ရေလို လောက်စွာရရှိနိုင်ရေးအတွက် နည်းပညာ နှင့် ငွေကြေးလုံအပ်နေကြောင်း၊ မန္တလေး မြို့တော် စည်ပင်သာယာရေးကော်မတီ အနေဖြင့် မန္တလေးလူထုအတွက် ရေရရှိ ရေး ဆောင်ရွက်ရာတွင် မြေအောက်ရေ ထုတ်ယူသုံးစွဲရေးကို လျော့ချနေပြီး မြေပေါ် ရေအရင်းမြစ်များကိုသာ အဓိကဆောင်ရွက် နေကြောင်း၊ မန္တလေးတိုင်းဒေသကြီးအစိုးရ အဖွဲ့မှ အရာရှိများက ဆိုသည်။

အာစီကနှင့် အာရှရှိမြို့ပြ လူဦးရေ တိုးတက်မှုနှင့်သည့် ၂၀၀၀ ပြည့်နှစ်နှင့် ၂၀၃၀ ပြည့်နှစ်အတွင်း နှစ်ဆတိုးတက်လာ မည့် အနေအထားရှိပြီး၊ မြို့ပြနေထိုင်မှု အင်အားများလာခြင်း၊ ကြောင့် လူဦးရေ ၈၂၅ ဒသမ ၆ သန်းသည် သောက်သုံးရေ မလောက်မမှီကြုံတွေ့ရမည့်နေ့သည်ဟု ကုလသမဂ္ဂက ထုတ်ပြန်ထားသည်။

ကမ္ဘာလူဦးရေ၏ ၁၁ ရာခိုင်နှုန်းမှာ ရေကောင်းရေသန့်မရှိမှု၊ လူဦးရေ ၂ ဒသမ ၂ သန်းမှာ ရေနှင့်ပတ်ဝန်းကျင်တို့နှင့် ဆက် စပ်သောရောဂါများကြောင့် သေဆုံးနေရ ကြောင်း၊ အာရှ-ပစိဖိတ်ဒေသရှိ မြို့ပြ အများစုတွင် သောက်သုံးရေရရှိမှုမှာ ၁၉၉၀ ပြည့်နှစ်မှ ၂၀၀၈ ခုနှစ်အတွင်း တိုးတက်

လာသော်လည်း အာရှနိုင်ငံများဖြစ်သော မြန်မာ၊ ဘင်္ဂလားဒေ့ရှ်၊ အင်ဒိုနီးရှားနှင့် နီပေါနိုင်ငံတို့တွင် မြို့ပြလူဦးရေ၏ ရေ ကောင်းရေသန့်ရရှိမှုမှာ ၃ ရာခိုင်နှုန်းမှ ၁၂ ရာခိုင်နှုန်းအထိ ကျဆင်းခဲ့ကြောင်း အဆိုပါ ထုတ်ပြန်ချက်တွင် ရေးသားထားသည်။

ကမ္ဘာပေါ်တွင် ရေသယံဇာတ ထုတ်ယူပမာဏသည် ၁ ဒသမ ၄ ဘီလီယံ ကုဗမီတာလောက်ရှိသည့်အနက် ကမ္ဘာ့ ရေချိုအရင်းအမြစ် သည် ၃၅ သန်း ကုဗ မီတာ ရှိပြီး ရေသယံဇာတထုတ်ယူ စုစုပေါင်း၏ ၂ ဒသမ ၅ ရာခိုင်နှုန်းခန့်ရှိ သည်ဟုကမ္ဘာသမဂ္ဂက ထုတ်ပြန်ထားသည်။

မြန်မာနိုင်ငံတွင် နှစ်စဉ်သုံးစွဲနိုင် သော မြေအောက်ရေအရင်းအမြစ် ကုဗမီတာလောက်ရှိပြီး ၄၉၅ ရှိပြီး အဆိုပါ ပမာဏ၏ ၁၀ ရာခိုင်နှုန်းခန့်သည် စက်ရုံ၊ အလုပ်ရုံများနှင့် အများပြည်သူတို့သောက် သုံးနေကြောင်း၊ ကမ္ဘာ့ကုလသမဂ္ဂ စာနယ် ရှိကွာနှင့်စိုက်ပျိုးရေးအဖွဲ့(FAO)၏စံတမ်း များအရ သိရသည်။

မည်သို့ဆိုစေ မြို့ပြများတွင် မြေပေါ် ရေသယံဇာတများဖြစ်သည့် မြစ်ချောင်း၊ အင်းအိုင်များမှ သောက်ရေ သုံးရေ အသုံးပြုမှုတက် မြေအောက်ရေကို အလွန် အကျိုးထုတ်ယူပါက ယင်း၏သက်ရောက်မှု များကို နောင်အနာဂတ်တွင် ကြုံတွေ့လာ တော့မည်ဖြစ်သည်။ မန္တလေးမြို့တွင် မြေအောက်ရေသုံးစွဲမှုနှင့်ပတ်သက်၍ ပတ် ဝန်းကျင်ထိခိုက်သိမ်းစားမှုလုပ်ငန်းများလုပ် ဆောင်နေသော မန္တလေးအခြေစိုက် စီမံခန့်ခွဲရေး Activities အဖွဲ့မှ အတွင်း ရေးမှူးဦးမောင်မောင်ဦးက ယခုကဲ့သို့ ပြောဆိုသည်။

“မန္တလေးမှာ မြေအောက်ရေထုတ် ယူသုံးစွဲမှုက အင်မတန်များကြောက်စရာ ကောင်းနေပြီ” ရေသယံဇာတစီမံခန့်ခွဲမှုကို စနစ် တကျမှလုပ်ဆောင်ပါက မန္တလေးမြို့ပြနေ လူထုအတွက် ရေသယံဇာတထုတ်ယူသုံး စွဲမှုမှာ နောင်အနာဂတ်တွင် ပြဿနာများ ကြုံတွေ့လာနိုင်ပြီး မြိမ်းခြောက်လာသော ထိုအန္တရာယ်ကို လူတိုင်း သတိမမေ့နိုင် လိုက်နာဆောင်ရွက်ရန် လိုအပ်နေပြီဖြစ် သည်။

လမ်းမပေါ်မှ စေတနာ့နတ်ဆိုးများ

မြူးမြူးဖတ်

မန္တလေး: ပြီးကုလမ်းမပေါ်တွင် မွန်တေ့ချိန် ခဲစောင်ပြိုင်ကာတစ်စီးနှင့် ဆိုင်ကယ်တစ်စီး တိုက်မိလုနီးနီးဖြစ်သွားပြီး ဆိုင်ကယ်လဲသွားသည်။ ခဲစောင်ပြိုင်ကာပေါ်မှလူငယ်တစ်ဦးအရည်နှင်းပစ်၍ ဓားရှည်တစ်ချောင်းကိုင်ကာဆင်းလာပြီး လဲနေသော ဆိုင်ကယ်သမားကို ဓားဖြင့်ခုတ်လိုက်သည်။ ဆိုင်ကယ်သမားမှာ လက်နှင့်ကာသဖြင့် လက်ကောက်ဝတ် ဖြတ်ရသွားသည်။

ပြိုင်ကာပေါ်မှလူငယ်က ဆိုင်ကယ်သမားကို ဓားဖြင့်ခုတ်ရုံဖြင့် အာမရဘဲ ဘေးပတ်ဝန်းကျင်ကိုလည်း စိန်ခေါ်နေပြီး ဘေးပတ်ဝန်းကျင်က ဓားကိုင်ရမ်းကားနေသော လူငယ်ကို လှစ်လှူစွာထားကြသည်။ ဓားဖြင့် အခုတ်ခံရသူ ဆိုင်ကယ်သမားမှာ ဦးအောင်မျိုးကျော်ဆိုသူဖြစ်ပြီး သူ၏ချစ်သူနှင့်အတူ ဂူလမ်းပေါ်သို့ ဆိုင်ကယ်ဖြင့်သွားစဉ် ပြိုင်ကာနှင့် တိုက်မိလုနီးနီး ထိပ်တိုက်တွေ့ဆုံမိခြင်းဖြစ်သည်။

ကျွန်မတို့က ဝန်းမော်တိုက်လမ်းကြားထဲကနေ ဂူလမ်းဘက်ကိုထွက်ဖူး။ ပြိုင်ကာက လမ်းဘယ်ဘက်မှာ ရပ်ထားတယ်။ ကားက လမ်းအရှေ့ဘက်ကို သွားဖို့ ခေါင်းတည်ထားတယ်။ ကျွန်မတို့ကလည်း လမ်းညာဘက်ကိုအတက်မှာ ထိပ်တိုက်တွေ့တယ်။ မတိုက်မီဘူး။ ကားတစ်စီး စာခြားသေးတယ်” ဟု အဆိုဖြစ်စဉ်တွင် ကိုယ်တိုင် တွေ့ကြုံတွေ့ခဲ့ရသူ အမျိုးသမီးတစ်ဦးက ပြောဆိုသည်။

၎င်းကပင် ဆက်လက်၍ “ဓားနဲ့ လည်ပင်းကိုခုတ်တာ။ သူကလက်နဲ့ကားလိုက်တော့ လက်ကောက်ဝတ်ကိုထိသွားတယ်။ ဘေးပတ်ဝန်းကျင်ကလည်း ဘာမှလုပ်မိနိုင်ဘူး။ ဒီအတိုင်းပဲကြည့်နေကြတယ်။ သူကဘေးပတ်ဝန်းကျင်ကိုလည်း စိန်ခေါ်တယ်။ ဘယ်ကောင်မှ ဂရုမပြုဘူး။ ကြိုက်တဲ့ကောင်လားခိုလို့ပြောတယ်” ဟု ပြောကြားသည်။

အဆိုပါဖြစ်စဉ်သည် မန္တလေးမြို့ မဟာအောင်မြေမြို့နယ် ဂူလမ်း၊ ဝန်းမော်တိုက်လမ်းကြားတွင် အောက်တိုဘာလ ၂၂ ရက်နေ့က ဖြစ်ပွားခဲ့ခြင်း ဖြစ်ပြီး ယင်းဓားခုတ်ခံရမှုဖြစ်စဉ်နှင့် ပတ်သက်၍ မဟာအောင်မြေမြို့နယ် အမှတ် (၉) ရဲစခန်းထံသို့ ဆက်သွယ်မေးမြန်းခဲ့ရာ တရားခံဓမ္မမိခိုင်နှင့် ဖရိုဖောင်း တစ်ဦးစစ်ဆေးဆဲ ဖြစ်ကြောင်း ပြောဆိုသည်။

နေ့လယ်ခင်းအချိန် မန္တလေးမြို့လယ်ကောင် လူစည်ကားသော နေရာတွင် ပတ်ဝန်းကျင်ရှိလူများကို ဓားကိုင်ကြိမ်းမောင်းဆဲဆို စိန်ခေါ်ပြီး ဓားခုတ်မှုကျူးလွန်သည့် ဖြစ်စဉ်ကို ပြည်သူများကို ကာကွယ်စောင့်ရှောက်နေပါသည်ဆိုသော ရဲတပ်ဖွဲ့က အရေးယူ ခဲ့ခြင်းမရှိဟု ပြောဆိုခြင်းသည် မေးခွန်းထုတ်စရာဖြစ်သည့် အပြင် လမ်းမထဲကတွင် သွားလာနေသော အများပြည်သူများအတွက် လုံခြုံမှုကင်းမဲ့စေသည်ဟု ဆိုရပေမည်။

“အဲဒီလူက သာမန်တော့ မဟုတ်ပါဘူး။ ကျွန်မအထင်တော့ ဆေးတစ်ခုခု သုံးထားတယ်လို့ထင်တယ်။ သူ့ရဲ့ပုံစံက ပုံမှန်မဟုတ်ဘူး။ အဲဒီအချိန်မှာ ကျွန်မလည်း အရမ်းကြောက်နေတယ်” ဟု မန္တလေးဒေသခံ အမျိုးသမီးတစ်ဦးက မျက်နှာတွင် ကြောက်လန့်စိန်မိသည့် အမူအရာနှင့်အတူ ကြုံတွေ့ခဲ့ရသည့် ဖြစ်စဉ်ကို စိတ်လှုပ်ရှားစွာ ပြန်ပြောနေသည်။

မန္တလေးတိုင်းဒေသကြီး ရဲတပ်ဖွဲ့မှူးရုံးမှ တာဝန်ရှိသူတစ်ဦးက “အဲဒီပြိုင်ကာမောင်းသူက လောလောဆယ် ရှောင်နေတယ်။ အရင်တုန်းကလည်း ယာဉ်တိုက်မှုဖြစ်ပွားခဲ့တယ်” ဟု ပြောကြားသည်။

ဓားဖြင့်အခုတ်ခံရသူ ဆိုင်ကယ်သမားသည် ဆေးရုံတွင် အရေးပေါ် ခွဲစိတ်ခန်းဝင် ဆေးကုသမှု ခံယူရသော်လည်း လက်ရှိ အချိန်အထိ ရဲတပ်ဖွဲ့က ဖြစ်မှုကျူးလွန်သူကို စုံစမ်းနေဆဲဟုဆိုသည်။

မန္တလေးမြို့လယ်ကောင်တွင် ညဉ့်နက်အချိန်များသာမက နေ့ခင်းအချိန် လူသွားလူလာများသောနေရာများတွင် ပြိုင်ကာများ အရှိန်ပြင်းပြင်းဖြင့် ရမ်းကားမောင်းနှင်ခြင်း၊ လမ်းအကွေ့နေရာများတွင် ကားကို အရှိန်ပြင်းစွာ ကွေ့ခြင်း၊ လမ်းတစ်လျှောက် မောင်းနှင်သောနေရာများတွင် လူနှင့် ဆိုင်ကယ်များကို ကားဖြင့် ပွတ်ဆွဲခြင်းများ

ဓားဖြင့် CRT ဖြင့်ကာမောင်း

ကြောင့် အများပြည်သူများ စိတ်အနှောင့်အယှက် ဖြစ်ရပြီး ကြောက်ရွံ့နိုးရိမ်စိတ်များဖြင့် သွားလာနေရသည်ဟု မန္တလေးမြို့နယ် ရဲတပ်ဖွဲ့က ပြောဆိုသည်။

“ညဘက်ဆိုရင် ပြိုင်ကာမောင်းတဲ့သူတွေက ဆေးကြောင်နေတာလားတော့ မသိဘူး။ မောင်းလာတာ ကားတွေ လူတွေကို ဝင်တိုက်တော့မယ့်ပုံစံမျိုး မောင်းနေကြတယ်။ ညဘက် လမ်းထွက်ဖြစ်တဲ့အခါ ကျွန်မဆိုရင် ဘယ်ပြေးလို့ ပြေးရမလဲကို မသိဘူး။ အရမ်းကြောက်စွဲကောင်းတယ်” ဟု မန္တလေးမြို့နယ် ရဲတပ်ဖွဲ့က ပြောကြားသည်။

ညအချိန် ပြိုင်ကာများ အရှိန်လွန်မောင်းနှင်ကြသဖြင့် လမ်းမပေါ်မောင်းနှင်နေသည့် ကား၊ ဆိုင်ကယ်၊ စက်ဘီးစီးသူများအတွက် အန္တရာယ်ရှိကြောင်း ချမ်းအေးသောစံမြို့နယ်တွင် နေထိုင်သူ ကျောင်းထဲထက်က ဆိုသည်။

သို့ရာတွင် ပြိုင်ကာမောင်းသူတိုင်း ရမ်းကားကြခြင်းမဟုတ်ဘဲ အချို့သော လူငယ်များမှာ ပြိုင်ကာမောင်းနှင်မှုကို မြတ်နိုးခြင်း၊ နိုင်ငံတကာ ကားပြိုင်ပွဲများကို စိတ်ဝင်စားခြင်းတို့ကြောင့် ပြိုင်ကာဝယ်ယူမောင်းနှင်ကြသော်လည်း အများပြည်သူကို ထိခိုက်သော ရမ်းကားမောင်းနှင်မှုမျိုးကို အားမပေးဟု ပြိုင်ကာမောင်းနှင်သူ လူငယ်အချို့က ပြောဆိုသည်။

မန္တလေးမြို့တွင် CRT ပြိုင်ကာ၊ အဖွဲ့ဆိုသော အဖွဲ့တစ်ခုကို ၂၀၁၀ ပြည့်နှစ်မှစ၍ ခွဲစိတ်ခဲ့ပြီး ၂၀၁၃ ခုနှစ်အထိ အဖွဲ့ဝင် ကားအစီးရေ ၄၀ခန့်ရှိလာပြီ ဖြစ်ကြောင်း CRT အဖွဲ့မှ အဖွဲ့ခေါင်းဆောင်တစ်ဦးဖြစ်သူ ကိုမင်းသန့်က ပြောကြားသည်။

“ကျွန်တော်တို့အဖွဲ့က မြို့ထဲရမ်းကား၊ ပြီးမောင်းနှင်ဖို့မဟုတ်ပါဘူး။ အကုန်လုံးက ဝါသနာပါလို့ ဒီကားကိုစီးကြတယ်။ ပြိုင်မောင်းတယ်ဆိုရင် ရန်ကုန်-မန္တလေးကား လမ်းဘက်မှာ မောင်းတာတော့ရှိတယ်။ ကားကိုပြိုင်တာမျိုးနဲ့မဟုတ်ဘဲ Cruise လုပ်တဲ့သဘောပေါ့။ ကားတွေအစီး ၂၀ လောက်တန်းစီပြီး ဖြည့်ဖြည့်ချင်းမောင်း သွားတာမျိုးတွေလုပ်တယ်။ အဲဒါကြောင့် လူငယ်အချင်းချင်း စည်းလုံးမှု၊ တန်ဖိုးထားမပျက်အောင် ပြည့်ဖြည့်ချင်း ထိန်းပြီး မောင်းနေရတယ်။ ဘေးပတ်ဝန်းကျင်ကလည်း ကားတွေ တန်းစီပြီး သွားတာ အကုန်လုံးကိုကြိုက်တယ်သဘောလည်း ကျကြတယ်။ ဒါလောက်တော့ ပီတိဖြစ်စရာပေါ့” ဟု ကိုမင်းသန့်က ဆိုသည်။

မန္တလေးမြို့လယ်ကောင်တွင် ညအချိန် နံနက်ပိုင်းများ ကားမောင်းနှင်မောင်းနှင်ခြင်း၊ ကားများပြိုင်ခြင်း၊ ပြုလုပ်ကြသူများရှိပြီး လူနည်းစုသာဖြစ်ကြောင်း၊ ယာဉ်တိုက်မှုလမ်းများသို့ ပြိုင်ကာများမှာ လိုင်စင်မဲ့ ယာဉ်များ၊ အများစုဖြစ်ကြောင်း ကိုမင်းသန့်က ရှင်းပြသည်။

“မြို့ထဲမှာ ပြိုင်ကာတွေသောင်း ကျွန်တယ်လို့ သတင်းတွေထွက်နေတယ်။ ကျွန်တော်တို့အဖွဲ့ထဲကို လိုင်စင်မဲ့ကားတွေ တော့ အဝင်မခံပါဘူး။ စည်းကမ်းချက်တွေရှိပါတယ်။ တချို့မော်ဒယ်လ်ဖြင့် ကားတွေကိုလည်း လူတွေက မသိဘဲနဲ့ ပြိုင်ကာမောင်းပြီး ကြွေကြွေတယ်။ တကယ်တမ်း မူးယစ်ရမ်းကားပြီးမောင်းနေတဲ့သူတွေလူနည်းစုပါ။ ကျွန်တော်တို့ ဆိုရင် ကိုယ့်အဖွဲ့နဲ့ကိုယ် ပြန်ထိန်းတယ်။ တိုက်သွားတာတို့ ဘာတို့ဆိုရင် ယာဉ်ထိန်းရဲတပ်ဖွဲ့က ကျွန်တော်တို့ကို အကြောင်းကြားတယ်။ ကျွန်တော်တို့ အဖွဲ့ထဲကလား။ ဘာလားခေါ်မေးတယ်။ ဒါပေမဲ့ ကျွန်တော်တို့အဖွဲ့ထဲမှာ မရှိဘူး။ အားလုံးက သူ့အလုပ်နဲ့ သူလုပ်ကြတာ၊ အလကားနေရင်း၊ ရမ်းကားမောင်းမဟုတ်ဘူး။ ဝါသနာပါလို့ကို ပြိုင်ကာစီးနေကြတာ။ အောက်တိုဘာလ ၂၂ ရက် နေ့ကဖြစ်တဲ့ ဓားခုတ်မှုဆိုရင် ဓားနဲ့ခုတ်တဲ့သူက ပြိုင်ကာစီးတာဟုတ်ပါတယ်။ ဒါပေမဲ့ အဲဒါက သူတို့ဘာသာဖြစ်တာလေ၊ ကျွန်တော်တို့

ပြိုင်ကာစီးတဲ့သူတွေနဲ့ ဘာမှမဆိုင်ဘူး။ အဲဒီလိုဖြစ်တော့ ကျွန်တော်တို့ဘုံပဲ အများပြည်သူက အထင်လွဲစရာတွေဖြစ်ကုန်တယ်။ ကျွန်တော်တို့က မြှုပ်တွေနဲ့ တရင်းတနီးတည်း ဖြစ်ချင်တာပါ” ဟု ၎င်းကဆိုသည်။

မန္တလေးမြို့တွင် ပြိုင်ကာများ ပြိုင်မောင်းနှင်မှုနည်းပါးပြီး အများပြည်သူ သွားလာနေသည့် လမ်းပေါ်တွင် စည်းကမ်းမဲ့ ကျော်တက်သည့်အတွက် ယာဉ်တိုက်မှုများဖြစ်ပေါ်လေ့ရှိသည်ဟု အာဏာပိုင်များထံမှ သိရှိရသည်။

“အခုလိုပြိုင်သွားတဲ့မဖြစ်ရအောင် ကျွန်တော်တို့အတွက် ပြိုင်တဲ့ကွင်းနေရာတွေ သတ်မှတ်ပေးစေချင်တယ်။ ကျွန်တော်တို့က ကားပြိုင်မောင်းတာကို အာဏာစားတစ်ရပ် သတ်မှတ်ထားတယ်။ လွတ်လွတ်လပ်လပ် မောင်းနှင်တယ်။ အဲဒီလိုကွင်းတွေ သတ်မှတ်လိုက်ခြင်း အားဖြင့် တကယ်ကားမောင်းနှင်တော့ တန်းစီပြီး သွားတာ မောင်းနှင်တော့တဲ့သူတွေလည်း ရှိတယ်။ နိုင်ငံတကာအဆင့်နဲ့ ကားမောင်းပြိုင်ပွဲတွေမှာ ဝင်ရောက်ပြိုင်နိုင်ဖို့ အခွင့်အလမ်းတွေ လည်းဖြစ်လာ ခဲ့ ပါတယ်” ဟု ကိုမင်းသန့်က ပြောကြားသည်။

မန္တလေးမြို့တွင် ပြိုင်ကာစီးရေ ၁၀၀ ခန့် ရှိပြီး အများစုသည် မဟာအောင်မြေမြို့နယ် သိပ္ပံလမ်းနှင့် ရန်ကုန်-မန္တလေးကား လမ်းများတွင် အပျော်တမ်းကားမောင်း ပြိုင်လေ့ရှိသည်ဟု CRT ထံမှ သိရှိရသည်။

မန္တလေးတိုင်းဒေသကြီးတွင် မှတ်ပုံတင်ထားသော ကားစီးရေ ၂၀၁၃ ခုနှစ်အောက်တိုဘာလအထိ ၆၂၇,၈၉၆ စီးရှိသော်လည်း ပြိုင်ကာအမျိုးအစားအနေဖြင့် သီးသန့်မှတ်ပုံတင်ခြင်းမျိုးမရှိဘဲ မှတ်ပုံတင်သည့်ကားတိုင်းကို ဆောင်ရွက်ပေးခြင်းသာဖြစ်ကြောင်း မန္တလေးတိုင်းဒေသကြီး ကုန်လမ်းပို့ဆောင်ရေးဌာနကြီးမှ ဦးစီးဌာနမှ တာဝန်ရှိသူတစ်ဦးက ပြောကြားသည်။

မန္တလေးမြို့တော် လမ်းများပေါ်တွင် ညသန်းခေါင်အချိန် သိန်းရာချီတန်းသည့် ပြိုင်ကာများတစ်ဦးဖြင့် အရှိန်အဟုန်ပြင်းပြင်းစည်းကမ်းမဲ့ ရမ်းကားမောင်းနှင်မှုများကို ဆက်လက်ဖြစ်ပေါ်နေပြီး အများပြည်သူ လုံခြုံရေးနှင့် အန္တရာယ်ကင်းရှင်းရေးအတွက် သက်ဆိုင်ရာအစိုးရများဖြင့် အရေးယူရန် လိုအပ်နေသည်ဆိုသောအချက်က ငြင်းမရဘဲ သက်ဆိုင်ရာက အာဇာနည်ကြောင့် အရေးယူရန် ပျက်ကွက်နေသနည်းဟု မန္တလေးမြို့နယ်က မေးခွန်းထုတ်နေကြသည်။

မြူးမြူးဖတ်

ဓားဖြင့် CRT ဖြင့်ကာမောင်း

စင်ကာပူနိုင်ငံကို ဦးဆောင်တည်ထောင်ခဲ့သူ၊ နိုင်ငံပြုသမ္မတ လီကွမ်ယူ၏ အင်တာဗျူးများနှင့် လက်ရွေးစင်အတွေးအမြင်များကို Graham Allison နှင့် Robert D. Blackwell တို့က Ali Wyne နှင့်အတူ ပူးတွဲပြုစုထားသည့် LEE KUAN YEW The Grand Master's Insights on China, The United States, and the World စာအုပ်မှ CHAPTER 3. The Future of U.S.- China Relations ကို ဘာသာပြန်တင်ပြထားပါသည်။

အယ်ဒီတာ

ယူအက်စ်-တရုတ် ဆက်ဆံရေး၏အနာဂတ်

ဘာသာပြန်သူ - ကောင်းထက်ဝင်း (ရန်ကုန်တက္ကသိုလ်)

ယခင်တစ်ပတ်မှအောက်

တရုတ်နိုင်ငံနှင့်တရုတ်လူမျိုးတို့တွယ် ဖြေရှင်းရန် ယူအက်စ်စီရဲ့ပေါ်လစီတွေ လက်တွေ့လုပ်ရန်တွေကို ဘယ်လိုချိန်ညှိ သင့်သလဲ။

ပျက်စီးယိုယွင်း အားနည်း အကျင့် ပျက် အသုံးမကျဆုံးတဲ့ အထင်သေးစိတ်နဲ့ ကာလရှည်ကြာ စွဲရာစက်ဆုပ်ခံရ ဘေးအန္တရာယ် ခံနေကြရတဲ့ အာရှက လူမျိုးတစ်မျိုးက သူ့ကို ကမ္ဘာတစ်ဝှမ်းက မဟုတ်ဘဲ ပစ်ဖိတ်ဒေသ အနောက်ပိုင်းကသာ အဖမ်းရှားပစ်တာ ခံရ မယ့် အမေရိကားအတွက်တော့ စိတ်ဓာတ် ရှေးရာအရ လက်ခံဖို့ အလွန်ခက်ခဲပါတယ်။ အမေရိကန်တွေရဲ့ယဉ်ကျေးမှု စိတ်ကြီးဝင် စိတ်ကြောင့် ဒီလိုအလိုက်သင့် စိတ်ထားပြင် ရတာ အခက်ဆုံးပဲ။ ပုဂ္ဂလိကတစ်ဦးချင်း အရေး ဦးစားပေးမှုနဲ့ လွတ်လွတ်လပ်လပ် အနှောင့်အယှက်ရှိ ထုတ်ဖော်ပြောဆိုခွင့်ဆိုတဲ့ သူတို့အတွေးအခေါ် အယူအဆတွေက တစ်လောကလုံးအတွက် မှန်တယ်လို့ အမေရိကန်တွေက ယုံကြည်ကြတယ်။ ဒါပေမဲ့ ဒီလိုမဟုတ်ဘူး။ ဘယ်တော့မှ မဟုတ်ဘူး။ တကယ်တော့ အမေရိကန် လူ့အဖွဲ့အစည်း ဒီလောက်ကြာတဲ့အထိ ဒီလိုအောင်မြင်မှုတွေရနေတာ ဒီအတွေး အခေါ်အယူအဆတွေ အခြေခံသောတရား တွေကြောင့်မဟုတ်ဘူး။ ပထမီနိုင်ငံရေးအရ အတော်အသင့် ကံကောင်းတာ၊ အရင်း အမြစ်တွေနဲ့ ဝင်ရောက်အခြေချလာသူတွေရဲ့ လုံ့လစီရိယ စွမ်းအားတွေကြွယ်ဝတာ၊ ဥပဒေပာက နည်းပညာနဲ့ အရင်းအနှီးတွေ အလှူပယ်စီဝင်လာတာတွေကြောင့် အောင်မြင်မှုရတာ၊ ဒါ့အပြင် ကမ္ဘာ့ပဋိပက္ခ တွေ အမေရိကန်ကမ်းခြေနဲ့ဝေးနေအောင် ကျယ်ပြောတဲ့ သမုဒ္ဒရာကြီးနှစ်ဝင်းက ထိန်းထားပေးလိုက်သေးတယ်။

အမေရိကန်တွေဟာ နောက်ဆုံးမှာ သူတို့ရဲ့ ပြိုင်ဘက်ကင်းအဆင့်အတန်းကို တရုတ်နိုင်ငံနဲ့ ဝေမျှသွားကြတော့မှာ။

ယူအက်စ်က တရုတ်နိုင်ငံ ချွန်ထ လာမှုကို မတားဆီးနိုင်ဘူး။ ပိုပြီးကျယ်လာ တဲ့ တရုတ်နိုင်ငံနဲ့အတူ ယှဉ်တွဲနေရုံပဲရှိတော့ တယ်။ ဘယ်နိုင်ငံမှ သူ့အနေအထားကို မိန့် ခေါ်လောက်အောင် မကြီးမားခဲ့ဘူးကြောင့် ယူအက်စ်အတွက် ဒါဟာလုံးဝအသစ်အဆန်း ဖြစ်နေပါလိမ့်မယ်။ တရုတ်နိုင်ငံက အနှစ် ၂၀ နဲ့ ၃၀ အတွင်း ဒီလိုလုပ်နိုင်စွမ်းရှိလာ လိမ့်မယ်။

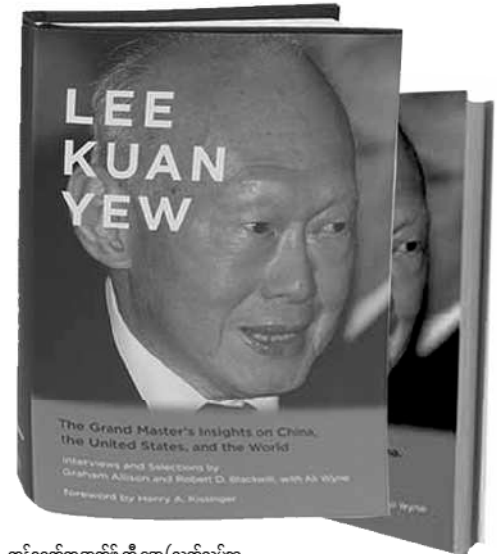
ကမ္ဘာ့အင်အားမျှခြေက တရုတ် ဖယ်ထုတ်ပစ်လိုက်တဲ့ အရွယ်ပမာဏက လာမယ့်အနှစ် ၃၀ နဲ့ ၄၀ အတွင်း ကမ္ဘာက တွေ့ရမယ့် အင်အားမျှခြေအသစ်တစ်ခု လောက်ကိုရှိတယ်။ ဒါကို တခြားပလေယာ

အကြီးမားတစ်ခုလောက်အဖြစ် တန်ဆောင် လို့မဖြစ်ဘူး။ ကမ္ဘာ့သမိုင်းမှာ အကြီးဆုံး ပလေယာ။

ယူအက်စ်ကွန်ဂရက်က ဘယ်လွတ် လပ်တဲ့ကုန်သွယ်ရေးသဘောတူညီချက် ကိုမဆို ဆန့်ကျင်တယ်။ နောက်လာမယ့်

တရုတ်နိုင်ငံ စီးပွားရေးထဲ ပေါင်းစည်းသွား ကြလိမ့်မယ်။ ဒီရလဒ်မျိုးမထွက်အောင် တားဆီးရမယ်။

တရုတ်နိုင်ငံနှင့်တရုတ်လူမျိုးတို့တွယ် ဖြေရှင်းရန် ယူအက်စ်စီရဲ့ပေါ်လစီတွေ လက်တွေ့လုပ်ရန်တွေ

ကွန်ဂရက်က အက်စ်-တီ-အေ (လွတ်လပ်စွာ ကုန်သွယ်ရေးသဘောတူညီချက်) တွေ ဆက်ဆံနေကြနေမယ်ဆိုရင် တန်ဖိုးရှိတဲ့ အချိန်တွေ ဆုံးရှုံးသွားမယ်။ ဒီတော့ နောက် ထပ်ပြန်ကြိုးစားဖို့အချိန်က တရားလွန် နောက်ကျနေလိမ့်မယ်။ လောင်ကြေးဘယ် လောက်အထိ မြင့်နေတယ်ဆိုတာအပြင် အမေရိကန်ရေကူးကန်နဲ့ တရုတ်ရေကူးကန် ကြားမှာ တည်ငြိမ်ပြီး သာတူညီမျှရှိတဲ့

ကို ရှောင်ရှားသင့်သလဲ။

စကတည်းက တရုတ်ကို ရန်သူလို မဆက်ဆံပါမို့ ဒီလိုမဟုတ်ရတော့တရုတ်က အာရှပစ်ဖိတ်ဒေသမှာ ယူအက်စ်ကို ချေမှုန်းဖို့ တန်ပြန်ညှဉ်းပျာစာတော်လှန်လာလိမ့်မယ် တကယ်တော့ ဒီလိုညှဉ်းပျာစာကို တရုတ် က ဆွေးနွေးနေနေရတယ်။ ပစ်ဖိတ်ဒေသ အနောက်ပိုင်းမှာ ကြီးမားလှသော နှစ်နိုင်ငံ

တခြားပတ်ဝန်းကျင်အရေးယူမှုတွေက တန်ဖိုး ထားပုံတွေ၊ သမိုင်းကြောင်းတွေ ယဉ်ကျေး မှုတွေ မတူခြားနားတာကို လူစုံလူဖုံတွေလိုက် တာပဲ။ ယူအက်စ်-တရုတ် ဆက်ဆံရေးရဲ့ မဟာဗျူဟာမြောက် စဉ်းစားရမယ့် အချက် တွေကို အမေရိကန်ပြည်တွင်းရေး အစီအစဉ် လောက် အရေးမပါဘူးလို့ သဘောထား လိုက်တာပဲ။ ဒီလိုစည်းစနစ်မကျတဲ့ ချဉ်း ကပ်ပုံက တရုတ်နိုင်ငံကို ယူအက်စ်စီရဲ့ ရေ ဂျာနယ်ဘက်အဖြစ် ပြောင်းလဲပစ်လိုက်နိုင် တဲ့ အန္တရာယ်ရှိတယ်။ ဆက်ဆံတိမ်းမီ တတိယလူမျိုး တရုတ်နိုင်ငံယဉ်ကျေးမှု ပကတိအနေအထားတွေကို ပုံမှန်လည်ပေး တာက ထိပ်တိုက်ရင်ဆိုင် ဆက်ဆံမှု လျော့ပါး ရေးဆီဦးတည်သွားနိုင်တယ်။

ဆိုဒီယက်ယူနိုက် ဂျီကွဲသွားတာနဲ့ အတူ ယူအက်စ်-တရုတ် ဆက်ဆံရေးက ဘုံခြုံခြောက်မှုမှာ အခြေပြုထားတာမဟုတ် တော့ဘူး။ ယူအက်စ်အနေနဲ့ တရုတ်နိုင်ငံနဲ့ ပတ်သက်တဲ့ နှစ်ပါတီစလုံးရဲ့ သဘောထား၊ ပေါ်လစီကို ရှေးချယ်ဆုံးဖြတ်ဖို့ ရှိနေသေး တယ်။ တရုတ်နိုင်ငံကတော့ ဆူပါ ပါမီနီနီနီ တစ်နိုင်ငံဖြစ်လာမယ့် အလားအလာရှိနေ တယ်။ အမေရိကန် စိတ်ဝင်စားတာက ဆူပါ ပါမီနီနီနီတစ်နိုင်ငံတည်ရှိတဲ့ လက်ရှိအနေ အထားအတိုင်း ထိန်းထားဖို့ပဲ။ ဒါပေမဲ့ နှစ် ပေါင်း ၃၀ အတွင်း တရုတ်ရဲ့ တိုးတက်မှုက ဒီပြိုင်ဘက်ကင်း အနေအထားကို စိန်ခေါ် လာနိုင်တယ်။ တရုတ်အပေါ်ထားတဲ့ယူအက်စ် ရဲ့ပေါ်လစီမှာ တိုက်ရိုက်မသက်ဆိုင်တဲ့ အကြောင်းအချက်တွေက ရှေးဆောင်ပေးနေ တယ်။ ဥပမာအားဖြင့် တီအန်နုမင် အရေး အခင်းအကြောင်း၊ ပလူပိုင်နုမင် မီဒီယာ သတင်းပေးပို့ချက်တွေ၊ မီဒီယံသဘောက ထွက်ပြေးချက်တွေ အစီရန် သဘောတူလွယ်

ရဲ့ပေါ်လစီက တရုတ်ကို ထိန်းချုပ် ထားပြီး လျင်မြန်လှတဲ့ သူ့စီးပွားရေး တိုးတက်မှုကို နှေးကွေးသွားအောင် ဒါမှမဟုတ် အဆုံး သတ်သွားအောင် လုပ်နေတာလို့ အဓိပ္ပာယ် သက်ရောက်နေတယ်။

ကြီးမားလှတဲ့ စီးပွားရေးပြုပြင် ပြောင်းလဲမှုတွေက တရုတ်နိုင်ငံကို တစ်ခွဲပေ လိုက်ပြီး ယူအက်စ်ရဲ့ ပေါ်လစီရည်မှန်း ချက်က တင်းကျပ်မှုဖြေလျှော့ရေးဆိုရင် လုပ်ရမယ့်နည်းလမ်းက ကုန်သွယ်မှုနဲ့ ရင်း နီးမြှုပ်နှံမှုတို့ဖြစ်ပြီး၊ ဒီလိုလုပ်ရမယ့်အစား အထူးအခွင့်အရေးပေးရတဲ့ နိုင်ငံအဆင့် အတန်းကို ပယ်ဖျက်ပြီး ဒီအစီအစဉ်ကို လမ်းချော်အောင် လုပ်ဖို့ ယူအက်စ်က ခြိမ်းခြောက်တယ်။ နိုင်ငံခြားရေးဌာနက တရုတ်နိုင်ငံ လူ့အခွင့်အရေး အစီရင်ခံစာကို ကျောင်းအုပ်ဆရာကြီးတစ်ယောက်က ကျောင်းသားလေးတစ်ယောက် ရဲ့ နှစ်ပတ်လည်အစီရင်ခံစာ မိဘတွေဆီ ပို့ဖို့ ရေးသလို ရေးဆွဲပြုစုတယ်။ ဒါကို အမေရိကန်တွေ ကျေနပ်အားရနေပေမယ့် တရုတ်တွေကတော့ သိမ်ငယ်မိပွာပဲ။ ဒါပေမဲ့ ဒါကြောင့်ဖြစ်လာမယ့် ရေရှည် အကျိုးဆက်တွေအတွက် အန္တရာယ်ရှိသော တွေက စိတ်ကသိကအောင်ဖြစ်ကြရတယ်။

တခြားဘယ်နိုင်ငံတစ်ခုဆိုတရုတ် နိုင်ငံကို နိုင်ငံတကာအသိုင်းအဝိုင်းထဲ ပေါင်းစည်းပေးနိုင်တာက ယူအက်စ်ပဲ။ တရုတ်နိုင်ငံ ဒီမိုကရေစီပိုပြီး ထွန်းကား အောင် လုပ်ချေရာတဲ့ အမေရိကန်ရဲ့ဆန္ဒကို ထုတ်ဖော်ပြောဆိုရကနေ ပြဿနာပေါ် တော့တာပဲ။ တရုတ်က ဒါကိုကျေမိနိုင် မချမ်းနိုင်ဖြစ်ပြီး ဒါနဲ့ပြည်တွင်းရေးကိစ္စတွေ ကို ဝင်ရောက်စွက်ဖက်တာဆိုပြီး ဆန့်ကျင် ကန့်ကွက်တယ်။ အမေရိကန်လူ့အဖွဲ့အစည်း က သဘောထားအမျိုးမျိုး၊ အဖွဲ့အစည်း အဖွဲ့စုံ စုံလွန်းတယ်။ အကျိုးစီးပွားတွေ ကလည်း အပြားပြား များလွန်းတယ်။ ဒါကြောင့် တရုတ်ပြည်အပေါ် တစ်ခုတည်း သော ဒါမှမဟုတ် တည်တံ့တည်သော အမြင် ရဖို့ ခက်တယ်။ တစ်ခါတလေ အမေရိကားမှာ အကျယ်တဝင့်ပြောဆိုဆွေးနွေး တဲ့ အသုံးအနှုန်းကြောင့် တရုတ်တွေအဖို့ ထိတွေ့မှုဆိုတာ ယူအက်စ်အနေနဲ့ တိုက်ပွဲ ထဲက ထိတွေ့မှုကို ဆိုလိုတာမဟုတ်လောက် ဘူးလား။ ဟုတ်လောက်သလားလို့ တွေးရ တဲ့အထိ ဖြစ်လာတယ်။ ယူအက်စ်က တရုတ် ကို ဖြိုခွဲလမ်းပစ်ချင်ပါဘူး။ အဲဒီလိုလုပ်မယ့် အစား ကမ္ဘာလုံးခြုံရေရှည် တည်ငြိမ်ရေး ပြဿနာတွေကို ဆွေးနွေးဖို့ပိုလိုလားပါ တယ်ဆိုတာ တရုတ်နိုင်ငံယုံကြည်လာ အောင် ဖျောင်းဖျာရမယ်။

ကောင်းထက်ဝင်း(ရန်ကုန်တက္ကသိုလ်)

ဆိုဒီယက်ယူနိုက် ဂျီကွဲသွားတာနဲ့အတူ ယူအက်စ်-တရုတ် ဆက်ဆံရေးက ဘုံခြုံခြောက်မှုမှာ အခြေပြုထားတာမဟုတ်တော့ဘူး။
ယူအက်စ်အနေနဲ့ တရုတ်နိုင်ငံနဲ့ပတ်သက်တဲ့ နှစ်ပါတီစလုံးရဲ့ သဘောထားပေါ်လစီကို ရှေးချယ်ဆုံးဖြတ်ဖို့ ရှိနေသေးတယ်။ တရုတ်နိုင်ငံကတော့ ဆူပါ ပါမီနီနီနီတစ်နိုင်ငံ ဖြစ်လာမယ့်အလားအလာရှိနေတယ်။

ဆက်ဆံရေးအလားအလာက ပိုပြီးအကျပ် တွေလာနေပြီဆိုတာ ကွန်ဂရက်ကို သဘော ပေါက်နားလည်အောင် အသိပေးကြရမယ်။ နှစ်စဉ် သူ့အိမ်နီးချင်း တိုင်းပြည်တွေက တရုတ်ဆွဲဆောင်ယူလိုက်တဲ့ ပို့ကုန်တွေ၊ သွင်းကုန်တွေက အဲဒီဒေသက ယူအက်စ် တီ-အေ (လွတ်လပ်စွာကုန်သွယ်ရေး သဘောတူညီချက်) မရှိတဲ့နဲ့ကို ကိုရီးယား၊ ဂျပန်၊ ထိုင်းဝမ်နဲ့ အာဆီယံနိုင်ငံတွေက

အကြား မလွဲမသွေ ပြိုင်ဆိုင်မှုရှိလာမယ်။ ဒါပေမဲ့ ပဋိပက္ခအဆင့်အထိရောက်လာဖို့ အကြောင်းတွေမရှိဘူး။

အမေရိကန်လူ့အခွင့်အရေးအုပ်စု တွေက တရုတ်နိုင်ငံကို ရန်ပုံစာတစ်ခုကြော တာ၊ လူ့အခွင့်အရေးချိုးဖောက်မှုနဲ့ ဒုံးပျံ နည်းပညာလွှဲပြောင်း ပေးမှုတွေကြောင့် ယူအက်စ်အဖို့ရန် ကွန်ဂရက်က အထူး အခွင့်အရေးပေးခံရတဲ့ နိုင်ငံအဆင့်အတန်း ဆုံးရှုံးသွားမယ်ဆိုပြီး ခြိမ်းခြောက်နေကြတာနဲ့

တွေ့ရဲ့ အတိအကျတွေ၊ ဒီမိုကရေစီရေး၊ လူ့ အခွင့်အရေးနဲ့ အထူးအခွင့်အရေးပေးခံရတဲ့ နိုင်ငံအဆင့်အတန်း၊ တိဘက်ကိုယ်ပိုင်အုပ် ချုပ်ခွင့်ရရေးနဲ့ ဒလိုင်လာမား၊ ကုလသမဂ္ဂ မှာ လွတ်လပ်တဲ့အဖွဲ့အစည်းဖြစ်ရေးတို့ဝမ် ရဲ့တောင်းဆိုမှုတောတွေပေါ်။ တရုတ်နိုင်ငံရဲ့ အချုပ်အခြာအာဏာနဲ့ စည်းလုံးညီညွတ်မှု ကို စိန်ခေါ်တဲ့ကိစ္စတွေက တရုတ်ရဲ့ရန်သူ ဖြစ်တဲ့နဲ့ဆွဲဆွဲပေးလိုက်လိမ့်မယ်။ ဒီလိုကိစ္စ မျိုးတွေအပေါ် အာရုံစိုက်နေတာဟာ ယူအက်စ်

Monday, November 18 - 24, 2013

မိမိတို့အချို့ကဲ့သို့ အပျိုမိန်းမသားတို့အပေါ်
ဝိုက်ကြပါမည်။ နောက်ဆုံးသို့ရောက်တဲ့ ကောက်ရိုးမျှ
ရွာချောင်းငယ် မရွာနိုင်ဘူး။ မလိခိုင်ဘဲရသော ရတနာ
(သို့မဟုတ်) ဆောင်းရွယ်ဘဲ ဘဝသောကြာတစ်
နေ့ရဲ့ စတုရန်းပေါ်ပါပေါင်း ၂၀ ကျော်ပိုင်တယ်။
အမျိုးသမီးတို့၊ ဖတ်ကိဖတ်ရမယ့် ဆောင်းပါးမျိုးတွေ
ပိုင်သလို အစွဲကြိုက်တတ်သူ အမျိုးသားတွေနဲ့ တစ်ချိန်
အိပ်တောင်ပျံ့ရမယ့် အမျိုးသားတွေလည်း ဗဟုသုတ
အရသာ ဖတ်ကိတစ်ရပ်မျှ ဆောင်းပါးမျိုးပိုင်တယ်။ ■

BUYING GUIDE

ဟော့ပေါ့ကြိုက်လား

ဟော့ပေါ့ကြိုက်သူတွေအတွက် အထူးညွှန်းပေးတာပါ။ ကိုယ့်ရဲ့မိသားစု၊ သူငယ်ချင်းမိတ်ဆွေတွေနဲ့ အေးအေးဆေးဆေး စားကြသောကြိုက်ရဲ့ ရည်ရွယ်ချက်၊ သူတွေဟော့ပေါ့ကြိုက်နှစ်သက်တဲ့ သွားစားချင်သူတွေအတွက် အဆင်ပြေမယ့် Singapore Style Hotpot ဆိုင်လေးတစ်ဆိုင်ဖြစ်ပါတယ်။ အဲဒီဆိုင်လေးကတော့ Orion Hot Pot ဆိုတဲ့ ဆိုင်လေးပါ။

ဟော့ပေါ့အရည်အနှေးနဲ့ ဝက်နံ့၊ ဟင်းရည်၊ ကြက်ပေါင်း၊ ဟင်းရည်၊ ငါးခေါင်း၊ ဟင်းရည်တွေရနိုင်တဲ့ ကိုယ်ကြိုက်နှစ်သက်ရာကို ရွေးချယ်နိုင်မှာပါ။ တကယ်လို့ ကိုယ့်အိမ်မှာ မိသားစုတွေ ဝိုင်းစုစားချင်ရင်လည်း ငါးယောက်စာနဲ့ အထက်မှာမယ်ဆိုရင် အိမ်တိုင်ရာရောက် ပို့ဆောင်ပေးပါ သေးတယ်။ တစ်ယောက်စာကို ၄၅၀၀ ကျပ်သာ ကျသင့်မှာဖြစ်ပြီး ရေဖျန်းသင့်တင့်တဲ့ အပြင် ကပ်မီးဖို၊ ပန်းကန်ခွက်ယောက်တွေပါ အစွဲ

ငှားပေးလို့ ကိုယ့်ရဲ့အိမ်မှာ Hotpot အိုးတို၊ မီးဖိုတို မရှိရင်လည်း အဆင်ပြေစေ နိုင်မှာပါ။ ဒီဆိုင်လေးမှာ အပြင် တရုတ်အစားအစာတွေကိုလည်း ရနိုင်ပါသေးတယ်။

ပေါ့ပေါ့ပါးပါးပြုလုပ်မယ့် အစဉ်အဆက်ပွဲလေးတွေ၊ ကိုယ့်သူငယ်ချင်း မိတ်ဆွေတွေနဲ့ မွေးနေ့ပွဲ အသေးလေးတွေ ကျင်းပချင်သူတွေအတွက်လည်း သီးသန့်ခန်းလေးတွေရှိလို့ အဆင်ပြေစေနိုင်မှာပါ။ တနင်္လာနေ့ကနေ တနင်္ဂနွေနေ့အထိ ပိတ်ရက်မရှိ နံနက် ၁၀ နာရီကနေည ၁၀ နာရီအထိ ဖွင့်လှစ်ထားတာဖြစ်လို့ နံနက်က နေရတဲ့ နံ့သာမားတွေအတွက်ပါ အဆင်ပြေစေနိုင်ပါတယ်။ ဆိုင်လေးရဲ့ လိပ်စာကတော့ အမှတ် ၄၇၊ ရွှေဂုံတိုင်လမ်း၊ ဗဟန်းမြို့နယ်၊ ရန်ကုန် ဗုဒ္ဓ၊ ၀၁-၈၆၀၄၉၄၃ ပါ။

အိမ်တိုင်ရာရောက်လည်းဝယ်လို့ရတဲ့ အထူးနှုန်းအစီအစဉ်နဲ့ LG TV

တန်ဆောင်တိုင်အထူးအစီအစဉ်အနေနဲ့ အထူးနှုန်းသတ်မှတ်လျှော့ချရောင်းပေးမယ်လို့ဆိုတဲ့ LG TV ရဲ့ အစီအစဉ် ဖြစ်ပါတယ်။ အိမ်တိုင်ရာရောက် ဝန်ဆောင်မှုနဲ့လည်းဝယ်လို့ရတာမို့ အချိန်၊ ရက်ကြီး ကန်တော့လက်ဆောင်ပေးလို့သွား အံ့အားသင့်သွားအောင် တန်ဆောင်တိုင် ကန်တော့မဲ့အဖြစ် ဝယ်ပေးလို့သူတွေအတွက်လည်း အဆင်ပြေပါလိမ့်မယ်။

ဒီ LED TV က လက်ရှိအဓိကရောင်းချနေတဲ့ အခမဲ့ရုပ်သံလိုင်းတွေကို ကြည့်ကြည့်လင်လင်နဲ့ ဖမ်းယူကြည့်ရှုနိုင်မှာ ဖြစ်ပါတယ်။ Picture Mode ခုနစ်ခု ပြောင်း နိုင်မှာဖြစ်ပြီး Aspect Ratio က ရှစ်ခု ပြုလုပ်နိုင်ပါတယ်။ အသံပိုင်းမှာ ပတ်သက်လို့ကတော့ Dolby Digital ခုနစ်ခုရှိပြီး Sound Mode ခြောက်ခုနဲ့ Sound Optimizer က သုံးခုပါဝင်တယ်။

၃၂ လက်မ TV ကိုလက်တလော မူလဈေးထက် ၇ ဒသမ ၇ ရာခိုင်နှုန်းလျှော့ချ တားတဲ့ ရောင်းဈေး ၃၄၁,၅၀၀ ကျပ်နဲ့ ပစ္စည်းလက်ကျန်ပြတ်တဲ့အထိ ရောင်းပေးသွားမယ်လို့ဆို တယ်။ ပထမနှစ်မှာ လက်ခံ + ပစ္စည်းအခမဲ့၊ ကျန် ၂ နှစ်မှာ လက်ခံအခမဲ့နဲ့ အာမခံသက်တမ်း သုံးနှစ်ပေးထားတယ်။ အိမ်တိုင်ရာရောက်ဝယ်လို့သွား အိမ်တိုင်ရာရောက်လက်ဆောင်ပို့ပေးလို့သူတွေအတွက် ဝန်ဆောင်မှုအဖြစ် မင်္ဂလာတောင်ညွန့် ကျပ် ၃၀၀၀၊ တာမွေ၊ ကျောက်မြောင်း၊ သာကေတ၊ အလိုကို ကျပ် ၄၀၀၀၊ ကြည့်မြင်တိုင်၊ ကမာရွတ် ကျပ် ၅၀၀၀၊ သယ်နံ့ကျွန်း ကျပ် ၆၀၀၀၊ မြောက်ဒဂုံ ကျပ် ၈၀၀၀ နဲ့ တောင် ဒဂုံ ကျပ် ၁၀,၀၀၀ သတ်မှတ်ထားပါတယ်။ ဓာတ်လျှောက်မရှိတဲ့ အဆောက်အအုံတွေအတွက်တော့ အလွှာတစ်လွှာကို ကျပ် ၅၀၀ ထပ်ပေးရမှာပါ။ Excellent Electronics အမှတ် ၁၄၈၊ ပန်းဆုံတန်း(အလယ်) ကျောက်တံတားမြို့နယ်၊ ရန်ကုန်၊ ဗုဒ္ဓ၊ ၀၉-၄၂၀၇၀၇၄၅၊ ၀၉-၇၃၀၆၁၃၄၂ ကို ဆက်သွယ်ဝယ်လို့ရပါတယ်။

ခြင်လည်းပြေး၊ သီချင်းပါ နားထောင်လို့ရမယ့် Air Cooler

ဆောင်းရာသီကိုဝင်လာပြီ ဆိုပေမယ့် ပူနေဆဲမို့ ထိုင်နေရင်တောင် ရွှေးထွက်နေတာကြောင့် အပူဒဏ်သက်သာပြီး အေးမြမှုကို ခံစားနိုင်ဖို့ AKAI (AMF-12A) Air Cooler ကို ညွှန်ပေးလိုက်တယ်။ ဒီ Air Cooler က နေရာသိပ်မယူဘဲ အောက်ခြေမှာဘီးပါတာကြောင့် ရွှေ့ပြောင်းရလွယ်ကျပြီး အိမ်တွေ၊ ရုံးခန်းတွေမှာ အသုံးပြုနိုင်တယ်။ ကိုယ်တည့်၊ ပန်းကန်လက်စတာတွေကို ပလတ်စတစ်နဲ့လုပ်ထားတာကြောင့် အိမ်မှာသုံးမယ်ဆိုရင်လည်း ကလေးငယ်တွေ အန္တရာယ်မဖြစ်နိုင်ဘူး။ ဒီ Air Cooler ရဲ့ထူးခြားချက်က အေးမြတဲ့ အထိအတွက် ခံစားရမယ့် အပြင် သီချင်းလည်း နားထောင်နိုင်ပြီး ခြင်ပြေးစက်ပါ ပါဝင်တာကြောင့် အပူဒဏ်လည်း သက်သာအပျင်းလည်းပြေမောမှာပါ။ သီချင်းနားထောင်ဖို့အတွက် USB အပေါက်နဲ့ SD ကတ် အပေါက် ပါဝင်ပြီး ခြင်ပြေးစက်အတွက်က ခြင်ဆေးပြားလေးထည့်သုံးရမှာ ဖြစ်တယ်။ ဒါကြောင့် အလုပ်နားရက် အိမ်မှာ

နေတဲ့အချိန် ပူအိုက်တဲ့အခါတွေမှာ ဒီ Air Cooler လေးကို ဖွင့်ရင် အပျင်ပြေသီချင်းလည်း နားထောင်နိုင်တာကြောင့် အားလုံးအကြိုက်တွေမှာပါ။ ခြင်ပြေးစက်ပါဝင်တဲ့အတွက် လူကြိုက်ကလေး သွေးလွန်တဲ့ကွေးမဖြစ်အောင် ကာကွယ်ပြီးသားဖြစ်တယ်။ အေးမြတဲ့ရေဖျန်း ရွှေးသားလေးတွေ ထွက်လာဖို့ 1500 ml ဆန်တဲ့ Water Tank တစ်ခု ပါဝင်တယ်။ အယားကွနဲ့တပ်ဖို့အတွက် အကဲအခံရှိသူတွေအနေနဲ့ ဒီလိုမျိုး Air Cooler လေးတွေက အဆင်ပြေစေတယ်။ အယားကွနဲ့တွေ့လို့ဖြစ်ရ တပ်ရတာမျိုးရှိတဲ့အပြင် အလွယ်တကူ ရွှေ့ပြောင်းသယ်ယူနိုင်တယ်။ ဒီ Air Cooler ကို ဂျပန်နည်းပညာနဲ့ တရုတ်နိုင်ငံက ထုတ်လုပ်တာဖြစ်ပြီး အဝါရောင် အနီရောင်နဲ့ အနက်ရောင် ဆိုပြီး အရောင်သုံးမျိုးရရှိတယ်လို့ ရောင်းချသူက ဆိုတယ်။ ရွေးနည်းကတော့ ကျပ် ၇၂၀၀၀ ဖြစ်ပြီး ဝယ်ယူချင်တယ်ဆိုရင် လိပ်စာက Grand Electronics & Mobile အမှတ် ၂၀၇၊ ၂၀၇၊ ဗိုလ်ဆွန်ပက်လမ်း(အလယ်) ပန်းဘဲတန်းမြို့နယ် ဗုဒ္ဓ၊ ၀၁-၂၄၈၈၄၂၊ ၃၇၇၇၃၃၀၇ ၇၃၁ ၁၀၀၀၇ ကို အသေးစိတ်မေးမြန်းဝယ်နိုင်ပါတယ်။

ဆေးလိပ်ဖြတ်လိုသူတွေနဲ့ ဆေးလိပ်ကြောင့် ကျန်းမာရေးထိခိုက်မှာစိုးသူတွေအတွက် nicoBLOC 99

‘ဆေးလိပ်သောက်ခြင်းသည် ကျန်းမာရေးကိုဆိုးရွားစွာ ထိခိုက်စေနိုင်သည့် ဆိုတဲ့စကား လူတိုင်း ကြားဖူး၊ ဖတ်ဖူးမှာပါ။ ဆေးလိပ်သောက်သူအတော်များများ ဆေးလိပ်ဖြတ်ဖို့ ခက်ခဲနေတတ်ပြီး တချို့ ဆေးလိပ်ဖြတ်ဖို့ ကြိုးစားသူတွေက ဆေးလိပ်ဖြတ်ဖို့ တခြားကွမ်းယာစာတာမျိုး အစားထိုးပြုလုပ်တတ်ကြပေမယ့် ဆေးလိပ်လည်းမပြတ် ကွမ်းစားတာသာ တိုးဆိုးတာမျိုးတွေ အများစုမှာတွေ့နေရပါတယ်။ အခု ညွှန်ပေးချင်တဲ့ ပစ္စည်းလေးက ဆေးလိပ်ဖြတ်ဖို့ကြိုးစားနေကြသူတွေနဲ့ ဆေးလိပ်ဖြတ်တာမျိုးမလုပ်ချင်ပေမယ့် ကျန်းမာရေးကို ထိခိုက်တာကနေ ကာကွယ်လိုတယ် ဆိုသူတွေအတွက် ဆေးလိပ်သောက်တာကြောင့် အဆုတ်ကင်ဆာကို ဖြစ်စေတဲ့ ကတ္တရာဇေးနဲ့ ဆေးလိပ်ကို ခွဲ လမ်းမှု ဖြစ်စေတဲ့

နီကိုတင်းဓာတ်ကို ကာကွယ် ပေးတယ် ဆိုတဲ့ nicoBLOC 99 The smoker-friendly solution ကိုပါ ဗြိတိန်နိုင်ငံက ထုတ်လုပ်တဲ့တာတဲ့ ဒီပစ္စည်းလေးက သဘာဝသိပ်နံ့ပင်တွေက ထိတွေ့ထုတ်လုပ်တာတဲ့ ကျန်းမာရေး အထောက်အကူပြု ကုန်ပစ္စည်းတစ်ခုဖြစ်ပြီး ဗြိတိန်နိုင်ငံ FDA၊ ဖြန့်ဖြူးနိုင်ငံ FDA အသိအမှတ်ပြု လက်မှတ်ရရှိထားတယ်လို့ ရောင်းချသူက အာမခံကောက်ဆိုထားပါတယ်။ နီကိုတင်းဓာတ်နဲ့ ကတ္တရာဇေးကို အနည်းဆုံး ၃၃ ရာခိုင်နှုန်းကနေ ၉၉ ရာခိုင်နှုန်းအထိ ကာကွယ်တာဆေးပေးတယ်လို့ ဆိုထားပြီး အသုံးပြုရတာကလည်း ဆေးလိပ်အစီစီ ထိပ်မှာ ဆေးရည်အစက် ချပြီး ထည့်သွင်းရတာမို့ ခက်ခဲမှုသိပ် မရှိလှပါဘူး။ ဆေးလိပ် ဖြတ်လိုသူတွေ အတွက် ရက်သတ္တတစ်ပတ် အလိုက် nicoBLOC99 အသုံးပြုပုံအညွှန်း၊ သေချာဇော်ပြပေးထားတာမို့ အဆင်ပြေမောမှာပါ။ ဒီပစ္စည်းအသုံးပြုတာကြောင့် ဆေးလိပ်ရဲ့ မူလအနံ့အရသာကို ပြောင်းလဲမှု မရှိစေဘူးလို့ ဆိုထားတာမို့ ဆေးလိပ်သောက်သူသူတွေအတွက် အဆင်ပြေစေပါလိမ့်မယ်။ nicoBLOC 99 The Smoker-friendly solution က ဆေးလိပ်တစ်လိပ်ကို တစ်စက်ကျ အသုံးပြုမယ်ဆိုရင် ဆေးလိပ်အလိပ်ရေ ၇၀၀ အထိ အသုံးပြုနိုင်မှာဖြစ်ပြီး ဝယ်ယူလိုတယ်ဆိုရင် ၂၇၀၀၀ ကျပ်နဲ့ ရက်ခွဲနဲ့ Pharma အမှတ် ၃၀၇၊ တိုက် B Delta ပလာဇာ၊ သုံးလွှာ၊ ရွှေဂုံတိုင်လမ်း၊ ဗဟန်းမြို့နယ်နဲ့ ဆွပ်မာကတော့ တော်တော်များများမှာ ဝယ်ယူနိုင်ပါတယ်။

အသင့်စားမုန့်

လဲရည်မြင့်

နယ် စင်စိတ်များမှတစ်ဆင့် ရွေးကောက်အတွင်း တရားမဝင် ဝင်ရောက်နေသော စားသောက်ကုန်များနှင့် ပြည်တွင်းတွင် ထုတ်လုပ်ရောင်းချနေသော ဘေးအန္တရာယ်ရှိ စားသောက်ကုန်များကြောင့် ကလေးသူငယ်များ၏ ကျန်းမာရေးထိခိုက်မှုများ ဖြစ်ပေါ်ကြရသည်။ ယင်းကြောင့် စားသောက်ကုန် လုံခြုံရေးဥပဒေများကို ကိုယ်တိုင် ကိုယ်ကျ ပါဝင်ဆောင်ရွက်နေကြသော မကွေးတိုင်းဒေသကြီး တောင်တွင်းကြီးမြို့ မနုဏ်တို့ဦးဆောင်သူ ခေါက်တာ ကျော်ဆွေနှင့် ကျန်းမာရေးဝန်ကြီးဌာန၊ အစားအသောက်နှင့် ဆေးဝါးကွပ်ကဲရေးဦးစီးဌာန ညွှန်ကြားရေးမှူးချုပ်ခေါက်တာထွန်းတော်တို့ကို ဆက်သွယ်မေးမြန်း ဖော်ပြလိုက်ပါသည်။

“အရေးယူမှုပိုင်းက အားနည်းတာမဟုတ်ဘူး။ မရှိသလောက်ကို ဖြစ်နေတာ”

ခေါက်တာကျော်ဆွေနှင့်တွေ့ဆုံခြင်း

Voice : ကလေးသူငယ်တွေအတွက် အန္တရာယ်ရှိတဲ့ အသင့်စားမုန့်ပြဿနာက အခုအချိန်မှာ ပိုကြီးမားလာနေတဲ့ အခြေအနေ ဖြစ်နေပါတယ်။ အဲဒီပြဿနာကို ကိုင်တွယ်ဖြေရှင်းသင့်တဲ့ နည်းလမ်းတွေ များ ရှိပါသလား။

Dr.KS : အမုန့်ကတော့ မုန့်ဈေးကွက်ကို သန့်စင်သော မုန့်ဈေးကွက် ဖြစ်စေချင်တယ်။ မုန့်ထုတ်လုပ်ရောင်းချသူတွေကလည်း စားသုံးသူကို အရည်အသွေး အာမခံချက်ပေးနိုင်တဲ့ ဈေးကွက်ပေါ့။ စားသုံးသူတွေကလည်း ဒီမုန့်ကို စိတ်ချယုံကြည်စွာနဲ့ ဝယ်စားနိုင်တဲ့ အခြေအနေမျိုး ဖြစ်စေချင်တယ်။ အခုလက်ရှိ မုန့်ဈေးကွက်အခြေအနေက စားသုံးသူကိုလုံးဝ အာမခံချက်ပေးတဲ့ မုန့်ဈေးကွက် မဟုတ်ဘူး။ မုန့်ထုတ်လုပ်တာက အထည်ချင်တာတွေ ထည့်တယ်။ ဈေးနှုန်းချိုချိုနဲ့ ရောင်းရအောင် အရည်အသွေးဆိုလည်း မှီတယ်။ အရောင်လှအောင် ဆိုးဆေးတွေ ထည့်ကြတယ်။ ဒါက စားသုံးသူကို မညာတာပါ။ စားသုံးသူက ပိုက်ဆံပေးလည်း စားရသေးတယ်။ သူတို့ကျွေးသမျှ အဆိပ်တွေကို စားသုံးသူက စားနေရသလို ဖြစ်နေတယ်။ စားသုံးသူက သူတို့ကို ကာမပြန်ပြောပဲ မရဘူး။ ပြန်ပြောမယ်ဆို ရင်လည်း မုန့်ထုတ်လုပ်တဲ့ရက်မပါဘူး။ သက်တမ်း ကုန်ဆုံးတဲ့ရက်မပါဘူး။ တကယ်တမ်း စားသုံးသူကို တာဝန်ခံတဲ့ ထုတ်လုပ်သူဆိုရင် စံသတ်မှတ်ထားတဲ့ အချက်၊ ငါချက်ကို ထည့်ပေးရမယ်။ သူတို့ပစ္စည်းကို သူတို့ အာမခံရမယ်။ ဒီလိုအာမခံပေးရင် စိတ်ချယုံကြည်စွာနဲ့ စားလို့မရဘူး။ အရင်ကတော့ မုန့်ထုတ်လုပ်တဲ့သူတွေကို တိုက်တွန်းတယ်။ အာမခံချက်မရှိအောင် ဒီပစ္စည်းတွေ မထုတ်လုပ်ကြပါနဲ့ပြောတယ်။ ပြောပေးမယ် လက်မခံဘူး။ နားမထောင်ဘူး။ ထပ်ထပ်ပြီး ထုတ်လုပ်နေတုန်းပါ။ အဲဒါဘာကြောင့်လဲဆိုတော့ ဒီပစ္စည်းတွေက အကျိုးအမြတ်ရလို့ဖြစ်တယ်။ နားမထောင်လို့လည်း ကျွန်တော်တို့ဘက်က အရေးယူလို့မရဘူး။ ကျွန်တော်တို့ဆီမှာ ပုဒ်မမရှိဘူး။ အရေးယူပိုင်းက အာဏာလည်း မေးထားဘူး။ ဒါကြောင့် ဒါတွေပြုပြင်ဖို့က စားသုံးသူတွေဘက်က ပြန်ကိုင်တွယ်နေရတယ်။ စားသုံးသူတွေက ဒီအချက်တွေကို ဆောင်ရွက်ပေးပါ။ ဒီလို ဆောင်ရွက်မပေးဘူးဆိုရင် ဝယ်စားဘူးဆိုတဲ့ လုပ်ရားမူကိုမဆောင်လိုက်တာ။ ဒီလိုဆို ထုတ်လုပ်သူက သူ့ဘာသာ ပြန်သုံးသပ်ပြီး အသိတရားရလာမယ်။ အဲဒီတော့မှ ထုတ်လုပ်သူရဲ့ စံသတ်မှတ်ချက်တွေ

အတိုင်းထည့်ပေးလာမယ်ဆိုရင် ပြန်ဝယ်စားကြမယ်။ အဲဒီတော့မှ သန့်ရှင်းတဲ့မုန့်ဈေးကွက်ဖြစ်မယ်။ အခုက ပြည်တွင်းထုတ်တဲ့မုန့်ပဲဖြစ်ဖြစ်၊ နိုင်ငံခြားဖြစ်မုန့်ပဲဖြစ်ဖြစ် စိတ်ချယုံကြည်စွာနဲ့ ဘယ်လိုမှစားလို့မရဘူး။ မုန့်ထုတ်လုပ်တဲ့သူ၊ ရောင်းတဲ့သူက အာမခံမထားဘူး။ နောက်ပြီး FDA ကလည်း အာမခံမထားဘူး။ ဒီမုန့်စားရင် ဘာမှမဖြစ်ပါဘူးလို့ အာမခံထားဘူး။ ဒီတော့ ဘယ်သူကမှ အာမခံထားတဲ့ မုန့်တွေကို ပိုက်ဆံပေးဝယ်စားနေရတာ ဘယ်လို စိတ်ချယုံကြည်လို့ ရမလဲ။

Voice : နိုင်ငံတစ်ဝန်း စားသုံးရန် မသင့်မမှန်ဝင်ရောက်မှု၊ ထုတ်လုပ်မှုတွေ များလာတာ ဘယ်သူဆီမှာ တာဝန်အာရုံနဲ့ ထင်သလဲ။

Dr.KS : အများကြီး ရှိပါတယ်။ ဒါပေမဲ့ FDA ဘက်ကိုလည်း ကိုယ်ချင်းစာပါတယ်။ နိုင်ငံခြားတိုင်းပြည်တွေနဲ့ အစားအသောက် နဲ့ဆေးဝါးကို ကောင်းမွန်စွာ ထိန်းချုပ်နိုင်တဲ့ နိုင်ငံတွေကို နမူနာယူရမယ်။ ဥပမာ - အမေရိကတို့၊ ဥရောပတိုက်က နိုင်ငံတွေ၊ တောင်ကိုရီးယားတို့ဆို သူတို့နိုင်ငံကို ဝင်လာတဲ့ ကုန်ပစ္စည်းတွေကို ဘယ်လိုနည်း စနစ်နဲ့ ကိုင်တွယ်ကြလဲ။ ထိန်းချုပ်ကြလဲ။ လေ့လာရမယ်။ အဲဒီလေ့လာတာတွေကို ပြန်ပြီး ကိုယ်နိုင်ငံနဲ့ကိုက်ညီတာကို ဓွေးလုပ်ရမယ်။ အခုက လုံးဝကို ထိန်းချုပ်မှု မရှိဘူး။ ဝင်သမျှ အစားအသောက်က FDA က လုံးဝမဆိုင်သလို ဖြစ်နေတယ်။ ဒါပေမဲ့ FDA ကို ကိုယ်ချင်းစာကြည့်တော့ သူ့မှာ ကျန်းမာရေးအသုံးစရိတ်လုံလောက်အောင် မရှိဘူး။ FDA အတွက် လုံလောက်တဲ့ အသုံးစရိတ်က အရေးကြီးဆုံးလို့ ဖြစ်တယ်။ ဒီလို အသုံးစရိတ်တွေ ချပေးရင် ဓာတ်ခွဲခန်းတွေ ဆောက်လုပ်လာမယ်။ တစ်နိုင်ငံလုံးအနှံ့ ဓာတ်ခွဲခန်းတွေ ဖွင့်လှစ်ဖို့ လိုလား။ FDA ဓာတ်ခွဲခန်းက ရန်ကုန်၊ မန္တလေး၊ မှာပီရှိနေလို့မရဘူး။ အစားအသောက်တွေ ဓာတ်ခွဲခွဲချင်ရင်လည်း အဲဒီအစား

အသောက်တွေ ဓာတ်ခွဲခန်းဖို့ဖို့ နှစ်လ၊ သုံးလ အချိန်ယူပြီး ပြန်ရပြန်ရတယ်။ အလုပ်မဟုတ်တော့ဘူး။ ဒီနေ့စစ်လိုက်ရင် ဒီနေ့တစ်ခါတည်း အပြေပေါ်ရင်ပိုပြီး အဆင်ပြေတာပေါ့။ FDA လုပ်ရားမူကို နိုင်ငံတကာ စံချိန်စံညွှန်းနဲ့မီအောင် လုပ်ရမှာပေါ့။ အဲလိုလုပ်ရမှသာ နိုင်ငံအောင် လည်း ကျန်းမာရေးဝန်ကြီးဌာနက လုံလောက်တဲ့ အသုံးစရိတ်ပေးစေချင်တယ်။ ပေးတာနဲ့အညီ ပြည်နယ်နဲ့တိုင်းတွေမှာ ဓာတ်ခွဲခန်းတွေ ဖွင့်ပြီး အစားအသောက်အတွက် စစ်ဆေးစေချင်ပါတယ်။ နောက်တစ်ချက်က နိုင်ငံခြားက တင်သွင်းတဲ့မုန့်တွေက အကုန်လုံး အောက်လမ်းက ဝင်နေတာချည်းပါ။ တကယ်လုပ်ငန်းစဉ်က ဒီနိုင်ငံကို မဝင်လာခင် အရင်နဲ့ FDA ကစစ်ဆေးတယ်။ သူ့ရည်ပြချက်ရမယ်၊ တင်သွင်းခွင့်ပြုတယ်။ အခုက မုန့်တွေ အားလုံးက အောက်လမ်းကနေဝင်တာဆိုတော့ နယ်စပ်ဂိတ်တွေ အားလုံးကို သက်ဆိုင်ရာဝန်ကြီးဌာနက ပိတ်ဆို့သွင်းတယ်။ အဲလိုမှ မပိတ်ဆို့တာ။ ဘူးဆိုင်ရဲ့ ရွာတွေရောက်မှ လိုက်သိမ်းနေရရင် ရွာတွေရောက်မှ စီးပွားရေး ထိခိုက်မယ်။ သူတို့က ပိုက်ဆံပေးဝယ်တာ။ တာကို လိုက်သိမ်းနေရင် ကျွန်တော်တို့နဲ့ ဈေးသည်တွေနဲ့ ပြဿနာတက်မယ်။ ကိုယ့်လူမျိုးအချင်းချင်း ပြဿနာတက်မယ်။ အဲဒီလိုဖြစ်လာမှာကို မလိုချင်တဲ့အတွက် နယ်စပ်ဂိတ်တွေကို ပိတ်ထားပေးဖို့ အရေးကြီးတယ်။

Voice : တရုတ်နိုင်ငံမှာဆို နို့မုန့် ပြဿနာတက်တုန်းက အစိုးရက ထိထိရောက်ရောက် ကွပ်ကဲခဲ့တယ်။ ဒီမှာက အစားအစာနဲ့ ပတ်သက်ပြီး အသံတွေသာ ကြားရတယ်။ အရေးယူတဲ့အပိုင်း မကြားရဘူး။ အစိုးရပိုင်းက အရေးယူမှုပိုင်း အားနည်းတယ်လို့ ဆိုနိုင်လား။

Dr.KS : အရေးယူမှုပိုင်းက အားနည်းတာ မဟုတ်ဘူး။ မရှိသလောက်ကို ဖြစ်နေတာ။ လူထုစားတဲ့ အစားအစာတွေကို အာမခံချက်ပေးနိုင်လောက်အောင် အရည်အသွေးထိန်းချုပ်မှုမရှိဘူး။ ဖြစ်နေတယ်။ ဒါပေမဲ့ လွန်ခဲ့တဲ့လကဆိုရင် အရေးယူမှုတွေ ရှိခဲ့တယ်။ ကုန်သွယ်ရေးဝန်ကြီးလား၊ မသိဘူး။ တရုတ်ပြည်သူ့ပြီး ပြန်မာနိုင်ငံထဲကို အရည်အသွေးမီမို့ ကုန်တွေ မတင်သွင်းဖို့ တောင်းဆိုတယ်လို့ကြားရတယ်။ တကယ်တမ်းကျတော့ အဲဒါတစ်ခုက နည်းနည်းလွန်နေသေးတယ်။ တကယ်တမ်းတင်သွင်းတာက တရုတ်မုန့်တွေကို အစိုးရတင်သွင်းတာ မဟုတ်ဘူး။ ပုဂ္ဂလိက ဓာတ်ခွဲခွဲချင်ရင်လည်း အဲဒီအစား

“နယ်စပ်ကဝင်တာကို FDA က ဘာမှ မလုပ်ဘူး ပြောတာ ငါ့စကားနွားရပြောနေတာ”

ခေါက်တာထွန်းတော်နှင့်တွေ့ဆုံခြင်း

Voice : အရင်ဆုံး ရွေးကောက်ပွဲမှာရှိတဲ့ အစားအသောက်တွေပတ်သက်ပြီး FDA က ဘယ်လိုဆောင်ရွက်ပေးလဲ ရှင်းပြပေးပါ။

Dr.TZ : ရန်ကုန်၊ မန္တလေး၊ ဌာနခွဲရှိတဲ့ နေရာတွေက ဈေးကွက်နမူနာတွေယူတယ်။ ဌာနခွဲမရှိတဲ့ မြို့နယ်တွေမှာဆိုရင်တော့ သက်ဆိုင်ရာ အစားအသောက်နဲ့ ဆေးဝါး ကြီးကြပ်ကွပ်ကဲရေးကော်မတီက ဈေးကွက်နမူနာပို့ဖို့ အကြောင်းကြားတယ်။ ကျွန်တော်တို့ လိုချင်တဲ့ပစ္စည်းကို မြို့နယ်အစားအသောက်နဲ့ ဆေးဝါးကွပ်ကဲရေးကော်မတီက ဈေးကွက်နမူနာပို့ဖို့ အကြောင်းကြားတယ်။ ကျွန်တော်တို့ လိုချင်တဲ့ပစ္စည်းကို မြို့နယ်အစားအသောက်နဲ့ ဆေးဝါးကွပ်ကဲရေးကော်မတီက ဈေးကွက်နမူနာပို့ဖို့ အကြောင်းကြားတယ်။ အဲဒီလိုပုံပေးတာကို ဓာတ်ခွဲစစ်ဆေးတာပေါ့။ ဓာတ်ခွဲစစ်ဆေးပြီးတာကို သက်ဆိုင်ရာ မြို့နယ်ကိုပြန်ပြီး အကြောင်းပြန်တယ်။ အဲဒီလို ပြန်စာအတွက် ဓာတ်ခွဲစစ်ဆေးချက်ထဲမှာ အများပြည်သူ စားသုံးဖို့ မသင့်တော်ရင် စားသုံးရန်မသင့်ကြောင်း ပြောသွားတယ်။ အဲဒီလိုကြေညာတာနဲ့အတူ ဒီပစ္စည်းရှိတဲ့ သက်ဆိုင်ရာ မြို့နယ် အမြဲမဟုတ် မြို့နယ် အများကြီးမှာ ပြန်ကျပြန်ချင်တာဆိုရင် သိမ်းဆည်းပြီး ဖျက်ဆီးပေးဖို့ ဗဟိုအဆင့်ကနေ ပြည်နယ်နဲ့တိုင်း အစားအသောက်နဲ့ ဆေးဝါးကြီးကြပ်ကွပ်ကဲရေးကော်မတီ၊ အဲဒီကနေ မြို့နယ်အစားအသောက်နဲ့ ဆေးဝါးကြီးကြပ်ရေးကော်မတီကို ကုန်ရက်ထဲကို ဒီသတင်းကို ထည့်ပေးလိုက်တယ်။ ဒီပစ္စည်းတွေ သိမ်းဆည်းဖျက်ဆီးပေးဖို့ အကြောင်းကြားတယ်။ နိုင်ငံဘာလူ ရက်နေ မြန်မာ့ အလင်းသတင်းစာမှာဆိုရင် စားသုံးရန်မသင့်တဲ့ဆီတွေကို ဖျက်ဆီးတယ်ဆိုတဲ့ သတင်းပါလာတယ်။ အဲဒါနဲ့ Market Survey (ဈေးကွက်နမူနာ ကောက်ယူခြင်း)ရဲ့ လုပ်ငန်းစဉ် ငယ်လေးတစ်ခုပါ။ ၂၀၁၃ ခုနှစ်မှာ ဈေးကွက်ထဲက ကုန်ပစ္စည်း အမျိုးပေါင်း ၁၅၀ ကို ဝယ်ယူစစ်ဆေးတာတယ်။ ကလေးအစားအစာမှမဟုတ်ဘူး။ ရှိသမျှ အစားအသောက်ကို အမျိုးအစားခွဲပြီး ဈေးကွက်နမူနာကောက်တယ်။ ဒီ ၂၀၁၃ ခုနှစ်လုပ်တာတဲ့ ဆီဈေးကွက်

နမူနာကောက်တာဆိုရင် မန္တလေးတိုင်းဒေသကြီးကို အခြေပြုပြီးလုပ်ခဲ့တယ်။ ကိုယ်လုပ်နိုင်တဲ့ ပမာဏကိုချိန်ပြီး လုပ်ရသေးတယ်။ ဒီလိုစားသုံးရန် မသင့်ကြောင်း စစ်ဆေးတွေ့ရှိတဲ့ နေရာမှာ Safety (ဘေးကင်းစိတ်ချမှု) နဲ့ အရည်အသွေး (Quality) ပိုင်းနဲ့မရှိတယ်။ Safety ပိုင်းဆိုရင် အများပြည်သူအတွက် ပိုအရေးကြီးတယ်။ အဲဒါနဲ့ပတ်သက်လာရင်တော့ ကျွန်တော်က မလျော့ပေးဘူး။ ပစ္စည်းကို သိမ်းမယ်။ ဖျက်ဆီးမယ်။ အများပြည်သူ သိအောင်ကြေညာမယ်။ လိုအပ်လို့ရှိရင် သက်ဆိုင်ရာလူများကို တရားစွဲဆိုသင့်ရင် စွဲဆိုမယ်။ Quality နဲ့ပတ်သက်ရင် တစ်နိုင်ငံလုံးအတိုင်းအတာနဲ့ လိုတာလည်း ရှိမယ်။ သက်ဆိုင်ရာဒေသအတိုင်းအတာနဲ့ ဆိုင်တာလည်း ရှိနိုင်တယ်။ ဒေသခံဆိုင်ရင် သက်ဆိုင်ရာဌာနဆိုင်ရာကို သိမ်းဆည်းပါ။ ဖျက်ဆီးပါ ညွှန်ကြားတယ်။ ဒါက Quality ပိုင်း။ Safety ပိုင်းကိုတော့ လျော့လိုမရဘူး။ အများပြည်သူ ဘေးအန္တရာယ်ကင်းရှင်းရေးအတွက် သိသင့်သိမှတ်တဲ့အရာဆိုလက်ဝင်မနေဘူး။ အများသိအောင် ကြေညာပေးတယ်။ အခုမေးတဲ့ မေးခွန်းအတွက်ဆိုရင် ကျောင်းမုန့်ဈေးကွက်မှာ ရောင်းနေတဲ့ မုန့်တွေရဲ့ ဘေးအန္တရာယ်ကင်းရှင်းရေးအတွက် လုပ်ဖို့ရှိတယ်။ ဒီနေ့အတွက် ဆီကို ဓွေးတာတာပြန်ပြန် ဖြစ်နိုင်ရင် တစ်နိုင်ငံလုံး အတိုင်းအတာနဲ့ နောက်ထပ်သီးသန့် ဓွေးချယ်တာတဲ့ နေရာတွေကို ဦးတည် လုပ်နေတယ်။ နောက်တစ်ဆင့် လုပ်ဖို့ရှိတာက ဆီကိမ်းလည်းရှိတယ်ဆိုတော့ ဒီခင်ဘာ နောင်ပိုင်းမှ စနိုင်မယ်။ အခုက ဆီကိမ်းနဲ့ လူတွေလည်း မလုပ်နိုင်ဘူး။ ဓာတ်ခွဲခန်းလည်း မလုပ်နိုင်ဘူး။ ကျွန်တော်တို့ကို အကုန်လုံးက ဒီအားပေးနေတာ မှန်တယ်။ ဒါပေမဲ့ တစ်နေရာမှာ ၂၄ နာရီရှိတာ ကျွန်တော်တို့ဝန်ထမ်းတွေက တစ်နေရာမှာ ၂၄ နာရီထက်ပိုရတဲ့သူလည်း မပါဘူး။ ကိုယ်နိုင်တာတွေ အကုန်လုံးလုပ်နေတယ်။ ဒါပေမဲ့ အခု ဆီကိမ်းရှိတော့ ဘယ်မှကိုသွားလို့မရဘူး။ ဒီခင်ဘာနောင်ပိုင်းကျရင် ကျွန်တော်ပြောတဲ့ ပရိကမ်းကို စနိုင်မှာပါ။ ရွဲခွဲရှိတဲ့ နေရာမှာ ဈေးကွက်နမူနာ ဝယ်စစ်မယ်။ ရွဲခွဲမရှိတဲ့နေရာမှာ သက်ဆိုင်ရာအဖွဲ့တွေကို ဈေးကွက်နမူနာပို့ပိုင်းမယ်။ တွေ့ရှိချက်ပေါ်မူတည်ပြီး အရေးယူဆောင်ရွက်ချက်တွေ ပြောသွားမယ်။

Voice : ပြည်တွင်းက FDA လက်မှတ်ရ စားသောက်ကုန်တွေနဲ့ ပြည်ပကဝင်တဲ့ စားသောက်ကုန်တွေကို ပုံမှန်စစ်ဆေးမှု

တစ်ပတ်အတွင်းသတင်း

ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်းရုပ်ပုံဖြင့် ငွေစက္ကူများ ပြန်လည်ရိုက်နှိပ်ရန် လွှတ်တော်တွင်ဆွေးနွေး

မြန်မာနိုင်ငံတွင်သာမက ကမ္ဘာကပါလေစားခဲ့ရသော အမျိုးသားခေါင်းဆောင်ကြီးဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်း ရုပ်ပုံဖြင့် ငွေစက္ကူများကို ယခင်အစိုးရအဆက်ဆက်က ထုတ်ဝေခဲ့သည့်အတွက် လက်ရှိအစိုးရကလည်း ပြန်လည် ရိုက်နှိပ် ထုတ်ဝေသင့်ကြောင်း သန်းကျွန်းမြို့နယ် ပြည်သူ့လွှတ်တော်ကိုယ်စားလှယ် ဦးသိန်းညွန့်၏ အဆိုကို ယနေ့ကျင်းပသော ပြည်သူ့လွှတ်တော် အစည်းအဝေးတွင် ဆွေးနွေးသည်။

ယခင်သို့ ဆွေးနွေးရာတွင် ဗဟိုဘဏ်ဒုတိယဥက္ကဋ္ဌ ဒေါ်စောဦးက ဗဟိုဘဏ်က ငွေစက္ကူများအသစ်ရိုက်နှိပ် ထုတ်ဝေပါက နိုင်ငံခေါင်းဆောင်များ၊ ထင်ရှားသောအဆောက်အအုံများ၊ ရွာခင်းများ၊ အထိမ်းအမှတ်ပုံများကို အခြေအနေအချိန်အခါနှင့်ကိုက်ညီလျှင် အစိုးရအဖွဲ့နှင့်ညှိ၍ကား ခွင့်ပြုချက်ရယူ ရိုက်နှိပ်သွားဖြစ်ကြောင်း ဖြေကြား သည်။

“အမျိုးသားခေါင်းဆောင်ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်းပုံကို ပြန်အစားထုတ်ခြင်းက လူငယ်တွေကို သမိုင်းမျိုးဆက် မပြတ်စေရီ အထောက်အကူဖြစ်စေပါတယ်” ဟု ပြည်သူ့လွှတ်တော်ကိုယ်စားလှယ် ဦးသိန်းညွန့်ကပြောကြားသည်။ လက်ရှိထုတ်ဝေထားသော ငွေစက္ကူများတွင် တစ်စောင်ကျပ်အထိ ခြင်္သေ့ပုံစံထားခြင်းသည် နိုင်ငံရေး ပါတီတစ်ခု၏ တံဆိပ်အမှတ်အသားအဖြစ် တွေ့ရကြောင်း၊ ငွေစက္ကူပေါ်ရှိ နိုင်ငံတော်အဆင့် အမှတ်အသားမှာ ပါတီတစ်ခု၏ တံဆိပ်နှင့်မတူသင့်ကြောင်း သန်းကျွန်းမြို့နယ် ပြည်သူ့လွှတ်တော် ကိုယ်စားလှယ် ဦးသိန်းညွန့်က ပြောဆိုသည်။

မြန်မာနိုင်ငံတွင် အသုံးပြုနေသော ငွေစက္ကူပေါ်တွင် ရိုက်နှိပ်ထားသော ကေသရာဇာခြင်ပုံသည် ပြည်ထောင်စု ကြံ့ခိုင်ရေးနှင့် ဖွံ့ဖြိုးရေးပါတီကိုယ်စားပြုထားသည့် အမှတ်အသားတံဆိပ်နှင့် သက်ဆိုင်ခြင်း မရှိကြောင်း ဗဟိုဘဏ် ဒုတိယဥက္ကဋ္ဌ ဒေါ်စောဦးက ပြန်လည်ပြောကြားသည်။

မြန်မာနိုင်ငံငွေကြေး ထုတ်ဝေရေးအဖွဲ့က ၁၉၂၂ ခုနှစ်ကတည်းကမြန်မာ့အနုပညာမြောက် ကေသရာဇာ ခြင်္သေ့ပုံကို ထုတ်ဝေခဲ့ခြင်းဖြစ်ပြီး ပြည်ထောင်စု ကြံ့ခိုင်ရေးနှင့်ဖွံ့ဖြိုးရေးပါတီသည် ၂၀၁၀ ပြည့်နှစ်မှ စွဲစည်းခြင်း ဖြစ်သည်အတွက် မြန်မာနိုင်ငံတော် ဗဟိုဘဏ်သည် ပါတီအမှတ်အသားတံဆိပ်ကို ငွေစက္ကူပေါ်တွင် ရိုက်နှိပ်ခြင်း မဟုတ်ကြောင်း ဗဟိုဘဏ်ဒုတိယဥက္ကဋ္ဌက ရှင်းပြသည်။

The Voice Daily Vol.1/No.189

မော်တော်ယာဉ်အခွန်ကောက်ခံသည့် CIF နှုန်း ပြောင်းမည်

မော်တော်ယာဉ်များကို ထုတ်လုပ်သည့်မော်ဒယ်လ်ခန့်ခံအလိုက် ဆိပ်ကမ်းအရောက် တန်ဖိုးသတ်မှတ် ချက်(CIF –Cost Insurance Freight)များ ပြောင်းလဲရန် စီစဉ်နေကြောင်း စီမံကွပ်ကဲရေးနှင့် ကူးသန်းရောင်းဝယ်ရေး ဝန်ကြီးဌာန ယာဉ်ကြီးကြပ်ရေးဌာနမှ တာဝန်ရှိသူတစ်ဦးက ပြောကြားသည်။

အဆိုပါတန်ဖိုးများ ပြောင်းလဲသတ်မှတ်မည်ဆိုခြင်းကြောင့် မော်တော်ယာဉ်ရောင်းကွက်အတွင်း၊ ရေးနှုန်း များကျဆင်းလျက်ရှိပြီး အမှန်တကယ်ပြောင်းလဲပါက ရေးနှုန်းများ ဆက်လက်ကျဆင်းနိုင်ကြောင်း မော်တော်ယာဉ် ရေးကွက်အတွင်းမှ ဝယ်ရောင်းအချို့က သုံးသပ်သည်။

ယင်တန်ဖိုး သတ်မှတ်ချက်များမှာ နှစ်စဉ်ပြောင်းလဲနေကျဖြစ်ပြီး ပြီးခဲ့သည့်နှစ်က ၁၉၉၈ ခုနှစ်မော်ဒယ်လ်မှ ၂၀၀၈ ခုနှစ်မော်ဒယ်လ်အထိ တန်ဖိုးသတ်မှတ်ကောက်ခံခဲ့ခြင်းဖြစ်ကာ ယခုနှစ်အတွက်မူ မည်သို့ပြုလုပ်မည်ကိုမူ စီစဉ်လျက်ရှိကြောင်း ယာဉ်ကြီးကြပ်ရေးဌာနထံမှ သိရသည်။

The Voice Daily Vol.1/No.189

ပညာရေးဝန်ကြီးဌာနအောက် တက္ကသိုလ်တိုင်းတွင် အဆောင်ပြန်ထားမည်ဟုဆို

အဆင့်မြင့်ပညာဦးစီးဌာနလက်အောက် တက္ကသိုလ်တိုင်းတွင် သက်ဆိုင်ရာ တိုင်းဒေသကြီး၊ ပြည်နယ် အစိုးရအဖွဲ့နှင့် ပုဂ္ဂလိကလုပ်ငန်းရှင်များ ပူးပေါင်းပြီး ကျောင်းသားနေအဆောင်များ ဆောက်လုပ်သွားရန် စီစဉ်ထား ကြောင်း နိုင်ငံဘာလ ၁၂ ရက်နေ့ ရန်ကုန်တက္ကသိုလ် စီနီရတုခန်းမ၌ကျင်းပသော ပညာရေးဆွေးနွေးပွဲတွင် အဆင့်မြင့်ပညာဦးစီးဌာန (အောက်မြန်မာပြည်) ညွှန်ကြားရေးမှူးချုပ် ဦးစောဌေးက ပြောကြားသည်။

အဆင့်မြင့်ပညာဦးစီးဌာနအနေနှင့် မြေနေရာရှိသော တက္ကသိုလ်များတွင် BOT ခန့်စီဖြင့် အဆောင် ဆောက်လုပ်ခြင်း၊ မြေနေရာမရှိသော တက္ကသိုလ်များတွင် ပြင်ပအဆောင်များ ဆောက်လုပ်ပေးခြင်းတို့ ပြုလုပ် သွားမည် ဖြစ်ကြောင်း၊ အဆောင်ကြေးနှင့် စားသောက်စရိတ်ကို အစိုးရအဖွဲ့နှင့် ပြင်ပအဆောင်ပိုင်ရှင်များ ညှိနှိုင်း သတ်မှတ်ပေးရမည်ဖြစ်ကြောင်း၊ ၎င်းက ထပ်လောင်းပြောကြားသည်။

လက်ရှိအခွန်တွင် တက္ကသိုလ်ပိုင်အဆောင်ရှိသော တက္ကသိုလ်များမှာ ရန်ကုန်တက္ကသိုလ်၊ ရန်ကုန်ပညာရေး တက္ကသိုလ်၊ မော်လမြိုင်တက္ကသိုလ်၊ ပုသိမ်တက္ကသိုလ်၊ စစ်တွေတက္ကသိုလ်၊ ပြည်တက္ကသိုလ်၊ ဟင်္သာတတက္ကသိုလ်နှင့် ဘားအံတက္ကသိုလ်တို့ဖြစ်ပြီး၊ အခြားပုဂ္ဂလိကပိုင် အဆောင်များတွင် ရန်ကုန်၊ စီမံကွပ်ကဲရေးတက္ကသိုလ်နှင့် ရန်ကုန် အနောက်ပိုင်း တက္ကသိုလ်တို့ဖြစ်ကြောင်း၊ ပညာရေးဝန်ကြီးဌာန အဆင့်မြင့်ပညာဦးစီးဌာန(အောက်မြန်မာပြည်) ထံမှ သိရသည်။

The Voice Daily Vol.1/No.189

ရန်ကုန်တက္ကသိုလ်အတွင်းရှိ မန္တလေးဆောင်

စာအုပ် ၁၉ ခု

ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်းရုပ်ပုံပါ ငွေစက္ကူများကို ယခင်အစိုးရအဖွဲ့မှ ရိုက်နှိပ်ထုတ်ဝေခဲ့သည့် ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်းရုပ်ပုံပါ ငွေစက္ကူများကို ဗဟိုဘဏ်မှ ခွင့်ပြုချက်ရယူ ရိုက်နှိပ်သွားမည်ဖြစ်ကြောင်း ဖြေကြားသည်။

တိုင်းရင်းသားလက်နက်ကိုင်များနှင့် နိုင်ငံရေးပါတီ ၁၂ မှ နိုင်ငံဘာလတတိယပတ်တွေမည်

တစ်နိုင်ငံလုံးအဆင့် အပစ်အခတ်ရပ်စဲရေးနှင့် ပြည်တွင်းငြိမ်းချမ်းရေးကတိသဘောကိစ္စ လုပ်ငန်းစဉ်များအတွက် ဆွေးနွေးရန် တိုင်းနိုင်ငံ ချင်းနိုင်ငံအခြေစိုက် တိုင်းရင်းသားလက်နက်ကိုင် အဖွဲ့အစည်းအသီးသီးနှင့် ပြည်တွင်းမုခ်နိုင်ငံရေး ပါတီ ၁၂ မှ နိုင်ငံဘာလ ၂၁ ရက်နေ့တွင် ထိုင်းနိုင်ငံ ချင်းမုခ်မြို့တွင် တွေ့ဆုံမည်ဖြစ်ကြောင်း၊ မြန်မာပြည်အနှံ့အပြားရှိ တာဝန်ရှိသူတစ်ဦးက ပြောကြားသည်။

အဆိုပါတွေ့ဆုံပွဲကို နိုင်ငံဘာလ ၂၁ ရက်နေ့နှင့် ၂၂ ရက်နေ့များတွင်ပြုလုပ်ရန် လျာထားပြီး၊ အမျိုးသား ဒီမိုကရေစီအဖွဲ့ချုပ်နှင့် ပြည်ထောင်စုကြံ့ခိုင်ရေးနှင့် ဖွံ့ဖြိုးရေးပါတီ အပါအဝင် နိုင်ငံရေးပါတီအများစုကို မိတ်ကြား ထားကြောင်း၊ မြန်မာပြည်အနှံ့အပြားရှိ တာဝန်ရှိသူတစ်ဦးက ပြောဆိုသည်။

တိုင်းရင်းသား လက်နက်ကိုင်အဖွဲ့များနှင့် တွေ့ဆုံမည့် ချင်းမုခ်ဆွေးနွေးပွဲသို့ NLD ပါတီကိုယ်စားပြုအနေနှင့်

မိဝင်း တက်ရောက်မည်ဖြစ်ကြောင်း၊ ယင်းပါတီအတွင်းရေးမှူး ဦးဘဏ်ဝင်းက ပြောဆိုသည်။

“လောလောဆယ်တွေ လျာထားဆဲပေါ့။ ခရီးစဉ်အသေးစိတ်ကိုတော့ MPC ကပဲ ပြောနိုင်လိမ့်မယ်” ဟု

၎င်းကဆိုသည်။ နိုင်ငံလုံးအဆင့် အပစ်အခတ်ရပ်စဲရေးအတွက် ဒီဇင်ဘာလအတွင်း၊ ကရင်ပြည်နယ်တွင် ပြုလုပ်မည့် ငြိမ်းချမ်းရေး ဆွေးနွေးပွဲများမတိုင်မီ တိုင်းရင်းသားလက်နက်ကိုင်အဖွဲ့များနှင့် ပြည်တွင်းနိုင်ငံရေးပါတီများ နိုင်ငံရေး ဆိုင်ရာ အကြံဆွေးနွေးလေ့လယ်မှုများ ပြုလုပ်နိုင်ရေး ချင်းမုခ်မြို့ တွေ့ဆုံရန် အစိုးရက စီစဉ်ထားကြောင်း၊ ပြည်ထောင်စုဝန်ကြီး ဦးအောင်မင်းက ပြောဆိုထားသည်။

The Voice Daily Vol.1/No.189

လျှပ်စစ်မီတာခ တိုးမြှင့်မှု ရပ်ဆိုင်းထားရန် လွှတ်တော်ဆုံးဖြတ်

ရန်ကုန်မြို့တော်နှင့် မန္တလေးမြို့တို့တွင် ဆန့်ပြသည်အထိ ဖြစ်ပွားခဲ့သည့် လျှပ်စစ်မီတာခများတိုးမြှင့် ကောက်ခံမှု အစီအစဉ်ကို ရပ်ဆိုင်းထားပြီး လာမည့် ၂၀၁၄-၂၀၁၅ ဘဏ္ဍာနှစ်ရောက်မှသာ စစ်လိပ်ဆောင်သွားမည် ဖြစ်ကြောင်း၊ နိုင်ငံဘာ ၁၂ ရက်နေ့တွင်ကျင်းပသော ပြည်ထောင်စုလွှတ်တော်က အတည်ပြုဆုံးဖြတ်လိုက်သည်။

ပြည်သူအများလက်မခံသော လျှပ်စစ်မီတာခများ တိုးမြှင့်ကောက်ခံမည့် လျှပ်စစ်ဓန့်အားလုံးကြီးဌာန၏ ကြေညာချက်ကို လွှတ်တော်ဆုံးဖြတ်ချက်ကြောင်း အရေးကြီးအဆင့်သုံးထားမှုအပေါ် လျှပ်စစ်ဓန့်အားလုံးကြီးဌာန ပြည်ထောင်စုဝန်ကြီး ဦးခင်မောင်စိုးက လွှတ်တော်တွင် နိုင်ငံဘာလ ၁၂ ရက်နေ့က လာရောက်ရှင်းလင်းခဲ့သည်။

ယခင်ရှင်းလင်းပြောကြားမှုအတိုင်း ပြည်ထောင်စုလွှတ်တော်က အတည်မီအတိုင်း ဆုံးဖြတ်လိုက်ခြင်း ဖြစ်သည်။ “အခြေကတော့ တိုးမကောက်တော့ပါဘူး။ လာမယ့်ဘဏ္ဍာနှစ်မှာ စစ်လိပ်ဆောင်ရွက်ဖို့မှတ်တမ်းတင်

ပါမယ်” ဟု ပြည်ထောင်စုလွှတ်တော်နာယက သူရဦးရွှေမိုးက ပြောကြားသည်။

လျှပ်စစ်မီတာခများတိုးမြှင့်ကောက်ခံခြင်းသည် နိုင်ငံတော်နှင့် ပြည်သူအတွက် အရေးကြီးသောကိစ္စဖြစ်နေ သောကြောင့် ယင်းကဲ့သို့ ဆုံးဖြတ်ရခြင်းဖြစ်ကြောင်း၊ ၎င်းက ထပ်လောင်းပြောကြားသည်။

ထို့ပြင် လျှပ်စစ်ဝန်ကြီးဌာန၏ရေးဆွဲထားသော နှစ် ၃၀ မဟာဗျူဟာစီမံကိန်းကို ဖြစ်နိုင်ခြေရှိမှုမရှိ ပြန်လည် စိစစ်ပြီး လွှတ်တော်သို့ တင်ပြထားသော လျှပ်စစ်ပဒေပါအချက်အလက်များဖြင့် လုပ်ဆောင်သွားရန်လုံးအပ်ကြောင်း၊ ၎င်းက ဆိုသည်။

လျှပ်စစ်မီတာခများကို နှစ်စဉ် အရစ်ကျတိုးမြှင့်ကောက်ခံသွားမှာ နိုင်ငံ၏ လျှပ်စစ်လိပ်ဆောင်ရွက်မှုပြည့်မီမည် ဖြစ်သောကြောင့် စီမံကိန်းရေးဆွဲကာ တိုးမြှင့်ကောက်ခံခြင်းဖြစ်ကြောင်း၊ လတ်တလောကောက်ခံမည့် အစီအစဉ်ကို ရပ်ဆိုင်းရသော်လည်း ၂၀၁၄-၁၅ ခုနှစ် နှစ်ဆန်းပိုင်းတွင် ပြန်လည်ပြုလုပ်ရမည်ဖြစ်ကြောင်း၊ ပြည်ထောင်စုဝန်ကြီး ဦးခင်မောင်စိုးက ပြောသည်။

The Voice Daily Vol.1/No.188

မြန်မာနိုင်ငံတွင် ရွှေစာရင်းတန်ကျော်နှင့် နိုင်ငံခြားငွေ ရှစ်ဘီလီယံကျော် လက်ကျန်ရှိဟု ဗဟိုဘဏ်ထုတ်ပြန်

မြန်မာနိုင်ငံ၏ ရွှေစာရင်းလက်ကျန်မှာ တန်ဖိုးရှိ ၇ ဒသမ ၁၅၃၉ တန် ဖြစ်ပြီး၊ နိုင်ငံခြားသုံးငွေလက်ကျန် ပမာဏမှာ ၈ ဒသမ ၁၉ ဘီလီယံဖြစ်ကြောင်း၊ ဗဟိုဘဏ်ဒုတိယဥက္ကဋ္ဌ ဒေါ်စောဦးက နိုင်ငံဘာ ၁၂ ရက်နေ့က ပြုလုပ်သော ပြည်ထောင်စုလွှတ်တော်အစည်းအဝေးတွင် ပြောကြားသည်။

မြန်မာနိုင်ငံ၏ ရွှေစာရင်းကို ဗဟိုဘဏ်က ထိန်းသိမ်းထားပြီး၊ နိုင်ငံခြားလက်ကျန်ငွေစာရင်းကို ဗဟိုဘဏ် နှင့် ပြည်တွင်းဘဏ်များတွင် ငွေသားအဖြစ်ထားရှိသည့်အပြင် ပြည်ပဖိတ်ဖိတ်ဘဏ်များတွင်လည်း ငွေစာရင်းများ ဝင်ထားကြောင်း၊ ၎င်းက ရှင်းပြသည်။

မြန်မာနိုင်ငံ၏ရွှေစာရင်းလက်ကျန်နှင့်နိုင်ငံခြားသုံးငွေ လက်ကျန်စာရင်းကို လွှတ်တော်ကိုယ်စားလှယ်များ သိလိုကြောင်း လွှတ်တော်တွင်တင်ပြသဖြင့် မြန်မာနိုင်ငံဗဟိုဘဏ်က ပြည်ထောင်စုလွှတ်တော်တွင် လာရောက် ရှင်းလင်းခြင်းဖြစ်သည်။

မြန်မာနိုင်ငံသည် ၁၁ဘီလီယံအထိရှိသော ဘဏ်စာရင်းငါးခုကို နိုင်ငံခြားဘဏ်များတွင် အပ်နှံထားသည့် အတွက် မြန်မာနိုင်ငံအပေါ် ကမ္ဘာ့ဘဏ်က ကျွေးမြီများ လျှော့မပေးခဲ့ခြင်းဖြစ်ဟု Bank Information Center (BIC) မှ Mr. Jelson Garcia က ပြောကြောင်း၊ စက်တင်ဘာလတတိယပတ်တွင် ပြည်တွင်းမီဒီယာအချို့ ရေးသားဖော်ပြကြသည်။

The Voice Daily Vol.1/No.188

စာမျက်နှာ 19

စာမျက်နှာ 18- တစ်ပတ်အတွင်းသတင်းအဆက်

မာတိယာ မာဂျီယာ

နိုင်ငံရေးအကျဉ်းသားဟောင်းများ၏လက်ပုံစံ ပြတိုက်တွင်ထိန်းသိမ်းထားမည်

မြန်မာနိုင်ငံရေး အကျဉ်းအထောင်တိုက်တွင်ရှိပြီး ဖမ်းဆီးအကျဉ်းချုပ်ခံခဲ့ရသည့် နိုင်ငံရေးအကျဉ်းသားများ၏လက်ပုံစံ ပြတိုက်တွင် ထိန်းသိမ်းထားမည်ဖြစ်ကြောင်း ပန်းချီဆရာထိန်းလင်းက ပြောကြားသည်။

A Show of Hand ဟု အမည်ပေးထားသည့် အဆိုပါလုပ်ရုံမှာမူတွင် ဒေါ်အောင်ဆန်းစုကြည်၊ ဦးတင်ဦးစသည့်အပါအဝင် နိုင်ငံရေးအကျဉ်းသားဟောင်း တစ်ထောင်ခန့်ကျင်အရေအတွက်ရှိသည့် နိုင်ငံရေးအကျဉ်းသားများ၏လက်ပုံစံ ပြတိုက်တွင် ထိန်းသိမ်းထားမည်ဖြစ်ကြောင်း နိုင်ငံ့ဘာလ ၁၁ ရက်နေ့က ဗိုလ်အောင်ကျော်လမ်းရှိ Home Media ခန်းမတွင် ပြုလုပ်သည့်ပုံသွန်းလောင်းခြင်း အခမ်းအနားတွင် ၎င်းက ယင်းသို့ပြောကြားခြင်းဖြစ်သည်။

ယင်းသို့မှတ်တမ်းတင်ရာတွင် အကျဉ်းသားဟောင်းများ၏ အမည်၊ နေရပ်လိပ်စာ၊ အဖမ်းခံရသည့်ရက်စွဲ၊ ပြန်လည်လွတ်မြောက်သည့်ရက်စွဲ စသည့်အချက်အလက် အပြည့်အစုံပါဝင်မည်ဖြစ်ပြီး အဆိုပါလက်ပုံစံများကို ပြတိုက်တစ်ခုတွင်လွှဲ သိမ်းဆည်းမည်ဖြစ်ကြောင်း ၎င်းကရှင်းပြသည်။

“ကျွန်ုပ်တို့လက်ရှိ ကျောက်ပတ်တိုက်၌ပေးရသလိုပင် နိုင်ငံရေး သမားဆိုတာလည်း ကျွန်ုပ်တို့ နိုင်ငံကို အကောင်ပြန်ဖြစ်အောင် လုပ်ပေးနေတဲ့သူတွေပါ။ ဒါကြောင့်အခုလို လုပ်ဖို့ စိတ်ကူးရတာပါ။ ဒီလက်တစ်ချောင်းစီမှာ ဓာတ်လမ်း တစ်စဉ်းစီတယ်” ဟု နိုင်ငံရေးအကျဉ်းသားဟောင်း တစ်ဦးလည်းဖြစ်သူ ပန်းချီဆရာထိန်းလင်းက ရှင်းပြသည်။ ယင်းသို့ လက်ပုံစံများ သွန်းလောင်းမှတ်တမ်းတင်ခြင်းကို လွန်ခဲ့သည့် တစ်လခန့်ကျင်ကစတင်ခဲ့ပြီး လက်ရှိအချိန်ထိ အကျဉ်းသားဟောင်း ၁၂၀ ကျော်စီ ယာလက်ပုံစံများကို သွန်းယူမှတ်တမ်းတင်ပြီးပြီဖြစ်သည့်အပြင် နယ်စပ်ရှိ အကျဉ်းသားဟောင်းများထံ ကိုယ်တိုင်သွားရောက် ပုံစံယူမည်ဖြစ်ကြောင်း ၎င်းကဆက်လက်ပြောဆိုသည်။

The Voice Daily Vol.1/No.187

တစ်နိုင်ငံလုံး ၁၃၀၀ ပြည့်အရေးတော်ပုံ စိန်ရတုကျင်းပရန် လွှတ်တော်အတည်ပြု

တပ်မတော်အစိုးရလက်ထက်က ကျင်းပရန် ပိတ်ပင်ထားခဲ့သော ၁၃၀၀ပြည့် အရေးတော်ပုံ အခမ်းအနားကို တစ်နိုင်ငံလုံးကျင်းပရန် နိုင်ငံ့ဘာလ ၁၁ ရက်နေ့က ပြုလုပ်သော ပြည်သူ့လွှတ်တော် အစည်းအဝေးတွင် အတည်ပြုလိုက်သည်။

ချောက်မြို့မှ မဲဆန္ဒနယ်မှ ဦးသိန်းလွင်က မြန်မာနိုင်ငံ၏ လွတ်လပ်ရေးသမိုင်း (၇၇) နှစ်မြောက် ရေနံမြေ ၁၃၀၀ ပြည့်အရေးတော်ပုံ စိန်ရတုအခမ်းအနားကိုကျင်းပရန် အရေးကြီးအဆိုတင်ပြခြင်းကြောင့် ပြည်သူ့လွှတ်တော်က ယင်းသို့ အတည်ပြုလိုက်ခြင်း ဖြစ်သည်။

“၁၃၀၀ ပြည့် အရေးတော်ပုံဟာ ချောက်ရေနံမြေကနေ စတင်တာပဲ ချောက်မြို့ဒေသခံတွေ အစမ်းတန်ဖိုးထားကြတာ” ဟု ၎င်းက ဆိုသည်။

၁၃၀၀ ပြည့် အရေးတော်ပုံသည် ရေနံမြေလုပ်သားများ၊ တောင်သူလယ်သမားများ၊ ကျောင်းသားများ၊ သံယာများ၊ နိုင်ငံရေးတိုက်ကြ လှုပ်ရှားသူများနှင့် ပြည်သူများပါဝင်သော နိုင်ငံရေးတိုက်ကြသော ပြည်သူ့လွှတ်တော် လှုပ်ရှားခဲ့သော လွတ်လပ်ရေး သမိုင်းလုပ်ရုံမှာမူ ဖြစ်သောကြောင့် စိန်ရတုအခမ်းအနား ကျင်းပသင့်ကြောင်း ၎င်းက ရှင်းပြသည်။ တစ်နိုင်ငံလုံးတွင် ၁၃၀၀ ပြည့် အရေးတော်ပုံ စိန်ရတုအခမ်းအနား ကျင်းပမည်ဆိုပါက လွှတ်တော်ကိုယ်စားလှယ်များအနေဖြင့် မြို့မှ အလိုက်စွဲစဉ်းထားသော စီမံခန့်ခွဲမှုကော်မတီ၊ ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးကော်မတီ၊ လူမှုရေးအဖွဲ့အစည်းများအပါအဝင် မြို့မြို့မြို့များနှင့် ပူးပေါင်းကာ ပုဒ်သေလွတ်လပ်နည်းများအတိုင်း ကျင်းပရန်လိုကြောင်း ပြည်သူ့လွှတ်တော်ဥက္ကဋ္ဌ သူရဦးရွှေမန်းက မှတ်ချက်ပေးသည်။

The Voice Daily Vol.1/No.187

ဖွဲ့စည်းပုံအခြေခံဥပဒေ ပြင်ဆင်လိုသည့်အချက်များ ကိုယ်ပိုင်သီးခြားပြုလုပ်ထားဟု သူရဦးရွှေမန်းဆို

မြန်မာနိုင်ငံတွင် ၂၃ နှစ်ကြာအုပ်ချုပ်ခဲ့သော တပ်မတော်အစိုးရကမူ့ဆွဲခဲ့သည့် ၂၀၀၈ ခုနှစ်ဖွဲ့စည်းပုံ အခြေခံဥပဒေတွင် ပြင်ဆင်လိုသည့် အချက်များကို ကိုယ်ပိုင်သီးခြားပြုလုပ်ထားသည်ဟု သူရဦးရွှေမန်းက နိုင်ငံ့ဘာလ ၉ ရက်နေ့တွင် ပြောကြားသည်။

မန္တလေးမြို့တွင်ကျင်းပသော ပြည်သူ့လွှတ်တော်ဥက္ကဋ္ဌ သူရဦးရွှေမန်းနှင့် လူမှုရေးအသင်းအဖွဲ့များ၊ နိုင်ငံရေးပါတီများ၊ တိုင်းဒေသကြီး အစိုးရအဖွဲ့ဝင်များ၊ ပြည်သူ့လွှတ်တော် ကိုယ်စားလှယ်များတွေ့ဆုံပွဲတွင် ၎င်းက ယင်းသို့ ပြောကြားခဲ့ခြင်းဖြစ်သည်။

အဲဒီပြင်ဆင်ရန်အချက်တွေက ကျွန်တော်သီးခြားလုပ်ထားတဲ့ အချက်တွေဖြစ်တာ” ဟု ၎င်းက ဆိုသည်။

ဖွဲ့စည်းပုံအခြေခံဥပဒေအပေါ် ကိုယ်ပိုင်လေ့လာသုံးသပ်ထားသည့်အချက်များအပြင် ပါတီအနေနှင့်လည်း ပါတီအားဘော်အဖြစ် လေ့လာသုံးသပ်ဆောင်ရွက်မှုများ လုပ်လျက်ရှိကြောင်း၊ ဖွဲ့စည်းပုံအခြေခံဥပဒေနှင့် သက်ဆိုင်သည့်ကိစ္စများ ပြုပြင်ပြောင်းလဲလိုသည့် တစ်ဦးချင်းအနေနှင့် ပူးပေါင်းကော်မတီတို့ တင်ပြနိုင်ကြောင်း၊ ၎င်းက ထပ်လောင်းပြောကြောင်းသည်။

The Voice Daily Vol.1/No.186

ဆောက်လုပ်ရေးဝန်ကြီးဌာနနှင့် ဂျပန်ကုမ္ပဏီတို့ပေါင်း၍ အဆင့်မြင့်ရုံးခန်းများဖွင့်မည်

ဆောက်လုပ်ရေးဝန်ကြီးဌာနနှင့် ဂျပန်ကုမ္ပဏီတို့ပေါင်း၍ အဆင့်မြင့်ရုံးခန်းများ ငှားရမ်းမည်ဖြစ်ကြောင်း မြန်မာနိုင်ငံရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှုကော်မရှင်မှ တာဝန်ရှိသူတင်ကြီးက ပြောကြားသည်။

အဆောက်အအုံကုမ္ပဏီများ၊ ဖက်စပ်စနစ်နှင့် လုပ်ငန်းနှစ်ခုပေါင်းလုပ်မှာ၊ ရုံးခန်းတွေအဖြစ်နှင့် ပြင်ပြီးငှားမှာ” ဟု ၎င်းကဆိုသည်။

ဂျပန်ကုမ္ပဏီနှင့် ပြည်သူ့ဆောက်လုပ်ရေးလုပ်ငန်းတို့ ပူးပေါင်းရင်းနှီးမြှုပ်နှံထားသော Chiyoda & Public Works Co., Ltd.ကို ရန်ကုန်မြို့ ရွှေတိဂုံဘုရားလမ်းပေါ်ရှိ ပြည်သူ့ဆောက်လုပ်ရေးလုပ်ငန်းပိုင် အဆောက်အအုံတစ်ခုကို ခိုင်ခံ့သောအတွင်းတွင် ဖက်စပ်စနစ်ဖြင့် ရင်းနှီးမြှုပ်နှံခြင်းဖြစ်ကြောင်း မြန်မာနိုင်ငံ ရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှုကော်မရှင်ထံမှ သိရသည်။

The Voice Daily Vol.1/No.186

SEA Games စေတနာ့ဝန်ထမ်းများကို သမိုင်းပြခန်းတွင် မှတ်တမ်းတင်ထားရှိမည်

မြန်မာနိုင်ငံက အိမ်ရှင်အဖြစ်လက်ခံကျင်းပမည့် (၇၇) ကြိမ်မြောက် SEA Games ဖြစ်ပွဲတွင် စေတနာ့ဝန်ထမ်းအဖြစ် တာဝန်ထမ်းဆောင်ကြမည့် စေတနာ့ဝန်ထမ်း ၃၀၀၀ကျော်ကို ဝဏ္ဏသိဒ္ဓိအားကစားကွင်းရှိ အားကစားစိတ်ဓာတ်မြှင့်တင်ရေးသမိုင်းပြခန်းတွင် ထာဝရမှတ်တမ်းတင်ထားရှိမည်ဖြစ်ကြောင်း အားကစားဝန်ကြီးဦးတင်ဆန်းကပြောကြားသည်။

နေပြည်တော်ရှိ ဝဏ္ဏသိဒ္ဓိအားကစားရုံတွင် နိုဝင်ဘာလ ၉ ရက်နေ့က ကျင်းပခဲ့သည့် စေတနာ့ဝန်ထမ်းများအတွက် မွမ်းမံသင်တန်းဖွင့်ပွဲတွင် ဝန်ကြီးက ယင်းသို့ ပြောကြားခဲ့ခြင်းဖြစ်သည်။

မြန်မာနိုင်ငံအနေနှင့် နှစ်ပေါင်း ၄၄နှစ်အကြာမှာ SEA Games ပြိုင်ပွဲကို အိမ်ရှင်နိုင်ငံအဖြစ် ပြန်လည်လက်ခံကျင်းပနိုင် ခြင်းဖြစ်ရာ တိုးတက်ပြောင်းလဲလျက်ရှိသည့် မြန်မာနိုင်ငံ၏ အခြေအနေကို ဒေသတွင်းနှင့်ပင်များသာမက ကမ္ဘာ့ကမ္ဘာလုံးတစ်ဝှမ်းမှ မြင့်တက်လာနိုင်ကြောင်း၊ ယင်းကြောင့် စေတနာ့ဝန်ထမ်းများ၏ အကူအညီကို မှတ်တမ်းတင်ထားရှိခြင်းဖြစ်ကြောင်း (၇၇) ကြိမ်မြောက် SEA Games ပြိုင်ပွဲကျင်းပရေးကော်မတီ ဥက္ကဋ္ဌလည်းဖြစ်သူ ဦးတင်ဆန်းကရှင်းပြသည်။

အားကစားဝန်ကြီးဌာနက ၁၂ ရက်ကြာ မွမ်းမံသင်ကြားပေးလျက်ရှိသည့် ယင်းသင်တန်းသို့ ဆက်သွယ်ဆက်သွယ်အေးချမ်းစွာ၊ လူငယ်လုပ်အားပေးအရာရှိ စုစုပေါင်း ၃၀၂၂ ဦး တက်ရောက်လျက်ရှိကြောင်း၊ ယင်းဝန်ကြီးဌာနမှ ဒုတိယဥက္ကဋ္ဌကြားရေးမှူးချုပ် ဦးအုန်းမြင့်ဦးက ပြောကြားသည်။

The Voice Daily Vol.1/No.186

ကိုယ်ပိုင်အုပ်ချုပ်ခွင့်ရဒေသများ ကျေးလက်ဖွံ့ဖြိုးရေးရန်ပွင့်ကျပ် ၁၀ ဘီလီယံ ကျော်သုံးစွဲမည်

ကိုယ်ပိုင်အုပ်ချုပ်ခွင့်ရဒေသခြောက်ခုအတွက် ယခု ၂၀၁၃-၂၀၁၄ ဘဏ္ဍာနှစ်အတွင်း ကျေးလက်ဒေသဖွံ့ဖြိုးရေး ရန်ပုံငွေအဖြစ် ကျပ် ၁၀ ဘီလီယံကျော် သုံးစွဲမည်ဖြစ်ကြောင်း မွေးမြူရေး၊ ရေလုပ်ငန်းနှင့် ကျေးလက်ဒေသဖွံ့ဖြိုးရေးဝန်ကြီးဌာန ညွှန်ကြားရေးမှူး၊ ဦးအောင်ဇံထွေးက ပြောကြားသည်။

အဆိုပါပမာဏသည် နိုင်ငံတစ်ဝန်းရှိ ကျေးလက်ဒေသဖွံ့ဖြိုးရေးအတွက် သုံးစွဲမည့်ဘဏ္ဍာငွေ ကျပ် ၇၇ ဘီလီယံကျော်၏ ရှစ်ပုံတစ်ပုံကျော်ဖြစ်ကြောင်း အဆိုပါဝန်ကြီးဌာန၏ ထုတ်ပြန်ချက်များအရ သိရသည်။

ရမ်းပြည်နယ်အတွင်းရှိ ပအိုဝ်းကိုယ်ပိုင်အုပ်ချုပ်ခွင့်ရဒေသ၊ ပအောင်ကိုယ်ပိုင်အုပ်ချုပ်ခွင့်ရဒေသ၊ ဓနကိုယ်ပိုင်အုပ်ချုပ်ခွင့်ရဒေသ၊ ကားကန် ကိုယ်ပိုင်အုပ်ချုပ်ခွင့်ရ ဒေသ၊ ဝ ကိုယ်ပိုင်အုပ်ချုပ်ခွင့်ရဒေသနှင့် စစ်ကိုင်းတိုင်းဒေသကြီးအတွင်းရှိ နာဂကိုယ်ပိုင်အုပ်ချုပ်ခွင့်ရဒေသတို့တွင် လမ်းပို့တာတာတည်ဆောက်ရေး၊ ရေပေးဝေရေး၊ မီးလင်းရေး၊ အိမ်ရာတည်ဆောက်ရေးနှင့် အသက်မွေးဝမ်းကျောင်းလုပ်ငန်းများ လုပ်ဆောင်နိုင်ရေးအတွက် အဆိုပါဘဏ္ဍာငွေကို သုံးစွဲမည်ဖြစ်သည်ဟု ဦးအောင်ဇံထွေးက ဆိုသည်။

ကျွန်တော်တို့အနေနှင့် အားလုံးကို အတတ်နိုင်ဆုံး မျှမျှတတဖြစ်အောင် ကျေးလက်ဖွံ့ဖြိုးရေး အသုံးစရိတ်တွေ ခွဲပေးထားပါတယ်” ဟု ဘဏ္ဍာငွေခွဲဝေမှုအဖွဲ့ဝင်ကို ၎င်းက ရှင်းပြသည်။

နိုင်ငံတစ်ဝန်း ကျေးလက်ဒေသဖွံ့ဖြိုးရေး အသုံးစရိတ်စုစုပေါင်း ၂၃ ရာခိုင်နှုန်းကို ကိုယ်ပိုင်အုပ်ချုပ်ခွင့်ရဒေသ ၆၁ခုပါဝင်သည့် ရမ်းပြည်နယ်က အများဆုံးရရှိပြီး အနည်းဆုံးရရှိမှုအဖြစ် ကျေးလက်ဒေသဖွံ့ဖြိုးရေး အသုံးစရိတ်စုစုပေါင်း ၄ သာမ ၇ ရာခိုင်နှုန်းကျော်ကို ကယားပြည်နယ်ကရရှိကြောင်း အဆိုပါဝန်ကြီးဌာန၏ ထုတ်ပြန်ချက်များအရ သိရသည်။

ပင်ပက်များဖြစ်ပွားခဲ့သည့် ရခိုင်ပြည်နယ်အတွက် ကျေးလက်ဒေသဖွံ့ဖြိုးရေး ရန်ပုံငွေမှာမူ ကျပ် လေးဘီလီယံကျော် ဖြစ်ပြီး တိုင်းဒေသကြီးနှင့် ပြည်နယ်စုစုပေါင်း ၁၄ ခုနှင့် ကိုယ်ပိုင်အုပ်ချုပ်ခွင့်ရဒေသများအတွက် ကျေးလက်ဖွံ့ဖြိုးရေး ဘဏ္ဍာငွေမှာ ကျပ် ၇၇.၀၁၇ သန်းဖြစ်ကြောင်း အဆိုပါဝန်ကြီးဌာန၏ ထုတ်ပြန်ချက်များအရ သိရသည်။

The Voice Daily Vol.1/No.186

ရန်ကုန်ဆေးရုံကြီးတွင် သင်ကြားရေးဌာနသစ် ဖွင့်မည်

ခေတ်မီသင်ကြားရေး အထောက်အကူများနှင့် သင်တန်းသား ၁၀၀ ကျော်ဆုံ သင်ကြားရေးဌာနသစ်တစ်ခုကို ရန်ကုန်ပြည်သူ့ဆေးရုံကြီးတွင် လာမည့်ဒီဇင်ဘာလအတွင်း ဖွင့်လှစ်မည်ဖြစ်ကြောင်း ယင်းအဆောက်အအုံလှူဒါန်းခဲ့သော Sea Lion ကုမ္ပဏီ၏ GE Healthcare တာဝန်ခံ ဒေါက်တာဟန်မျိုးတင်က The Voice သို့ပြောကြားသည်။

ယင်းအဆောက်အအုံတွင် နိုင်ငံတကာ အဆင့်မီသင်တန်းများသင်ကြားရန် ရည်ရွယ်၍ လှူဒါန်းခြင်းဖြစ်ပြီး သွားလာရလွယ်ကူရေးအတွက် ရန်ကုန်ပြည်သူ့ဆေးရုံကြီးကို ရွေးချယ်ခဲ့ကြောင်း ၎င်းကထပ်လောင်းပြောကြားသည်။ သို့သော် အဆိုပါသင်တန်းဌာန ဆောက်လုပ်ရေး ကုန်ကျစရိတ်ကို ပြန်လည်ဖြေကြားခြင်းမရှိချေ။

အမေရိကန်အခြေစိုက် GE Healthcare ASEAN ၏ မြန်မာနိုင်ငံ တရားဝင်ကိုယ်စားလှယ် Sea Lion ကုမ္ပဏီသည် GE Healthcare နှင့်ပူးပေါင်း၍ ဆေးပညာ စုံဆက်မပြတ်တိုးတက်ရေး (CME) အတွက် သင်တန်းများပေးရန် စီစဉ်ဆောင်ရွက်ပေးလျက်ရှိကြောင်း ဒေါက်တာဟန်မျိုးတင်က ပြောဆိုသည်။

The Voice Daily Vol.1/No.186

နိုင်ငံတကာအဆင့်မီသင်တန်းများသင်ကြားရန်နှင့် ဆေးပညာစုံဆက်မပြတ်တိုးတက်ရေးအတွက် သင်တန်းများပေးရန် စည်ရွယ်သည့်ဟု ဆိုသည်

အာဏာရှင်တို့နေဝင်ချိန် (၁၄)

အမ်ဆွာတီ (တတိယ)

Mswati III

အယ်ဒီတာတစ်ဦး

ငယ်စဉ်က

အမ်ဆွာတီ (တတိယ) (Mswati III) ကို ၁၉၆၈ ခုနှစ် ဧပြီလ ၁၇ ရက်နေ့တွင် မွေးဖွားသည်။ ဆွာဇီလန်နိုင်ငံ၏ ဘုရင် မင်းမြတ်ဘွဲ့ခံ ဆွာဇီတော်ဝင်မိသားစု၏ အကြီးအကဲဖြစ်သည်။ ဘုရင်မင်းမြတ် ဆိုဘုရား (တတိယ) နှင့် သူ၏မိဖုရားပေါင်း များစွာထဲမှ အငယ်ဆုံးမိဖုရား အင်ဒိုတမ္ဘီတီ ဟာလီဘာက မွေးဖွားသည့်သားတစ်ယောက် ဖြစ်သည်။ ဟာလီဘာနှင့်ရသည့် တစ်ဦးတည်း သောသားလည်းဖြစ်သည်။ ဘုရင်ဆိုဘုရား သည် မိဖုရားငယ်က မွေးဖွားသည့်သားကို နိုင်ငံနှင့် ပြည်နယ်ပေါင်းများစွာ၏ အကြီး အကဲတစ်ဦးဖြစ်မည့်အဖြစ် ဝမ်းမြောက် အားရစွာဖြင့် 'မာဒီဆီတိုက်' ဆိုသည့် ဘွဲ့ အမည်ပေးခဲ့သည်။ အဓိပ္ပာယ်မှာ နိုင်ငံအား လုံးဝ အာဏာမင်းမြတ်ဆိုသည့် အဓိပ္ပာယ် ရသည်။

မင်းမြတ်သူ ဆိုဘုရားသည် ဆွာဇီလန် နိုင်ငံကို ၈၂ နှစ်တိုင်အောင် စိုးမိုးအုပ်ချုပ် သွားခဲ့ရုံ မှီမဟုတ်ပေ။ ၁၂၅ ယောက် တာရီခံခဲ့ရသည်။ ငယ်စဉ်ကတည်းက တော်ဝင်မိသားစုများတက်သည့် ကျောင်း များတွင် တက်ရောက်ပညာသင်ကြားခွင့် ရခဲ့ပြီး ၁၉၈၂ ခုနှစ်တွင် စုန်ဒီတော်ဝင် အထက်တန်းကျောင်းမှ ပထမအဆင့် သင်္ချာ အင်္ဂလိပ်စာတန်း အဆင့်နှင့် အောင်မြင်ခဲ့ သည်။ ငယ်စဉ်ကတည်းက ဘုရင်တော်ဝင် အစောင့်တပ်ကို အားကျခဲ့သူဖြစ်သော ကြောင့် တပ်သားဘဝနှင့် USDF (Umbutfo Swaziland Defence Force) တော်ဝင်ရောက်အမှုထမ်းခဲ့သည်။

ဘုရင်ဘဝ

မင်းမြတ်သူ ဆိုဘုရားသည် ၁၉၈၂ ခုနှစ်တွင် ကွယ်လွန်သွားသည်။ သို့ဖြစ်ရာ နိုင်ငံတော်ကောင်စီ (Liqongo) က အသက် ၁၄ နှစ်သာရှိသေးသည့် မင်းသား အမ်ဆွာ တီကို နောက်မင်းဆက်အဖြစ်သတ်မှတ်ကာ ထီးနန်းတင်မြှောက်ခဲ့သည်။ ငယ်ရွယ်သေး သဖြင့် ဆိုဘုရား၏ မိဖုရားကြီးများဖြစ်သော ဇီလီဗီရောင်ဒီ (၁၉၈၂-၁၉၈၃) နှင့် အမ်ဆွာ ကီ၏ မိခင်ဖြစ်သော ဟာလီဘာ (၁၉၈၃-၁၉၈၆) တို့က ရင်းနှီးငိုက်ထီးနန်းကိုအုပ်ချုပ် ကာ အမ်ဆွာတီကို အာလန်နိုင်ငံသို့သွားပြီး ပညာဆက်လက် သင်ကြားစေခဲ့ သည်။ အာလန်နိုင်ငံတွင် ပညာသင်ကြားစဉ် အာလန်နိုင်ငံ နိုင်ငံတော်ကောသလ်ရာဘွန် ကျောင်းကို တက်ရောက်ပညာသင်ကြားခဲ့ သည်။ ဘုရင်ဆိုဘုရား ကွယ်လွန်သောအခါ သူ့ကိုထီးနန်းဆက်ခံရန် အာလန်မှ ပြန်ခေါ် ခဲ့သည်။

၁၉၈၃ ခုနှစ်ကတောင်ပြီး အိမ်ရှေ့မင်း အဖြစ် ၁၉၈၆ ခုနှစ် ဧပြီလ ၂၅ ရက်နေ့တိုင် အောင်နေခဲ့ရသည်။ အသက် ၁၈ နှစ်နှင့် ခြောက်ရက်ပြည့်သောအချိန်မှ အသက် အငယ် ဆိုဘုရင်အဖြစ် ဆွာဇီလန်နိုင်ငံ ထီးနန်းကို အုပ်ချုပ်ခွင့်ရရှိခဲ့သည်။

ယနေ့ခေတ်တွင် အမ်ဆွာတီသည် အာဖရိကတိုက်၏ နောက်ဆုံးမင်းဆက်တစ်ပါး အနေနှင့် စံစားလျက်ရှိသည်။ ခေတ်နှင့် အညီဖြစ်စေရန် ဝန်ကြီးချုပ်ရာထူးကိုလည်း ကောင်း၊ နိုင်ငံတော်၏ ထိပ်ပိုင်းရာထူးကြီး များကိုလည်းကောင်း တစ်ဦးတည်းဆက်ခံ ထားသူလည်းဖြစ်သည်။ မိခင်ဖြစ်သူကို လည်း အုပ်ချုပ်ရေးအမြင့်ဆုံးအောင်စီတွင် ဘုရင်မကြီးအဖြစ် အထူးအကြံပေးရာထူး ခန့်ကာ ဆက်လက်ထားရှိသည်။ နိုင်ငံတွင် လွှတ်တော်ကိုဖွဲ့စည်းသည့်အခါတွင် ဝန်ကြီး ချုပ်ရာထူးကို သုပ်ယူထားသည်။

ဘုရင်ဖြစ်လာပြီးနောက် ၂၀၀၁ ခုနှစ် တွင် နိုင်ငံအတွင်း HIV နှင့် AIDS ရောဂါ ဖြစ်ပွားမှု လျော့ပါးသက်သာစေရေးအတွက် လုပ်ဆောင်မှုတစ်ကိုး တစ်ရာလောက် ပြုခဲ့သည်။ သူ့ကိုဖွဲ့စည်းသည့် ဘုရင်အာဏာ ဖြင့် ဆွာဇီလန်နိုင်ငံအတွင်းရှိ မိန်းမပျိုလေး များသည် ၂၀၀၁ ခုနှစ် စက်တင်ဘာလ ၉ ရက်နေ့မှ ၂၀၀၇ ခုနှစ် ဩဂုတ်လ ၁၉ ရက် နေ့အထိ မည်သည့်ယောက်ျားနှင့်မျှ လိင် ဆက်ဆံခြင်းမပြုရဟု အမိန့်ထုတ်လိုက် သည်။ သူ့တာမြဲစည်းတားသည့် အသက်မှာ အသက်၁၈ နှစ်မှပြည့်သေးသည့်မိန်းကလေး တိုင်နှင့် သက်ဆိုင်သည်။ အမ်ဆွာတီသည် သူ့ထုတ်တားသည့်အမိန့်ကို ထုတ်ပြန်ပြီး နှစ်လအကြာတွင် သူ့ကိုယ်တိုင်ပြန်ချီစောက ခဲ့သည်။ သူ၏ ၁၄ ယောက်မြောက် ဇနီး ဖြစ်လာမည့် အရွယ်မရောက်သေးသည့် မိန်းကလေးတစ်ယောက်ကို ရွေးကောက် မိဖုရားမြှောက်ခဲ့သောကြောင့်ဖြစ်သည်။ ထိုမလေးအရ ဥပဒေကိုချိုးဖောက်သည့် ဘုရင်သည် သူ့လူမျိုးစုအဖွဲ့ခွဲတစ်ခုတစ်ကောင် ပေးပြီး ကြွေးအခြင်းဖြင့် ကိစ္စပြီးသွားခဲ့ သည်။

ဒီမိုကရေစီဘုရင်

ဆွာဇီလန်နိုင်ငံသည် တောင်မြောက် ကီလိုမီတာ ၂၀၀ ကျယ်ဝန်းပြီး အရှေ့နှင့် အနောက် ကီလိုမီတာ ၁၃၀ ခန့်သာကျယ် ဝန်းသည်။ နိုင်ငံငယ်လေးတစ်ခုဖြစ်သည်။ ဆွာဇီလန်နိုင်ငံသည် ထူးခြားသည့် ဓလေ့ ကန်ဒါကြောင့်ကင်ရှားသည်။ ဩဂုတ်လ သုံးမဟုတ် စက်တင်ဘာလနှင့် ဒီဇင်ဘာ သုံးမဟုတ် ဇန်နဝါရီလများတွင် ခြောက်ရက် တိုင်ကျင်းပသည့် ကျွဲရိုမဲ့တော်ကြောင့်ဖြစ် သည်။ ထိုကျွဲရို တစ်ကောင်လုံးရှိ မိန်းမပျိုတိုင်း တက်ရောက်ကြရပြီး ဘုရင်မယ်တော်မိဖုရား ကြီးကို ကျွဲရိုများယူလာကာ လာရောက် ပူဇော်ရင်း ကပွဲတော်ဆင်နွှဲကြသည်။ ၂၀၁၂ ခုနှစ်တွင် ထိုပွဲသို့ တစ်နိုင်ငံလုံးရှိ မိန်းမပျို ပေါင်း ၈၀,၀၀၀ ခန့် တက်ရောက်ခဲ့ကြသည်။ ထိုပွဲ သည် တစ်နည်းအားဖြင့် ဘုရင် တော်မူကာကွယ်ပေးသည့်ဆုခံပွဲဖြစ်သည်။ ကပွဲ သို့တက်ရောက်လာသည့် မိန်းကလေးတိုင်း သည် အမေပြိုင်စလားဖြင့် တက်ရောက်ကြရ ပြီး ရိုးရာကပွဲကို ဆင်နွှဲကြရသည်။

အမ်ဆွာတီသည် သူ့အုပ်ချုပ်နေသည့် နိုင်ငံရေးစနစ်ကို 'ဘုရင်ဒီမိုကရေစီစနစ်' ဟုကြေငြာခဲ့သည်။ ဆွာဇီလန်ညီညွတ် ရေး ကွန်ဂရက် (SSN) ပါတီမှ ပြောရေး ဆိုခွင့်ရှိသူ လက်ကီးလူဒီလီကမူ ဘုရင်နေ့ခံ သည် ဒီမိုကရေစီသဘောတရားမဆန်သော စနစ်ဖြစ်သည်။ ထို့ကြောင့်ပင် ကိုယ့်ကိုယ် ကိုယ်ရွေးကောက် ကိုယ်တာသာတင်မြှောက် ခြင်းသည် ဒီမိုကရေစီမဟုတ်သောကြောင့် လက်ခံသင့်သောကိစ္စမဟုတ်ကြောင်း ထုတ် ဖော်ပြောကြားခဲ့သည်။

၁၉၆၈ ခုနှစ်တွင် ဆွာဇီလန်နိုင်ငံ သည် ဗြိတိသျှတို့ထံက အပြည့်အဝ လွတ် လပ်ရေးရခဲ့ပြီးနောက် ဗြိတိသျှ West-minister စတိုင် ဗွဲ့စည်းပုံအခြေခံဥပဒေ အတိုင်း ရေးဆွဲကျင့်သုံးကာ လွှတ်တော်ကို ဖွဲ့စည်းခဲ့သည်။ ၁၉၇၃ ခုနှစ်တွင် ဆိုဘုရား သည် ပါလီမန်အကြီးအကဲ အကြံပေးအဖြစ် နေရာဝင်ယူခဲ့သော်လည်း ပြည်သူများက သဘောကွဲနှလုံးခြင်း မရှိကြပေ။ ၁၉၉၆ ခုနှစ်တွင် အမ်ဆွာတီသည် လွှတ်တော်တွင် ဆက်လက် နေရာယူထားသောကြောင့် အတိုက်အခံများနှင့် လူအခွင့်အရေးလှုပ်ရှား သူများက မကျေနပ်ဖြစ်ကာ ဖွဲ့စည်းပုံအခြေခံ ဥပဒေကို ပြန်လည်ရေးဆွဲရန် တိုက်တွန်း တောင်းဆိုကြသည်။ သို့ဖြစ်ရာ ၁၉၉၉ ဖေလတွင် ပြန်လည်ရေးဆွဲကြပြီး ၂၀၀၀ ပြည့်နှစ် နိုဝင်ဘာလတွင် ဖွဲ့စည်းပုံအခြေခံ ဥပဒေအသစ်ကို ပြန်လည်ရေးဆွဲနိုင်ခဲ့သည်။

၂၀၀၁ ခုနှစ် ဒီဇင်ဘာလတွင် ဖွဲ့စည်း ပုံအခြေခံဥပဒေအရ အုပ်ချုပ်ရေးအဖွဲ့ ၁၅ ဦးကိုရွေးချယ်တင်မြှောက်ကြရာတွင် အများစုမှာ ဘုရင်မိသားစုအနွယ်တော်များ ပါဝင်နေသည်ကိုတွေ့ကြရသည်။ ၂၀၀၇ ခုနှစ်တွင် ဗွဲ့စည်းပုံ အခြေခံဥပဒေသည် အသက်ဝင်ပြုဖြစ်သော်လည်း ပြည်သူများ မိတ်ကြိုက် ဒီမိုကရေစီနည်းကျ ရွေးကောက် တင်မြှောက်နိုင်သည့်အထိတွင် မရှိသေးပေ။

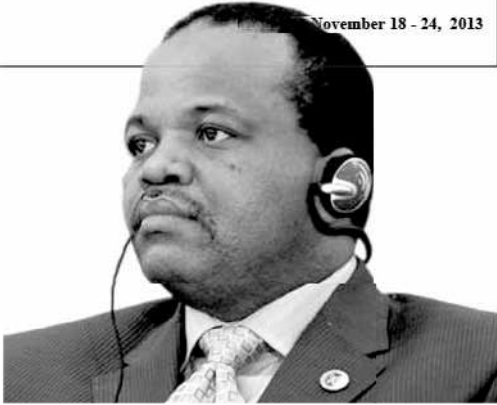
လက်ရှိဘုရင် အမ်ဆွာတီတွင် တရား ဝင် မိန်းမ ၁၅ ယောက်ရှိပြီး ကလေး ၂၄ ယောက်ရှိသည်။ သူပထမဇနီးနှစ်ယောက် သည် နိုင်ငံတော်ကောင်စီက ရွေးချယ်ပေး ရသည့် တောင်နန်းစံနှင့် မြောက်နန်းစံတို့ ဖြစ်သည်။ ဆွာဇီလူမျိုးစု ဥပဒေအရလည်း မိန်းမတစ်ယောက် ကိုပေါင်းစပ်ခြင်း နောက် မိန်းမတစ်ယောက်ကို ဆန္ဒရှိလျှင် ထပ်ယူခွင့် ရှိသည်။

အမ်ဆွာတီအုပ်စိုးစဉ်ကာလသည် အစိုးရနှင့် နိုင်ငံရေး ပြုပြင်ပြောင်းလဲမှုများ ကိုလုပ်ဆောင်ခဲ့သည့်ဆိုသော်လည်း အတိုက် အခံများကမူ လက်ခံခြင်းမရှိခဲ့ကြပေ။ ဥပမာ- အတိုက်အခံ ပြည်သူညီညွတ်ရေး ဒီမိုကရက်တစ်လှုပ်ရှားမှုအဖွဲ့ (FUDEMOK) က ထိုပြောင်းလဲမှုဆိုသည်မှာ အစဉ်အလာ ကို ပြုပြင်ဆင်ဆင် အောင်မြင်စွာမရှိကြောင်း ဖြစ်သည်ဟုဆိုသည်။

ဘုရင်မင်းမြတ်ဝင်သိုလ်မှုများ

အမ်ဆွာတီ၏ နေထိုင်ပုံစံစိုက်နှင့် မီယာအယ် ဆက်ဆံမှုများနှင့်ပတ်သက် ပြီး ဝေဖန်မှုများရှိနေသည်။ သူမီးသည့် ခိုင်မာသော အိမ်ထောင် အိမ်ထောင်နှင့် အိမ်ထောင် ခရိုင်လေးထုတ်ကားဖြစ်သည်။ သူက သူ့ကားကို မီယာစာတပ်ပိုက်ခြင်း အား အပြင်းအထန် တားဆီးပိတ်ပင်ထား သည်။

Forbes မဂ္ဂဇင်း၏ ၂၀၀၉ ခုနှစ် ဖော်

ထုတ်တင်ပြချက်အရ ကမ္ဘာ့အချမ်းသာဆုံး ဘုရင် ၁၅ ဦးစာရင်းတွင် အမ်ဆွာတီသည် နောက်ဆုံးအဆင့်တွင်ရှိသည့်ဆိုသော်လည်း သူပိုင်ဆိုင်မှုမှာ အမေရိကန်ဒေါ်လာ သန်း ၂၀၀ ဖြစ်သည်။ ၂၀၀၄ ခုနှစ် ဇန်နဝါရီလ ထုတ် Times မဂ္ဂဇင်းကြီးတွင် ဆွာဇီလန် ဘုရင် အမ်ဆွာတီသည် သူ့ဇနီး ၁၁ ယောက် နေထိုင်ရန်အတွက် နန်းတော်၏ ပင်မ အဆောင်ကြီးသုံးဆောင်ကို ပြုပြင်ရန် ဒေါ်လာ ၁၅ သန်းသုံးခဲ့သည်ဟုဖော်ပြထားသည်။ ထို့ပြင် နိုင်ငံတော်အတွင်း နိုင်ငံတော်ငွေ ဖြင့် ဝယ်ထားသည့် အိမ်တော်ငါးလုံးက လည်း ယူရိုငွေ ၁၉ ဒသမ ၉ သန်းခန့်တန် ကြေးရှိသည်။ ပြည်သူငွေဖြင့် ဒေါ်လာ လေးသန်းတန် အဆောက်အအုံသစ်ငါးလုံး ကိုထပ်မံဆောက်လုပ်ရန် ပြင်ဆင်နေသေး သည်။

၂၀၀၈ ခုနှစ် ဩဂုတ်လကလည်း ဇနီး ၁၃ ယောက်အနက် ကိုယောက်မြောက်ဇနီး သည် ရှေးဝယ်ထွက်လျှင် ထင်တိုင်းပြုမူလေ အများစုကို ကန့်ကွက်သည့်အနေဖြင့် ဆွာဇီ လက်ထောက်လူငယ်အဖွဲ့က ကန့်ကွက်ဆန္ဒပြ ခဲ့သေးသည်။ ထိုဆန္ဒပြမှုကို ဆွာဇီ NGO အမျိုးသမီးအဖွဲ့တစ်ဖွဲ့က ဦးဆောင်ကျင်းပ ခဲ့ခြင်းဖြစ်သည်။

ပြဿနာနှင့် အခြင်းပွားစရာဘုရင်

၂၀၁၂ ခုနှစ် အောက်တိုဘာတွင် ဇီနာမာလန်ဂိုဆိုသည့် အထက်တန်းကျောင်း သုလေတစ်ယောက်ပျောက်သွားကြောင်း မိခင်ဖြစ်သူက ရဲစခန်းသို့တိုင်ကြားသည်။ သူမ၏သမီးကို အမျိုးသမီးနှစ်ဦးက ဖမ်း ခေါ်သွားခြင်းဖြစ်ပြီး သူမသမီးသည် ယခု အခါ ဘုရင် အိမ်တော်သို့ရောက်နေပြီး ဘုရင်က တော်ကောက်ရန်ကြံနေကြောင်း လာရောက်တိုင်ကြားခဲ့သည်။ သူမက သမီး ဖြစ်သူကို သူမထံ အပြန်ဆုံးပြန်ပို့ပေးရန် တောင်းဆိုခဲ့ပြီး ပြန်မပို့လျှင် အရွယ်မရောက် သေးသော သူမသမီးကို ခိုးယူပေါင်းသင်း မှုဖြင့် ဘုရင်ကိုတရားဖွဲ့မည်ဟု ခြိမ်းခြောက် ခဲ့သည်။ မွေးဇီလန် ဟာမားသူကြီးချုပ် ကိုယ်တိုင် ဝင်ရောက်ဖြန့်ဖြူးပေးမှုကြောင့် ကြေအေးခဲ့ရပြီး ဘုရင်ကတော်စာရင်းဝင် ဖြစ်သွားခဲ့ရသည်။

နိုင်ငံတကာ လွတ်ငြိမ်းချမ်းသာခွင့် အဖွဲ့ကလည်း ဆွာဇီလန်နိုင်ငံဘုရင်သည် နိုင်ငံတကာကကျင့်သုံး လက်ခံဆောင်ရွက် နေသည့် အမျိုးသမီးများနှင့် ကလေးသူငယ် များ အခွင့်အရေးကို ချိုးဖောက်ပြီးထင်တိုင်း လုပ်ဆောင်နေမှုအပေါ် ကန့်ကွက်ထားသည်။

ဘုရင်၏ မြောက်ယောက်မြောက် ဇနီးဖြစ်သည့် ယမန်နှစ်က သူမခင်ပွား သည်၏ နှိပ်စက်ညှဉ်းပန်းမှုများကြောင့် ထွက်ပြေးခဲ့ကြောင်း Daily Mail သတင်း တွင် ဖော်ပြထားသည်။

၂၀၀၇ ခုနှစ်ကလည်း အနိဂိုဘီအိုဆို သည့်ကောင်မလေးကို မတရားသိမ်းပိုက်ရန် ကြံခဲ့သဖြင့် ကောင်မလေးသည် အာလန်သို့ ထွက်ပြေးပြီး နိုင်ငံရေးစိုးလွှဲခွင့် တောင်းခံခဲ့ သည်။ အာလန်ကလက်မခံဘဲ ဆွာဇီလန်သို့ ပြန်ပို့ရာ လူဝင်မှုကြီးကြပ်ရေးက ဂိုဘီနီကို ဖမ်းဆီးခဲ့သဖြင့် TUC ၏ မိမိအကြောင့် ပြန်လွတ်လာခဲ့ရသည်။

ယခုအခါ အသက် ၄၅ နှစ်အရွယ် ရှိနေပြီဖြစ်သော ဘုရင်အမ်ဆွာတီသည် အာဖရိကနိုင်ငံတွင် နောက်ဆုံးမင်းဆက်ဟု ဆိုနိုင်သည်။ ယခုနှစ် စက်တင်ဘာလက ကျင်းပခဲ့သော ကျွဲရိုမဲ့တော်ကြောင့် နောက်ထပ် ဇနီးသစ် ဒီလာနီနီကို ပွဲထုတ်ခဲ့ပြန်သည်။

လူဦးရေ ၁ ဒသမ ၂ သန်းကျော်ရှိ သည့် ဆွာဇီလန်နိုင်ငံတွင် ၇၀ ရာခိုင်နှုန်း သော ပြည်သူအပေါင်းသည် ဆင်းရဲတွင်း နက်လျက်ရှိနေသေးသည်။ အမ်ဆွာတီသည် အစိုးရအဖွဲ့ကို ဒီမိုကရေစီအသွင်ပြောင်းရန် အတားတန် ပြောကြားနေသော်လည်း အမှန် လက်တွေ့တွင် ဝန်ကြီးချုပ်ရာထူးကို သူသာ ဝင်ထောက်လှမ်းအဖွဲ့က ကန့်ကွက်ဆန္ဒပြ ခဲ့သေးသည်။ ထိုဆန္ဒပြမှုကို ဆွာဇီ NGO အမျိုးသမီးအဖွဲ့တစ်ဖွဲ့က ဦးဆောင်ကျင်းပ ခဲ့ခြင်းဖြစ်သည်။

ဆွာဇီလန်နိုင်ငံသည် တောင်အာဖရိက နိုင်ငံတစ်ကားခြားနေရာတွင် တည်ရှိပြီး အလွန်သေးငယ်သည့် ဧကရာဇ်နိုင်ငံအဖြစ် တည်ရှိနေသည်။ နိုင်ငံအတွင်း HIV နှင့် AIDS ဖြစ်ပွားမှုနှုန်းမှာ အမြင့်ဆုံးဖြစ်နေပြီး လူငယ်ဦးရေ၏တက်ဝက်ခန့်မှာ အလုပ် လက်မဲ့များဖြစ်နေကြသည်။ နိုင်ငံကဆင်းရဲ ပြည်သူတွေကမူ ခေတ်မီ AIDS ရောဂါ ထူးပြောမှုများနေချိန်တွင် ဘုရင်အမ်ဆွာတီ သည် ဒေါ်လာငါးသိန်းတန် Maybach ကားကြီးကိုစီးပြီး တိုင်းခန်းလှည့်လည်နေ သည်။ ပြည်သူတွေကို အစားရောမရမည့် အစား လက်ရှိမဟာ ၁၅ ယောက်အပြင် နောက်ထပ် ကျွဲရိုမဲ့တော်ရောက်လျှင် မည်သည့် အသက်မပြည့်သေးသူကို တော် ကောက်ရလျှင် ကောင်းမည်နည်းဟု ခေါ်ဝေါ် နေသော ဒီမိုကရေစီဘုရင်တစ်ပါးရှိသည် ကို မယုံကြည်လျှင် ဆွာဇီလန်နိုင်ငံဘုရင် အမ်ဆွာတီနှင့် သက်သေပြရမည်ဖြစ်သည်။

Ref : Monitor; IOL Report 2013; WebPro News; Swazi King Website; News24.com; Daily Mail;

SOFTWARE

Android တွေပေါ်မှာ မြန်မာစာအမှန်ပေါ်စေတဲ့ Fepzf

Android ဖုန်းတွေ၊ Tablet တွေပေါ်မှာ မြန်မာစာပေါ်တာမရှိတော့ စာဖတ်ရတာ စိတ်အနှောင့်အယှက် ဖြစ်ရပါတယ်။ အခုနောက်ပိုင်းတော့ မြန်မာစာမရှိတဲ့ app တွေထွက်ရှိလာပေမယ့် အချို့သော ဖုန်းတွေ၊ Tablet တွေ အတွက်တော့ အဆင်မပြေသေးပါဘူး။

အခုထွက်လာတဲ့ Fepzfဆိုတဲ့ app ကလေးကတော့ မေးသပ်ကြည့်သလောက် ဖုန်းနဲ့ Tablet အတော်များများမှာ မြန်မာစာအမှန်ပြင်ရတာ တွေ့ရပါတယ်။

ဒါပေမဲ့ Android 4.1/4.2 နဲ့ အထက် ဖုန်းတွေပဲ ဒီ app ကလေးကို အသုံးပြုနိုင်မှာပါ။ ဒီ app ကို Fepzf လို့အမည်ပေးထားတာတွေပေမယ့် ဘာကြောင့် ဒီနာမည်ပေးထားတာတော့ မသိပါဘူး။ Fepzf ဆော့ဘလေးကိုဖန်တီးသူကတော့ Developer ဒေါက်တာကျော်စောနိုင် ဖြစ်ပါတယ်။

ဒီ app ကိုအသုံးပြုခိုင်းရင် ဖုန်းကို root လုပ်ထားဖို့ လိုအပ်ပါတယ်။ ဒီ app က မြန်မာစာသင်္ကေတပေးတဲ့ ဆော့ဘလောက်တဲ မြန်မာစာပါရှိပြီး ဖုန်းတွေ၊ မြန်မာစာသင်္ကေတပေးတဲ့ မြန်မာစာမရှိသေးတဲ့ ဖုန်းတွေကို မြန်မာစာ မှန်မှန်ကန်ကန် ပြင်ရစေဖို့ ပြုလုပ်ပေးတဲ့ Android application ဖြစ်ပါတယ်။ Fepzf ဗားရှင်း 1.0 for Android ကို အသုံးပြု ချင်တယ်ဆိုရင် Official Link: <https://www.facebook.com/fepzf> နဲ့ <http://www.myanmarmobileapp.com> မှာရယူနိုင်ပါတယ်။

Fepzf ဆော့ဘလေးရဲ့ တခြားကျားခြားချက်ကတော့ application ကိုစွင့်စွင့် ချင်းမှာ 'ဤ'၊ 'တေ'၊ 'သေ' အစပဲ tool ဖြစ်ပါသည်။ Install လုပ်ခြင်း၊ အသုံးပြုခြင်း အတွက် အခြေကျင့် တစ်စုံတစ်ရာ ပေးဆောင်ရန် မလိုအပ်ပါ။ လိုအပ်ပြီတော့ တဲ့ Screen တက်လာတာပါ။ ဒီတော့ လုံးဝအမှန်ပေးထားတာဖြစ်တဲ့အတွက် စိတ်သန့်သန့်နဲ့ သုံးလို့ရတာပေါ့။

SOFTWARE

အခမ်းအနားတွေ၊ ပွဲသတင်းတွေကို သိရှိနိုင်မယ့် MMJunction

ဝေဖန်၊ တန်ဖိုးနဲ့ ပိုက်ရက်တွေမှာ သူငယ်ချင်းတွေနဲ့ပဲဖြစ်ဖြစ်၊ မိသားစုနဲ့ပဲဖြစ်ဖြစ်လျှောက်လည်ဖို့ အခမ်းအနားတွေ၊ ပွဲသတင်းတွေကို သိရှိရသွားအတွက် အလွယ်တကူ သိရှိနိုင်တဲ့ အခမဲ့ Android application တစ်ခုကို ညွှန်လို့ပါတယ်။

ဒီ app ကလေးကို ignite Software Solution က MMJunction အမည်နဲ့ ထုတ်ဝေတာဖြစ်ပြီး အခမဲ့ဖြစ်ပါတယ်။ ဒီ app ကလေးမှာ သတင်းအချက်အလက်၊ မြှင့်တင်ရေးပွဲတွေ အိုင်တီယွဲ့တွေ တော်တို့တွေ စတဲ့ စီမံပွဲများ၊ လူမှုရေး၊ ပညာရေး၊

ဈေးကြေးရေး၊ IT၊ ဓမ္မ၊ စာပေ စတဲ့ ပွဲသတင်းတွေ ကိုစုစည်းပေးပြပေးပါတယ်။ အဲဒီပွဲတွေ၊ အခမ်းအနားတွေရဲ့ ကျင်းပမယ့် အချိန်၊ နေရာ၊ နေ့ရက်တွေကို MMJunction app ကို ဖွင့်လိုက်တာနဲ့ အမျိုးအစားအလိုက် အလွယ်တကူ ကြည့်ရှုနိုင်မှာဖြစ်ပါတယ်။

MMJunction Mobile Application ကို အသုံးပြုချင်တယ်ဆိုရင်တော့ <http://www.mmjunction.com/xhrvz-hori-wxi/mmjunction.apk> မှာရယူနိုင်ပါတယ်။

FREEWARE

ရုပ်ထွက်ကောင်းတဲ့ ဆိုင်ကယ်ဂိမ်း Asphalt Moto 2

ရုပ်ထွက်ကောင်းကောင်းမိတ်လုပ်ရမှာ စရာ ဂိမ်းတွေကို စိတ်ဝင်စားသူတွေအတွက် Racing ဂိမ်းအမျိုးအစားတစ်ခုဖြစ်တဲ့ Asphalt Moto 2 နဲ့ မိတ်ဆက်ပေးချင်ပါတယ်။ ပထမဆုံးထွက်ခဲ့စဉ်ကတည်းက နာမည်ကျော်ခဲ့တဲ့ ဒီဂိမ်းရဲ့ရိုက် iCloud Zone ကနေထုတ်လုပ်ထားတာပါ။ ဒီဂိမ်းရဲ့ ဖိုင်အရွယ်အစားက 12 Mb ပဲရှိပြီးတော့ အရွယ်အစားသိပ်မကြီးပါဘူး။ ကစားရတဲ့ အနေအထားနဲ့ 3D ရုပ်ထွက်တွေကြောင့် ဖိုင်အရွယ်အစားက ပေါ့ပါးတယ်လို့တောင် ဆိုလိုရပါမယ်။ ဒီ ဂိမ်းကို Android မှာ Version 2.1 အထက် ဖုန်းတွေ တက်ဘလက်တွေမှာဆော့ ကစားနိုင်ပြီး တော့ iPhone တွေမှာလည်း တည်ဆောက်ပြီး ကစားနိုင်ပါတယ်။ ဒီဂိမ်းရဲ့ ကစားပုံက အရင်က နာမည်ကျော်ခဲ့တဲ့ Racing Moto နဲ့ ပုံစံတူပါတယ်။ ကစားရတာလွယ်တယ်လို့

တင်ရပေမယ့် အာရုံစိုက်မှုနဲ့ လက်လှုပ်ရှားမှုတည်ငြိမ်ဖို့တော့ လိုပါတယ်။ အခက်အခဲအဖြစ်ကားဆီးနေတဲ့လမ်းပေါ်က မော်တော်ယာဉ်တွေကို ရှောင်ကွင်း သွားရမှာဖြစ်ပြီး အရှိန်မြင့်လာလေလေ စိတ်လှုပ်ရှားစရာ ပိုကောင်းလာလေလေ ဖြစ်ပါတယ်။ ကိုယ်အဝေးဆုံးသွား ခိုင်းတဲ့ အနေအထားနဲ့ အမှတ်ကိုမှတ်တမ်းတင်ပေးတာပြီး အရှိန်လိုင်းပေါ်ကသွယ်ချင်တော့ကို လည်း Social Network တွေကတစ်ဆင့် Share လို့ ရပါသေးတယ်။ သူ သတ်မှတ်ထားတဲ့ အမြင့်ဆုံးအမှတ်တွေကို ရအောင် ယှဉ်ပြီး မော်တော်ဆိုင်ကယ်အသစ်တွေရယူ ခိုင်းပါသေးတယ်။ လက်ရှိမှာ ဒီဂိမ်းကို ကစားဖို့အတွက် Download ရယူမူပေါင်း ၁၀ သန်းလောက်ရှိတဲ့ ဒီ ဂိမ်းကို ကစားချင်ရင်တော့ Google Play ကနေ Download ဆွဲရယူနိုင်ပါတယ်။

WEBSITE

Google Playstore က

Apps တွေကို ကွန်ပျူတာထဲကို Download ဆွဲမယ်

Playstore က Apps တွေကို ကွန်ပျူတာထဲကို တိုက်ရိုက်ဒေါင်းလုဒ်လုပ် လို့မရပါဘူး။ လုပ်မယ်ဆိုရင်လည်း Addon တဲ့ Software တို့သုံးရပါသေးတယ်။ အခု ပြောပြပေးချင်တာကတော့ လင့်ခ်ကိုတည်ပေးလိုက်တာနဲ့တစ်ခါတည်း သူဘာသာသူ အလိုအလျောက် Download Link ကို Generate လုပ်ပြီးတော့ ကိုယ်စက်ထဲမှာ

သိမ်းထားလို့ရမယ် ဆိုက်လေးပါ။ သူက Packagename or google play url ဆိုတဲ့အောက်မှာ ကိုယ် Download လုပ် သိမ်းထားချင်တဲ့ဖိုင်ရဲ့လင့်ခ်ကိုထည့်ပေးပြီး Generate Download Link ဆိုတာကို နှိပ်ပေးလိုက်တာနဲ့ တစ်ခါတည်း Download Link ကို generate လုပ်ပေးပြီး Click here to download com.

blah.blah now ဆိုတဲ့ပုံစံလေးပေါ်လာပါ လိမ့်မယ်။ အဲဒီဟာကို Download လုပ် လိုက်ပြီး ကိုယ်စက်ထဲမှာတစ်ခါတည်းတန်း သိမ်းထားရုံပါပဲ။ တကယ်လို့ အသုံးပြု ချင်တယ်ဆိုရင်တော့ <http://apps.evovi.com/apk-downloader> မှာ ဝင်ရောက်ပြီး အသုံးပြုလို့ရမှာပါ။

TECH

ဖုန်းတွေကိုစမတ်ကျကျပြသထားနိုင်သလို အသံပေးစနစ်လည်းပါတဲ့ Mobile Display Security Stand

ဝယ်လိုအားများပြားလာတာနဲ့အမျှဒီရေကွက်ကိုဖြည့်ဆည်းဖို့ဖုန်းနဲ့ဆက်စပ် ဆိုင်တွေလည်းအများအပြားဖွင့်လှစ်လာတာ တွေ့ရပါတယ်။ အခုညွှန်းပေးမှာက ဒီလို ဖုန်းဆိုင်ဖွင့်လှစ်ထားသူတွေအတွက် အသုံးပြုနိုင်ဖို့ပါလိမ့်မယ်။ ဖုန်းတွေကို စတိုင် ကျကျ၊ လှလှပပနဲ့ လုံခြုံစိတ်ချစွာ Display ပြသချင်တယ်ဆိုရင် စိတ်ချလက်ချ အသုံးပြုနိုင်တဲ့ Mobile Display Security Stand လေးပါ။ ငှက်နီရောင်နီပြီး ပြသထားနိုင်မှာဖြစ်ပြီး ကြိုးတစ်ချပ်ဖြတ်သွား ပြတ်သွားမယ့်ဆို အလိုအလျောက် အသံပေးမယ့် သတိပေး စနစ် ပါဝင်ပြီးဖြစ်လို့ တန်ဖိုးကြီးဖုန်းတွေပြသထားပြီး အရိပ်တကြည့်ကြည့် လုပ်ရေတဲ့ အခြေအနေကနေ ကင်လွတ်နိုင်စေမှာပါ။ အားပြန်သွင်း နိုင်တဲ့ ဘက်ထရီပါဝင်လို့ မီးအားမရရှိတော့တဲ့ အခြေအနေ မှာတောင် ကြိုပြုတ်၊ ကြိုးပြုတ်ခဲ့တယ်ဆိုရင် 105dB အထိကျယ်လောင်တဲ့ သတိပေးသံတွေကိုပေါ်လာ မှာဖြစ်ပါတယ်။ ပြသထားစဉ်အတွင်း ဖုန်းကို အားသွင်းထားနိုင်ပြီး အတိုးအလျှော့ ပြုလုပ်နိုင်တဲ့ လုံခြုံရေးကြိုးနဲ့ သံလိုက်ကပ်ခွာစနစ်ကြောင့် စမ်းသပ်သုံးစွဲသူက လက်ထဲကို ယူပြီး ထိတွေ့စမ်းသပ်နိုင်ပါသေးတယ်။ ရောင်းချေး ၄၉,၀၀၀ ကျပ်ဖြစ်ပြီး Outlab Electronic ၊ ဖုန်း - ၀၉၃၁၁၁၇၀၃၇၇ မေးမြန်းဆက်သွယ်ယူနိုင်ပါတယ်။

ဘာလဲဟဲ့ မာလ်တီမီဒီယာ

တင်ညွန့်

ကျွန် တော်သည် အခြေခံပညာကျောင်းများတွင် မာလ်တီမီဒီယာစာသင်ခန်းများကို စတင်ထူထောင်မည် ဆိုက်တည်းက ထိုလုပ်ရမှာမို့တွင် ထဲထဲဝင်ဝင်ပါဝင်ကြ ပုံအသုံးမတော်များဘဝထဲက ကျောင်းဆရာ တစ်ယောက်ဖြစ်ခဲ့ပါသည်။

အခြေခံပညာကျောင်းများတွင် အထက်တန်း ကျောင်းအဆင့်၌ ကွန်ပျူတာများကို တစ်ဆင့်ခိုင်းပြီး သည်နှင့် မာလ်တီမီဒီယာဆိုသည့် လုပ်ရမှာမည် နောက်က ကပ်ပါလာတော့သည်။

မာလ်တီမီဒီယာ (Multimedia) ဆိုသည့် စကားလုံးကို ပညာရေးလောကအတွင်းသို့ မည်သူက စတင်ပစ်သွင်းလိုက်သည်တော့မသိပါ။ ရည်ရွယ်ချက် ကလည်း ကျောင်းစာကို သင်ယူလေ့လာရာတွင် အစဉ် အလာ နည်းစနစ်များထက် ခေတ်မီနည်းပညာပစ္စည်း များနှင့် ပေါင်းစပ်ကာ သင်ကြားပေး သင်ယူမှုကို ပိုမို မြန်ဆန်စွာ တတ်မြောက်နိုင်ရေးဆိုသည့်အချက်ကိုသာ အခြေခံထားကြောင်း လေ့လာတွေ့ရှိရပါသည်။ ထိုရည် ရွယ်ချက်အတိုင်း အမှန်တကယ် ကျင့်သုံးသွားတွေ ကျင့်သုံး လက်ခံသွားကလက်ခံ၊ အကောင်အထည် တော် လက်တွေ့လုပ်ဆောင်နိုင်ကြလျှင် ပညာရေးစနစ် ကြီးမားစွာ စစ်လဲလှယ်ပြောင်းလဲသည့် ကာလကတည်းက ပြောင်းလဲတိုးတက်ပြီး ကမ္ဘာ့အလယ်တွင် ဝင်ထည့်နေ မည့်မှာ သေချာသည်။ သို့သော် အပြောနှင့် လက်တွေ့ မကွာ၊ အောက်ခြေကတော့မသိပါ အခြေခံလောကီသာ လုပ်ဆောင်ခဲ့မှုများကြောင့် ကျေနပ်လှပမ်းအကျိုးမရှိ သည် လုပ်ငန်းကြီးတစ်ခု ဖြစ်ခဲ့ရပါသည်။

ကျွန်တော်သည် ပဲခူးမြို့နယ် ပညာရေးမှူးရုံးတွင် ကွန်ပျူတာဆရာအဖြစ် ဆောင်ရွက်လုပ်နေစဉ် မြို့နယ် နာမည်ကျော် အခြေခံပညာအထက်တန်းကျောင်းကြီး တစ်ကျောင်း၌ မာလ်တီမီဒီယာ စာသင်ခန်းဖွင့်မည်ဆို သဖြင့် ထိုကျောင်းသို့ ကွန်ပျူတာဆရာဘဝနှင့်ရောက် သွားခဲ့ရပြန်သည်။

ထိုကျောင်းသည် ပဲခူးမြို့တွင် အထက်တန်း အောင်ချက်ကောင်းကျောင်း၊ ထူးချွန်သူများမွေးထုတ်ရာ ကျောင်းဟု နာမည်ကျော်သည်။ ကျောင်းသားဟောင်း ဆိုသည့် လူမျိုးသားအုပ်စုက ဝင်ဝန်းတောက်ပုံအား ကောင်းသောကြောင့်လည်း မြို့တွင် အခြားကျောင်းများ ထက် ငွေကြေးအရ ပိုပြည့်စုံချမ်းသာသည့်ကျောင်းဟု ဆိုနိုင်သည်။ ထို့ပြင် ကျောင်းသားဟောင်းဆိုသည့် အစွဲစိုက်ကြီးသော ကျောင်းဖြစ်သည့်အတွက် ဤ ကျောင်းတွင် ဆရာလားလုပ်သည့် ဤကျောင်းက ကျောင်းသားဟောင်းဖြစ်ရမည် ဤကျောင်းက ကျောင်း

အုပ်သည်ဤကျောင်းက ကျောင်းသားဟောင်းဖြစ်ရမည် (မဖြစ်ဖြစ်အောင် အာဇာနည်တို့နှင့် ပူးပေါင်းသိမ်းပွားရန် သောကြောင့်) သူတို့ပြောသမျှ သူတို့လုပ်သမျှဖြစ်နေ ကာ အလွန်ပညာသောကျောင်းသို့ ကျွန်တော်သည် ယောင်ခြောက်ဆယ် ကွန်ပျူတာဆရာအဖြစ် ရောက်ရှိ ခဲ့ရခြင်းဖြစ်သည်။

အထက်က (မည်မျှလောက်ပြင်သောအထက်က မှန်းမသိ) ချမှတ်ထားသော မာလ်တီမီဒီယာ စာသင်ခန်း ဆိုသည်မှာ ကွန်ပျူတာခန်း၊ ဘာသာစကားသင်ခန်း၊ သိပ္ပံလက်တွေ့ခန်း၊ ဂီတအနုပညာခန်း၊ အိမ်တွင်းမှန်း၊ စသဖြင့် အခန်းပေါင်း ၁၀ ခန်းကျော်လောက် ပြင်ဆင် ပေးရမည်ဖြစ်ပါသည်။ အမှန်ကကျောင်းတစ်ကျောင်း တွင် ထိုစာသင်ခန်းများကို အမြဲတွင် အပြင်သင်ရန်ဖြစ် သော်လည်း ကျောင်းသားအချို့နှင့် ကျောင်းအဆောက် အအုံ၊ စာသင်ခန်းမလုံလောက်သောကျောင်းများ၌ မည်သို့ ထိုအခန်းများကို သီးသန့်ပေးထားနိုင်ပါမည် နည်း၊ ပေးနိုင်သည်ဟု ကျောင်းစာပေး ထိုဘာသာရပ် များကို သင်ကြားနိုင်သည့်ဆရာရှိရန် လိုပါသည်။ ဆရာ တွေက ကိုယ့်အတန်းကိုယ်ပြန်ပြီး ကျောင်းသင်ရန်သာ စိတ်ဝင်စားနေသော ကာလဖြစ်သဖြင့် မာလ်တီမီဒီယာ အလုပ်ကို အုပ်အလုပ်တွေဟုသာ သတ်မှတ်လက်ခံထား ကြသည်။

မာလ်တီမီဒီယာစာသင်ခန်းအတွက် ယခင် ကျောင်းသားများ ထိုင်နေကြရသော စုတိပြုတည်သည့် ထိုင်ခုံများအစား ထိုင်ခုံကောင်းတွေ အစားထိုးရသည်။ သူတို့လို ချင်သည့် အခန်းအရေအတွက်အတိုင်း ထိုအခန်းများကို ဆေးသုတ်ရသည်။ ဆိုင်ဘုတ်တွေ ချိတ်ရသည်။ ထိုစာသင်ခန်းများအတွက် သရုပ်ဆောင် ကျောင်းသားများကို ရွေးရသည်။ လေ့ကျင့်ပေးရန် အတွက် ဦးစီးက ဟိုလိုက်တွေ ကိုယ်တိုင်ဆင်လားသည်။ ကမ္ဘာမကြေသီချင်းကို ခြေဆင်းပါစီရမည်ဆိုသဖြင့် ခြေဆင်းစာသားတွေရာပြီး ပုံနှိပ်ကာ ကျောင်းသားတွေကို ပေးပြီး အလွတ်ကျက်ခိုင်းရသည်။ ကျောင်းခန်းမထဲတွင် မာလ်တီမီဒီယာဖွင့်ပို့ ပါဝင်မည် ကျောင်းသားများနှင့် ဆရာများကို သီးခြားခေါ်ပြီး ဓာတ်တိုက်ကြသည်။

ဦးစီးဌာနကရောက်လာသည့်ပုဂ္ဂိုလ်တစ်ဦးသည် သူကိုယ်သူ စစ်သောစရိုက်၊ စစ်သောပုံစံကား အသံ ကျယ်ကျယ်လောင်လောင် အမိန့်သံနှင့် တစ်ကျောင်း လုံးကို လှမ်းမီနိုင်အောင် ထိန်းချုပ်ထားသည်။ လက် အုပ်ချိန်နည်းကအစ ကွန်ပျူတာအသံခံရသည်။ ဝိုင်ချပ် တွေကို ရှိရှိရန်အတွက် လက်အစိုက် ကြာပန်လိုအပ်ပြီး မေးစေ့မှုကို လက်ခံလယ်နှင့်ထိကာ “မာလ်တီ ဘာ ဝိုင်ချပ်ကြီး” ဟုရွတ်ဆိုသကဲ့သို့ ဌာနကရိုက်ကွက်ကျ ရွတ်ဆိုတတ်ရန် သူများ စေတနာထားကာ လာသင် ပေးခြင်းဖြစ်သည်။

ကျောင်းအုပ်ကြီးများနှင့် မိဘဆရာအသင်း လူကြီးများအပါအဝင် ကျောင်းအကျိုးတော်ဆောင် တစ်ဦးလုံး ကွင်းပြင်ထုတ်ကာ သတိဆွဲခိုင်းပြီး ကမ္ဘာ မကြေသီချင်းကို မည်သို့သင်ပြနိုင်လေ့ကျင့်သည်။ အခန်း တိုင်းတွင် ဘယ်သူက ဘယ်မှာနေ ဝိုင်ချပ်က ဘယ်လို ဝင်လာလျှင် ဘယ်လိုကြီး ဝိုင်ချပ်က ဘယ်မှာရပ်လျှင် ဘယ်လို ချင်သက်၊ ဝိုင်ချပ်က ဘယ်လို မေးလျှင် ဘယ်လို ဖြေ၊ ဝိုင်ချပ်က ဘယ်လို မေးလျှင် ဝိုင်ချပ်ချင်းထပ်နေအောင် လမ်းညွှန်မိမ့်ကျားသွန်သင် မူများကို တစ်ကျောင်းလုံး နှစ်လခန့်ခံစားကြရသည်။

တစ်သက်လုံးမလုပ်ခဲ့သည့် ပညာရေးစနစ် တွင် မကြုံတွေ့ရသော လုပ်ငန်းများကို ကျောင်းဆရာ တွေရော၊ ကျောင်းသားတွေပါ လုပ်ကိုင်ကြရသည်။ ကျောင်းသားနှင့် ဆရာအားလုံးကို ယူနီဖောင်းဝတ် ဖြင့်လိုက်သည့်နှင့် လက်အုပ်လေးချီကာ မာလ်တီ ဟု နှုတ်ဆက်တတ်စေရန် နှစ်စဉ်ကျွန်ုပ်တို့သွန်သင်ပြီး ပညာရေးလောကအတွင်းသို့ မိမိတို့ဌာနလူကြီးများက သွတ်သွင်းလာခြင်းဖြစ်သည်။

ကျွန်တော်တို့ ပညာရေးစနစ်တွင် ဆရာသားများ နှင့် လမ်းညွှန်တွေလုပ်ပင် ခါးလေးကုန်ပြီး မျက်လွှာလေး ချကာ အစိုအသေ ပေးသည်မှာ အလွန်ဆိုးဖြစ်သည်။ ကျောင်းစာသင်ခန်းအတွင်းသို့ ဆရာများဝင်လာလျှင် လည်း “မာလ်တီဆရာ” “မာလ်တီဆရာမ” ဤမျှသာ နှုတ်ဆက်လေ့ရှိပါသည်။ ဝိုင်ချပ်တို့ စာသင်ခန်းအတွင်း လာတော့မည်ဆိုမှ ပညာရေးဌာန အကြီးအကဲများက “ပုဂ္ဂိုလ် အဟံ ဝနာမိ၊ အာစရိယဂုဏ် အဟံ ဝနာမိ” မာလ်တီ ဘာ ဝိုင်ချပ်ကြီး” ဟုဆိုကာ လက်အုပ်ချိပြီး နှုတ်ဆက်ရန် ပြဌာန်းခြင်းခံရတော့သည်။

ကျောင်းတွင် ဂီတဆရာမရှိသဖြင့် ပြင်ပ ဆိုက်ကလေးကွမ်းကွင်းသော ဆရာများငှားကာ အဆို အကများ လေ့ကျင့်ကြရသည်။ မင်းသား၊ မင်းသမီး ဝတ်စုံတွေ ချပ်ကြရသည်။ တိုင်းရင်းသားဝတ်စုံတွေ ကိုလည်း ချပ်ကြရသည်။ လိုအပ်သည့် တူရိယာပစ္စည်း တွေလည်းကြသည်။ ဝိုင်ချပ်များကို ဘင်ဆရာတပ်ဖွဲ့နှင့် ကြိုရမည်ဆိုသဖြင့် ဘင်ဆရာတပ်ဖွဲ့ဝင်များကို ရွေးကြီး ပေးပြီး ဝယ်ယူတပ်ဆင်ရသည်။ ဘင်ဆရာတပ်ဖွဲ့ဝတ်စုံ သစ်တွေ ချပ်ကြသည်။ ဝိုင်ချပ်တွေ ကျောင်းဝင်ထဲ ဝင်လာလျှင် မာလ်တီတော်ယူမိပြီး ကြိုဆိုရန် မြှုပ် ထိုး နာမည်ကြီး စည်တော်အဖွဲ့ကို ရွေးကြီးကြီးပေးပြီး ငှားထားရသည်။

ဝိုင်ချပ်တွေ မာလ်တီမီဒီယာစာသင်ခန်း လာ ဖွင့်လှစ် အပြစ်ပြော လက်ညှိုးမထိုးနိုင်ရန်အတွက် အမှိုက် တစ်စ၊ မြက်တစ်ပင် မရှိအောင်ပင် ပညာရေးဌာန၏ အကြီးအကဲများက အကြိမ်ကြိမ်လာရောက်ပြီး အမှိုက်ပင် ကြီးကြပ်ကြသည်။ စာသင်ခန်းအချို့တွင် ဝိုင်ချပ် အောင်ဆန်းပုံတွေချိတ်ထားသည်ကို ဖြုတ်ခိုင်းသည်။ အထက်ကခိုင်း မခိုင်းတော့မသိ၊ အောက်ခြေတွင် အမျိုးသားခေါင်းဆောင်ကြီး ဝိုင်ချပ်အောင်ဆန်းကို မမြင်ချင်ဆိုသည့် အတွေးအခေါ် များဝင်နေပြီဖြစ်သည်။

ကျွန်တော်က ဆယ်တန်းအခန်းများတွင် မာလ်တီ မီဒီယာသင်ကြားပေး စာသင်သည်ကို ဖော်ဆောင်လိုသဖြင့် တစ်ခန်းလျှင် တီဗီကြီးတွေ တစ်လုံးစီထားပေးကာ Control Room သို့ဟုတ် Broadcasting Room မှတ်စာနှင့် နေလည်မုန့်စား ဆင်းချိန်တွင် ကလေးများ အမိုးမမြေင်းစေရန် သံချင်းတွေလွှင့်ပေးသည်။ အခြား ဗဟုသုတရေစေ့နဲ့ ဝီဒီယိုအခွေများ ဖွင့်ပြထားသည်။ Control Room ထဲကတစ်ဆင့် ကျောင်းအုပ်ဆရာကြီး သည် စာသင်ခန်းအားလုံးသို့ ဝီဒီယိုကင်မရာမှ မိန့်ခွန်း များ ပြောနိုင်ရန် ကျောင်းသင်ခန်းစာများ လွှင့်ထုတ် ပြသနိုင်ရန် ငွေကြေးအကုန်ခံပြီး အတော်လေးစီရင် ထားရသည်။ သို့သော် ကျွန်တော်တို့ လွှင့်ထုတ်လိုက် သမျှကို မှန်စွာလွှင့်ချိန်တွင်ပင် ကျောင်းသားများက မကြည့်နိုင်ကြပေ။

ထိုကျောင်းသည် ဆယ်တန်းအောင်ချက်ကောင်း ရန်၊ မြို့နယ်ပထမရေစု အရေအသွယ် မာလ်တီမီဒီယာ ဖြစ်မြောက်ရေးထက် ပိုပြီးအရေးကြီးသည်ဟု ခံယူ ထားသောကျောင်းဖြစ်သည်။ သို့ဖြစ်ရာ မနက် ၇ နာရီ လောက်ကတည်းက ကျောင်းတွင် စာစသင်သည်။ နေ့လယ် ၁ နာရီစာဆင်းချိန်လည်းသင်သည်။ ညနေ ကျောင်းလွှတ်ပြီး ၆ နာရီ မျှောင်သည်အထိလည်း စာသင်သည်။ မိုးလင်းမိုးချုပ် စာသင်၊ စာကျက်၊ စာအေး၊ စာခေါ်နေကြသဖြင့် မာလ်တီမီဒီယာလွှင့်ထုတ် ပြနေသော တီဗီကြီးများကို စောင်းကြိုးများနှင့်အုပ် အသံတွေပေးမထုတ်ဘဲထားကာ ဥပမာပြုပြထားကြ သည်။ သည်ပေး သည်လေ သည်လူတွေနှင့် ပညာရေး စနစ်ကြီးတစ်ခုလုံးကို ပြုပြင်ပြောင်းလဲချင်နေသောသူ များကို ကျွန်တော်ကတော့ အံ့အားသင့်မိသည်။

မာလ်တီမီဒီယာဆိုသည့်သဘောသည် ကျောင်းသား ကျောင်းသူများ ကာယ၊ ဉာဏ၊ စာရိတ္တဘက်စုံစွဲမြဲရန် ဟုဆိုပါသည်။ ကာယအဖွဲ့ကလည်း ကျောင်းသူလေးများ နှင့် ဝိုင်ချပ်တို့ကိုကြိုရန် ယခုမှ ဝတ်စုံလေးတွေကို မိဘတွေချုပ်ခိုင်းပြီး ကာယယိမ်းပြရန် ဓာတ်တိုက်ရ သည်။ အကအဖွဲ့ကလည်း ကဗျာလွတ်ကို တိုက်၊ ကွန်ပျူတာအဖွဲ့ကလည်း ကွန်ပျူတာသုံးတတ်သည့် ကျောင်းသားတွေနှင့် ပုံဆွဲခိုင်း၊ စာရိုက်ခိုင်း၊ တစ်သက် လုံး ပုံပြရပြီစာမသင်ကြသော ဆရာတွေကလည်း ဝိုင်ချပ်တွေက ပုံတွေပြပြီးစာသင်တာကြိုက်သည်ဆို သောကြောင့် ယုန်ပုံတွေဆွဲ၊ စာတွေဆွဲထားသည့်ပုံတွေ ဆွဲပြထားသည်။ ကားပုံများကို အခန်းတွင်ချိတ်ဆွဲ ပြလာကြသည်။ ထိုပုံတွင် တစ်သားသည့်စာသားများကို ကျောင်းသားတွေ ခွဲတတ်၊ စိတ်တစ်စေရန် သင်ပြ

ကြရသည်။ မာလ်တီမီဒီယာဆိုသည့် မီမီမုကြီးသည် တစ်ကျောင်းလုံးရှိ ကျောင်းသားများသာမက ဆရာ များ၊ မိဘများပါမကျန် မီမီသောကရောက်ခဲ့ရသည်။

ဝိုင်ချပ်တို့က ဖွင့်ပွဲကို မိမိနှစ်ဆယ်လောက် ဖြတ်သွားမြတ်လာ ကြည့်သွားရန်အတွက် ကျောင်း၊ တစ်ကျောင်းတွင် သိန်းပေါင်းရာချိပြီး ရင်နှိုးလိုက်ကြ ရသည်။ ထိုရင်နှိုးမှုအတွက် “ခင်ဗျားတို့ကျောင်းတွေပဲ ပြန်ရတာပါ” ဟုပညာရေးဌာနအကြီးအကဲဆရာများက ဂုဏ်ယူဝင်ကြားစွာပြောကြသည်။ သို့သော် ငှားထား သော ပစ္စည်းများသည် အခမ်းအနားပြီးသည့်နှင့် သူ နေရာသို့ပြန်ရောက်သွားသောကြောင့် ကျောင်းတွေမှာ ဘာကုန်ခဲ့ပါသနည်း။

မာလ်တီမီဒီယာစာသင်ခန်းများဖွင့်ပွဲသည် ပွဲပြီး မီးသေသဘောသားဖြစ်သည်။ စာသင်ခန်း ဆယ်ခန်း၊ လောက်ကို လူကြီးတွေအလျဉ်းပြင်ဆင်ပြသပြီးနောက် ဤအတိုင်းဆက်တမ်းရန်မဖြစ်နိုင်။ ကျောင်းသားတွေ အတွက် စာသင်ခန်းက အလုံအလောက်မရှိ၊ ထို့ကြောင့် သရုပ်ပြအခန်းများသည် နောက်ဆိုစာသင်ခန်းများ ပြန်ဖြစ်သွားကြရသည်။

မကြာသေးမီက အမေရိကန်ပြည်ထောင်စု ပြည်နယ်တစ်ခုတွင် တစ်ကျောင်းလုံးရှိကျောင်းသားများ တက်ဘလက်ကိုင်ဆောင်နိုင်ရေးအတွက် ပြည်နယ် အစိုးရကလည်း ကူညီသည်။ ကျောင်းသားမိဘတွေက လည်းကူညီပြီး တက်ဘလက်တွေပယ်ကာ ကျောင်းသား တွေကိုတစ်ဆောင်တစ်ဆောင် ပေးပေးကြသည်။ တက်ဘလက် နှင့် အင်တာနက်သုံးနိုင်စေရန် စီစဉ်ပေးသည်။ ကျောင်း တွင် အင်တာနက်ကို မြန်နှုန်းမြင့် သုံးနိုင်စေရန် အစိုးရ ကလည်း စီစဉ်ပေးသည်။ အမိုးချင်း ထိုင်နိုင်စွမ်းပင် ဝန်ကြီးချုပ် ပညာရေးဝန်ကြီးအပါအဝင် ဘုရင်သမီးတော် သီရိဒီပါမကျန် (OLPC) စေ့ကိုင် အကောင်အထည်ဆောင်စီရန် ကြိုးပမ်းပြီး တပ်မတော်လက်ကိုင်ကျေးလက် ကျေးလက် ဒေသကျောင်းများအရောက် ဆောင်ရွက်ပေးနေသည်။

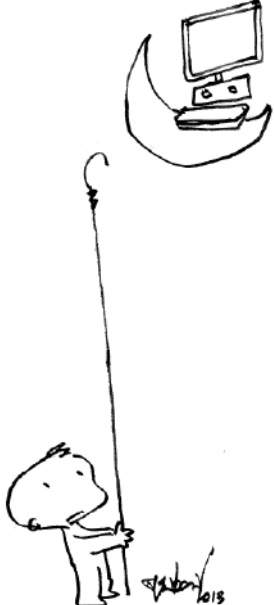
ထိုနိုင်ငံများတွင် ပညာရေးကိုခေတ်မီစေရန် အင်တာနက်ကိုင်သုံးနိုင်ရေးနှင့် အင်တာနက်ဆွဲသွားလျှင် မာလ်တီမီဒီယာဆိုသည့်လေလုံးထွားကောကောကောလည်း ပြောရစရာမလို။ ပညာရေးအသစ်သည် ကွန်ပျူတာ နည်းပညာ၊ အင်တာနက်သုံးဖြစ်ကြောင်း သဘော ပေါက်ကြသဖြင့် စွဲမြဲမှုနောက်ကျသည့် အာရုံစိုက်လို ဒေသများတွင်ပါ အင်တာနက်ကို စုန်နှင့်သုံးနိုင်ရေး အရေးက စီစဉ်ပေးနေပြီဖြစ်သည်။

ဆိုလိုသည်မှာ ကွန်ပျူတာနှင့် အင်တာနက်ကို ပညာရေးကိုင်တွယ်တွင်ပေါက်အနေနှင့်မသုံးဘဲ ကျွန်ုပ်တို့အတွက် သုံးရမည်ဆိုလျှင် မနောင်စာဆိုလျှင် ကျွန်ုပ်တို့များကို လျှော့ပြီး ကွန်ပျူတာ အင်တာနက်တစ်ဆင့်သုံးစွဲနိုင်ရေး အတွက် ငွေတွေကို ပုံအောသုံးပေးလျှင် ပုံကောင်းမည် ထင်ပါသည်။ ယခုတော့ မာလ်တီမီဒီယာစာသင်ခန်းများ ဖွင့်ရန် ကျောင်းသားနှင့် မိဘတွေက ငွေစိုက်ထုတ်ရ သည်။ အမှန်တကယ် ကျောင်းတွင် ကျန်ခဲ့ရသည်က ခေတ်မီသော ခပ်စုတ်စုတ်နံ့ချာချာ ကွန်ပျူတာ လေး ငါးလုံးခန့်သာဖြစ်ပြီး ကျန်ခဲ့သည့်ဟန်ပြုလုပ်ဆောင်ရွက်မှု များကို ငွေမြန်လိုက်ရသည်က ပိုများနေသည်ဟု ထင်ပါသည်။

ကျောင်းတစ်ကျောင်းတွင် မာလ်တီမီဒီယာ စာသင်ခန်း ဆယ်ခန်းဖွင့်လှစ် တစ်ခန်းကျန်ခဲ့လျှင် ကံကောင်းသည်ဟုဆိုရမည်။ ကျွန်တော်တို့ ကုန်ခဲ့ရ သော ငွေသိန်းရာပေါင်းများစွာ (ကျောင်းတစ်ကျောင်း အတွက်) ကိုပြန်ပြီး နှုတ်သွားသော လွှမ်းမိုးသွားခဲ့ပါသည်။ အကယ်၍သာ ထိုအချိန်က ကွန်ပျူတာစာသင်ခန်းကောင်း အလုံး ၅၀ လောက်ဝယ်ပြီး ကွန်ပျူတာစာသင်ခန်းတစ်ခု အသွင်ပြောင်းလဲနိုင်မည်ဆိုလျှင် ကွန်ပျူတာတော်နေ သော ကျောင်းသားများအတွက် ပိုပြီးအဆင်ပြေနိုင် မည်ထင်သည်။

ကွန်ပျူတာကမရှိ မီကမရှိ၊ မလုပ်လျှင်ထွက် ဆိုသည့် ဟိုမဟောက်ခြိမ်းခြောက်သော ဌာနဆိုင်ရာ အကြံအစည်များ၏ ဟောက်သံ ငေါက်သံများကို ဝိုင်ချပ် တွေကို ရေတံတပ်လိုချင်သည်ဟု ပြောရတာက ပိုပြီး ဌာနဆိုင်ရာ အကြံအစည်များက ဆိုစရာတွေပင် မရှိသည်ကို ပုံစံအတိုင်းပေးသွင်းနေသည့်အဖြစ်မှာ “ပညာရေးကောင်းစွာ” ဟုဆိုသော သဘောသို့မဟုတ် ဆောက်အံ့ ဆိုသည့် ဘောင်ပုံစံကို လျှောင့်စရာလုပ် နေသလိုတွေဖြစ်နေသည်။

တင်ညွန့်

စာ 10 နေအိမ်အကျယ်ချုပ် လွှတ်မြောက်ပြီးနောက် သုံးနှစ်အကြာ မှအဆက်

အခြေခံဥပဒေပြင်ဆင်ကြောင်း အမြဲတစေပြောဆိုလေ့ရှိပြီး၊ ၂၀၁၅ ခုနှစ်တွင် သမ္မတဖြစ်ရမည်ဆိုသည့် အကြောင်းကိုလည်း ပြောဆိုလေ့ရှိသည်။

၂၀၁၅ ခုနှစ်တွင် သမ္မတဖြစ်ရန် ရေပန်းစားနေသည့်သူများမှာ လက်ရှိနိုင်ငံတော် သမ္မတ ဦးသိန်းစိန်၊ ပြည်သူ့လွှတ်တော်ဥက္ကဋ္ဌ သုရ ဦးရွှေမန်း၊ အမျိုးသား ဒီမိုကရေစီအဖွဲ့ချုပ်ဥက္ကဋ္ဌ ဒေါ်အောင်ဆန်းစုကြည် တို့ဖြစ်သည်။

ဒေါ်အောင်ဆန်းစုကြည်က ၂၀၁၅ တွင် သူ(မ) သမ္မတမဖြစ်လျှင် တရားမျှတသည့် ရွေးကောက်ပွဲ မဟုတ်ကြောင်း ပြောဆိုထားသည်။

သို့သော် ဒေါ်အောင်ဆန်းစုကြည်သည် တိုင်းရင်းသားအရေးနှင့် လူမျိုးရေးအသွင်ဆောင်သော ယဉ်ကျေးမှုတွင် အသံတိတ်သည်ဟုလည်း ပြည်တွင်းပြည်ပမှ ဝေဖန်ကြသူများရှိသည်။ ပင်ပန်းစွာနှင့် ပတ်သက်၍ ပြောဆိုလျှင်လည်း လူအခွင့်အရေး ရှုထောင့်တက်က ကြည့်ရှုပြောဆိုလေ့ရှိသည့်အတွက် ဝေဖန်မှုအချို့နှင့် ရင်ဆိုင်နေရသည်။

တစ်နိုင်ငံလုံး လှုပ်ခတ်သွားသော လက်ပံတောင်း အရေးကိစ္စတွင် နှစ်ဦးနှစ်ဖက် မနှစ်နားနိုင်သည့်နည်း

လမ်းများဖြင့် လုပ်ဆောင်ခဲ့သည်မှာလည်း လွှတ်တော်သို့ ရောက်ရှိသည့် တစ်နှစ်ကျော်ကာလအတွင်း စွမ်းဆောင်မှုတစ်ခုဖြစ်သည်။

လွှတ်တော်အတွင်း လုပ်ဆောင်နေရသည်နှင့် ပတ်သက်၍လည်း ဒေါ်အောင်ဆန်းစုကြည်က “အနီတီတိုက လွှတ်တော်ထဲမှာ မဖြစ်ဖြစ်တဲ့ အင်အား လေးနဲ့ လုပ်နေရတယ်လေ” ဟု ဆိုသည်။

အမျိုးသားဒီမိုကရေစီအဖွဲ့ချုပ်လွှတ်တော်ကိုယ်စားလှယ်များသည် လွှတ်တော်အတွင်း လူနည်းစုဖြင့် လုပ်ဆောင်နေရသော်လည်း ဒေါ်အောင်ဆန်းစုကြည်သည် လွှတ်တော်အတွင်း ဝင်ရောက်လာသည်နှင့် အမြဲတမ်း တက်တက်ကြွကြွပင်ဖြစ်သည်။ နေအိမ်အကျယ်ချုပ်မှ လွတ်မြောက်ခြင်း သုံးနှစ်ပြည့်တွင်လည်း တက်တက်ကြွကြွပင်ဖြစ်သည်။

နေအိမ်အကျယ်ချုပ်သုံးနှစ်ပြည့်

ဆံပင်ဖြူများ ပေါ်နေပြီး မျက်နှာအရေအကြောင်း များပေါ်နေသည့် အသက် ၆၈ နှစ်အရွယ် ဒေါ်အောင်ဆန်းစုကြည်သည် ခရမ်းရောင်ဝမ်းဆက်ကို ဝတ်ဆင်ကာ ပေါက်လည်းခရမ်းရောင်ပက်လျက် လွှတ်တော်

စာ 9 စာကြည့်တိုက်ယဉ်ကျေးမှုထွန်းကားတဲ့ ဒီဇိုမတ် မှအဆက်

အပ်လို့ ငှားလို့ရပါတယ်။ ဓန၊ တန်ခိုးနှင့် အလုပ်ထိန်းရမှာလည်း ဝန်ထမ်းမရှိပေမယ့် မနက် ၁၀ နာရီကျနေ ညနေ ၄ နာရီအထိ မိမိကတိုင် ပြန်ဝင်ရောက်နိုင် ပြန်အပ်နိုင် ငှားရမ်းနိုင်ပါတယ် ပီတိချိန်နဲ့ လုံ့လရင် အသံသွင်းစက်ကနေ သတိပေး ဝါလီမယ်။ အခက်အခဲတစ်ခုဖြစ်ရင်ဆက် သွယ်နိုင် အောင်လည်း ဖုန်းနဲ့ ပါတီနဲ့ တယ်လီဖုန်းကို အဆင်သင့်ထားရှိပေးထား ပါတယ်။

ပြည်သူ့စာကြည့်တိုက်များမှာ Club အသင်းများမှာ အဖွဲ့ဝင်အဖြစ်ပါဝင်နိုင်ပြီး ဆွေးနွေးမှုတွေ၊ အသိအမြင် ဖလှယ်မှုတွေ လုပ်နိုင်တဲ့အပြင် IT ဗဟုသုတအတွက်လည်း သင်တန်းတွေပွင့်လှစ်ပေးထားပါ တယ်။ စာကြည့်တိုက်တိုင်းမှာ စာအုပ် အဟောင်းတွေကို ရေးနံနံချိုသာစွာနဲ့ ရောင်းချပေးတဲ့နေ့ရက်တွေ သတိမှတ် ထားရှိပြီး သက်ဆိုင်ရာစာကြည့်တိုက်ရဲ့ အင်တာနက်စာမျက်နှာမှာ ဖော်ပြပေးထား

လေ့ ရှိပါတယ်။ အထူးနေ့တွေမှာ ကလေး တွေကို ပြုပြင်ဖတ်ပြတဲ့အစီအစဉ်များလည်း ဆွဲဆောင်ပါတယ်။

မသန်မစွမ်းသူများအတွက်လည်း အထူးဝန်ဆောင်မှုများကို စာကြည့်တိုက်က ပေးပါတယ်။ စာကြည့်တိုက်များ၊ ပြတိုက် များမှာ မသန်မစွမ်းသူများ ကိုယ်တိုင်ဝင်နိုင် တက်နိုင်အောင် စက်နဲ့များလည်းထားရှိပေး ပါတယ်။

အချုပ်ဆိုရရင် ပြည်သူ့စာကြည့်

တိုက်တွေဟာ ပြည်သူ့အားလုံးအတွက် အပန်းဖြေရာ၊ ဗဟုသုတရှာမှီရာ၊ အမြင် ဖလှယ်ကြရာ နေရာတစ်ခုပဲဖြစ်ပါတော့ တယ်။ ပြည်သူ့စာကြည့်တိုက်လုပ်ငန်း ဟာလည်း ဒီမိုကရေစီထွန်းကားတဲ့နိုင်ငံတစ် နိုင်ငံရဲ့ ပုံရိပ်တစ်ခုလို့ဆိုနိုင်ပါတယ်။ ဒါကြောင့် ကျွန်တော်တို့ရဲ့အမိမြန်မာနိုင်ငံ မှာလည်း ပေါ်ထွန်းလာမယ့် ပြည်သူ့အဖွဲ့အစည်း တွေ ရှင်သန်လာမယ့် ပြည်သူ့ဒီမိုကရေစီကို ကြံ့ဆိုင်ရင် ဒီမိုမတ်နိုင်ငံက ပြည်သူ့စာကြည့်

တိုက်အကြောင်းကို လက်လှမ်းမီသမျှ တင်ပြလိုက်ရခြင်းဖြစ်ကြောင်းပါခင်ဗျာ။ (စာကြိုင်း)။ ကျွန်တော်တို့ နိုင်ငံ အတွင်းမှာ စာကြည့်တိုက်လုပ်ငန်းကျယ်ပြန့် လာအောင် စေတနာနဲ့ ဆောင်ရွက်နေကြ သောလူကြီး၊ လူငယ်များ နဲ့ စာအုပ်တွေ ကိုအွန်လိုင်းမှဖတ်ရှုနိုင်ရန် ဝါယမဂိုက်ထုတ် ကြသောသူများအားလုံးအတွက် ဂုဏ်ထူး ဝမ်းသာကြောင်းပါ။

မင်းမော်လှိုင် (YSO.PKU)

News in Brief

အမေရိကန်အသိအမှတ်ပြု စီးပွားစီမံခန့်ခွဲမှုလွှဲပြောင်းရေး ဦးစီးဌာနကုန်တွင် ဖွင့်မည်

ရန်ကုန် နိုဝင်ဘာ ၁၃

အမေရိကန်နိုင်ငံရှိ Silicon Valley International University အသိအမှတ်ပြုသော လေ့ကျင့်မြောက် ဖွင့်လှစ်မည့် စီးပွားစီမံခန့်ခွဲမှုလွှဲပြောင်းရေး ဦးစီးဌာနကုန်တွင် ရန်ကုန်မြို့ရှိ SR International College တွင် ဖွင့်လှစ်သွားမည်ဖြစ်ကြောင်း အဆိုပါကျောင်းထံမှသိရသည်။

သင်တန်းကာလအနေနှင့် ၁၈ လတာသတ်မှတ်ထားပြီး ပြည်တွင်းက ဘွဲ့ရရှိသူများအပါအဝင် ပြည်ပဘွဲ့ရရှိသူများလည်း လျှောက်ထားနိုင်ကာ စနေ၊ တနင်္ဂနွေ ညနေပိုင်း အချိန်များတွင် ဖွင့်လှစ်သွားမည် ဖြစ်ကြောင်း ယင်းထုတ်ပြန်ချက်တွင် ပါရှိသည်။

အသေးစိတ်သိရှိလိုပါက SR International College အမှတ် (၄၇/၄၈) ဗဟိုရိပ်ခင်းအိမ်ရာ ၇ လွှာ၊ လမ်းမတော်မြို့နယ် ဖုန်း ၀၉ ၄၅၀၀ ၆၃ ၁၀၈၊ ၀၉ ၄၅၀၀ ၆၃ ၁၀၉၊ ၀၁ ၂၃၀ ၃၃ ၈၀ နှင့် ၀၁ ၂၃၀ ၃၃ ၈၁ သို့ ဆက်သွယ်မေးမြန်းနိုင်သည်။ ■

ပြတိုက်ကပေးအပ်သော ဒီပလိုမာဘွဲ့ကို စင်ကာပူတွင် ပညာသင်ကြေး ယခုလျှောက်ထားနိုင်

ရန်ကုန် နိုဝင်ဘာ ၁၃

ပြတိုက်နိုင်ငံက ပေးအပ်သော Diploma in Hospitality Management ကို စင်ကာပူနိုင်ငံရှိ Dimensions International College တွင် ကျောင်းလခ စုစုပေါင်း ၁၀ ရာခိုင်နှုန်း ပညာသင်တော်ပုံကြေးဖြင့် ဦးစီးဌာနကုန်တွင် ဖွင့်လှစ်မည့်သင်တန်းကို တက်ရောက်နိုင်မည်ဖြစ်ကြောင်း မြန်မာပြည်စိုးမိုး Dimensions Education Center တာဝန်ရှိသူတစ်ဦးက The Voice သို့ပြောကြားသည်။

သင်တန်းကာလကို စာသင်ကြားချိန် ၁၄ လနှင့် လက်တွေ့အလုပ်သင် ခြောက်လသတ်မှတ်ထားပြီး ကျောင်းလျှောက်ရန် လိုအပ်သည့်အချက်အလက်များကို အဆိုပါစင်ကာပူ စီစဉ်ဆောင်ရွက်ပေးမည်ဖြစ်ကြောင်း မြန်မာပြည်စိုးမိုးက ထုတ်ပြန်ထားသည်။

စိတ်ဝင်စားသူများသည် Dimensions Education Center အမှတ် ၄၇၉၊ အခန်း ၃၀၂ (ဘီ) ၃လွှာ၊ တက္ကသိုလ်ရိပ်သာလမ်းမ၊ ဗဟန်းမြို့နယ်၊ ရန်ကုန်မြို့၊ ဖုန်း ၀၉ ၄၅၀၀ ၄၄၁၇၇၊ ၀၉ ၄၂၀၀ ၇၆ ၈၅၈ နှင့် ၀၉ ၄၀ ၁၇၇၇၇၇၇၇ သို့ ဆက်သွယ်စုံစမ်းနိုင်သည်။ ■

အဆောက်အအုံသို့ နိုဝင်ဘာလ ၁၃ ရက် ၉ နာရီ ၄၅ မိနစ်ခန့်တွင် ဝင်ရောက်လာသည်။ ခါတိုင်းကဲ့သို့ ခြေလှမ်းမြန်မြန်လှမ်းကာ ထုံးစံအတိုင်း လွှတ်တော် တက်ရောက်ကြောင်း လက်မှတ်ထိုးပြီး လွှတ်တော်ထဲဝင် ရန် စာရွက်စာတမ်းများကို စစ်ဆေးနေသည်။

ဒေါ်အောင်ဆန်းစုကြည် လွှတ်တော်အတွင်း ဝင်ရောက်လာလျှင် လူတိုင်းနီးပါးကြည့်ကြသည်။ မီဒီယာသမားများကလည်း ဓာတ်ပုံများ၊ တဖျပ်ဖျပ်ရိုက် ကြသည်။

“နေအိမ်အကျယ်ချုပ်က လွှတ်တော် သုံးနှစ်ပြည့် တာ ဒီမိုကရေစီ သိတယ်။ အချိန်တွေက မြန်လိုက်တာ” ဟု သူ(မ) က ဆိုသည်။

၁၀ နာရီအချိန်တွင် လွှတ်တော်စလေပြီး ပြည်သူ့လွှတ်တော်၏ ရွေးကောက်ပွဲတိုင် နိုင်ငံသော ဒေါ်အောင်ဆန်းစုကြည်က ဆွေးနွေးနေကြသော အကြောင်းအရာများကို စိတ်ဝင်တစားနားထောင်နေ သည်။

ယနေ့ ပြည်သူ့လွှတ်တော်တွင် ဥပဒေကြမ်း

ကော်မတီက ရွေးကောက်ပွဲလေးသွယ်ပြုမှု၊ တောင်ရေ နှင့် စွဲမြဲရေးဆိုင်ရာ ဥပဒေကြမ်း ပြင်ဆင်ချက်ကို စတင်ကြားစဉ် အင်္ဂလိပ်အသံနှင့် မရင်းမလင်းပြောခြင်း ကို ဒေါ်အောင်ဆန်းစုကြည်က တောက်ပြေးမမြဲဆိုသည်။

ပြည်သူ့လွှတ်တော်တွင် ဥပဒေကြမ်းကော်မတီ က ယနေ့ တင်သွင်းသည့် ပြည်ထောင်စုလွှတ်တော် ဆိုင်ရာ ဥပဒေကို ပြင်ဆင်သည့်ဥပဒေပါ ပုဒ်မ (၂၂) (ဃ) ကို အမျိုးသားဒီမိုကရေစီအဖွဲ့ချုပ်က ကန့်ကွက်မှု ရှိနေသေးသည်။ လွှတ်တော်တွင် ကိုယ်စားလှယ်ဦးရေ နည်းပါးသည့် အမျိုးသားဒီမိုကရေစီအဖွဲ့ချုပ်က တင်သွင်းသည့် အဆိုအများစုက ရှိနေသေးသည်။

အဆိုရှိခံခြင်းနှင့် ပတ်သက်၍ “ဒီတစ်ခေါက် လွှတ်တော်မှာ မနိုင်တော့လည်း နောက်လွှတ်တော်မှာ နိုင်အောင် ကြိုးစားမှာပေါ့” ဟုသူက ဆိုသည်။

လွှတ်တော်အပြီးတွင် ၁၉၉၉ ခုနှစ်ထုတ် မတ်တူး အကျဉ်းချုပ် ၃၂၂/၁၉၉၉ ဖြင့် တပြည့်ပြည့် ထွက်ခွာ သွားသည်။

မင်းထက်စံ၊ အောင်ထက်

PERSPECTIVE

မြန် မာနိုင်ငံ တည်ဆောက်ရေးတွင် Infrastructure ခေါ် အခြေခံ အဆောက်အအုံ အစီအစဉ်ကြောင့် အားလုံးသိကြပြီဖြစ်သည်။ အဆောက်အအုံ လမ်း၊ တံတား၊ စသည့် Infrastructure သည် ချို့တဲ့သည့် သို့သော် လူနှင့် Institution တို့က Infrastructure ထက်ပင် ပိုပြီးအရေးကြီးသည်။

နောက်ဆုံးပေါ် ဧရာဝတီပေ ကုန်ပစ္စည်းများ ရောင်းချသော ကုန်တိုက် သို့ အသွားပြေ အသွာပြေ လမ်းလျှောက်ရင်း ဝင်သွားမိသည်။ နိုင်ငံခြားမှ တိုက်ရိုက်လာရောက်ဖွင့်လှစ်သည်ဟု နာမည်ကြီးနေသည့်အတွက် မည်သို့ မည်ပုံ ဆောင်ရွက်နေသနည်းကို စူးစမ်းချင်သည့်အတွက်လည်း ပါသည်။

ဝင်ဝင်ချင်း မြင်လိုက်ရသော လုံခြုံရေးစစ်ဆေးသည့် အခင်းအကျဉ်း က သပ်သပ်ရပ်ရပ်ရှိသည်။ မြင်ဆင်ခြယ်သဘောသည် ဒီဇိုင်းတို့လည်း ထူးခြားသည်။ Brand တို့က မြန်မာ့ဗြိတိသျှသလို မြန်မာတွင် သိပ်မတွေ့ရသည့် Brand တွေလည်း ရှိသည်။ အရောင်းဝန်ထမ်း အမျိုးသမီးတွေ ဝတ်စုံက သပ်သပ်ရပ်ရပ် သားသားနားနား။ ဝယ်သူရှင်သည် အချိန်မီလား မသိ၊ အရောင်းဝန်ထမ်းတို့ ဆိုင်တစ်ဆိုင် Brand တစ်ခုနှင့်တစ်ခု ကောလင်း အော်ပြောနေကြသည့်အသံက ကြွက်ကြွက်အသံ ပြောသည့်အသံအမျိုးအစား ကလည်း ဆူညံသံအဆင့် အသံမျိုးများ။ အချို့ဆိုင်တွင် ဝန်ထမ်းများစုပြီး ကောလင်းပြောနေကြသည့်အတွက် သူတို့ကောလင်းပြောရာသို့ ကိုယ်ကစိုးမိမိ သလိုလိုဖြစ်ပြီး ဝင်မကြည့်ဖြစ်ခဲ့။ သူတို့ဆိုင်ရှေ့ ဝယ်သူခေါက်တုံ့ခေါက်ပြန် လျှောက်နေမှန်းလည်း ကောလင်းတွင် နှစ်ပြောနေသူတို့ သတိမထားမိကြ။ ဆိုင်တွင်လူမရှိသော မြန်မာ့ဗြိတိသျှ Brand ဆိုင်ခန်းတစ်ခုကို ဝင်ကြည့်မိပြန် သည်။ အကတော့ ကြည့်ရုံသာသက်သာဖြစ်သော်လည်း အကျိတ်တစ်ထည် ကို ရှေးမေးချင်လာသည်။ ဆိုင်ဝန်ထမ်းကို စောင့်သော်လည်း မရွှေ့ချောလား။ ကိုယ်တော်ချောလားမသိ ပေါ်မလာသဖြင့် ထွက်လာခဲ့သည်။ ထိုကုန်တိုက် တွင် အရောင်းဝန်ထမ်းလုပ်ရသည်မှာ ကောင်းလေစွ၊ လှလှပပဝတ်စား၊ အချင်းချင်း ကောလင်းပြောနေပြီး အချိန်တန် လစာရ တယ်ကောင်းတယ် ဟုတို့။ ထိုထက်ကောင်းသောအလုပ်ပင် ထိုလောက်ကောင်းမည်မထင်။

မြန်မာလေယာဉ်လိုင်းတို့ စီးလျှင်လည်း အလားတူဖြစ်ရပ်မျိုး တွေ့ရ သည်။ မြန်မာလေယာဉ်မယ်၊ လေယာဉ်မောင်တို့သည် မျက်နှာလေးတွေ ချိုကြ၊ ယဉ်ကျေးကြပါသော်လည်း အလုပ်လုပ်ကိုင်ရာတွင်အသံထွက်သည်။ ဟိုဘက်ချပါ၊ ဒီဘက်မိုပါ၊ စသည်ဖြင့် ဝါရင့်လေယာဉ်မယ်တို့က အသံပြု ကွပ်ကဲကြရာ အသံပိုထွက်ပြန်သည်။ ပြည်ပလေကြောင်းလိုင်းများတွင် ဆိုလျှင် လုပ်ငန်းဆောင်တာတို့ကို မျက်နှာချိပ်မျက်နှာကဲ့သို့ လက်ဟန်ခြေဟန် ဖြင့်သာ ဆောင်ရွက်သွားကြသည်။ ပါးစပ်က အသံပေးထွက်ခြင်း အလွန် နည်းသည်။ အကြိမ်ကြိမ် လေ့ကျင့်လာတိုက်ထားခြင်းမရှိ ရလဒ်လည်း

လူ၊ Infrastructure နှင့် Institution

လေယာဉ်

ဖြစ်ပုံရသည်။ ဒါတောင် မြန်မာနိုင်ငံသို့ပြောခဲ့သည့် ပြည်ပလေယာဉ်လိုင်း တို့သည် အလုပ်သင် အချို့အစားများပုံရပြီး မြန်မာခရီးစဉ်ကို လေ့ကျင့်ရေး ကွင်းသဖွယ် ကျင့်သုံးထားကြခြင်းများသည်။

နိုင်ငံတကာမယ်မြင်ပွဲများ၏ သဘောတရားသည်လည်း ထိုအတိုင်း ဖြစ်ပုံရသည်။ အဝတ်စုံစုံသော ကိုယ်ပေါ်တွင်ချန်ပြီး လူရွေးသူရွေးစင်ပေါ် လမ်းလျှောက်ရုံမျှကိုစွဲသော ဆိုလျှင် တျန်အဝတ်များ၊ ချွတ်ချလိုက်ရုံ၊ လုပ်ရ လျှင်ရပြီး ကျန်တာ သိပ်မလှ။ သို့သော် ဗဟုသုတ၊ မိမိကိုယ်ကိုယ်ယုံကြည်မှု၊ မေးလာသော မေးခွန်းအထာကို ပေါက်ခြင်း၊ ချက်ကျလက်ကျ မြန်မြန်ခြင်း တို့မှာ လုပ်ရန်နှင့်မရ။ အဝတ်စုံစုံလည်းရှိ၊ လေ့လာအားလည်းကောင်း၊ ဆင်ခြင်ဉာဏ်လည်း ရှိပါ။ ထိုအရာတို့ကို သုံးလေးလနှင့် လုပ်မရ အချိန်ယူပြီး တည်ဆောက်ရသည်။ ပြိုင်ပွဲဝင်မည်ဟု မြင်ဆင်ထားခြင်းမရှိလည်း မဆိုငှာ။ နဂိုကတည်းက ကိုယ်ကိုယ်ကိုယ် ထူးချွန်အောင် တည်ဆောက်ထားလျှင် ပြိုင်ပွဲအထာအတွက်သာ မြင်ဆင်ရန်လိုသည်။

ကုမ္ပဏီတစ်ခု တည်ထောင်လိုသည် ဆိုပါစို့။ တစ်နိုင်ငံလျှင် အခန်း အဆောက်အအုံ ချက်ချင်းလက်ငင်း ယေလိုက် ငှားလိုက် ပရိဘောဂများထည့်

ဆိုင်းဘုတ်ချိတ်လိုက်လျှင် ကုမ္ပဏီအပြင်ပန်းရပြီး၊ သို့သော် ကုမ္ပဏီကို ဦးဆောင်မည့်သူ၊ တာဝန်ခံမည့်သူ၊ ကုမ္ပဏီတွင် ပါဝင်လှုပ်ရှားမည့်သူများမှာမူ ထို Infrastructure များကိုသို့ အဆင်သင့် ချက်ချင်းတပ်လိုက်ဆင်လိုက်ရန် မလွယ်။ တတ်ကျွမ်းသူတို့ကို ရှာနိုင်ခန့်နိုင်လျှင်ပင် သူတို့ အတွက်အလုပ် လုပ်နိုင်အောင် တစ်သင်သားတည်း စိတ်ဓာတ်ဖြစ်လာအောင် စီမံချထား ပေးရန် လိုသေးသည်။

မြန်မာနိုင်ငံ ပညာရေးမိကျခဲ့ခြင်းတွင် ပညာရေးအသုံးစရိတ် နည်းပါးခြင်းသည် အဓိကအကြောင်းရင်းတစ်ရပ်ဟု အမြေထုတ်ကြသည်။ စာရေးသူအမြင်တွင် ထိုနည်းပါးသော ပညာရေးအသုံးစရိတ်ကိုပင် ခွဲဝေ သုံးစွဲပုံ မြင်လိုက်နိုင်ခဲ့လျှင် ပညာရေးအခြေအနေ ယခုလောက် မဆိုနိုင်။ Infrastructure ဖြစ်သည့် အဆောက်အအုံများ၊ တည်ဆောက်ကာ တက္ကသိုလ် များ၊ အရေအတွက်များသော်လည်း ကျောင်းတွင်းရှိလူများ (ကျောင်းသား များ၊ ဆရာများ) ကို တည်ဆောက်ရန် ငွေသုံးစွဲမှု နည်းပါးခဲ့ခြင်းသည် မြန်မာ့ပညာရေး အားနည်းရခြင်း၏ အဓိကအကြောင်းတရားတစ်ရပ် ဖြစ်သည်။

CARTOON OF THE WEEK

Institution ခေါ် စည်းတောင်သွင်းခြင်းသည်လည်း အခြေခံ အဆောက်အအုံတို့နှင့် သဘောတရားတူတူပင် ဖြစ်သည်။ ဥပမာ-နေပြည်တော် တွင် ခမ်းနားကြီးကျယ်သော လွှတ်တော်အဆောက်အအုံကြီး တည်ဆောက် ထားရုံဖြင့် တိုင်းသူပြည်သားတို့အကျိုးကို ဆောင်ရွက်နိုင်သော ဥပဒေပြု လွှတ်တော်ကြီးအလိုလိုဖြစ်လာကြောင်း တွေးခေါ်ကြသည့် အဆောက်အအုံ တွင်းရှိ လူများကို တည်ဆောက်ခြင်း၊ ထိုလူများ တစ်ဦးနှင့်တစ်ဦး ပူးတွဲ အလုပ်လုပ်ကိုင်ကြခြင်း၊ လွှတ်တော်အလေ့အထများ ဓမ္မပြုကြခြင်း တို့ဖြင့်သာ လွှတ်တော် တည်ရှိခြင်း အသက်ဝင်လာပြီး လွှတ်တော်ဟူသော Institution တစ်ခုကို ပြည်သူတို့ မြင်လာရသည်။

လွှတ်တော်ဆိုသည်မှာ Formal Institution ခေါ် အလုပ်သဘော စည်းမျဉ်းစည်းကမ်းသတ်မှတ်ထားသည့် အဖွဲ့အစည်းတစ်ခုဖြစ်သည်။ Informal Institution ဖြစ်သည့် ယဉ်ကျေးမှုဆိုလျှင် ပိုမိုရှုပ်ထွေးသိမ်မွေ့ သည်။ ကားတင်သွင်းခွင့်မရှိမီခင် လျှော့ချပေးပြီးကတည်းက မြန်မာနိုင်ငံ တွင်းတွင် ကားသစ်များ၊ သို့မဟုတ် တစ်ယာရ်ကားသစ်များကို စီးလာနိုင် ကြသည်။ သို့သော် ကားများသစ်လာရုံဖြင့် ယာဉ်စည်းကမ်းလိုက်နာမှုများ၊ ယာဉ်တစ်စီးနှင့်တစ်စီး နားလည်ညွှတ်တော်ခြင်းကိုသို့သော် Informal Institution များမူ အလိုအလျောက် တက်လာခြင်း မရှိသည်ကို တွေ့ရသည်။ ပြည်တွင်းသို့ ကားများကို ချက်ချင်းလက်ငင်း တင်သွင်းလိုက်နိုင်သော်လည်း ကားပေါ်တွင် တက်ထိုင်မည့်သူများကိုမူ တင်သွင်းမရနိုင်ပါ။ ယာဉ်စည်းကမ်း၊ လမ်းစည်းကမ်းများ လိုက်နာမှုတို့တက်လာရန် အချိန်ယူစဉ်မှာ ဖြစ်သည်။

ငွေရှိလျှင် Infrastructure ကို ချက်ချင်း ဝန်ဆောင်မှုရပါ။ Institution ကို ဥပဒေပြု မန်ယူတို နိုင်သည်။ လူကို ချက်ချင်း ဝန်ဆောင်မှုရပါ။ Institution ကို ဥပဒေပြု မန်ယူတို မရနိုင်ပါ။ လူပေါသော Institution မပါသော Infrastructure သည် ခေါင်း မပါသောကိုယ်နှင့်သာ တူပေလိမ့်မည်။

လေယာဉ်

ပလေယာသစ်ဆိုတာက တပ်မတော်ကကွယ်နေပြီးစီးချုပ်သစ်ကို ဆိုလိုပါတယ်။ ပလေယာဟောင်းဖြစ်တဲ့သူကတော့ အခြေခံပဒေ ရေးဆွဲခဲ့သူ လက်ရှိအစိုးရသစ်ကိုပါလို့ပြောပေးခဲ့သူ ဦးစီးချုပ်အဟောင်း ဖြစ်ပါတယ်။ ဦးသန်းရွှေဟာ နှစ် ၂၀ ကာလ ပြန်မာနိုင်ငံသမိုင်းကို သယ်ဆောင်ခဲ့သူဖြစ်ပြီး လက်ရှိနိုင်ငံရေးအခြေအနေကိုရရှိဖို့ စိန်ခေါ်မှု တွေအများအပြားကို ကျော်လွှားပြီး အရတည်ဆောက်ခဲ့သူဖြစ်ပါတယ်။

ဦးသန်းရွှေရဲ့ အုပ်ချုပ်မှုဟာ အပြင်းပွားစရာများ အပြောက်အပြား ရှိခဲ့ပေမယ့် လက်ရှိနိုင်ငံရေးရပ်သစ်ကို သူနဲ့ သူ့ရဲ့ တိုင်ပင်ခံစားမှုနှင့်အတူ နှစ် ၂၀ အချိန်ယူပြီး အကျအနံ့ စန့်တီးပေးခဲ့နိုင်ခြင်းဖြစ်ပါတယ်။ အရင် အုပ်ချုပ်ရေးဟောင်း (ဂိမ်းဟောင်း) မှာ စီးပွားရေးအရ မအောင်မြင်မှုများ ရှိခဲ့သော်လည်း နိုင်ငံရေးအရတော့ ရှုံးနိမ့်တယ်လို့ ပြောဖို့ ခက်တဲ့အနေ အထားဖြစ်ပါတယ်။ ၂၀၀၈ ခုနှစ်ပိုက်က စိန်ခေါ်မှုတွေကြားထဲက အရပြဋ္ဌာန်း နိုင်ခဲ့သလို ၂၀၁၀ ရွေးကောက်ပွဲနဲ့လည်း ကမ္ဘာ့ကို ကိုင်လွှဲခဲ့ပါတယ်။ လက်ရှိ နိုင်ငံတော်ထောက်ခံမှုများနဲ့ လက်ရှိ အရေးတိုက် ဦးသန်းရွှေ မအောင်မြင်ဘူးလို့ ကောက်ချက်ချရင်အောင် ကောင်းစွာ တန်တားပေး နိုင်တဲ့ အဓိက အကြောင်းတရားတွေထဲက တချို့ပါ။

ဒီတော့ နိုင်ငံရေးအရ ဂိမ်းတစ်ခုကို အပိုင်အနိုင်ကစားနိုင်ခဲ့ပြီး အတိုက်အခံတိုက်လည်း တွန်းပယ်ပစ်ပယ်လို့ ထင်ရပေမယ့် နောက်ဆုံး Space တစ်ခုပေးပြီး လက်ကမ်းကြိုဆိုတာ လူလူပပ ရွေးနိုင်ခဲ့ပါတယ်။ နှစ် ၂၀ ကာလလုံး အားလုံးရခဲကျန့်ရဲရဲနဲ့ တစ်ခါတစ်ရံပစ်ခတ်ခဲ့ပါတယ်။ အခုပလေယာသစ် (တပ်ချုပ်)ဟာ အခြေခံပဒေအရ သမ္မတက ခန့်အပ်တဲ့သူဟုတ်သော်လည်း ပလေယာအဟောင်းက အသွင်ကူးပြောင်းရေး ကာလမှာ စိတ်တိုင်းကျ ပန်းပြောင်းပေးခဲ့သူဖြစ်ပါတယ်။ ပလေယာ အဟောင်း စိတ်တိုင်းကျတဲ့အရည်အသွေးများနဲ့ပြည့်ခဲ့သူ (Selected Person) ဆိုတာ ယုံမှားသံသယဖြစ်စွဲမလို့ပါဘူး။ ဒီပလေယာသစ်က ဂိမ်းသစ်ကို သပ်သပ်ရပ်ရပ် ကစားနိုင်တယ်ဆိုတာကို အတိုက်အခံတို့ သတိပြုသင့်ပါတယ်။

ဒီမိုကရေစီအတွက် ရှိလျော့ (Liberalize)သောတောင့် အကာလ မှာ နေစံသစ်နဲ့ လိုက်လျောညီထွေ တပ်ကို Reform လုပ်နေသူအဖြစ် ပြင်ဖို့ လိုပါတယ်။ လာလတ္တီသော ဒီမိုကရေစီခေတ်မှာ တပ်ဟာ လိုက်လျော ညီထွေဖြစ်ဖို့ မဖြစ်မနေလိုအပ်တာကို တပ်ချုပ်(ပလေယာသစ်) က ကောင်းစွာသဘောတူပါတယ်။ ဘယ်တုန်းကမှ မရခဲ့တဲ့ လူထုရဲ့ အပြင် ကြည့်လင်လှာမှုကိုလည်း တစ်စတစ်စ တိုးတက်စေရန်အောင် ရွေးဆောင်နိုင် သူဖြစ်ပါတယ်။ လူထုနဲ့ တစ်သားတည်းဖြစ်ရေးဟာ တစ်ရပ် မဟာဗျူဟာ ဖြစ်ပါတယ်။ လူထုနဲ့တစ်သားတည်းဖြစ်ရေးအောင် အားထုတ်နေခြင်းက ဒီမို ကရေစီကို တပ်က အမှန်တကယ်ယုံကြည်ချက်ရှိနေပြန်ပါတယ်။ (ဒီမို ကရေစီကိုယုံကြည်ချက်တပ်က နိုင်ငံရေးက အချက်အချာ ဖယ်ပေးပါလားလို့ ငြင်းလိုတဲ့သူများ ဒီဆောင်းပါးကိုဆက်ဖတ်သင့်ပါ။)

ဂိမ်းသစ်ဆိုတာကတော့ လက်ရှိအခြေခံပဒေပေါ်အခြေခံတဲ့ ကြားဖြတ်ရွေးကောက်ပွဲ သမ္မတကိုယ်စားလှယ် ဖြစ်ဖို့ သစ်ပြင်ခြင်းနဲ့ခြင်း။ လူထု ဆန္ဒတောင်းခံခြင်း။ သမ္မတလောင်းများပေါ်ထွက်လာခြင်း။ လွှတ်တော် များနဲ့ အုပ်ချုပ်ရေး အာဏာပြိုင်ပွဲများစတဲ့ အရွေးကောက် ဂိမ်းကို အသက် ဝင်ပေးပါတယ်။ ဒီမိုကရေစီသောတော် ထင်ဟပ်သော အတိုက်အခံတို့ရဲ့ ကြိုးပမ်းမှုတွေကို တပ်က အတည်အကျနေတာက အရင် ဂိမ်းဟောင်းမဟုတ် တော့ဘူးဆိုတာ ပြဆိုပါတယ်။ ဘယ်လိုပဲဖြစ်ဖြစ် တပ်အနေနဲ့ အဓိက အတိုက်အခံနဲ့ နားလည်တဲ့များစွာရရှိနိုင်သောသော့ပြား လူထုနဲ့ တပ်စည်း လုံးဝကို ပိုအာရုံစိုက်ထားခြင်းက နိုင်ငံတော်ရွေးချယ်ဒီမိုကရေစီဖြစ်ထွန်းရေး အတွက် အလွန်အရေးကြီးတဲ့ အလားအလာများဖြစ်ပါတယ်။

ဒီတော့ အတိုက်အခံတို့ဟာ ဂိမ်းသစ်ကို ပလေယာဟောင်းများနဲ့ ဘယ်လိုပိုင်းပိုင်းနိုင်နိုင်ဆက်ကစားကြမလဲဆိုတာကို သေသေချာချာလေ့လာ သုံးသပ်သင့်ပါတယ်။ ကြားဖြတ်ရွေးကောက်ပွဲရဲ့ဟိုဘက်မှာ ကျန်ခဲ့တဲ့ ဂိမ်းဟောင်း (Revolution) ကာလတုန်းက နည်းလမ်းတွေအတိုင်းဆက် မသုံးသင့်ဘူးထင်ပါတယ်။ ပလေယာသစ် ပေါ်လာခြင်းက အတိုက်အခံနဲ့ တပ်နားလည်မှုတည်ဆောက်နိုင်ရေး အထောက်အပံ့တစ်ခုဖြစ်ပါတယ်။ အားလုံးကို အသစ်က ပြန်နိုင်ပါတယ်။ Vision အသစ် လိုအပ်ပါတယ်။ ဂိမ်းသစ်မှာ အင်အားမျှခြေလည်း ပြောင်းသွားတယ်ဆိုတာသတိပြုသင့်ပါ တယ်။ လူထုထောက်ခံမှုက ပမီပီသော ရွေးချယ်ပြောင်းလဲနေပါတယ်။ ဆိုလိုတာက ပြည်နယ်တွေက အတိုက်အခံကိုထောက်ခံတဲ့ပုံစံပြောင်းနေပါ တယ်။ လူထုထောက်ခံမှုက ပြန့်ကျဲထွက်နေပါတယ်။ တစ်ဦးတစ်ဦးတည်းကို ထောက်ခံနေတဲ့ပုံစံတိုက်တာပါဘူး။ တပ်ကိုထောက်ခံသူ အစိုးရသစ်ကို ထောက်ခံသူ များပင် တို့မှာလဲလောင်းပါတယ်။ အထူးသဖြင့်က တိုင်းရင်းသား တို့အပေါ်ထောက်ခံမှု တို့မှာလဲလောင်းပါ။ အဲဒါလည်း ပြဿနာတစ်ခုမဟုတ်ဘဲ သိအိရအတိုင်း ဖြစ်ပေါ်တိုးတက်ပြောင်းလဲမှု အဖြစ်ဖြစ်နိုင်ရင် စိတ်ပူစရာ မရှိပါဘူး။

ဒီမိုကရေစီကိုတည်တံ့ ကောင်းမွန်ပြီးသဘာဝကျသော ရွေးလွှာမှု များသားဖြစ်ပါတယ်။ ဒါပေမဲ့ လက်ရှိဂိမ်းသစ်က အဓိက အတိုက်အခံပါတိုက် အနေနဲ့ tactic အသစ်တွေကို အပြင်းအထန်ရှာဖွေသွင်းပြန်တာကို သတိ ပေးတဲ့ အရွေးကောက်ပွဲ သတိပြုစေလိုပါတယ်။ မသိမသာရွေးလွှာပြောင်းလဲမှု ဖြစ်တဲ့အတွက် အတိုက်အခံတို့အနေနဲ့ ပေါ့ပေါ့ဆဆ သဘောထားနေတာမျိုး (သတိမမူတတ်မျိုး)လည်းရှိနိုင်ပါ။ ဒီလိုသဘောမျိုးဖြစ်နေရင် လက်တွေ့မှာ အောင်မြင်အောင် ဆက်လုပ်နိုင်ဖို့ အခက်အခဲတွေကြုံရနိုင်ပါတယ်။ ကျော့ ထောက်ခံနောက်ခံ အင်အားမျှခြေများ အပြောင်းအလဲကို ရှိသမျှမသိဆိုင်ရင်

ပလေယာသစ်၊ ဂိမ်းသစ်၊ သိအိရီသစ်

ပိုင်တင်

နိုင်ငံတော်ထောက်ခံမှုကလည်း အရေးပါလှပါတယ်။ ကြားဖြတ်ရွေး ကောက်ပွဲမတိုင်ခင်ကာလနဲ့ လက်ရှိကာလတို့အကြား နိုင်ငံတော်ကအသိုင်း အဝိုင်းရဲ့ ပါဝင်ပတ်သက်မှုပုံစံ (ထောက်ပံ့ကူညီမှုပုံစံ)အကြီးအကျယ် ခြားနားသွားပါပြီ။ အဓိကရောက်ကပ် လုံးဝထောက်ခံလိုက်ပြုလို့ရင် မမှန် ဘူးဆိုပေမယ့် အတိုက်အခံကိုချည်းဆက်သက် ပေးတာနဲ့မတူညီပါ။ လည်း အဟုတ်တော့ပါဘူး။ ဒါ့အပြင် လူထုထောက်ခံမှုလို့ပဲ ပြောတဲ့လူကလားနဲ့ တာဖြစ်ပြီ။ အစိုးရ အတိုက်အခံနဲ့ လူနည်းစု လူမျိုးစုများအကြား ထောက်ခံမှုကို မျှခြေရှိအောင် ဂရုစိုက် ဆောင်ရွက်နေပါတယ်။ တဖြည်းဖြည်းနဲ့လည်း အစိုးရအပေါ် ထောက်ခံမှုပိုမိုပေးမယ့် အနေအထား သစ်ကို ရောက်လာနေတယ်လို့လည်း ခန့်မှန်းထုတ်ချက်လိုရပါတယ်။ ဒါက လည်း သဘာဝအတိုင်းဖြစ်ပျက်ခဲ့ခြင်းပါ။ ၂၀၁၀ မတိုင်ခင်အထိ အတိုက်အခံ အင်အားများကို ပိုအောင်ထောက်ခံခဲ့ပုံ၊ ကူညီခဲ့ပေမယ့် နိုင်ငံတော်အနေနဲ့ လေလွင့်ဆုံးရှုံးမှုများကိုသာ ကြုံတွေ့ခဲ့ရပါတယ်။

နိုင်ငံတော်အသုံးပြု၊ တပ်ဘက်ကပလေယာအဟောင်းရဲ့ ရည်မှန်းချက်ကို ခြုံငုံနိုင်ပေမယ့် အတိုက်အခံတို့ လိုချင်တဲ့ပုံစံကို တည် ဆောက်နိုင်ပေမယ့် ပြည်တွင်းကစား ပြည်ပကပါ ယုံကြည်ခဲ့ကြတာပါ။ နိုင်ငံတော်အနေနဲ့ အချိန်ကာလမှာ၊ ငွေကြေးချင်ရာအထောက်အပံ့များ အကြီးအကျယ်ထောက်ခံမှုပေးပါတယ်။ အဆိုအရင်းက (အကြီးမားဆုံး ဆုံးရှုံးမှုက မဟာဗျူဟာ ကျဆုံးခြင်း) (Failure of Strategy) ဖြစ်ပါတယ်။ အဲဒီ ဆုံးရှုံးမှု နောက်ဆက်တွဲကြောင့် တရုတ်တို့ လက်ဦးမှု (Initiative) ကိုပိုင်ဆိုင်သွား စေခဲ့ပါတယ်။ ဝိုင်မိတ်စီကြီးစားနေတဲ့ ပြန်မာကို မဟာမိတ်အဖြစ် တရုတ်က ရရှိသွားစေခဲ့ပါတယ်။ အဆိုအရင်းက အဓိကအခန်းကဏ္ဍအပြောက် အပြားကို သွတ်အရယူခဲ့ပါတယ်။ လက်တွေ့အလုပ်ဖြစ်နေမည်လမ်းကို သွတ် ရွေးပါတယ်။ မဟာဗျူဟာအပြောင်းအလဲကို အကြီးအကျယ်လုပ် လိုက်ပါတယ်။ ဂိမ်းသစ်ကို လက်ခံလိုက်တဲ့ နိုင်ငံတော်ဟာ ပလေယာသစ်ကို အတိုက်အခံပလေယာဟောင်းများနဲ့ တန်ဖိုး ယုံကြည်မှု ထားလိုက်ပါပြီ။ ပလေယာအားလုံးကို မျှမျှတတ အားပေးပေးခဲ့ရင်း နိုင်ငံတော်ကာလလည်း အပြောင်းအလဲကို ခိုင်မာစွာအတွက် လက်တွေ့ကျတဲ့အနေအထားကို ပို အာရုံစိုက်လာနေပါတယ်။ ဒီတော့ အတိုက်အခံတို့ အနေနဲ့ ငါတို့ဘက်မှာ လူထုနဲ့ နိုင်ငံတော်ထောက်ခံမှုအပြည့်အဝရှိတယ်ဆိုတဲ့ အယူအဆကို ကိုင်ပြီး ဂိမ်းဟောင်းအတိုင်းဆက်သွားနေလို့မဖြစ်နိုင်တော့ပါဘူး။

ဒီထက်ပိုအရေးကြီးတဲ့ အတိုက်အခံတို့ သေချာပေါက်ထည့်သွင်းစဉ်း စားသည့်အချက်ကတော့ အင်အားမျှခြေကို အခုအတိုင်းဆက်ထိန်းမထား နိုင်ရင် တစ်စတစ်စာင်းနင်းအနေအထားအထိ ပြောင်းလဲသွားနိုင်တယ်ဆို တာပါ။ လူထုထောက်ခံမှု အင်အားအနေနဲ့နိုင်ငံတော်အထောက်အပံ့စရာဟာ တန်ဖိုးအရေပါ ပါတယ်။ နောက် ရွေးလွှာပြောင်းလဲနေဆဲဖြစ်ပါတယ်။ လူထုဟာ မျက်လုံးမှစိတ်ထောက်ခံတဲ့သဘောထားကနေ ပြောင်းလဲရွေးလွှာ နေပါတယ်။ တိုင်းရင်းသားတို့ဟာ သက်ဆိုင်ရာ တိုင်းရင်းသားအဖွဲ့အစည်း များဆီ ထောက်ခံမှုကို ပြောင်းပေးဖို့ အဆင်သင့်ဖြစ်လာနေကြပါပြီ။ သက် ဆိုင်ရာတိုင်းရင်းသားခေါင်းဆောင်များပါတီများကလည်း လူထုထောက်ခံမှု ကိုရအောင် နည်းလမ်းတကျ ကြိုးပမ်းအားထုတ်နေကြပါတယ်။ လူနည်းစု လူမျိုးစုအခွင့်အရေးကို ဦးစားပေးစေတဲ့လေ့ရှိတဲ့ နိုင်ငံတော်က အစိုးရ

ကို ပုံအောင်ထောက်ပံ့တာမျိုး မဖြစ်နိုင်ပေမယ့် တိုင်းရင်းသားတို့ကို ပိုပြီး အာရုံစိုက် ကူညီတာမျိုးဖြစ်လာနိုင်ပါတယ်။ (တိုင်းရင်းသားပါတီများပေါင်း စည်းပြီးတော့ တစ်နိုင်ငံလုံးအတိုင်းအတာနဲ့ ရွေးကောက်ပွဲဝင်မယ့် အစီ အစဉ်သစ်ဟာ အတိုက်အခံပါတိုက်ပြီး အာသာရပါတိုက်အတွက် (၂၀၁၅ မှာ မဟုတ်ရင်တောင် ၂၀၂၀ မှာ) ကြီးမားတဲ့စိန်ခေါ်မှုဖြစ်လာနိုင်မှုက နိုင်ငံ တကာကိုလည်း စိတ်လှုပ်ရှားမှု ဖြစ်ပေါ်စေနိုင်မှာ အသေအချာပါ။

ဒါဟာ ဒီမိုကရေစီအတွက်စဉ်းစားရင် အားတက်စရာဖြစ်ပါတယ်။ နောက်နိုင်ငံတော်ကအသိုင်းအဝိုင်းတစ်ခုလုံးကလည်း ပလေယာအားလုံးကို မျက်လုံးခေါက်ထောက်ကြည့်နေပါတယ်။ အမှန်တရားဘက်ကလိုက်မယ်လို့ ပြောလို့ရပေမယ့် အကျိုးစီးပွားနဲ့ ဆုံးတုံးမှာဖြစ်ပါတယ်။ Global Economic and Political Strategy က ဒီနေရာမှာ အရေးပါလာနေတယ်ဆိုတာ သတိပြုပါ။ အိုင်ဒီယောလောကီခေတ်ကုန်လုလုဖြစ်နေပြီး ပထဝီဝင်ရေးဟာ ခေတ်သစ်ကမ္ဘာ ပါဝါရှိနိုင်လျာညီတဲ့ကိစ္စမှာ ဒီမိုကရေစီစစ်စစ် အမြဲပေါ် ထွန်းနေထက် ပိုပြီးစီးပွားပေးစရာအားဖြစ်နေနေပါပြီ။ ပြန်မာနိုင်ငံဟာ အာရှနဲ့ တောင်အာရှရဲ့ ဗဟိုဖြစ်ပါတယ်။ လူဦးရေအများဆုံးနိုင်ငံကြီးမရှိရဲနဲ့ အာဆီယံတို့ရဲ့ အရေးပါတဲ့ဆုကဖြစ်ပါတယ်။

အမေရိကကို ပါဝါချင်လက်ယူခဲ့မှုက ကျော်တက်ဖို့ကြိုးစား နေတဲ့ တရုတ်နိုင်ငံနဲ့ နယ်နိမိတ်အနည်းကြီး ထိစပ်နေမှုက ခိုင်မာတဲ့ဆက်ဆံရေး လည်းရှိတယ်ဆိုတဲ့အချက်တွေကို နိုင်ငံတော်အသိုင်းအဝိုင်းတစ်ခုလုံးက မဖြစ်မနေအလေးအထားနဲ့ထားရမယ့် ပြဿနာ ဖြစ်နေနေပါပြီ။ မလုပ်ရင် ခင်ဗျားတို့ကိုပိတ်မယ်ဆိုတာမျိုး ဘယ်နိုင်ငံကမှ လက်တွေ့မှာ ထိတိုက်ရောက် လုပ်မယ့်အနေအထားမရှိတော့ပါဘူး။ နိုင်ငံတော် အနေဟာ အစိုးရနဲ့ စီးပွားရေးအရ ခိုင်မာစွာစည်းနှောင်ထားမှုကို ပိုပြီး ထက်သန်လာနေတာဖြစ်ပါတယ်။ ဒါကို အတိုက်အခံ (ပလေယာဟောင်းတို့) အသိအမှတ်မပြုရင်တောင်မှ ပလေယာသစ်က ကောင်းကောင်းနားလည် သဘောပေါက်တာမဟုတ်ပါ။ ဒီတော့ လက်ရှိအခြေအနေအထားရဲ့အကျိုးရှိ မှုကောင်းနေနေနိုင်ပေမယ့် ဆုတ်ယုတ်သွားအောင်တော့ ပလေယာသစ် က ဘယ်တော့မှလုပ်မယ့် မဟုတ်ပါဘူး။ ဒီလိုမိန့်ထားနိုင်ရင်ပဲ ပလေယာ သစ်ရဲ့အခွင့်အလမ်းများချက် (တာဝန်) ဖြစ်တဲ့ တည်ငြိမ်စွာတိုးတက်ဖို့ဖြစ်ရင်း ဒီမိုကရေစီသို့ ရွေးလွှာရေးကို ပိုင်နိုင်စွာ အကောင်အထည်ဖော်နိုင်တော့ မှာဖြစ်ပါတယ်။

အခြေခံပဒေဟာ ပလေယာသစ် အောင်မြင်အောင်ဆောင်ရွက် နိုင်ဖို့ကို အာမခံရပေးထားပါတယ်။ ဆိုလိုတာက တိုင်းပြည်နဲ့ ခြုံငုံတိုး တက်ရေး၊ ခြိမ်းခြောက်ရေးနဲ့ အမျိုးသားပြန်လည်ညီညွတ်ရေး အတွက် ကြိုးစားရင် ဒီမိုကရေစီအရောက် ရွေးလွှာပေးမယ်လို့ ရည်မှန်းသွား ပလေယာ အားလုံး၊ အောင်ပွဲ ခံနိုင်ပါလိမ့်မယ်။ အခုချက်ချင်းနိုင်ငံရေးစစ်စစ် (အခြေခံပဒေကို ဒီမိုကရေစီနဲ့တိုက်ညီအောင် အချက်အချာပြင်) ဆိုတဲ့ နည်းလမ်းကို ဆုပ်ကိုင်ထားသူ ဘယ်ပလေယာမဆို အောင်မြင်မှုနဲ့လွဲပါ လိမ့်မယ်။ ကြားဖြတ်ရွေးကောက်ပွဲနောက်ပိုင်းမှာ တပ်ဘက်က အခြေအနေ တောင်တင်နိုင်ဖို့အတွက် အချိန်နားလည်မှု လက်ခံလိုက်ရမယ့်အပြင် အလဲ လုပ်နိုင်သောကြောင့် ထောက်ခံမှု မျှခြေ အပြောင်းအလဲကြောင့် ခက်ခဲ လာနေတာတွေရှိပါတယ်။ အတိုက်အခံတို့အဓိက အာရုံစိုက်သင့်တာကတော့ အပြောင်းအလဲရဲ့ အချိန်အဟုန်ကိုလက်တွေ့ကျကျညီညီစွာ ကြိုးပမ်းဖို့ပါ။ တပ်က သတိမှတ်ထားတဲ့ အချိန်နားလည်မှုကို လက်ခံလိုက်ရမယ့်ပါတဲ့။ ယုံကြည်မှုကိုတည်ဆောက်နိုင်အောင်ကြိုးပမ်းပြီး အချိန်အဟုန်ကို ပလေယာ အားလုံးစိတ်တိုင်းကျ ယုံကြည်နိုင်ဖို့ဖြစ်ပါတယ်။ သေချာတာကတော့ ဘယ် ပလေယာမဆို လူထုနဲ့ နိုင်ငံတော်ရဲ့ ထောက်ခံမှုဆိုတဲ့ အထောက်အပံ့ အင်အားက ရွေးလွှာပြောင်းလဲနေတာနဲ့အညီ လိုက်ပါပြီးရွေးလွှာနိုင်ပါလို့ အောင်ပွဲခံနိုင်မှာဖြစ်ပြီး ဂိမ်းဟောင်းအတိုင်းဆက်သွားနေကြရင် တည်ငြိမ် ဂိမ်းရရှိပုံစံတိုက်တာသွားနိုင်တယ်ဆိုတာပါ။

ဒီမိုကရေစီလိုလားသတိုင်းအောင်ပွဲခံသတိဖြစ်လေတော့ အားလုံး ဟာ ဟက်တီအခြေအနေနဲ့ လိုက်လျောညီထွေ လိုက်ပါဆောင်ရွက်နိုင်ကြစေ လိုရန် ရည်ရွယ်ရင်း ဖြစ်ပါတယ်။ သိအိရီသစ် ဆိုတာကတော့ ဖြစ်ပေါ်လာ လတ္တီသော ဒီမိုကရေစီတည်ဆောက်ရေး မြန်မာ့မော်ဒယ်လ်သစ် (New model of Myanmar democratization) ဖြစ်ပါတယ်။ သမ္မတအိုဘားမား က မြန်မာနိုင်ငံသမိုင်းဝင်ခေါ်ကို အသုံးပြုပြီး အနောက်ကမ္ဘာရဲ့ မဟာဗျူဟာ အပြောင်းအလဲကိုအချက်ပြရင်း ပလေယာသစ်နဲ့ ဂိမ်းသစ်ကို အသိအမှတ် ပြုခဲ့ပါတယ်။ မြန်မာနိုင်ငံ မလောပီ ဆိုတဲ့ နှုတ်ခွန်းဆက်စကားနဲ့ 'စရာဝတီ' ဆိုတဲ့ စကားလုံးတို့ကို ပီပီသသ ကြိုးစားစွာဆိုဆိုရင်း အနောက်နဲ့ မြန်မာ ဆက်ဆံရေးသမိုင်းသစ်ခွင့်ခွဲပါတယ်။ လက်ရှိ ရွေးလွှာမှုများအရတစ်ခု ပေါက်ရင် ဒီမိုကရေစီများအတော်အသင့် ဖြစ်ထွန်းပလေယာဆိုတဲ့ ရင်ဆိုင်မှု နဲ့ နိုင်ငံရေးဆရာတို့နဲ့ ကူညီပံ့ပိုးသူများက ဂိမ်းသစ်နဲ့ ပလေယာအားလုံးကို ခေါ်ဝေါ်ကြည့်ရင်း ထိန်းကျောင်းရင်း ကူညီရင်း ဝိုင်းတွန်းနေကြပါပြီ။ အခု ပလေယာအားလုံးရဲ့ ဂိမ်းသစ်ဟာ မြန်မာတို့တွက်ချက်နေတဲ့ သမိုင်းမှာ မရှိခဲ့စွာတဲ့ ခေတ်သစ်ဒီမိုကရေစီတည်ဆောက်ရေးပစ္စည်းသစ်ပါ။

အာသာရသလို သတိမှတ်ထားတဲ့ ပလေယာဟောင်းက အများစု ထင်မှတ်မထားတဲ့ အာသာရသပြောင်းပေးမှုနဲ့ စတင်လိုက်တဲ့ ဂိမ်းသစ်ဟာ နိုင်ငံရေး အပြောင်းအလဲ မော်ဒယ်လ်သစ် သိအိရီကစတင်ပေါ်လာရေး အခြေခံအကြောင်းတရားအဖြစ်ဖြစ်ခဲ့ပါတယ်။ ဒီပစ္စည်းအဖြစ်တို့ရောက်ခဲ့တာ နိုင်ငံရေးအရ Reform သိအိရီသစ်ကို စော်ထုတ်မှတ်တစ်တင်နိုင်တဲ့နေ့ ပဲ ဆိုတာ အသေအချာပါ။

ပိုင်တင်

ဃ ခုဆောင်ပါသည်။ တစ်ဦးတစ်ယောက်အတွက် သီးသန့်ရရှိသူမှာ သည်ခိုဆောင်လည်း အများပြည်သူအားလုံးနှင့်လည်း၊ သက်ဆိုင်ပါသည်။ နိုင်ငံရေးရိုးရာ ခြေစာရိယများ မဟာဗျူဟာလည်း (Strategic Way) ရေးကြ ရာတွင် ခြေက အခင်းအကျင်း၊ ဘယ်လောက် နားလည်သနည်း၊ သို့မဟုတ် ဒီမိုကရေစီ ကြီးအင်လွှာထားများကြောင့်ဖြစ်လာနိုင်သော ကြီးပွားနှင့် ပုံသဏ္ဌာန်မှာ မည်သို့ဖြစ်လာနိုင်ခြေရှိသည်ကို တွက်ဆထားရန် လိုအပ်ပါသည်။ ရှင်းလင်းစွာ (၂) ယခုမျိုးဆက်များမှာ မည်သို့လေ့လာရအောင်အတွက် ဒီမိုကရေစီအလေ့အကျင့် မည်သို့လေ့လာရအောင် (၃) နည်းပါးသည်။ (၁) နိုင်ငံ၏ဗီဇပွားရေးကိုလုပ်နိုင်သော ပါဝါနှင့် နိုင်ငံရေးကိုကစားနိုင်သော အခွင့်အာဏာမှာ မည်သလောက်ထဲတွင် အများစုရရှိပါ သည်။ (၂) ခြံမြန်မှာ နိုင်ငံ၏ ဗီဇပွားရေးအဆောင်အား (Economic Structure) အား ခြုံလုပ်လုပ်ငန်းများကို ဦးဆောင်နိုင်စွမ်းရှိသူများက မည်သည့်လူမျိုးအား များစွာဖြစ်သနည်း။ (၃) ဗီဇပွားရေးရှိ ပြုမူမှုနှင့် နိုင်ငံရေး အခိုက်အဆက်ကို မည်သည့်အတိုင်း အတုအတိ အကောင်အထည်ဖော် ဆောင်ရွက်ခွင့်ရနေပါ သနည်း။ (၄) ဒီမိုကရေစီဘက်တော်သားများမှာ မည်သို့မျှ၏ အင်အား၊ ပါဝါ၊ စုစည်းမှု၊ စွမ်းဆောင်ရည် အခြေအနေအထား ဆိုသည့် နည်းစံသည့် ယေဘုယျအားများ အပေါ်တွင် အခြေတည်လုပ်လုပ်ပါသည်။

နိုင်ငံရေးကို နေရာကျအောင်သိရန်မလိုဘဲ ဆိုသော်လည်း ခံစားမှုများ၊ မွတ်သိပ်ခြင်းကြည့်မှုများ၊ တန်ဖိုးရှိစိတ်ဓာတ်များကား နိုင်ငံရေးခြုံငုံသောမဟုတ်ပေ။ ထို့ကြောင့် လူထုတွင် နိုင်ငံရေးမဟာဗျူဟာမရှိဆိုသော်လည်း မိမိယုံကြည်မှုမလွှဲသကဲ့ကား မဟာဗျူဟာမရှိပေ။ ကစားနေပါသလော၊ လည်းကောင်း၊ မလည်းကောင်း၊ နည်းပညာမှာ ရှိပါစေလျက် ခြုံငုံစိတ်ကြွင်းနု လိုအပ်လာခြင်းဖြစ်သည်။ ခြုံငုံစိတ်ရွှမ်းသောမဟာဗျူဟာ၊ နည်းပညာများကို မည်သည့်အချိန်စိတ် ကစားမည်နည်း၊ ထိုဗျူဟာမျိုးနမူနာတွက် နိုင်ငံရေးဗျူဟာကြီးကို မည်သို့မည်ပုံ အလေ့အထင်လုပ်နေသနည်း ဆိုသည်မှာ ဖြစ်နိုင်များ၊ လုပ်နိုင်များ၊ အချိန်ကြီးစည်များ၊ ဟန်နုနုဆိုထွင်လှပါသည်။ အပေးအယူများ (Give and Take)၊ အခွန်အခများ၊ ကွက်တိုဖြစ်ပေါ်ခြင်းဆန်းစစ်နိုင်မှုသာလျှင် မိမိတို့ပြုလုပ်နေသောကံမည်ဖြစ်သည်။ အခင်းအကျင်းနှင့် ယက်လုံး

ဤသို့နိုင်ငံရေးရပ်ပြောင်းရပ်လွယ်နည်းဗျူဟာများကြောင့် လူထုနှင့် အချို့နိုင်ငံရေးပါတီတစ်ဝှမ်းသူများပင် Sector Approach များအပေါ်တွင် ယိုင်ကြသော်လည်း စီးပွားရေးအကွက်တစ်ခုလုံးသည် ကျွန်ုပ်တို့ဘာသာမင် ဖခင် အခမ်းမခံမိမ့် မပြင်ရသေးဘဲ (Invisible Hand) တစ်ဝင် လက်စားထက်နေကြသည်။ လူမှုရေးမျက်နှာစာကား ပြန်အချို့မလွှဲပြား မှုပေါ်အခင်းအကျင်းကို ပုံပြောင်းနေခြင်းအပေါ် အချို့ကား ယဉ်းမနေကြပါ။ ခြုံငုံခြုံငုံသည်။ မှတ်သင့်သိကောက်ပုံ စာအုပ်အကျဉ်းများမှ ခြုံငုံပါလာ သော လူထု၏ နိုင်ငံရေးဝတ်စုံယောဗျူဟာ နေချိန်ဒီဂျစ်နီများတွင် ထိုကွက်စံ သုံးရပ်ကို မည်သို့ကောက်မည်ကို စောင့်ကြည့်နေရသူ အချက်အချာကျလာ သည်။ ဂရိလူမှုမဟုတ်ကောင်း အာဒ်လိတ်စ် ဖေ့နာင့်ခြုံငုံနေသလို လူထုလက်ထဲ တွင်ပေါင်းသော ဆန္ဒမရှိသော်လည်း ဂရိလူမှုမဟုတ်ကောင်း အာဒ်လိတ်စ် အားနည်း ရှက်နာ တစ်မျိုးပေါ်လွင် တနေ့သုံးတနေရာတည်းကို ထိခိုက်နိုင်မှသာ နိုင်ငံယဉ်မည်ပုံပမာဖြစ်သည်။

ပုဂံခေတ်သို့မဟုတ်လူထုကလိလားလျက်ရှိသော အတိုက်အခံခိုင်ငံရေး သမားများ၊ အတိုက်သမားတို့ကို ခိုလှုံနိုင်ရန်ရှိသည့် ၂၀၁၄ အဖွဲ့ဝင်ရေးကော် မရှင်မှန်ကန်စွာတွင် ခြစ်လားမှုကဏ္ဍများပုံစံကား Fair Games ခြစ်လှစ်စက် မှည့်သွင်း အာမခံပေးရန် ကိုတွင် ခြစ်လားနိုင်စွမ်းသော အရေးအကိစ္စများ ပြုကုန်သင့်ပါက (၁) တစ်စုံတစ်ဦးလုံးအဖြစ်လည်းကောင်း၊ ခြေလား လယ်လား အတိုက်အခံတို့ကို မှည့်သိမှုပုံစံဖြင့်မည်သို့ (၂) ကွေးလက် လယ်လား လူ့အဖွဲ့အစည်းနှင့် ဆင်နွှဲလုပ်ဆောင်သူများ အစီအစဉ်အရ အသေးစား၊ များမတ် (Microfinance) ပစ္စေကုက်များ၏ သောက်ကွယ်တွင် ကား၊ မည်သို့ မည်သို့ (၃) တစ်စတစ်စ အသံထွက်လားသော များမတ်ပစ္စေကုက် ပုံစံ၏လက် ခံခြင်းသော အချက်သားသက်သေခံနိုင်စွမ်းအားရှိသော အတိုက်အခံတို့ကို ကား၊ မည်သည့် အချက်သားသက်သေခံမှုပုံစံမှ ဆိုသည့်ကိစ္စ ခြစ်လှစ်နိုင်စွမ်းလည်းကောင်း၊

ဆိုပါပေးရမည်။ သို့သော် နိုင်ငံရေးကိစ္စသုံးစုံမှာ နောက်ကွယ်တွင် လူထုကပေးမည့်ပစ္စည်း၊ ရှိနေသောကြောင့်ဖြစ်သည်။ ပညာရေးကိစ္စမှာ မည်သို့ဖြစ်နိုင်သနည်း။ ထိုအခင်းအကျင်းသုံးစုံမှာ ဆိုက်ကပ်အခြေသား ကျပ်တည်းပစ္စည်း၊ ပြည်သူ့ပစ္စည်းများ ပြုစုပေးမည်သူလည်း အနက်ထဲတွင် နောက်ရှိနေသောကြောင့်ဖြစ်သည်။ ပြုစုပေးမည်သူလည်း အနှံ့စပ်သောအကျပ်အတည်းကား၊ နိုင်ငံရေးစနစ်သုံးစုံဟု တောက်တင်မည်ပျားအခြေ ပြုပေးသောကြောင့် ကံကောင်းမှု စင်ပျားပေးမည်။ လူထုကပေးမည်ပင်။

ထိုကြောင့် ပြဋ္ဌာန်းချက်များကို ပြန်ဆန်းနိုင်လာသည်။ ပထမမှာ တည်ဆဲအာဏာသုံးရပ်စလုံး၏ ပုံကိုင်ရှင်များသည် မည်သည့်ပါတီနှင့် နီးနီး ကပ်ကဲလိမ့်ပါသည်။ အဆုံးရှင်းနှင့် မည်သည့်ပါတီကို သစ္စာခံကြကုန်သည်။ ဆိုသည်ကို လေးကဏ္ဍစွာစောစောပါက အခြေခံရဲ့စာ ထုတ်လာမည်ဖြစ်သည်။ ထိုကြောင့် စားကလေးဝါးငါးစုံမဟုတ်၊ ကျော့ချက်ပေါ်နေသူများဖြစ်သည်။ ဆိုရလျှင် အစိုးရ၏ မူဝါဒအတိုင်းလေသည်။ ပါတီနိုင်ငံရေးအတွက် မဝယ် နိုင်ရန် မက်လုံးမလျော်ခြင်း ဖြစ်တန်ရာသည်။ ဆိုရလျှင် အဆိုပါလေဝီ ကစားကွက်များကား၊ လူထု၏အကျပ်အတည်းနှင့် အနီးစပ်ဆုံးရှိနေသော သော့ချက်ကို ကိုင်လိက်ခြင်းကြောင့် ထုတ်လာနိုင်ခြေရှိသောများကို အဓိ ခံသိမ့်သောနိုင်မည်ဖြစ်သည်။ သို့မဟုတ် ထိုပိုမိုကပ်ကဲကစားရန် မိမိတို့သည် လွှဲလားလွှဲလားသောအခါ အစိုးရအတံ့အကူ မည်သို့ပြုနိုင်သည်။ သို့မဟုတ် ထိုပိုမိုကိုင်နိုင်ရေးပါတီများအားလုံးကစားရန် ခေါ်ယူလာသူမလျော်မည်။

ဒေါ်အောင်ဆန်းစုကြည်၊ မဟာဗျူဟာနှင့် အာခိုလိမ့်မလှောင်များ

သန်းစိုး (ဘောဂဗေဒ)

မဟာဗျူဟာနှင့် အာခိုလိမ့် ဖနောင့်များ

သမဝါယမချေငြေ့ လယ်ယာမြေယာအကုန်အစည်း မျိုးစေ့၌ ပြုစောစိုက်ပျိုးခြင်းတို့ကြောင့်မြို့နယ်လိမ္မော်၊ မြန်မာနိုင်ငံတွင် ကျေးရွာမျိုးစေ့ ၁၆,၀၀၀ ကျော်ရှိသည်။ မြို့နယ်၊ ၃၀၀ ကျော်သည့် လူဦးရေသားယာများက သမဝါယမချေငြေ့၌ မြန်မာပြည်အနှံ့ အသေးစားမြေပိုင်ခွင့်မီကုန်ဆုံးက တရုတ်ချေးငွေ ဒေါ်လာသုံးတစ်ရာဖြင့် စတင်မည်ဟု သမဝါယမစိုက်ပျိုး ဦးဆောင်ဆန်က ပြောကြားခဲ့ခြင်းဖြစ်သည်။ ၁၈ အောက်တိုဘာ၊ ၂၀၁၃ တွင် ဦးဆောင်ဆန်က ပြောကြားခဲ့သည့်ကဲ့သို့ မြန်မာဘက်မှ ချေးငွေသုံးသွင်ဖြင့် မြန်မာ နိုင်ငံခြားကုန်သွယ်မှုဘဏ် (MFTB) က ဦးဆောင်ပြီး တရုတ်ဘက်တွင် အဆိုပါဘဏ်မှ ကိုယ်စားလှယ် ဦးဆောင်သည်။ မျေးယူသည့်ပုံစံသည် တရုတ်ယွမ်များကို နိုင်ငံခြားကုန်သွယ်မှုဘဏ်ထဲသို့ သည့်ပုံစံဖြင့်ထည့်ရမည်။ ဤတွင် တရုတ်ယွမ်များကို ကျေးလက်ချေးငွေအဖြစ်ပေးခြင်းနှင့်ဆောင် တရုတ်ပုံစံလယ်ထွက်ကုန်လက်ကိုင်ကုန် မော်ဒယ်ဆိုင်ကယ်ပေးနိုင်ရမည်။ ရေစက်များ၊ စသည် လယ်ယာစက်မှုဦးနှောက်အချေးများကို ဒေါ်လာဖြင့် တွက်ချက်ကာ၊ စသည် နိုင်ငံခြားကုန်သွယ်မှုဘဏ်ထဲသို့ ပုံပြောင်းပေးခြင်းဖြစ်သည်။ ယခုလူဦး ကျေးလက်မြို့နယ်များကို အစီအစဉ်ဖြင့် လော့ဂ်သွင်းအမှု စက်ကိရိယာများ ပေးအပ်ပုံများကို အစီအစဉ်သို့များကို တွက်သရဏသည်။

မြို့ပြရေးကော်မည်သို့ပို့ခြင်းနိုင်သည့်ဆိုလျှင် တကွမ်းမျှ၊ ဆိုက်ကာမျှ၊ အပီချပ်ဆိုင်မျှ၊ ခေါက်လက်မျှ၊ ခေါ်တက်ဆိုင်မျှ၊ စက်ဘီး၊ ဆိုင်ကားများအဖြစ် မြို့ပြရေးဌာနများ၏ဒေါ်လာဖြတ်ချက်က နိုင်ငံခြားတစ်ဝှင်ထည့်သွင်းခြင်းဖြစ်သည်။ ထိုအတွက် သမဝါယမရေးငွေ အသေးစားချေးမီစက်ကွက်ကား၊ ကောက်အိမ်တောင်စု၆၀,၀၀၀ ကျော်အ ကျေလက်ပံများကို အနိုင်ယူသောနိုင်သည်။ မြို့ပြပေါ်၌ ၃၀၀ ကျော်၏ မြို့ပြလူများအလိုလိုရသန့်မည်ဖြစ်သည့် ယခုအခါအကြိမ်မရက် အစီရ တွင်ဘာဘောင်းခံခြင်း နောက်ဆုံးအောင်မြင်သည့် သမဝါယမကြီးမားသော တောင်ဆီတင်သောရန်ပုံငွေက အများဆုံးပိုနေသည့်ကိုတွေ့မြင်မိသည်။ ထို့ကြောင့် သမဝါယမရေးငွေ အသေးစားချေးလုပ်ငန်းဖြင့် ဖယ်ဖန် လိုအပ်နေသောဌာနများ၊ ရွေးငွေကုန်၆၀၀၀ ဘီလီယံနှင့် ၃ ဘီလီယံကြား၊ အမေရိကန်ဒေါ်လာ ၆၃၀ သန်းနှင့် ၃ သမ္မ ဘူ ဘီလီယံကြား၊ ယခု ယူအေအကြိမ် ကျင်းလှက်ရိသော ပြည်ထောင်စုလွှတ်တော် ၂၄ ရက် (ကြာသပတေး) ရှေ့ အစည်းအဝေး၌ ဆိုင်မဲ့လိုက်သည့် နိုင်ငံတော်သမ္မတ ထံမှ ပေါ့ပေါ့သည့်သတ်ကလွှတ်ငွေ အမေရိကန်ဒေါ်လာ ၁၀ သန်း ညီမျှစွာ ယူအေအကြိမ် ဖော်ပြပြီးစဉ်က ၇၀ မှီလီယံသာတာကတောင်သွင်းလျှင်စံ ခာတီးအားပေးစေရန် ကဲ့သို့ဆောင်ရွက်နေခဲ့သည့် အကြောင်းအရာသည် တရုတ်စွယ်သိုက်၊ လွယ်ငွေဖြင့်တန်ဖိုးရှိသော ဒေါ်လာဖြင့်တက်ချက်ပြီး မြန်မာနိုင်ငံခြားကိုသွင်းယူသောစီး ဓာရင်းဖွင့်လှစ်ကားရောင်းချသည့် ဖြစ်ရပ် သည် ထိုပုံစာစောင်းပင်ဖြစ်သည်။ ထိုရေးကော်မည် ယခုတရုတ်စီးပွားရှိ ကုန်ငွေကိုကုန်သွင်း မြို့ပြရေးကော်မည်သို့သွင်းသည့် အစီရအား အာဏာပိုင်များ ကကော့ကားကတည်းက ပြန်တက်မှုကို ပြန်ကို မှတ်သားကြသည်။

သတ်ယဉ်ခြင်းကြောင့်သာမဟုတ်ပါ။ လယ်ယာနေထိုင်သူများကို အစိုးရက လွတ်တော့ကာ တစ်နိုင်ငံအတွင်းဖြစ်ရပ်ပေးသည်။ အသံလွှင့်
 ကာခြင်းနှင့် ဆက်သွယ်ခြင်း၊ ပြောင်းလဲမှု၊ ယာယီပိုင်ဆိုင်မှု အစောကအစသို့မဟုတ်
 ဖြစ်ပေါ်နေသောကြောင့် အစိုးရကလွတ်တော့ခြင်းဖြစ်သည်ကို အားလုံးအသိ
 ရှိသည်။ ထိုစာပေါင်း ၅၇၄ ခေါင်းရှိရာတွင် တပ်မတော်နှင့်သက်ဆိုင်သည့်
 ထိုစာပေါင်း ၅၂၄ ခေါင်း၊ ပြိုကွဲနေသောနှင့် စက်မှုနှင့်ကုန်သွယ်မှုများအတွက်
 ထိုင်ကြားစာပေါင်း ၆၃ ခေါင်း၊ စာပေါင်း ၁၁၂၀ ခု၊ မြေပြင်ရေးစီမံခန့်ခွဲမှုနှင့်
 နိုင်ငံတော်စီမံခန့်ခွဲမှုများသည် ဆည်တည်ကြားစာပေါင်း ၁၁၇ ခေါင်း
 ရှိသည်။ ထိုအတွက် တိုင်းဒေသကြီးနှင့် ပြည်နယ်အသီးသီးတို့၏ လယ်ယာ
 ပြောင်းလဲမှုအဖွဲ့ သက်ဆိုင်ရာအဖွဲ့တို့က တစ်နိုင်ငံအတွင်း၊ ပြုပြင်ဆောင်
 ရွက်ပေးရန် စီစဉ်ထားသောကြောင့်လည်း အစီအမံတော်မူခဲ့ရာ၊ ကွေ့လွယ်သော
 နှိုင်း ခြုံငုံပြုပြင်ဆောင်ရွက်ရန်လည်း ဝန်ကြီးဌာနနှင့် အခြားသက်ဆိုင်
 သူများက မည်သည့်နေရာတော်ကနေကမ်းမှားဖြစ်ကြပါသည်။ ပြန်လာ
 ပြည် မြေယာ၊ လယ်ယာသီးသီးဆည်မှုများမှာ ထိုင်စာပေါင်း ၇၀၀ ကျော်
 ဆိုသည်။ ခရီးယာပြင်ပဓာတ်ပါက တစ်ပြည်နှစ်အတိုင်းအတိုင်းဖြစ်ပေ
 သည်။ လွှတ်တော်သည်လည်း မဟေ့တော်တိုင်းဒေသကြီး ပေးဆွဲထားသော
 ရန်ကုန်တိုင်းဒေသကြီးနှင့်ပြည်နယ် ပေးလေတိုင်းဒေသကြီးတို့၏ လွှတ်တော်
 အစိုးရအစားမှာ ပြန်လာပြည်လွှတ်တော်တစ်ရပ်ရှိသည်။ ကျန်ပြည်နယ်
 ကရင်၊ ကရင်၊ မဟေ့တိုင်းဒေသကြီးနှင့် အခြားပြည်နယ်များ အစိုးရသစ်
 သတ်သည့် ယခုပင် အချိန်တိုများ သည် တစ်ပြည်လုံးအနှံ့ဖြစ်ပေါ်နေသော
 ပြောင်းလဲမှု၊ ယာယီပိုင် ကမ်းစာများ၊ စောင့်ဆိုသည့်ကြားသိရမှုဖြစ်
 သည်။ ထိုပြောင်းလဲမှု၊ ယာယီပိုင်ဖြစ်ပေါ်နေသော အာဏာရပ်တိုက တစ်နိုင်ငံ
 အတွင်း ရှေးဦးစွာပင် ယခုပင် ပြုပြင်ဆောင်ရွက်သောများကို လက်ကိုင်ပိုင်
 ဆိုင်ပတ်တိုက်၊ ယခုပင် ပြင်လုံးလုံးအနှံ့အရပ်၊ နိုင်ငံရေးပါတီများက၊
 မည်သူ့ပိုင်စစ်တပ် ရှေးဦးစွာပင် ကျေပတ်နေသည်။

ယခုနောက်ဆုံးထွက်လာသော Issues မှာ များစွာထိခိုက်ခဲ့ရလှယ်သော

ကြောင့် သိမ့်မှော့ ချစ်ကဲကလဲလဲလဲလဲ၊ ဖြစ်တန်ရာသည့် ယခင်ကကလဲ များကဲ ဖြစ်လာသော ခုခိုအကျပ်အတည်း၊ မိတ္တူလားပုံကမ္ဘာ၊ ကြောင့် သိမ့်ခြားခွင့်၊ မိမ့်မြို့မိုးများ၊ ဝင်ရောက်လာရန် ခြေလှမ်းများ၊ ရေးသားသည့် များခင် စာရေးသူ အမြင်ကလွဲလဲလဲလဲ၊ ၂၀၁၁ ခုနှစ်အတွင်း ဝင်လာသော သိမ့်ခြားခွင့်၊ မိမ့်မြို့မိုးများ တစ်စိစိစိ တိုးလာပါသည်။ ကောက်ချက်မှာ သိမ့်ခြားခွင့်၊ မိမ့်မြို့မိုးများသည် တိုင်းပြည်တည်မြဲမှုများကြောင့် ဖြစ်တန်ခြေလှမ်းလည်း၊ ထိုကဲ့အကျိုးအမြတ်ကို တည်ဆဲအခြေအနေ အပြည့်အကောက်အကျယ်ပေးပါမူ အကျိုးအမြတ်မက်လဲကို မည်သည့်သိမ့်ခြားခွင့်၊ မိမ့်မြို့မိုးသို့မဆို လက်သွတ်မည်မဟုတ်ပေ။ ပါကီသစ်ခေအဖွဲ့အစည်းများ၊ ခိုင်ငံရေးခေါင်းဆောင်များ၊ လွှတ်တော်နှင့်အတူတကွ များစွာစာပေဒဏ်ကို မက်မခံနိုင်ရန် တစ်စိစိစိစိ တစ်ချက်မို့လျှင် ထွက်ဆိုထားကြခြင်း များမှာ မည်သည့်သိမ့်ခြားခွင့်သလဲ (Hint) ဖြစ်သကဲ့သို့ ခုနှစ်နှစ်ခွဲဖြစ်သည်။

ထိုအတွက် ကောလဟလများအဖြစ်နေဆဲ နောက်ကွယ်မှ ကြိုက်ပိုင်
နေသူများဆိုသည်မှာ ယူဒီယွန်၊ ထွက်ပေါ်လာခြင်း ဟုတ်ဟန်တူစေ၊ ထို
နေရာပေါ်ပေါက်မှု၊ ရှိနေပါသော နောက်ဘာသာရေးနှင့် နိုင်ငံရေးအသွင်
ရောင်းချရန် စီမံသလိုက်သည့် ကိစ္စသည်။ စံတော်ကောင်းဆိုးဆုံးလုပ်
ပွန်းများကို ထုတ်သုံးလာခြင်းဖြစ်သည်။ ထိုပွန်းများကား ချစ်သူများသည်။
ထိုပွန်းများနောက်ကွယ်တွင် ထိုဘာသာရေးကိုလိုက်မှု၊ ယုံကြည်မှုရှိသည်
ကို အသိပတ်ကွယ်နိုင်သည်။ နောက်ဆုံးကောက်ချက်မှာ မျိုးစေ့
ကို အသိပတ်ကွယ်ကောင်းစွာဘာသာရေးနှင့်အညီအညွတ်အညီလုပ်ကိုင်
အသုံးပြုနိုင်စေ၊ အသိပတ်ကွယ်ကို လုပ်သိသာပါက ပဝဉာဏ်ငွေစနစ်များ
သည် အလွန်ပေးပို့ပတ်ကွယ်နိုင်စေရန်ဖြစ်သည်။ အဆိုပါပိုင်းကို အားကစား
ပိုင်စနစ်ပါ၊ တိုင်ရုဇာလားပိုင်စနစ်များကသာ လိုက်နာပြီး ကျင့်ပါတ်များကား
ဟုတ်တတ်မှုမရှိလှ။ လူဦးရေစေ့စပ်အင်၊ အရင်းအမြစ် ခြုံငုံမှုပြည် သန်
၆၀ ၈၀ စာပိုင်းများမှာ ထိုဘာသာ အစောဆုံးကဖြစ်သည်။

အကျဉ်းချုပ်လျှင် အဆိုပါအခါ၌ပထမဇောင့် ဆုံးရှုံးသည့်မဃဝါယမ အသေးစားချော့နှင့်အစတင်သည် တစ်ဦးချင်းဆိုင်ဖြတ်ပေးနိုင်သောနယ်ပယ် တွင် အကျဉ်းဝင်သည်။ ဒုတိယဇောင့်မှာ ကိုင်အသောက်၊ ပြည်နယ် များဖြင့် ဆန္ဒမဲ ဆွဲဆောင်ရာတွင် ဧရိယာနယ်ပယ်အခြေပြသည်။ တတိယ ဇောင့်မှာ ကိကျယ် သည့်ဘာသာဖြစ်သောကြောင့် လူဦးရေစာရင်းအင်း အပေါ် အခြေပြသည်။

သူမများ

ဤတွင် အိုင်ဒီယောလော့ဂျီအခြေပြုနိုင်ငံရေး၊ ဟိုဂျီလ်ရေးအခြေပြုနိုင်ငံရေး၊ လက်တွေ့အလုပ်ဖြစ်မှုအခြေပြုနိုင်ငံရေး၊ ကွင်းပြင်တွင် မည်သုကာ၊ တာသုကာမည်ကဲ့ ခန့်မှန်းရန်လဲအလားသည်။ မည်သည့်ကွင်းပြင်မဆိုနိုင်ငံရေး ရေရှည်တည်ဆဲနိုင်ငံရေး (Political Sustainability) တွင် မည်သည့်အခြေပြုသည် ရေရှည်တည်ဆဲသနည်းဟု သဘောများစွာရှိသည်။ ဥပမာ- အိုင်ဒီယောမေးသော်တော်ဆက်ကိုင်ဆံမှု၊ မူဂိုလ်အာဏာနိုင်ငံပြုတော်နိုင်ငံရေးကွင်းတွင်ယူမရှိသ်၊ သက်ဆိုင်မှုမရှိသ်။ အိုင်ဒီယော၏ ပြုပြင်ပြောင်းလဲရေးတွင် ပိုမိုများပြားစွာသုကာ အလံ့ရှိကွက်သလဲမကောင်း။ ဆင်၊ အမျိုးသမီးဘေးဒေသဉာဏ် ဆူရှုလ်အိုင်ဒီယောရိတ် ဖြစ်သည်။ သူမ၏ တခြားသော အသွင်ပြောင်းလဲရေးတွင်မူ အိုင်ဒီယောနိုင်ငံအလုံးအကျဉ်းပြုခြင်းမှာ အနုအကျောက်စေ့စပ် ပိုင်နိုင်မှုအိုင်ဒီယောရိတ်တွင်ယူမရှိသ်။ စိမ္မာရေးတက်စွာများ၊ ဆက်ကြောင့် နိုင်ငံရေးအောင်မြင်မှုလာခြင်းဖြစ်သည်။ ဟိုဂျီလ်ရေးအခြေပြုနိုင်ငံရေးသည် လူတကာလအတွင်းပင် အနုလ်ဆီသော ဒဏ်၊ ပြဿနာများမှ အခြေခံနိုင်ငံပြုလက်တွေ့အလုပ်ဖြစ်မှု အခြေပြုနိုင်ငံရေး အဆဲပါးများကဲ့ သိမ်ကု။ ယူဆာနိုင်ငံပါလိမ့်မည်။ အဆဲပါနိုင်ငံရေးပြုတ်သန့်မှုမူကဲ့ သမ္မတမာကဲ့စံပြုတ်ကု။ ဘုရင် နောက်ပိုင်း အမျိုးသမီးသမ္မတ မစုကဲ့စာနီအက်နီရုစုရုသည်။ သမ္မတ နိုင်ငံရေးသက်တမ်းမှာ အကုတ်လိပ်စာများ၊ မြေယာအရင်းရှင်ကုများ၊ ပြုပြင်မှုများအလုံးမကု၊ စစ်ဘက်အာဏာ၊ စိမ္မာများအား တစ်ပြုတ်ကုတ်သည်။ အပြစ်ပြတ်မပြောင်းမပြောင်းကြောင့် ဒုတိယသက်တမ်းတွင် နိုင်ငံရေး ဆုမ တစ်ပြုတ်ပြုနိုင်သည်။ ဆီရုလူအနောက်နိုင်ငံဒီကရေစီယိုဗာဏာသည် လူတစ်လူကဲ့ လက် အစာကုသည်မဟုတ်သောကြောင့် ပြည်တွင်းစီးရီး မည်မျှထွက်ခဲ့ပါသည်။ နိုင်ငံအနှံ့ဘေးကင်းခြင်းလည်းစာများတွင် ထိတွေ့ရန် မည်မျှလဲယောင့်စရာကဲ့လေ့လာနည်းလူ မေးခွန်းထုတ်လေ့သည် အာဖရိကအဆဲပါးကြောင့် နိုင်ငံရေးတွင် နောက်ကွယ်တက်စွာကဲ့ သဘောများရှိသည်။

ထို့ကြောင့် နိုင်ငံရေးမဟာဗျူဟာများဟုဆိုရသည့် ဇော်မျိုးလာသုံးပါး ၏ ဆိုရကား ပြည်သူ့ထုထွက်သွား လျှို့ဝှက်လှောင်သုံးမှု၊ ခြိမ်းခြောက်မှု၊ မဟာဗျူဟာနိုင်ငံရေးစာရင်းများ၊ ကွက်တိုက်ကတိက ဇော်မျိုးလာသုံးပါး ၏ ပန်းတိုင်များ ပြင်ဆင်ထုတ်ဝေ ဆုံးရှုံးကြောင်း တွေ့ရမည့်ခြေခံသောကြောင့် နိုင်ငံရေးဆွယ်ဖိုလှည့်ကွက်သို့ ပျော်လှသွားမိမည်ဖြစ်သည်။ ၂၀၁၄ အာဆီယံ ပြဌာန်းနိုင်ငံတော်ကွက်ပေါင်းခြင်း၊ ဇော်မျိုးလာသုံးပါး၊ ဆောလွင်စွာ ကုန်ပစ္စည်းများ သတင်းထုတ်လေ့ရှိသော အိုင်ဂျစ် တိုက်ကတိကသောကြောင့် များ စွမ်းလွန်သည့် သတင်းထုတ်လေ့ရှိသော Media Propaganda သို့ သွားပါလိကတည်း။ နိုင်ငံရေးအင်ဂျင်သွားနိုင်ကြောင်း သံသယမရှိပဲသောကြောင့်ဖြစ်သည်။

သန်းစိုး(ဘောဂဗေဒ)

ပြီးခဲ့သည့် နိုဝင်ဘာလ ၁ ရက်နေ့တွင် သမ္မတကြီး၏ ရေဒီယိုမိန့်ခွန်းကို နားထောင်ရန်ခွဲပါသည့် ကြံ့ခိုင်သော အခြေခံပုံစံအား...

အမေရိကန်ပြည်ထောင်စု၏ သမ္မတရွေးချယ်ပွဲမှာ လူထုမှတစ်ဆင့် ရွေးချယ်သော နေရာတစ်နေရာ ဖြစ်သည်။ သို့သော်လည်း ရွေးချယ်ပွဲ၏ အခြေခံပုံစံသည်...

အမေရိကန်ပြည်ထောင်စုတွင် သမ္မတရွေးချယ်ပွဲတင်မြှောက်ရေးအဖွဲ့ (Presidential Electoral College) ၏ ကဏ္ဍမှာ အရေးပါသည်။ သမ္မတရွေးချယ်ပွဲတင်မြှောက်ရေးအဖွဲ့ကို ပြည်နယ်များအလိုက် စွဲစည်းရသည်။

ယင်းကွယ်လွန်သော အရေအတွက် မှာလည်း ပြည်နယ်အလိုက် လွှဲပြောင်းရန် ခွင့်ပြုထားခြင်းဖြစ်သည်။ ကြံ့ခိုင်သော အခြေခံပုံစံအား လွှဲပြောင်းရသည်။

ဥပမာအားဖြင့် ပါတီသုံးခုမှ သမ္မတလောင်းသုံးဦး ပြိုင်ကြသည်ဆိုပါစို့ ကြံ့ခိုင်သော အခြေခံပုံစံအား မှတ်မိရသည်။ ပြည်နယ်များအလိုက် စွဲစည်းရသည်။

Table with 3 columns: Candidates, Popular Vote, Electoral Vote. Rows include John Q. Adams, Andrew Jackson, Henry Clay, and William H. Crawford.

Source - An Integrated Curriculum For The Washington Post Newspaper In Education Program.

သို့သော် ဖေဖော်ဝါရီလ ၁ ရက်နေ့တွင် FPTP စနစ်ကို ကျင့်သုံးထားသော ကြောင့် နောက်ထပ်ပါတီဝင်များ၏ ရွေးချယ်ခွင့်ကို ကန့်သတ်ထားသလို ရှိရာ...

အစွန်းရောက်သည်၊ အစွန်းလွတ်သည်

မီနီဆိုပါသည်။ FPTP ကို အားသာချက်အဖြစ် ကြည့်ပါက ပါတီကြီးများ အလွယ်တကူ ပြုပြင်နိုင်ကြောင်း ကာကွယ်ပေးထားပြီး နိုင်ငံရေးတည်ငြိမ်မှုကို...

FPTP စနစ်အရ ပြည်နယ်တစ်ခုတွင် အနိုင်ရရှိသည့် ပါတီသည် ပြည်နယ်လောင်းများအတွက် ပြည်နယ်ကြီးများတွင် အနိုင်ရရှိသည့် ပြည်နယ်လောင်းများတွင် အနိုင်ရရှိသည့် ပါတီကိုသာ ရွေးချယ်ပေးသည်။

Electoral System ကိုမူတည်၍ နောက်ထပ်ပေးဆောင်ရာမှာလည်း ရှိသေးသည်။ အမေရိကန်သမ္မတတိုင်းသည် အခါအခါအခါ အမေရိကန်သမ္မတရွေးချယ်ပွဲတွင် ပါဝင်သည်။

ကြံ့ခိုင်သော အခြေခံပုံစံအား သမ္မတရွေးချယ်ပွဲတင်မြှောက်ပုံကို မေးခွန်းထုတ်မည်။ ရွေးချယ်ပွဲသည် လူများမှတစ်ဆင့် ရွေးချယ်ပွဲတင်မြှောက်ပုံကို မေးခွန်းထုတ်မည်။

Table with 3 columns: Year, Candidate, Popular Vote, Electoral Vote. Rows include 1876, 1888, and 2000.

Source - An Integrated Curriculum For The Washington Post Newspaper In Education Program.

ကြံ့ခိုင်သော အခြေခံပုံစံအား သမ္မတရွေးချယ်ပွဲတင်မြှောက်ပုံကို မေးခွန်းထုတ်မည်။ ရွေးချယ်ပွဲသည် လူများမှတစ်ဆင့် ရွေးချယ်ပွဲတင်မြှောက်ပုံကို မေးခွန်းထုတ်မည်။

အမေရိကန်ပြည်ထောင်စု၏ ဖက်ဒရယ်မူဝါဒကို မှတ်မိရသည်။ အထောက်အပံ့ဖြစ်သည်ဟု ဆိုသည်။ ပြည်နယ်တစ်ခုတွင် အနိုင်ရရှိသော ပါတီသည် ပြည်နယ်လောင်းများအတွက် ပြည်နယ်ကြီးများတွင် အနိုင်ရရှိသည့် ပါတီကိုသာ ရွေးချယ်ပေးသည်။

သို့ဖြစ်ရာ ဒီမိုကရေစီအရ အကျိုးရှိသော အမေရိကန်၏ အခြေခံပုံစံအား ပြန်လည်ပြင်ဆင်ရန် လိုအပ်သည်။ အမေရိကန်၏ အခြေခံပုံစံအား ပြန်လည်ပြင်ဆင်ရန် လိုအပ်သည်။

ကြံ့ခိုင်သော အခြေခံပုံစံအား သမ္မတရွေးချယ်ပွဲတင်မြှောက်ပုံကို မေးခွန်းထုတ်မည်။ ရွေးချယ်ပွဲသည် လူများမှတစ်ဆင့် ရွေးချယ်ပွဲတင်မြှောက်ပုံကို မေးခွန်းထုတ်မည်။

ယနေ့ အခြေခံပုံစံအား ပြန်လည်ပြင်ဆင်ရန် လိုအပ်သည်။ အမေရိကန်၏ အခြေခံပုံစံအား ပြန်လည်ပြင်ဆင်ရန် လိုအပ်သည်။

အသင့်တော်ဆုံး အခြေခံပုံစံအား ပြန်လည်ပြင်ဆင်ရန် လိုအပ်သည်။ အမေရိကန်၏ အခြေခံပုံစံအား ပြန်လည်ပြင်ဆင်ရန် လိုအပ်သည်။

အမေရိကန်၏ အခြေခံပုံစံအား ပြန်လည်ပြင်ဆင်ရန် လိုအပ်သည်။ အမေရိကန်၏ အခြေခံပုံစံအား ပြန်လည်ပြင်ဆင်ရန် လိုအပ်သည်။

အမေရိကန်၏ အခြေခံပုံစံအား ပြန်လည်ပြင်ဆင်ရန် လိုအပ်သည်။ အမေရိကန်၏ အခြေခံပုံစံအား ပြန်လည်ပြင်ဆင်ရန် လိုအပ်သည်။

၇။ ဘဝသက်တမ်းတစ်လျှောက်လုံးတွင် စိတ်ချမ်းသာခြင်းနှင့် စိတ်ဆင်းရဲခြင်းတို့ကို အလျဉ်းကြုံကြုံတွေ့ကြုံရမည်ဖြစ်ပါသည်။ ဘဝတစ်လျှောက်လုံး အပြုအမူ စိတ်ပေါ်ရောစိတ်မဲ့ဖြစ်ပွယ်ရာသည် ကြုံတွေ့နေရမည့်ဟုတ်သ် စုံနဲ့ခံနိုင်စွမ်းစောင့်စိတ်ဆင်းရဲစရာများလည်း ကြုံတွေ့ခံစားကြရမည် ဖြစ်ပါသည်။ အလားတူတစ်သက်တာဟုတ်လုံး စိတ်ဆင်းရဲနေရမည့်ဟုတ်သ်တစ်ချမ်းမြေ့ပျော်ရွှင်ကြည့်နံ့စွယ်ရာများလည်း မလွယ်သွေ့ကြုံတွေ့ကြရမည်။ မည်သို့သော်ကံ ယုံမှားသဘောမမှန်မို့လို့ပါသည်။ ဤသည်မှာ လောကဓာတ်များ ပုံ ဖြစ်ပါသည်။ လူတို့စိတ်နေပုံအသွေးအသွေးအသွေးများလည်း ပြောင်းရာ၊ ရွှင်စရာ၊ စိတ်ဆင်းရဲစရာများ၊ နိမ့်စွန့်လွှတ်နေကြနေကြရသည်သာ ဖြစ်ပါသည်။ သာမန်အားဖြင့် လူ့ဘဝ၏ အနေအထား၊ ဆုံးဟု ဆုံးရမည်ဖြစ်သည်။ စား၊ တစ်၊ နေနေအတွက် ရှိ၊ ကုန်လုပ်ငန်း၊ နေရသည် ဖြစ်ရာ ထိုကိစ္စနှင့်ပတ်သက်၍ သာမန် စိတ်ဆင်းရဲစရာများ ကြုံတွေ့ရလေ့ရှိသည်မှာလည်း သဘာဝကျ သည်ဟု ဆိုနိုင်ပါသည်။

သို့ရာတွင် ခေတ်မီတို့ကကလေးသော လူနေမှုဘဝပုံစံများအရ စားဝတ်နေမှုနှင့် ဆက်စပ်တတ်သကဲ့သို့လူကုန်သွားသွေးလွှားမှုအခြေပြ သည်ကိစ္စများကိုလည်း ကျွန်တော်တို့ကတွေ့ မသိမှတ်ရပါ။သောတာပန် သာသနာပြုရေးကြံ့ခိုင် အထူးသဖြင့် ရန်ကုန်မြို့အတွင်း ကြီးကြပ်မှုနှင့် နံနက်မိုးသောက် အနောက်ရောင်သန်းပုံစံ ရံကွက်အတွင်း ရံကွက်မီရေ၊ များစွာ အချိုးမီရောင်နှင့်ရိုး သိမ်းလေးများ ကသည်းကမ်းနေရသည့် လက်ကားနေရာများသို့ နေရာကများကို မိမိသဘာဝတန်ဖိုးနှင့်စောစော တွဲလောင်ခြင်းကြည့်သည့်ကားများ၊ မိမိအခြေခံနှင့်သဘာဝ ရန်ကုန် အတွင်း၊ နေရာများကိုပင် ဘက်စုံကားများ အပြေးအလွှား သွားရောက်ကြရ သည့် အိမ်နှင့်မူများအပြင် ထမင်းကြော်လေ့ထုံးတမ်း၊ အိမ်ကတည်းပေး ထမင်း ထမင်းချိုင်ကဲ့သို့ မီရောင်တတ်သကဲ့ အပြေးလိုက်ကြရသည့် ပုံစံတို့အလုပ်လေးများ စသည် စသည်တို့သည် မူနေထိုင်အမျိုးသားလေးများ အတွက် မလေးစောသော စင်စစ်ကိစ္စတွေ စားမနေ ကြသည့်သဘောတရားပါသည်။

[illegible]

တစ်စက်ယာဉ်ကြောသို့ ဝင်ရောက်ပြီး၊ ယာဉ်ကြောပြင်ပြန့်
မောင်းနှင်သော ယာဉ်မောင်းများကို တောင်ချသည့်အထိ အရေရေပမာဏသည်
ကြောင်း၊ တာဝန်ရှိသူများက ပြောဆိုသည့်သတင်းကို
တစ်စုလျက်ရပါသည်။ ယာဉ်မောင်းတစ်ယောက် တောင်ချနေသည့်စက်
အားလုံးစွာကမ်းလှိုက်ကြောင်းဖြင့် ယာဉ်ကြောပိတ်ဆို့မှု အထိတ်
အလျောက် လျော့နည်းလာသည်ဖြစ်ကြောင်း အဆိုသတင်းကိုက်ကိုင်ဆံ
ပါသည်။ ထိုသတင်းထွက်ရှိပြီးနောက် ရန်ကုန်မြို့တွင်၊ မောင်းနှင်သွားလာနေ
သော မော်တော်ယာဉ်များကို သတိထားကြည့်ရှုမိပါသည်။ သတိထားမိ
ကြည့်ကာမှ မိမိပိုမိုဆုံးမချီးမြှင့်မှု၊ ခွဲကြော်တဲတားအစင့်များတွင် တစ်စက်
ယာဉ်ကြောသို့ဝင်ရောက်၍ လမ်းပြောင်းပြန်မောင်းနှင်သူများကို ပိုမိုတွေ့
လာနေသည်ဟုပင် ထင်မြင်မိပါသည်။

နိုင်ငံနှင့်ချီပြောရမည်လား၊ လူမျိုးနှင့်ချီပြောရမည်လားတော့ မသိပါ။ ကျန်တော်တို့ကတော့ စည်းကမ်းဝင်ရန်ပဲ အားနည်းကြသည်က တော့အမှန်ပင်ဖြစ်ပါသည်။ တစ်ကမ်းလိုက်ရန်ပဲ အားနည်းရသည်မှာ ပြဿနာကိုလေးစားလိုက်နာရ ကောင်းစွန်းလည်း၊ မည်ကြံတော့ပေ။ တစ်ကမ်းဆီသွားမှာ လူအများဆုံးလိုက်သော အစွဲအနာတစ်ခုတွင် လူအချင်းချင်း တစ်ဦးနှင့်တစ်ဦး လိုက်လျာညီထွေစွာ နေထိုင်၊ လုပ်ကိုင်၊ ဆောင်ရွက်နိုင်ကြရမည်အတွက် သက်တိုင်ရော စည်းကမ်းကတိပြုနိုင်ခွင့် ရှိသောအခါအစည်းက တတိယမြင့်ခြင်ရမည်လည်း တတိယမြင့်ရော စည်းကမ်းကိုမလိုက်နာပါက မည်သို့မည်ပုံ အရေးယူဆောင်ရွက်ရမည်၊ မည်သို့ သောဂြိုဟ်ဒဏ်ယူနိုင်ရန် နိမိတ်ပညာတို့က တစ်ပါတည်း တော့ပြုရပါမည်။

ပုဒ်ဆိုသည်က လူအများနှင့် နိုင်ငံတော်ကို ပိုမိုထိခိုက်စေသော အမူကိုစွန့်ပျောက် လုပ်ပိုင်ခွင့်မသောဇွန်ကုန် တားမြစ်ချက်များကို သတ်မှတ်ထားပါက၊ လူ့လွတ်လပ်လည်း ထိခိုက်သောပြစ်ဒဏ်များ ရချက်ပင်။ ခံရမည့် ပြဌာန်းချက်မှာ ပါဝင်ပါသည်။ ပုဒ်နှင့် နိုင်ငံတော်၏ ပုဒ်မပြု အဖွဲ့အစည်းကသာ ထုတ်ပြန်နိုင်ပြီး ပုဒ်မရေ တာဝန်ပေးအပ်တာ။ သည့် အဖွဲ့အစည်းက ၎င်းပုဒ်မ အာဏာသက်ရောက်မှုမရှိရန်အတွက် အကောင်အထည်ဖော် ဆောင်ရွက်ရပါသည်။ ပုဒ်မပါ ပြဌာန်းချက်များကို လိုက်နာ၊ ဖောက်ဖျက်သူများ၊ ထိခိုက်သော ပြဌာန်း အနေအထားဇွန်ကုန်ပါသည်။

အားသာသည်ကားအစောဆုံးအစောဆုံးကျောင်းက ဟူသောဆောင်ပုဒ်ကို အခြေခံထားကျောင်းများတွင် ကျော်ကြားပါသည်။ သို့သော်လည်းကောင်း၊ ပါဝင်နားထောင်သော စာသင်ကျောင်းအချို့ကို စော့ပြန်နေရပါသည်။ လူတိုင်း ကောင်းနေနိုင်ရမည့် မသင်းမရန် လက်ဖက်မညာနေရစေနိုင် ကောင်း

ရာဇဝတ်ဘေးငြေးလို့ လွတ်ပါတယ် ။ ။ မှသည်။ ။ ။

သိန်းထွန်းအောင်

အထည်စက်စောင့်ရွက်နေသော်လည်း ကျောင်းမပိုင်သော ကလေးများ၊
စွာခိုနေသည့်အပြင် မူလကဗိုလ်သားကို ဆုံးရှုံးတိုင်အောင်သင်
ကြားခဲ့တဲ့ ခရီးတစ်လကို ကောင်းစွာကျင့်စီမံထားတဲ့ဗုဒ္ဓမူလ အပြောင်း
အရွက်များပါသည့်အပြင်ဆိုင်လည်း စာသင်ကျောင်း၊ အစပြုမည့် စည်းကမ်း၊
လိုက်နာမှုကို ထိထိခိုင်းခိုင်း ကလေးငယ်တို့ကိုမည်သို့စောင့် သင်ကြား
လေ့ကျင့်ပေးကြပါမည်နည်း။ ငယ်စဉ်ကပင် စည်းကမ်းမရှိသေးကြသော
သမားအဖို့ ကြိုပြင်ဆင်သောအခါ ‘စည်းကမ်း’ဆိုတာ ချိန်လား’ ဟု
မေ့ကြားသောဖြစ်ပါသည်။ စည်းကမ်းသတ်မှတ်သူများကို မမှီလား’မည်
စည်းကမ်းစောင့်ရှက်ရန်အရေးသမားကို ချိန်မည် ခြံဝါလား’

ယနေ့နံနက်ပေါ်တွင် သွားလာနေကြသော မော်တော်ယာဉ်များကို
မောင်းနှင်နေကြသူများမှာ လူဝင်ဖုန်းမပါပဲပဲပဲ အလွှာပေါင်းမူဖြစ်ပါသည်။
အထူးသဖြင့် ခရီးသွားတင်ကားများမှ ယာဉ်များမှာ ယင်စိုက်တက
သင်းကမ်းနှင့် နေထိုင်သူများ၊ ဖြစ်ပျက်မှုများသည် အာဟာရစိုက် ဆီသား
လေ့လာရသော ကိုယ်ကဏ္ဍများအရ ယာဉ်သွားကမ်း ချိုးဖောက်သည့်အများစု
မှာ ခရီးသွားတင်ယာဉ်မောင်းအများစု ဖြစ်နေသည့်အတွက်ဖြစ်ပါသည်။
နယ် သတင်းအချက်အလက်များသည် ယာဉ်သွားကမ်းများကို အစီအမံတင်
ယာဉ်နှင့် ကွဲကွဲတင်ယာဉ်များသာ ဖြစ်ကြောင်း လေ့လာတစ်ခုသိရှိရပါသည်။
အထက်ဖော်ပြပါအချက်မှာ ယာဉ်တိုက်မှု၊ ယာဉ်တိုက်မှုများကို ဖြစ်ပျက်နေသော
ပူးအေအေ စုခင်းစဉ်က ဖြစ်ပျက်မှုများကို ပြုပြင်ဆင်ခြင်မှုများကို ဖြစ်ပါသည်။
မိမိ၏ ထုတ်ဖော်ခြင်းမောင်းနှင်မှုများကို တစ်စိတ် / ယာဉ်တိုက်မှုနှင့် အနာသိမှုများ
ကို ထည့်သွင်းလေ့လာတော့ သိမိအပြစ်ကို ရောင်းဝယ်မှုစနစ်များသည်
လတ်တလောစီးပွားဖြစ်ဖြစ် ဖောက်ကြိုက်သော ဖြစ်ပါသည်။

ဤသို့ဖြစ်သည့်မှာ ငယ်စဉ်ဘဝကလည်း စဉ်းကမ်းလိက်ရာမှ အလေ့ကျက်မှုရှိသည့် စဉ်းကမ်းချက်တော်သာလည်း အစေ့အဖတ်ဖြစ်ပြီး ဟုတ်လွတ်စွာပြောဆိုအကွက် ဖြစ်ပါသည်။ ထိုဟုတ်စဉ်းကမ်း ခြုံငုံသောသောဥပဒေများကောက်ချက်တော်သော အလေ့ကျက်မှုတော်သာလည်း ဖြစ်နေချေ။ လွန်ပြီဟုလည်း ငွေတိရစ္ဆာန် ဘိမ်းရှောင်ကြသည့်ကလေးသည် အလေ့အထတစ်ရပ် ဖြစ်ပါသည်။ ဖြစ်ပါသော ယာဉ်တိုက်မှုသတင်း များကို သတိထားမိစဉ်က ယာဉ်သမားဖြစ်သူ ထွက်ပြေးတိမ်းရှောင်သွားသည့် သတင်းသောပြန်ပြီး ထိုယာဉ်တော်ကို မည်သည့်နေ့ရက်၊ မည်သည့်နေ့ရက်၊ ဝမ်းသာပေသည့်သည့်ကလေး သော နောက်ဆက်တွဲသတင်းမျိုး ပြန်လည်စုံစုရခြင်း မဟုတ်လောက်ဘဲ ဖြစ်ပါသည်။ ဖြစ်မှုကလေးသော ယာဉ်တော်သမားသည် နေရာအတော်စွာ မှီညှိဖြစ်ပါသည်။ သူနေထိုင်သော အိမ်ကိုလည်း ယာဉ်ပိုင်းစုသို့မဟုတ် မော်တော်ယာဉ်လိုက်သော သမီးသို့ ဖြစ်ပါသည်။ ယာဉ်တိုက်မှုသတင်းသော ဖြစ်မှုကို ကျားလူငယ်တို့သည် မည်မျှကြာကြာ ထွက်ပြေးတိမ်းရှောင်နိုင်ပါသော အခါတော်သော မည်သည့်ကလေးကလေးသည် ငယ်စဉ်ကပင် ယနေ့တိုင်သေးထဲ လေ့ကျက်ပါသည်။

ကျေးသောမြန်မာပြည်မှာသောဘင်တောကိစ္စမှစ၍မူလကတည်းက သတင်းစာရှင်လမ်းပတ်တွင် ရန်ကုန်မြို့ခံများလွှတ်ကဲသောလမ်း၊ ငါးလောင်ပြိုင်လွှတ်သိမ်းမှုနှင့်ပတ်သက်၍ သတင်းဌာနများ၏အခါအခါမှ ကြေကွားသောပြည်ထောင်စုရေးရာများနှင့် ဒုတိယကမ္ဘာကြီးက အအိပ်ပိုက်စွန့်ခွင့် တိုက်သက်စွသောအထိအဖွဲ့ မပိုက်သိမ်းသောဘဲ ဆက်လက်ကိုင်စွန့်ခွင့်ဆေးခံခြင်းကြောင့်နှင့် ယခုအချိန်အထိ အထောက်အထားတစ်စုံတစ်ရာ မရသေး၍ စော်တော်နိုင်ငံခြင်းမရှိသောကြောင့်၊ ကြေကွားသောလမ်းပတ်၊ ရန်ကုန်က ရန်ကုန်၊ တိုက်မသတ်သောဘဲ သီးခြားတွေ့ဆုံကြေကွားသွား၍ တိုက်သက်စွန့်ခွင့်ရှိလာပြန်ကြောင်း၊ ကြေကွားသောဘက်က တစ်စုံတစ်ရာ အအိပ်ပိုသတင်းစာရှင်မပတ်သက်စွန့်ခွင့်ပေးကြောင်းနှင့်ပတ်သက်၍ ရှာဖွေတုံ့ဆေး ဆိုသည့်မှာ ပြောမလွယ်ကြောင်း၊ ဟူ၍ ရန်ကုန်ပြောဆိုသည့်ဖြစ်ရာ မြန်မာနိုင်ငံ၏ပတ်ဝန်းကျင်သောကြောင့် အထူးပင် လေးစားသောကြောင့်

ဇယ်စဉ်ကတိန်ခဲးသော ကာတွန်းဦးအောင်ရှိန်၊ ဦးစိတ်တိုင်း
 ဖျောက်ညှိ ကာတွန်းဘတ်လအဖုံအဖုံနဲ့ မွေးမြူနေသော ဖျောက်ညှိကို
 ခော့ကန် ဒေါသထွက်နဲ့ လိုက်နေသော စိတ်တို ပြောနေရကား။
 ပြောနေမှ လွတ်ဖို့မယ်မနဲ့၊ ဟူသော ဘုရားပင်ဖြစ်ပါသည်။ ထိုကားက၊
 အဓိပ္ပာယ်ကို လစ်ကွက် သိပ္ပံမလေ့လပ်ပါ။ ယခုမယ်မလည်းကောင်း၊
 ပြောနေမှလွတ်ဖို့မယ်မနဲ့၊ ဟူသည့် အဓိပ္ပာယ်မှာ ပြောနေမှ လွတ်
 မည် ဟူသော အဓိပ္ပာယ်ကို အောင်ခြင်ပင်ဖြစ်ပါသည်။ ထို့ကြောင့်
 ရာဇဝတ်သောဟူသည့်လည်း ပြောနေမှလွတ်လွတ်မည်ဟူသော အဓိပ္ပာယ်ကို
 အောင်နေသောရောသလား၊ မလုပ်တတ်ကော့ပါ။

၂၄.၁၀.၂၀၁၃ ရက်နေ့တွင် The Voice Daily သတင်းစာတွင် ပြည်သူ့မူဝေးကော်တာအောက် လူသားမူခြေစဉ်ခံပတ်သက်၍ ကြာဝင်ဆောင်ရွက်နိုင်ရေးအတွက် ကုလသမဂ္ဂ အထွေထွေအတွင်းရေးမှူးချုပ် အပါအဝင် အဆီသံနိုင်ငံများမှ တပ်မတော်များ၏ ကာကွယ်ရေးဦးစီးချုပ်များသို့ အမူခြေစဉ်ပေးပို့သည့်ခြေစာ၏ တော်လှန်ရပ်သေးမှု အဆိုပါ လူသားမူခံပတ်သက်၍ သံသယရှိသည့်ဦးက သတင်းစာ

တစ်ရပ် / တပ်မြို့က ရင်းနှီးကျူးလွန်ကြောင်း တာဝန်ယူထား။ **CID** ၏ စစ်ဆေးမှုမှာလည်း တစ်ပတ်မျှ လာခြင်းရှိသဖြင့် သက်ဆိုင်ရာ မြို့မမှန်သင့် ရဲ့တပ်မှန်သင့်အမေ့ခံ သက်တမ်းသက်ဆိုင်ခွာကွဲလွန် ပြစ်မှုပေါ်သား ကြိုဆို ဆိုလို့ မေးလသင်ရင်းထဲကလို့ 'တရားနာ' ယာယီသတ်မှတ် ဟုဆို မေးရမိ ပင်ဖြစ်ပေါ်သား။ သို့သော် 'ရခင်းတစ်' ပြောမလွတ်' ဟူသော သဘောတရားအရား၊ ရခင်းတစ်' ပြောနိုင်လွယ်လွယ်မည်' ဟူသော သဘောတရားကိုပင် လက်ကိုင်ပြုကြေကောင်းမည်။

အလားတူ ပြောကိစ္စလွှာလုပ်ပြီးနောက် စားသောက်ဆိုင်တစ်ဆိုင် အတွင်း လူအုပ်ကြီးလက်ဝင်ရောက်ရမ်းကား၍ လူသတ်ဖျက်လွန်ခဲ့သောကြောင့်လည်း လူသိသိရှိသော စစ်ဆေးပုံစံထားပြီး ကျင့်သုံးမှုများ စစ်ဆေးရခြင်းဖြစ်သော်လည်း ထွက်ကုန်တိုက်ပြောကိစ္စလုပ်ငန်းပေါ်သည့် ထို အပြစ်ပွင့်တောင်ပြီးနောက် လိုလျက်ရှိပေးမယူမိမိတွင် ရုပ်ပိုင်းဆိုင်ရာကတိမ်း မှော်တောင်ကားသောတို့ တွေ့တိုက်ဆုံမိပြီး သေဆုံးခဲ့သည့် ဖြစ်ရပ်၌ သူတို့သည် ဖြစ်ရပ်ပေါ်သို့လျက်ရှိသော စစ်ဆေးရခြင်းဖြစ်သောကတိမ်းမှောင် လွတ်ပြောလက်လျက်ရှိကတိမ်း သိရှိရပါသည်။

[illegible]

ပြစ်မှုတစ်ခုကို ကျူးလွန်၍ ထွက်ပြေးတိမ်းရှောင်သောကဲ့သို့ မေးခွန်းရမိ
နိုင်ရန်အတွက် ပြစ်မှုခံနိုင်ရည်ဖွဲ့စည်းစဉ်လည်း အပေါ်တွင်သာ တာဝန်ရှိ
သည်ဟုတ်ယူခြင်းမပြုဘဲ ပြည်သူလူထုကလည်း ပူးပေါင်းပါဝင် ကူညီ
ဆောင်ရွက်ရန် များစွာလုပ်ဆောင်သည်။ နံ့ပြိုင်ကနဦးတွင် သက်သေအဖြစ်
လုပ်ကိုင် ဆောင်ရွက်ရန် ခံနိုင်ရည်ရှိလှသည်ဟောင်း။ ထိုသို့လုပ်ကိုင်ဆောင်ရွက်
ခြင်းဖြင့် တစ်စုံ (တရားမဟုတ်ပဲခံရသူ) မိမိအား နှိပ်စက်မှုပြုမည်ကို
စိုးရိမ်ရွံ့လှသည်ဟောင်း။ မိမိနှင့် ဆွေကင်း၊ မိမိနှင့် မိတ်ဆွေအပေါင်း အသင်း
ဖြစ်နေ၍လည်းကောင်း၊ ပြည်သူလူထုအနေနှင့် မြန်မာနိုင်ငံတစ်ဝှမ်းကို
ကူညီပေးရန်လိုလောနေသောလူ ယူဆပါသည်။ သို့သော်လည်း ပြည်သူလူထုကို
ကျင့်ပျံ့စေရန် ပြစ်မှုကျူးလွန်သူက မေးခွန်းရသောဖြစ်ရပ်များလည်းရှိ
တောင်း။ သတင်းစာအသစ်များမှ တစ်ဆင့်ကြားသိရသည့်များလည်းရှိသည်။

ထိုအပြင် ယနေ့ကတိမ်း၊ ခြံဖွဲ့၊ ကျွန်ုပ်တို့သမ္မတ၊ ကိုဗစ်ဒီအိုသည် ခြံစစ်အပြင် CCTV ကင်စရာများ၊ ဝမ်းပျော်စရာသီချင်းများ၊ ကျားစာအထောက်အကူပြုကြောင်းလည်းသိရှိပါသည်။ သို့ရာတွင် ထိုဒီအိုဝမ်းပျော်စရာသီချင်းများ၊ ပုဂ္ဂလိကပိုင် ကင်စရာများ၊ စုစည်းသောများပြုစုကြောင်း၊ ကာကွယ်ရယူခြင်းလည်း၊ ပြည်သူ့ထုတ် လုပ်ရေးအသိအမှတ် အသိထားခြင်းများမှ ကိုင်လည်း အသိပြင်းဖြစ်ရပါသည်။ အမှန်တကယ်ပိုမို ခြံစစ်သောအရာ နိုင်ငံတော်အဖွဲ့အပြင်၊ ခြံစစ်သည့် ခြံစစ်သောကိစ္စအတွင်းလည်း ခြံစစ်ရေးလုပ်အပ်သည့်သူများအား နေရာများတွင် နိုင်ငံတော်ကတိမ်း လုပ်ငန်းကဏ္ဍ (CCTV) များ၊ တစ်ဆင့်ပိုမို လိုအပ်သည့် အထူးသတိပေးစနစ်များ ကျင့်ပေးစောင့်ရှောက် အရေးတယူအား အားကစားစွာ တပ်စင်စနစ်လုပ်ငန်းများဖြစ်ပါသည်။ အကယ်၍ ဝန်ကြီးဌာန၏ ဘဏ္ဍာရေးအခြေအနေအရ စနစ်ပုံစံ ယုံလောက်ပါကလည်း အရေးတယူအား အားကစားပြုလုပ်ပုံ ကျင့်ပေးအကူအညီ စွမ်းဆောင်ရည်လည်း လုပ်ငန်းကိစ္စအတွက်ပတ်စီ အသုံးစရိတ်မှ ကျခံနိုင်လျှင်ဖြစ်ပါသည်။

ဤကိစ္စမှာ အထူးအရေးကြီးပြီး ဆောင်ရွက်ရမည့်ကိစ္စဖြစ်ပါသည်။ အဘယ်ကြောင့်ဆိုသော် ခြေသာဓာတ်မှ ဘာသာစုံရသောကိစ္စပင်ဖြစ်ပါသည်။ နိုင်ငံတော်ကောင်းထိုင်း အပြီးအကျယ် ကျက်နာယူကြရန် ကိစ္စဖြစ်ပါသည်။ မြန်မာနိုင်ငံ၏ ပိုမိုကောင်းမွန်မှု၊ ဘာစွာထိုက်ကား ၂၀၁၄ ခုနှစ်တွင် တာဝန်ယူဆောင်ရွက်ရမည့် အရေရောက်အားနှင့်ပေးအသင်း ၏ ဥက္ကဋ္ဌ တာဝန်ရှိ ထမ်းဆောင်ရန်အတွက် နိုင်ငံတကာ၏ ပံ့ပိုးမှုများ လျော့နည်း ကျဆင်းနေပါသည်။

အချင်းချင်းလက်ပြန်မှာပိုင်နိုင်ကြကုန်သေးပြေးသော ရုပ်စွာ အေချင်းသာယာရေးနှင့် တရားဥပဒေအမှီမဲ့နဲ့ ဝိုင်းကို ကိုယ်ထားပြုသည့် ရာစုတစ်ဘေးက ပြေးလွတ်ဝါတယ်။ ဟူသော ပြက်ချင်းမြဲချင်းသော အခြေအနေအထားတို့ကို ကျွန်ုပ်တို့တိုင်ပင်သလို ဇေယျာလုံခြုံရေးသမာ အမြဲ ကြားရသည့် အခါတော်ကြီးအတိုင်းတင်ပြပါ။ ရာစုတစ်ဘေးမှ အစေ့သို့ ပြေးလွတ်ချင်ပါ။ ပုဂံဒေ အခြေပြုကာ စောင့်ရှုရသော သူကို ပြန်မှာအင် ကိုယ်မှာလည်း မူချစ်ချစ်နဲ့ ဟူသော သီချင်းသံလေးကို ပြုလုပ်ကြားသောမိမိ၏...

သိန်းထွန်းအောင်

VOICE OF THE WEEK

စီးပွားရေးနှင့် ဥပဒေအကြံပေး ဦးတင်သန်းဦးက “နိုင်ငံတကာမှာ အများစု သက်ဆိုင်တဲ့ ကိစ္စရပ်တွေနဲ့ပတ်သက်ပြီး အစိုးရတစ်ရပ်က အကောင်အထည်ဖော်တဲ့ လုပ်ငန်းနယ်ပယ်တွေမှာ ကျသင့်တဲ့ကုန်ကျစရိတ်တွေက များများသုံးလေ စရိတ် လျော့လေပဲ၊ ဒီမှာက များများသုံးသူက ပိုပေးရမယ်ဆိုတော့ အတော်တော့ ထူးဆန်း တယ်။ သူများနိုင်ငံနဲ့ အခြေတမ်းထူးလို့လားမသိဘူး။ ကမ္ဘာတိုင်းမှာ နောက်ကျကျန်နေ ကယ်” ဟု သုံးသပ်ပြောသည်။

“လက်တွေ့စီးပွားရေးပြုလုပ်ကြည့်လိုက်တော့ တစ်နေ့ဝင်ငွေ နှစ်ခေါ်လာ အောက်နဲ့ မိသားစုဝမ်းဇောခြေရင်းနေရတဲ့ အောက်ခြေဘဝက ဒီသုံးနှစ်အတွင်း ဘာတွေများ ထူးခြားလာလဲ။ အစိုးရက လူတွေကတစ်ဆင့်အောင် လုပ်ပေးတယ်။ ပြည်သူတွေ ကော့ချောင်းချောင်းစီးရရုံက ပိုပေးသွားတယ်။ လူတိုင်း ဖုန်းကိုင်နိုင်အောင် ကျပ် ၁၅၀၀ နဲ့ ရောင်းပေးတယ်။ လက်ရှိပေါက်ဈေးက တစ်သိန်းခွဲနဲ့ ပြန်ဝယ်နေရ တယ်။ ရေကဘာတွေကို ပြန်ကြိုတစ်ခုမှာ တန်ဖိုးမပြိုင်ဆောက်မယ်။ လျှပ်စစ်က ဘယ်လောက်ထွက်မယ်ဆိုပြီး ဆက်ပြောနေပေမယ့် ဆောက်လုပ်ပြီးဆည်းတွေက ကော့ လျှပ်စစ်ဘယ်လောက်ထုတ်ပြီပြီလို့” ဟု သုံးသပ်ပြောသည်။

နိုင်ငံတကာ ၁၇ ရက်နေ့ထုတ် ရန်ကုန်တိုင်းမဂ္ဂဇင်းပါ

“မိဘာဝတက်သည့်အစီအစဉ် အစိုးရရပ်ဆိုင်း ပြည်သူ့အသံ တက်သုံးသောကြိုးပြုလုပ်” ဆောင်းပါးမှ ကောက်နုတ်ချက်

“ဦးခင်ညွန့်နဲ့ တောက်လှမ်းရေးတွေ့နိုင်ရင်လို့ ခေါင်းဆံခံရတဲ့လူတွေ မသေကြ သေးပါဘူး။ သက်ရှိထင်ရှား အများကြီးကျန်သေးတယ်” ဟု ၎င်းကပြောသည်။

“ကျွန်တော်တို့က အမြဲမထားဘူး။ အလောက်ကြီး လက်လွှတ်ပယ် မပြော ပါနဲ့။ သူတို့ ဘယ်သူမှ စားနဲ့မထိုက်။ တုတ်နဲ့ မစိုက်ပါဘူး” ဟု ၎င်းက ပြောကြားခဲ့သည်။

“သူဒီလိုပြောတာ သူတို့လူနဲ့ပဲ ပိုများမယ်။ တောင်ထဲမှာ လွတ်စို့ သူလူတွေ ၂၂ ယောက်တောင် ကျန်သေးတယ်လို့။ အဲဒီလူတွေအတွက် ပိုအခက်အခဲမရှိပေ ဘူးလား။ ဘာကောင်းကျိုးမှ မရှိဘူး” ဟု သူအမြင်ကိုပြောသည်။

နိုင်ငံတကာ ၁၄ ရက်နေ့ထုတ် ပေါ်ပြာသတင်းဂျာနယ်ပါ

ဦးခင်ညွန့်အား လက်လွှတ်ပယ်မပြောရန် စာနာသတိပေး သတင်းမှ ကောက်နုတ်ချက်

ပြည်ထောင်စုလွှတ်တော်မှာ သမ္မတမှတ်ချက်နဲ့ လွှတ်တော်ကော်မတီနဲ့ သဘောထားကွဲတယ်ဆိုရင် ဘာဖြစ်ဖြစ် သမ္မတကို မျက်စိမှိတ်ထောက်ခံတာပဲ လုပ်တော့တာပဲ။ ဒီတော့ အရပ်သားလွှတ်တော်ကိုယ်စားလှယ်နဲ့ သူတို့ဆက်ဆံရေး လည်း အခက်ခဲတာပဲဖြစ်သွားတယ်။

တပ်မတော်သားကိုယ်စားလှယ် လွှတ်တော်ထဲကို ရောက်လာတာ အဓိက တာဝန်က ဖွဲ့စည်းပုံအခြေခံဥပဒေ ထိန်းသိမ်းကာကွယ်ရေးအတွက် ဖြစ်တယ်ဆိုရင် ဖွဲ့စည်းပုံပြင်ဆင်ရေးကိစ္စမှာလည်း အမိန့်နာခံပေါ့ဗျာ။ တခြားသားတွေ၊ ကျန်မာရေး၊ စီးပွားရေးဆိုင်ရာ ကိစ္စတွေမှာတော့ လွတ်လပ်စွာ သဘောကွဲလွဲမှုကို ခွင့်ပြုသင့် ပါတယ်။

နိုင်ငံတကာ ၁၄ ရက်နေ့ထုတ် Envoys သတင်းဂျာနယ်ပါ

“ပြည်သူလွှတ်တော်ကိုယ်စားလှယ် ဦးစုညွန့်နှင့် တွေ့ဆုံခြင်း” မှ ကောက်နုတ်ချက်

ဥပဒေ - မန္တလေးတိုင်းဒေသကြီးတွင် အမေရိကန်နိုင်ငံမှ တည်ဆောက်ရန် စီစဉ်နေသည့် နေရင်းအင်သုံးစာတံအားပေးစက်ကြီး ပထမဆုံးအနေဖြင့် မဂ္ဂါဝပ် (၁၀၀၀-၂၀၀၀) မဂ္ဂါဝပ်အထိ တည်ဆောက်ရန် ရည်ရွယ်ထားပြီး ၎င်းတို့ရောင်းချ မည့် စာတံအားခရီးစဉ်နံပါတ် ၁၅ ဆင့် (၁၅၀ ကျပ်) ခန့်ရမှာသာ ရောင်းချနိုင်မည် ဖြစ်သည့်အတွက် ဝန်ကြီးဌာနမှ တပ်မတော် ၃၅ ကျပ်ဖြင့်သာ ပြန်လည်ရောင်းချပါက ရေပျံအလွန်ရှားကြားသည့်အတွက် ညီညိုရာတွင် အခက်အခဲများဖြစ်ရပါကြောင်း။

နိုင်ငံတကာ ၁၃ ရက်နေ့ထုတ် ကြေးမုံသတင်းစာပါ “ပြည်ထောင်စုလွှတ်တော် အဖွဲ့ပုံမှန်အစည်းအဝေး ၁၂ ရက်မြောက်နေ့တွင် လျှပ်စစ်ဓာတ်အားပေးမှု၊ တာ၊ တိုမြင့်သတိပတ်ခြင်းအပေါ် ပြန်လည်သုံးသပ်ဆောင်ရွက်ရန် အဆိုနှင့်ပတ်သက်၍ ပြည်ထောင်စုဝန်ကြီး ဦးခင်မောင်စိုး၏ ရှင်းလင်းချက်” မှ ကောက်နုတ်ချက်

စာ 17 ‘နယ်စပ်ကဝင်တာကို FDAကဘာမှမလုပ်ဘူး၊ ပြောတာ ငါ့စကားနားရပြောနေတာ’ မှအဆက်

လုပ်တာတွေ ရှိပါသလား။

Dr.TZ : ပြည်တွင်းကတော့ဝင်တင်သွင်း လာတဲ့ စားသောက်ကုန်တွေ အကုန်လုံးက FDA ကစစ်ပြီးသား။ အဲဒီအထိ ကျွန်တော် တာဝန်ယူထားတယ်။ အဲဒီထက်အပြင်က စားသောက်ကုန်တွေကိုကျွန်တော်တို့တာဝန် ယူထားတယ် ဆိုတာမပါဘူး။ ပြည်တွင်းမှာ ထုတ်လုပ်ပြီး FDA ရဲ့တောက်ခံချက်ရယူ တာတဲ့ လုပ်ငန်းတွေရဲ့ စားသောက်ကုန် တွေရဲ့ ဘေးအန္တရာယ်ကင်းရှင်းရေးကို ကျွန်တော် တာဝန်ယူထားတယ်။ အဲဒီ အတွက်လည်း နောက်ဆက်တွဲဆောင်ရွက်မှု တွေလည်း ရှိသေးတယ်။ လုပ်ငန်းတစ်ခုကို တစ်ခါ တောက်ခံပြီးသွားရင် တစ်သက်လုံး ထောက်ခံလိုက်တာ မဟုတ်ဘူး။ နှစ်စဉ်ပြန် စစ်ဆေးတာရှိတယ်။ အခုလိုမျိုး ရေကွက် နမူနာကောက်ယူတဲ့ အစီအစဉ်ဆိုရင် ပြည်တွင်း၊ ပြည်ပ ခွဲခြားနေတာမဟုတ်ဘူး။

ရေကွက်ထဲမှာ ရှိနေသမျှထဲက သံသယ ဖြစ်ဖွယ် စားသောက်ကုန်တွေအကုန်လုံးကို FDA က တောက်ခံပေးထားသည့် ဖြစ်စေ၊ မတောက်ခံပေးထားသည့်ဖြစ်စေ အကုန် လုံးကို ဓာတ်ခွဲစစ်ဆေးတယ်။ ကျွန်တော် ပြောတဲ့အထဲမှာ Cover (လွှမ်းမိုး) မဖြစ်တဲ့ အပိုင်းတွေ ရှိသေးတယ်။ ပြည်တွင်းကို တရားမဝင်တင်သွင်းလာတဲ့ ပစ္စည်းတွေကို ကျွန်တော်တို့ဓာတ်ခွဲတာတာ မဟုတ်လို့ အဲဒီပစ္စည်းတွေရဲ့ ဘေးအန္တရာယ်ကင်းရှင်း ရေးကို တာဝန်ယူထားတာ။ နောက်တစ်ခု က ပြည်တွင်းမှာ ထုတ်လုပ်ပေးဖို့ FDA က စီစဉ်ပြီး၊ တောက်ခံတာမဟုတ်တဲ့ ဘေးအန္တရာယ်ကင်းရှင်းရေးကို ကျွန်တော် တို့က တာဝန်ခံထားတာ။ အဲဒီနှစ်ချက်ကို ပြန်ပြီးလွှမ်းမိုးတဲ့နည်းကတော့ ရေကွက် နမူနာကောက်တဲ့အစီအစဉ်နဲ့ ပြန်လုပ်တာ တယ်။ သူတို့ဘာသာ တရားဝင်ထုတ်တဲ့တစ် တရားမဝင်ထုတ်တဲ့တစ် ဒီပစ္စည်းတွေက ရေကွက်ထဲမှာ ရှိနေမှာပဲ။ ပြန်မှန်းနိုင်မှာ လူသုံးမြောက်ဆယ်ရှိတယ်ပြောတယ်။ ကျွန်တော်တို့ဌာနမှာ လူတစ်ရာရှိတယ်။ ပြန်အချို့ကျကြည့်ပါ။ ဒီလူတစ်ရာဆိုတာ သန့်ရှင်းစေရမိတယ်။ ယာဉ်မောင်းအကုန် ပါတယ်။ ဒီလူတွေ အကုန်လုံးထဲက အစား အသောက်၊ ဆေးဝါး၊ အလှကုန် ဘေးအန္တ ရာယ်ကင်းရှင်းပိုင်းလုပ်နေတဲ့သူတွေ ရှိသေး တယ်။ အစားအသောက် ဘေးအန္တရာယ် ကင်းရှင်းရေးပိုင်းလုပ်တဲ့သူဆိုလက်တစ်ဆုပ် စာပဲရှိတယ်။ အချို့ကျကြည့်ရင် သုံးဆယ် လောက်ပဲရှိတာ။ သန့်မြောက်ဆယ်နဲ့ သုံးဆယ်ကို အချို့ကျကြည့်ရင် ကျွန်တော်

တို့ လုပ်နိုင်တဲ့ ငွေအားနဲ့လူအားက ဘယ်လောက်ရှိတယ်ဆိုတာ မှန်းကြည့်လို့ ရတယ်။ ကျွန်တော်တို့လည်း အစွမ်းရှိ သလောက် လုပ်နေတယ်။ ၁၀၀ ရာခိုင်နှုန်း တော့ ပြည့်နိုင်မှာမဟုတ်ဘူး။

Voice : တခြား ဝန်ကြီးဌာနတွေနဲ့ ပူးပေါင်းလုပ်ကိုင်တဲ့အပိုင်းတွေရော ရှိပါ သလား။

Dr.TZ : FDA က အများပြည်သူအားသုံး သင့်၊ မသင့်ကို ဆုံးဖြတ်ပေးတဲ့ အဖွဲ့အစည်း တစ်ခုပဲဖြစ်တယ်။ စမ်းတဲ့အဖွဲ့အစည်း။ အရေးယူတဲ့အဖွဲ့အစည်းမဟုတ်ဘူး။ နယ်စပ် ဂိတ်တွေကို စောင့်ဖို့ ကျန်းမာရေးဌာန ကတာဝန်မဟုတ်ဘူး။ အချုပ်ခန့်မရှိဘူး။ လက်ထိတ်မရှိဘူး။ ကျွန်တော်တို့မှာ ဥပဒေ ရှိတယ်။ FDA က စားသုံးသင့်၊ မသင့်ကိုပဲ စစ်ဆေးပြီး အဖြေရှာပေးတာပဲ။ နယ်စပ်က ဝင်တာကို FDA က ဘာမှမလုပ်ဘူး။ ပြောတာ ငါ့စကားနားရပြောနေတာတွေက အသိဉာဏ်နဲ့နည်းလုံးသွေ့ ပြောတဲ့ စကားတွေပဲ။ အဲဒီအတွက် ကျွန်တော်လည်း ဂရုမစိုက်ပါဘူး။ FDA တစ်ဌာနတည်း မဟုတ်ဘဲ အားလုံးပူးပေါင်းလုပ်ရမှာ။ ကျွန်တော်တို့ နယ်စပ်ဂိတ်တွေမလုပ်ဘူး။ နယ်စပ်ကနေပြီး ဝင်စရာအပေါက်တွေ အများကြီးရှိနေတယ်။ အဲဒီအတွက် ဘာလုပ်မလဲ။ အစွဲရေ၊ ပါလက်စတိုင်းလို တ်တိုင်းကာမလား။ လုပ်စရာတွေက အများကြီးပဲ။ တစ်ယောက်နဲ့တစ်ယောက် အပြစ်ပြောနေတာထက်စာရင် အားလုံး၊ ကောင်းအောင် ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်တာက ပိုကောင်းတဲ့နည်းလမ်းပါပဲ။

Voice : FDA ရဲ့ လူအင်အား၊ အသုံး စရိတ်အင်အား၊ နည်းပါးစွာ လုပ်နေတာက ရွေ့လုပ်ငန်းစဉ်တွေအတွက် အခက်အခဲ ဖြစ်နိုင်လား။

Dr.TZ : ကျွန်တော်တို့ဌာနကို ဖွဲ့စည်းပုံ အသစ်နဲ့အင်အားတိုးချဲ့ခွင့်ရတာတာကို သိမယ်ထင်ပါတယ်။ အဲဒီအတွက် ဝန်ထမ်း အင်အား တိုးချဲ့ခွင့်ထားဖို့လုပ်နေပါတယ်။ ဖွဲ့စည်းပုံအသစ်ပြောင်းပြီး ရော... ဝန်ထမ်း ဒီလောက်ခန့်ဆိုပြီး ခွင့်ပြုတာနဲ့ ဒီအတိုင်း ရတာမဟုတ်ပါဘူး။ ဒါကြောင့် ဝန်ထမ်း အသစ်ခန့်ထားဖို့ လေ့ကျင့်သင်ကြားဖို့ ဆောင်ရွက်နေပါတယ်။ အဲဒီဖွဲ့စည်းပုံ အသစ်နဲ့ ဝန်ထမ်းအပြည့်ဖြစ်လာခဲ့ရင် အခုပြောနေတဲ့ စိန်ခေါ်မှုတွေကို ဖြေရှင်း နိုင်ပါလိမ့်မယ်။ လောလောဆယ်တော့ ဒါတွေက စိန်ခေါ်မှုဖြစ်နေပါတယ်။ နုနုရှိတဲ့ ဝန်ထမ်းကနေပြီး တဖြည်းဖြည်းတိုးချဲ့နေပါ

တယ်။ လူအင်အားတိုးချဲ့လည်း ကျွမ်းကျင် မှုရှိအောင် သင်ကြားပေးဖို့အချိန် အတိုင်း အတာတစ်ခုထိပေးဖို့လည်း လိုပြီးမှာပါ။ ကျွန်တော့်အတွက်ကတော့ ဒါတွေက အခွင့် အလမ်းတွေပါ။ ကောင်းကောင်း အားသုံးချ နိုင်မယ်ဆိုရင် ပိုအောင်မြင်လာဖို့လည်း ကြိုးစားနေပါတယ်။

Voice : နောက်ဆုံးအနေနဲ့ အားလုံး ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်မှလို့ ဆိုတဲ့အတွက် စားသုံးသူတွေဘက်က ဘယ်လိုမျိုး လိုက်ပါ ဆောင်ရွက်ပေးသင့်တယ်လို့ထင်လဲ။

Dr.TZ : အဲဒီအတွက်က သာမန်လူထု အတွက်တော့ခက်သေးတယ်။ စားသုံးဖို့ သင့်လား။ မသင့်လားကို မျက်မြင်နဲ့ ဆုံးဖြတ် ခိုက် သာမန်ပြည်သူတွေအတွက် တော်တော် အခက်အခဲရှိတဲ့ ကိစ္စပဲ။ အမှတ်တံဆိပ် တပ်ထားတဲ့ စားသောက်ကုန်တွေ ဖတ်တတ်တဲ့ အလေ့အကျင့် ရှိဖို့လိုတယ်။ စားသုံးသူနဲ့ စားသောက်ကုန်ကြားမှာ ဆက်သွယ်လို့ရတဲ့ နည်းလမ်းက အမှတ် တံဆိပ်ပဲရှိတယ်။ ဒီဟာက ဘာစားသောက် ကုန် အမျိုးအစားလဲ။ ဘယ်လုပ်ငန်းက ထုတ်လုပ်တာတာလဲ။ အဲဒီထုတ်လုပ်ထား တဲ့ပစ္စည်းက ကျန်းမာရေးဘက်က စစ်ဆေး ထောက်ခံထားတဲ့ လုပ်ငန်းလား။ ခေါ်ပြန် ဒါမျိုးလေးတွေဖတ်တာရမယ်။ နောက်ပြီး ဒီပစ္စည်းက သက်တမ်းကျန်ပြုလား၊ ကြည့်ပြီး စားရမယ်။ စားသုံးသူအတွက် မစားခင် ဘယ်သူမှ ဓာတ်ခွဲကြည့်စားမှာ မဟုတ်ဘူး။ ကျွန်တော်တို့လည်း မစားဘူး။ မဝယ်ခင် ၊ မစားခင် အမှတ်တံဆိပ်ကို ဖတ်တဲ့အလေ့ အကျင့်လေး လုပ်ပေးပါ။ အရောင်အာပြိုင် သဘာဝအရောင်ထက်လွန်ကဲနေတယ်လို့ ပစ္စည်းတွေ ဒီဆိုင်ဆေးတွေက ခွင့်ပြုထားတဲ့ ဆိုင်ဆေးလည်းဖြစ်နိုင်တယ်။ ခွင့်မပြုထား တဲ့ ဆိုင်ဆေးလည်းဖြစ်နိုင်တယ်။ ဘယ်သူ ကမှ ဓာတ်ခွဲကြည့်တာတာလည်း မဟုတ် ဘူး။ သဘာဝလွန်ကဲတဲ့အရောင်ပါတဲ့ အစား အစာတွေ မစားတာ အကောင်းဆုံးပဲ။ အမှတ်တံဆိပ်မှာ ကိုယ်ဖတ်လို့မရတဲ့ ဘာမှန်းမသိတဲ့ ဘာသာနဲ့ ရေထုတ်တဲ့ အစားအစာတွေ ဝယ်မစားသင့်ဘူး။ ဒါက ပထမဆုံးအဆင့်ပေါ့။ နောက်ထပ်တစ်ဆင့်က စားသုံးသူအကဲအကွယ်ပေးရေးဥပဒေ ဆိုရင် အခုနောက်ဆုံးအဆင့် မူကြမ်းရေး နေပြီ။ အဲဒီဥပဒေတွေကလာရင် စားသုံးသူ အခွင့်အရေးတွေ ပိုကောင်းလာမယ်။ စားသုံးသူအသင်းတွေလည်း ပိုအားကောင်း လာမှာပါ။

စာ 17 ‘အရေးယူမှုပိုင်းက အားရသုံးတာမဟုတ်ဘူး၊ မရှိသလောက်ကို ဖြစ်နေတာ’ မှအဆက်

စက်ရုံလေးတွေက တင်သွင်းတာ။ အဲဒီ တော့ အစိုးရကဲ့သို့တောင်ဆိုရုံနဲ့ ဟူလိက စက်ရုံတွေကို တားဆီးပေးမယ်လို့မထင် ဘူး။ အစိုးရကတော့ ဒီကိစ္စတွေကို ကိုင်တွယ် ဖြေရှင်းပေးမယ်ဆိုရင်တော့ ပိုကောင်း တာပေါ့။ မန့်နာအထက်မို့။ အောက်မီးမှန် ဆိုတာ ရှိတယ်။ အောက်ကရော၊ အပေါ်က ရော မီးပူပေးတော့ နှစ်ဖက်လုံးကျက်ပြီး စားလို့ ကောင်းတာပေါ့။ အခုတော့ ကျွန်တော်တို့က ပြည်သူတွေကို အောက်က ပဲ မီးပူပေးနေတာ။ အစိုးရက ဒါကိုမီးပူ မပေးရင် တစ်ခြမ်းကျက်ကြုံပဲ ဖြစ်နေမှာ ပေါ့။ မန့်ဆိုက်ပုံ လွှမ်းမိုးမှုက ဘယ်လောက် ကြီးပဲ အားကောင်းကောင်း၊ အစိုးရလုပ်

မလုပ်ရင် ဘယ်လိုမှ ပြည့်စုံအောင် ပြီးနိုင်မှာ မဟုတ်ဘူး။ အခုလောလောဆယ်ကြား တာတော့ စားသုံးသူကကွယ်ရေး ဥပဒေ ဆွဲနေတယ်လို့ ကြားတယ်။ ဒါပေမဲ့ ဒီဥပဒေ ထုတ်ပြီးရင်လည်း ချက်ချင်းအသက်ဝင်တာ မဟုတ်ဘူး။ နည်းဥပဒေ၊ အမိန့်၊ ညွှန်ကြား ချက်ဆိုတာ လာဦးမယ်။ နောက်ပြီး ဒီဥပဒေ ကို ကြားသိရသလောက် စားသုံးသူကတိုင် ကြားမှ အရေးယူမယ်ပုံပဲဖြစ်နေတယ်။ စားသုံးသူက မတိုင်ကြားရင် အရေးယူမှာ ပုံပဲဖြစ်နေတယ်။ တကယ်တမ်းကိုင်တွယ် ဖြေရှင်းမယ်ဆိုရင် ဥပဒေမှာ စားသုံးသူ မတိုင်ကြားနိုင်တဲ့ အခြေအနေမှာ အစိုးရ ကကကွယ်ပေးတဲ့ ဥပဒေမျိုးကိုပိုလိုလား

တယ်။ နောက်ပြီး လိုက်လံဆောင်ရွက်တဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်တွေ တကယ်စိတ်အားထက်သန်မှ ၊ အဂတိလိုက်စားမှုကင်းမှ သန့်စင်တဲ့ မှန်ရေးကွက်ကြီး ဖြစ်လာမှာပါ။

Voice : သက်ဆိုင်ရာ အာလုံးပါဝင်ဖို့ ဆိုတာ အစိုးရအဖွဲ့အစည်းက တစ်ခုလိုသေး တယ်။ ဒီလိုနဲ့အပိုင်းတွေထဲမှာ ကလေး ငယ်တွေရဲ့ကျန်းမာရေးပိုင်း သက်ရောက်မှု က ဘယ်လောက်ရှိနိုင်လဲ။

Dr.KS : ဒီမန့်တစ်ခုခုကို ကလေး တစ်ယောက်စားမာရင် တိုးဆန်းလဲသေးဘူး မယ်ဆိုရင် လူတိုင်းသတိထားမိမှာပေါ့။ ဒါပေမဲ့ အခုက တိုးဆန်းသေတာမဟုတ်ဘဲ မန့်ထဲမှာပါတဲ့ ဆိုင်ဆေးတို့၊ ဓာတ်ပစ္စည်း

တွေဆိုတာ အဆိပ်တွေပဲလေ။ အဲဒီအဆိပ် တွေကို ကလေးက နေ့တိုင်းစားမိပြီး အချိန် တန်ရင် ကလေးရဲ့အသွယ်က အလုပ်မလုပ် နိုင်တော့ဘဲ အသွယ်ကင်ဆာဖြစ်ပြီး၊ သေသွားမှာ။ အဲဒီလိုသေသွားတဲ့ အချိန်ကျ မှ တရားခံရှာနေလို့ မရတော့ဘူး။ ကလေး တွေ မသေခင်တည်းက တရားခံရှာဖို့ပြီး စောစောစောစောစောစော အဲဒီပြဿနာကို ဖြေရှင်းပြီးသား ဖြစ်မယ်။ နောက်ပြီး အလုံ အဆိပ်ကျွမ်းကျင်တဲ့ကလေးက တစ်ယောက် တည်းမဟုတ်ဘူး။ တစ်နိုင်ငံလုံးမှာ ရှိသမျှ ကလေး အားလုံး ဖြိုင်တူညီတူ အဆိပ်ကျွေး ခံနေရတာ။ ကလေးအားလုံး နောင် ငါနဲ့နဲ့၊ ဆယ်နှစ်အတွင်းမှာ ပြိုင်တူ အသည်း ကင်ဆာ ဖြစ်ကုန်ကြမယ်ဆိုရင် တော်တော်

လေးကို ရင်လေးစရာကောင်းတယ်။ ဒီကလေးတွေရဲ့ကျန်းမာရေး ကုသစရိတ်ကို ဘယ်သူကခံမှာလဲ။ အဲဒီလို ဘီလီယံပေါင်း များစွာ အကုန်ကျခံရမယ့်ကျန်းမာရေး ကုသစရိတ်ကို နိုင်ငံတော်က ဝန်ထုပ်ဝန်ပို့၊ ဖြစ်လာလိမ့်မယ်။ ဒီကလေးတွေက နောင် အနာဂတ်မှာ အာဏာရှင်မင်းဆက်တွေ ဖြစ်လာမှာ သူတို့အသွယ်ကင်ဆာနဲ့ သေကုန်ရင် ဘယ်လောက်ကောင်းတဲ့ ခေါင်းဆောင်မျိုးအုပ်ချုပ်၊ အုပ်ချုပ် မျိုးဆက်ပျက်သွားရင် တခြားနိုင်ငံတွေ လွှမ်းမိုးတာခံရမှာပဲ။ အဲလောက်ထိကို အန္တရာယ်ကြုံပါတယ်။

တစ်ပတ်အတွင်းပြည်တွင်းရွှေဈေး ကျပ်တစ်သောင်းနီးပါးကျ

ရန်ကုန်၊ နိုဝင်ဘာ ၁၄

ဆက် တိုက်ကျဆင်းနေသည့် ပြည်တွင်းရွှေဈေးမှာ ယခုသီတင်းပတ်တွင်လည်း ဆက်လက်ကျဆင်းနေပြီး တစ်ပတ်အတွင်း အခေါက်ရွှေ တစ်ကျပ်သောင်းလျှင် ကျပ်တစ်သောင်းနီးပါးကျဆင်းသွားကြောင်း ရွှေဈေးကွက်အတွင်းမှ စုံစမ်းသိရှိရသည်။

ဓာတ်မှုံ ဖြန့်ချိဦး

အမေရိကန်ဒေါ်လာ တန်ဖိုးမာနေသည့်အတွက် ကမ္ဘာ့ရွှေဈေး ကျဆင်းနေခြင်း ဖြစ်ကြောင်း ရန်ကုန်မြို့တော်တစ်ဝိုက်ရှိ ရွှေဆိုင်လုပ်ငန်းရှင် ဦးဇော်အောင်က ပြောဆိုသည်။

ကမ္ဘာ့ရွှေဈေး အနည်းငယ်ပြန်လည် မြင့်တက်ခဲ့ခြင်း ပြည်တွင်းရွှေဈေး လိုက်ပါ မြင့်တက်နိုင်ခြေမရှိသေးကြောင်း၊ ကမ္ဘာ့

ရွှေဈေးဆက်လက်ကျဆင်းလျှင်မူ ပြည်တွင်း ရွှေဈေး လိုက်ပါကျဆင်းနိုင်ကြောင်း ရွှေလုပ်ငန်းရှင်အချို့က သုံးသပ်ပြောကြားသည်။

အောက်တိုဘာလ ၇ ရက်နေ့က ကမ္ဘာ့ရွှေတစ်အောင်စလျှင် ၁၃၁၅ ဒေါ်လာ နှင့် ပြည်တွင်းအခေါက်ရွှေ တစ်ကျပ်သောင်း လျှင် ကျပ် ၆၈၅,၄၀၀ ဖြစ်ပြီး အောက်တို

ဘာလ ၁၄ ရက်နေ့တွင် ကမ္ဘာ့ရွှေတစ်အောင်စလျှင် ၁၂၈၄ ဒေါ်လာနှင့် ပြည်တွင်း အခေါက်ရွှေ တစ်ကျပ်သောင်းလျှင် ကျပ် ၆၇၈,၂၀၀ ဖြစ်သည့်အတွက် တစ်ပတ်အတွင်း အခေါက်ရွှေတစ်ကျပ်သောင်းလျှင် ကျပ် ၇၂၀၀ ကျဆင်းခဲ့ခြင်းဖြစ်ကြောင်း ရွှေဈေးကွက်အတွင်းမှ စုံစမ်းသိရှိရသည်။

တစ်ပတ်အတွင်းငါးဈေး

စဉ်	အမျိုးအမည်	၇.၁၁.၂၀၁၃	၁၄.၁၁.၂၀၁၃
၁။	ငါးစုံ	၃၀၀၀ - ၇၇၀၀	၃၂၀၀ - ၇၇၀၀
၂။	ငါးခွ	၃၂၀၀ - ၆၆၀၀	၃၂၀၀ - ၆၇၀၀
၃။	ငါးကျည်း	၃၁၀၀ - ၇၃၀၀	၃၀၀၀ - ၇၂၀၀
၄။	ငါးကြင်း	၂၅၀၀ - ၄၀၀၀	၂၄၀၀ - ၄၁၀၀
၅။	ငါးမြစ်ချင်း	၁၈၀၀ - ၂၉၀၀	၁၈၀၀ - ၃၀၀၀
၆။	ငါးသလောက်	၃၆၀၀ - ၃၆၀၀၀	၃၆၀၀ - ၃၆၀၀၀
၇။	တီလာမီယာ	၁၀၀၀ - ၂၃၀၀	၁၂၀၀ - ၂၄၀၀
၈။	ငါးဖယ်	၂၈၀၀ - ၅၁၀၀	၂၈၀၀ - ၅၂၀၀
၉။	ငါးပြေမ	၂၈၀၀ - ၆၇၀၀	၂၈၀၀ - ၆၈၀၀
၁၀။	ငါးရှဉ့်	၂၆၀၀ - ၃၇၀၀	၂၆၀၀ - ၃၈၀၀
၁၁။	ပုစွန်ကြော	၂၂၀၀ - ၃၀၀၀	၂၃၀၀ - ၃၀၀၀
၁၂။	ပုစွန်ထုပ်(ကြီး)	၁၅,၀၀၀ - ၂၆,၀၀၀	၁၅,၀၀၀ - ၂၆,၀၀၀
၁၃။	ငါးဖျံစုံ	၁၅၀၀ - ၃၀၀၀	၁၅၀၀ - ၃၀၀၀

Source ■ ကြည့်မြင်တိုင်စတီဗင်မြတ်ဦး

တန်ဖိုး (ကျပ်) ပီသား

အမေရိကန်ဒေါ်လာ၊ ယူရိုနှင့် စင်ကာပူဒေါ်လာ နှုတ်ပေါက်ဈေး

ရက်စွဲ	အမေရိကန်ဒေါ်လာ (ကျပ်)	ယူရို (ကျပ်)	စင်ကာပူဒေါ်လာ (ကျပ်)
၁၁.၁၁.၂၀၁၃	၉၆၈	၁၂၉၀	၇၇၅
၁၂.၁၁.၂၀၁၃	၉၆၉	၁၃၀၀	၇၇၅
၁၃.၁၁.၂၀၁၃	၉၇၀	၁၃၀၂	၇၇၄
၁၄.၁၁.၂၀၁၃	၉၇၀	၁၃၀၃	၇၇၅

အချိန်နှင့်လိုက်၍ ဈေးနှုန်းအပြောင်းအလဲရှိနိုင်ပါသည်။ ဝယ်ဈေး၊ သာဇာန်ဈေး၊ ရောင်းဈေးနှင့် စ ကျပ်ခန့်ကွာသည်။

စားသောက်ကုန်

စဉ်	အမည် (ပီသား)	၁၄.၁၁.၂၀၁၃ (ကျပ်)
၁။	မြေပဲဆီ	၄၂၀၀
၂။	စားအုန်းဆီ	၁၅၀၀
၃။	အာလူး (A1)	၄၀၀
၄။	ရမ်းကြက်သွန်ဖြူ (ထူး ၁)	၁၀၅၀
၅။	ကြက်တိုက်ကြက်သွန်ဖြူ (ရှယ်)	၁၂၂၀
၆။	ကြက်သွန်နီ (ဆိပ်ဖြူ ရှယ်)	၁၀၇၅
၇။	ဝါးဖယ်မစုတ်ရှည်	၂၂၀၀ - ၂၃၀၀
၈။	သကြား (ရှယ်)	၁၁၀၀
၉။	တောင်သာ (ဆေးထန်း)	၇၈၀ - ၈၆၀
၁၀။	မန်ကျည်း (အသား)	၉၀၀ - ၁၁၀၀
၁၁။	*စည့်မထ	၁၉၅၀၀
၁၂။	*ငါးစုံ	၁၅၀၀၀
၁၃။	*ပေါ်ဆန်း	၂၅၀၀၀
၁၄။	*ပေါ်ဆန်း (ရွှေဘို)	၃၆၀၀၀

တစ်ပီသား/တစ်အိတ် * အချိန်နှင့်လိုက်၍ ဈေးနှုန်းအပြောင်းအလဲရှိနိုင်ပါသည်။

တစ်ပတ်အတွင်း မော်တော်ယာဉ်ဈေးနှုန်း

၁၄-၁၁-၂၀၁၃ ခေါ်ဈေး

ယာဉ်အမျိုးအစား	မော်ဒယ်	အကွေ့	ဈေးနှုန်း (ကျပ်-သိန်း)
Probox	၂၀၀၉	1G	၁၂၀ ဝန်းကျင်
AD Van (ပုံပြောင်း)	၂၀၀၈	1G	၁၁၀ ဝန်းကျင်
Mazda Demio (ပုံပြောင်း)	၂၀၁၀	1G	၁၀၀ ဝန်းကျင်
Van (ဖင်ကောက်) ဒီဇယ်	၂၀၀၀	7F	၁၆၀ ဝန်းကျင်
Toyota Ipsum	၂၀၀၃	9F	၂၁၀ - ၂၁၅
Toyota Wish	၂၀၀၃	9F	၂၁၀ - ၂၁၅
Toyota Kluger	၂၀၀၃	1G	၂၄၀ - ၂၆၀
Mark II ရွှေငါး (ပုံပြောင်း)	၂၀၀၄	9F	၁၉၀ ဝန်းကျင်
Toyota Belta	၂၀၁၀ - ၂၀၁၁	1G	၁၄၀ - ၁၅၀
Honda CRV (2002)	၂၀၀၂	9F	၂၃၀ ဝန်းကျင်
Prado TZ	၁၉၉၇-၉၈	9F	၃၅၀ ဝန်းကျင်
ယာဉ်အိတ်ဟောင်း အပ်နှံစလစ်		သ/အ	၈၅ - ၉၅ ကြား

ယာဉ်အိတ်အခြေအနေအပေါ်မူတည်၍ ဈေးနှုန်းပြောင်းလဲနိုင်ပါသည်။

တစ်ပတ်အတွင်းရွှေဈေး

ရက်စွဲ	မြန်မာ့ရွှေဈေး (ကျပ်)		ကမ္ဘာ့ရွှေဈေး (ဒေါ်လာ)	
	ဇွန်ဈေး	ပိတ်ဈေး	ဇွန်ဈေး	ပိတ်ဈေး
၁၁.၁၁.၂၀၁၃	၆၈၆,၅၀၀	၆၇၈,၀၀၀	၁၂၆၆	၁၂၈၀
၁၂.၁၁.၂၀၁၃	၆၇၆,၆၀၀	၆၇၇,၆၀၀	၁၂၇၉	၁၂၈၀
၁၃.၁၁.၂၀၁၃	၆၇၅,၀၀၀	၆၇၆,၅၀၀	၁၂၇၀	၁၂၇၅
၁၄.၁၁.၂၀၁၃	၆၇၈,၂၀၀	၆၇၈,၈၀၀	၁၂၈၅	၁၂၉၀

Source ■ ရန်ကုန်တိုင်းဒေသကြီး ရွှေလုပ်ငန်းရှင်များအသင်း

နိုင်ငံတကာကုန်စည်ဈေးနှုန်း

ရေနံဗိုလ်	- 1 bbl	အမေရိကန်ဒေါ်လာ	၉၃.၈၆
ဓာတ်ငွေ့	- 1 MMBtu	အမေရိကန်ဒေါ်လာ	၃.၅၄
ဓာတ်ငွေ့ရည်	- 1 MT	အမေရိကန်ဒေါ်လာ	၉၀၁.၅၀
သကြား	- 1 lb	ဆင့်	၁၇.၈၂
ပဲပိတ်	- 1 bu	အမေရိကန်ဒေါ်လာ	၁၃၀၉.၅၀
ပြောင်း	- 1 bu	ဆင့်	၄၃၁.၂၅
ဂျုံ	- 1 bu	ဆင့်	၆၄၉.၅၀
ကြေးနီ	- 1 lb	ဆင့်	၃၁၆.၂၀

■ Source : Bloomberg

ဒီ တစ်ပတ်မှာတော့ ၂၀၁၄ ခုနှစ် ကမ္ဘာ့လေးခြေစစ်ပွဲ နှစ်ထွက်ပွဲစဉ်တွေရဲ့ နိုင်ငံအသီးသီးရှိ လိဂ်ပြိုင်ပွဲတွေကို အနားပေးထားပြီး ချစ်ကြည်ရေးခြေစစ်ပွဲစဉ်တွေနဲ့ ပြည့်နှက်နေပါတယ်။ ထိုပွဲစဉ်တွေထဲက ကမ္ဘာ့လေးဝင်ခွင့်လက်မှတ်ငါးစောင်စုထားတဲ့ အာဖရိကနဲ့အာရှတိုက်တို့က နှစ်ထွက်ပွဲစဉ်တွေထဲက ဂါနာအသင်းဟာ အီဂျစ်ကို အနိုင်ယူကာ စောစီးစွာ ခြေစစ်ပွဲအောင်ခဲ့လို့ လက်ကျန် လက်မှတ်လေးစောင်အတွက် အကြိမ်အနယ်ရှိလာနိုင်တဲ့ ပွဲစဉ်တွေကို ခန့်မှန်းရလျှင်...။

နောက်ဆုံးတွေ့ဆုံမှု ၃ ပွဲ
အီသီယိုးပီးယား ၁ - ၂ နိုင်ဂျီးရီးယား (ပကျော)
အီသီယိုးပီးယား ၀ - ၂ နိုင်ဂျီးရီးယား
အီသီယိုးပီးယား ၂ - ၂ နိုင်ဂျီးရီးယား

မလွယ်လောက်ပါဘူး။ ထိပ်တိုက်တွေ့ဆုံခဲ့တဲ့ ရှင်ကြိမ်မှာ နိုင်ဂျီးရီးယားက ခြောက်ကြိမ်အနိုင်ကစားခဲ့ပြီး တစ်ပွဲသာ နှုံးစူးသေးတာကြောင့် ကမ္ဘာ့လေးအတွေ့အကြုံရင်နေတဲ့ အိမ်ရှင် နိုင်ငံသားပါလိမ့်မယ်။

နောက်ဆုံးတွေ့ဆုံမှု ၃ ပွဲ
အိုင်တီကွိုင်း ၃ - ၁ ဆီနီဂေါ (ပကျော)
ဆီနီဂေါ ၀ - ၂ အိုင်တီကွိုင်း
အိုင်တီကွိုင်း ၄ - ၂ ဆီနီဂေါ

ဧည့်သည်အသင်း သေချာပြင်ဆင်လာရင် နှုံးစီးမလွယ်ပါဘူး။ ဆီနီဂေါမှာလည်း ကာဆယ်က ဆစ်ဆီ၊ ဝက်ဖေမာက ဒီယာမီနဲ့ အံဘာဘာတို့ရှိနေလို့ နှုံးမလွယ်တော့ မထင်ပေမယ့် အနိုင်ရဖို့ မလွယ်တာကြောင့် သရေပြစ်လဲလာနိုင်ပါတယ်။

နောက်ဆုံးတွေ့ဆုံမှု ၃ ပွဲ
တူနီးရှား ၀ - ၀ ကင်မရွန်း
ကင်မရွန်း ၂ - ၂ တူနီးရှား
တူနီးရှား ၂ - ၂ ကင်မရွန်း

ရှိနေပါတယ်။ ကင်မရွန်းမှာ အီတူးပြန်ပါလာနိုင်ပြီး ထိပ်တိုက်တွေ့ဆုံမှု ၁၅ ပွဲမှာ ရှစ်ပွဲအနိုင်ရထားပြီး သရေပွဲပွဲထိ ရှိခဲ့တာကြောင့် ကမ္ဘာ့လေး အတွေ့အကြုံရှိတဲ့ အိမ်ရှင်ပဲ နောက်တစ်ဆင့်တက်လွှဲနိုင်မယ်လို့ ထင်ပါတယ်။

နောက်ဆုံးတွေ့ဆုံမှု ၃ ပွဲ
ဘာကီနာစာဆို ၃ - ၂ အယ်လ်ဂျီးရီးယား
ဘာကီနာစာဆို ၁ - ၀ အယ်လ်ဂျီးရီးယား
အယ်လ်ဂျီးရီးယား ၁ - ၁ ဘာကီနာစာဆို

အောင် စွမ်းဆောင်နိုင်ပါတယ်။ လက်ရှိခြေစစ်အရ သိမ်မွေ့သောလည်း ကစားသမားကောင်း တွေရှိနေတဲ့ ဧည့်သည်ဘာရာဇီး လေယာဉ်လက်မှတ်ရဖို့ နီးစပ်လာပါလိမ့်မယ်။

၂၀၁၄ ကမ္ဘာ့လေးခြေစစ်ပွဲများ၏ ဇန်နဝါရီလရပ်တည်းမှု အခြေအနေ ဥရောပတိုက်ရန်

ဥရောပတိုက်ရှိ ခြေစစ်ပွဲဝင် နိုင်ငံပေါင်း ၅၃ နိုင်ငံပါဝင်ယှဉ်ပြိုင်ကာ ခွဲတမ်းစုရရှိသည့် ၁၃ နေရာအတွက် ကိုယ်စားပြုပွဲဝင်ခြေစစ်ပွဲအောင်မြင် ခဲ့ပြီဖြစ်သည်။ ထို့ကြောင့် လက်ကျန်လေးနေရာအတွက် အသင်း ရှစ်သင်းကို အိမ်ကွင်း၊ အဝေးကွင်း နှစ်လျှောက်စားကာ ယခုတစ်ပတ်အတွင်း အဆုံးအဖြတ်ပေးမည်ဖြစ်သည်။

ခြေစစ်ပွဲအောင်အသင်းများ
ဘယ်လ်ဂျီယံ၊ အင်္ဂလန်၊ အီတလီ၊ ရုရှား၊ ဆွစ်ဇာလန်၊ ဘော့စနီးယား၊ ဂျာမနီ၊ နယ်သာလန်၊ စပိန်

ဒုတိယအကျော့ နှစ်ထွက်ပွဲစဉ်များ (၁၃.၁၁.၂၀၁၃)
ဝီဂေါအေးရှား VS အိုက်စလန်
ဆွစ်ဇာ VS ပေါ်တူဂီ
ပြင်သစ် VS ယူကရိန်း
နိုမေးဒီးယား VS ဂရိ

အာဖရိကတိုက်ရန်
အာဖရိကတိုက်ရှိ နိုင်ငံပေါင်း ၅၂ နိုင်ငံကို ၁၀ အုပ်စုခွဲကာ ယှဉ်ပြိုင်စေရာ ယေးတိုက်ဆုံးမှာ ၁၀ သင်းကို အုပ်စုပေါ်ပြီး အိမ်ကွင်းအဝေးကွင်း နှစ်ကျော့ကစားကာ အာဖရိကတိုက်အတွက် ငါးနေရာကိုလည်း ယခုအပတ် အတွင်း အဆုံးအဖြတ် ကစားရမည်ဖြစ်သည်။

ဒုတိယအကျော့ နှစ်ထွက်ပွဲစဉ်များ (၁၆.၁၁.၂၀၁၃)
နိုင်ဂျီးရီးယား VS အီသီယိုးပီးယား
ဆီနီဂေါ VS အိုင်တီကွိုင်း
ကင်မရွန်း VS တူနီးရှား
အီဂျစ် VS ဂါနာ
အယ်ဂျီးရီးယား VS ဘာကီနာစာဆို

အာရှတိုက်ရန်
အာရှတိုက်ရှိ ၄၃ နိုင်ငံကို ကမ္ဘာ့ လေးပြိုင်ပွဲအတွက် ယှဉ်ပြိုင်ကစားစေရာ တွင် ခွဲတမ်းစုရရှိမှုလေးနေရာနှင့် တစ်ဝက် အတွက် လေးနေရာကို ဝင်ရောက်ကြတင် စာရင်းထွက်ခဲ့ပြီးဖြစ်သည်။ လက်ကျန် နေရာတစ်ဝက်အတွက် ဂျော်ဒန်အသင်းက တောင်အမေရိကတိုက်ရှိ ၂၅ ဂွေးဂွေးကို ငါးမိုးမရှိ နှုံးမိခဲ့သဖြင့် ဥရောပအသင်း ခြေစစ်ပွဲ အောင်ရန် နီးစပ်သွားခဲ့ပြီး ဒုတိယအကျော့ပွဲစဉ်ကို ဥရောပသို့ သွား ရောက်ကစားရမည်ဖြစ်သည်။

ခြေစစ်ပွဲအောင်အသင်းများ
ဩစတြေးလျ၊ ဂျာမနီ၊ တောင်ကိုရီးယား၊ အီရန်၊ ဂျော်ဒန် (ခြေစစ်ပွဲကစားရန်)

မြောက်အလယ် အမေရိကတိုက်ရန်
တူနီးရှား၊ ဂျော်ဒန်၊ ခရီးယား၊ ဟွန်ကောင်

တူနီးရှား၊ ဂျော်ဒန်၊ ခရီးယား၊ ဟွန်ကောင် သည် မြောက်အလယ်အမေရိကတိုက်အတွက် ကမ္ဘာ့လေးဝင်ခွင့် ခွဲတမ်းသုံးနေရာနှင့် တစ်ဝက်ကိုနိုင်ငံပေါင်း ၁၅ နိုင်ငံ ဝင်ရောက် ယှဉ်ပြိုင်ရာမှာ နာမည်ကြီးအသင်းအချို့ ခြေစစ်ပွဲအောင်ကာ မဟာမိတ်အသင်းသည် လက်ကျန်တစ်နေရာအတွက် သမ္မတရပ်ငြိမ်း

ရန်မှ နယ်စပ်လန်နှင့် လက်မှတ်လုပ်ရမည် ဖြစ်သော်လည်း ပထမအကျော့အဖြစ် အိမ်ကွင်းတွင် လက်ခံကစားခဲ့ရသည့် ငါးမိုး တစ်ဂိုးဖြင့် ဂျီပြတီသွင်ကာ ခြေစစ်ပွဲ အောင်ရန် နီးစပ်သွားခဲ့သည်။

ခြေစစ်ပွဲအောင်အသင်းများ
အမေရိကန်၊ ကော့စတာရီကာ၊ ဟွန်ကောင်၊ မက္ကဆီကို (ခြေစစ်ပွဲကစားရန်)

တောင်အမေရိကတိုက်ရန်
အိမ်ရှင်ဘရာဇီးအသင်း တိုက်ရိုက် ခြေစစ်ပွဲအောင်ခဲ့သဖြင့် တောင်အမေရိကတိုက် အတွက် ပုံမှန်ခွဲတမ်းလေးနေရာနှင့် တစ်ဝက် ထက်ပိုကာ တစ်နေရာပိုရခဲ့ပါတယ်။

၂၀၁၄ ကမ္ဘာ့လေးပြိုင်ပွဲအတွက် နာမည်ကြီးအသင်းတွေ ခြေစစ်ပွဲအောင်မြင်ခဲ့ပါတယ်။ နောက်ဆုံး ခွဲတမ်းတစ်နေရာအတွက် ဥရောပသို့ ဒုတိယအကျော့အဖြစ် အာရှတိုက်၊ အီဂျစ်အသင်းနှင့် ယှဉ်ကစားရမည်ဖြစ်သဖြင့် ခြေစစ်ပွဲအောင်ရန် အလားအလာကောင်းလျက်ရှိသည်။

ခြေစစ်ပွဲအောင်အသင်းများ
ဘရာဇီး၊ အီဂျစ်၊ အာဂျင်တီးနား၊ ချီလီ၊ ကိုလံဘီယား၊ အီတလီ၊ ဥရောပ (ခြေစစ်ပွဲကစားရန်)

Soccer Weekly Fixtures		
၁၆-၁၁-၂၀၁၃ (စနေနေ့)		
၂၀၁၄ ကမ္ဘာ့လေးခြေစစ်ပွဲ (အာဖရိကဒုတိယအကျော့)		
အီသီယိုးပီးယား - အီသီယိုးပီးယား ဆီနီဂေါ - အိုင်တီကွိုင်း	(တနင်္ဂနွေနေ့နံနက်)	ည ၁၃၀၀ နာရီ နံနက် ၁၁၃၀ နာရီ
နိုင်ငံတကာခြေစစ်ပွဲ		
နယ်သာလန် - ဂျာမနီ ဂေလ - ဇင်လန် အီဂျစ်တိုရီယံဂျီယာ - စပိန် ဘရာဇီး - ဟွန်ကောင်	(တနင်္ဂနွေနေ့နံနက်) (တနင်္ဂနွေနေ့နံနက်) (တနင်္ဂနွေနေ့နံနက်)	ညနေ ၆:၄၅ နာရီ နံနက် ၀၈:၃၀ နာရီ နံနက် ၁၁:၃၀ နာရီ နံနက် ၇:၀၀ နာရီ
၁၇-၁၁-၂၀၁၃ (တနင်္ဂနွေနေ့)		
၂၀၁၄ ကမ္ဘာ့လေးခြေစစ်ပွဲ (အာဖရိကဒုတိယအကျော့)		
ကင်မရွန်း - တူနီးရှား		ည ၁၃၀၀ နာရီ
နိုင်ငံတကာခြေစစ်ပွဲ		
လူဇင်ဘတ် - ဝွန်တန်ဂျီ မော်လ်ဒိုဗား - လစ်ဘီယာ	(တနင်္လာနေ့နံနက်)	နံနက် ၀၈:၃၀ နာရီ နံနက် ၂၃၀၀ နာရီ
၁၈-၁၁-၂၀၁၃ (တနင်္လာနေ့)		
နိုင်ငံတကာခြေစစ်ပွဲ		
အီတလီ - နိုင်ဂျီးရီးယား ထရီနီဒဒ် - ဂျမေကာ မော်လ်တား - ဘာရှား ဟွန်ကောင် - အီဂျစ် ဩစတြေးလျ - ကော့စတာရီကာ ရုရှား - တောင်ကိုရီးယား ပိုလန် - အီသီယိုးပီးယား ဆလိုဗေးနီးယား - ကနေဒါ အာဂျင်တီးနား - ဘော့စနီးယား	(တနင်္လာနေ့နံနက်) (တနင်္လာနေ့နံနက်) (တနင်္လာနေ့နံနက်) (တနင်္လာနေ့နံနက်) (တနင်္လာနေ့နံနက်) (တနင်္လာနေ့နံနက်) (တနင်္လာနေ့နံနက်) (တနင်္လာနေ့နံနက်)	နံနက် ၁၁:၃၀ နာရီ နံနက် ၁၃:၃၀ နာရီ နံနက် ၁၃:၃၀ နာရီ နံနက် ၁၃:၃၀ နာရီ နံနက် ၁၃:၃၀ နာရီ နံနက် ၁၃:၃၀ နာရီ နံနက် ၁၃:၃၀ နာရီ နံနက် ၁၃:၃၀ နာရီ
၁၉-၁၁-၂၀၁၃ (အင်္ဂါနေ့)		
၂၀၁၄ ကမ္ဘာ့လေးခြေစစ်ပွဲ Play-Offs (ဒုတိယအကျော့)		
ရိုမေးနီးယား - ဂရိ ခရီးယား - အိုက်စလန် ဆွစ်ဇာ - ပေါ်တူဂီ ပြင်သစ် - ယူကရိန်း	(ဒုတိယနေ့နံနက်) (ဒုတိယနေ့နံနက်) (ဒုတိယနေ့နံနက်) (ဒုတိယနေ့နံနက်)	နံနက် ၀၈:၃၀ နာရီ နံနက် ၀၈:၄၅ နာရီ နံနက် ၁၁:၃၀ နာရီ နံနက် ၂၃:၃၀ နာရီ
၂၀၁၄ ကမ္ဘာ့လေးခြေစစ်ပွဲ (အာဖရိကဒုတိယအကျော့)		
အီဂျစ် - ဂါနာ အယ်ဂျီးရီးယား - ဘာကီနာစာဆို	(ဒုတိယနေ့နံနက်)	ည ၁၀:၃၀ နာရီ နံနက် ၀၈:၄၅ နာရီ
နိုင်ငံတကာခြေစစ်ပွဲ		
ကာကီစတန် - အေဘီအိုဂျီ လက်ဆိုင်စတီးယား - အက်စတိုးနီးယား နော်ဝေ - စကော့တလန် တူရကီ - ဘီလာရုရှ တောင်အာဖရိက - စပိန် နယ်သာလန် - ကိုလံဘီယား ဩစတြေးလျ - အမေရိကန် အင်္ဂလန် - ဂျာမနီ ဘယ်လ်ဂျီယံ - ဂျာမနီ ဘရာဇီး - ချီလီ	(ဒုတိယနေ့နံနက်) (ဒုတိယနေ့နံနက်) (ဒုတိယနေ့နံနက်) (ဒုတိယနေ့နံနက်) (ဒုတိယနေ့နံနက်) (ဒုတိယနေ့နံနက်) (ဒုတိယနေ့နံနက်) (ဒုတိယနေ့နံနက်) (ဒုတိယနေ့နံနက်) (ဒုတိယနေ့နံနက်)	ညနေ ၄:၃၀ နာရီ နံနက် ၀၈:၃၀ နာရီ နံနက် ၀၈:၃၀ နာရီ နံနက် ၀၈:၃၀ နာရီ နံနက် ၁၁:၃၀ နာရီ နံနက် ၂၃:၃၀ နာရီ နံနက် ၂၃:၃၀ နာရီ နံနက် ၂၃:၃၀ နာရီ နံနက် ၂၃:၃၀ နာရီ နံနက် ၇:၀၀ နာရီ
အာရှတိုက်ခြေစစ်ပွဲ		
အင်ဒိုနီးရှား - အီရတ် ဆီးရီးယား - အီရတ် တရုတ် - ဆော်ဒီအာရေဗျ ဟောင်ကောင် - ဥရဘတ်ကစူတန် မလေးရှား - ကာတာ ဘာရှား - ယီမင် ယူအေအီး - ဝီယက်နမ် လက်ဘနွန် - အီရန် ကူဝိတ် - ဟွန်ကောင်		ညနေ ၄:၃၀ နာရီ ညနေ ၄:၃၀ နာရီ ည ၆:၀၀ နာရီ ည ၆:၃၀ နာရီ ည ၇:၀၀ နာရီ ည ၇:၃၀ နာရီ ည ၁၀:၀၀ နာရီ ည ၁၀:၀၀ နာရီ ည ၁၀:၀၀ နာရီ
၂၀-၁၁-၂၀၁၃ (ဒုတိယနေ့)		
၂၀၁၄ ကမ္ဘာ့လေးခြေစစ်ပွဲ Play-Offs (ဒုတိယအကျော့)		
နယ်သာလန် - မက္ကဆီကို ဥရောပ - ဂျော်ဒန်		နေ့လယ် ၁၂:၃၀ ညနေ ၇:၃၀

Breaking News

- ရုလဒ်များမကောင်းမှုကြောင့် ဗုလ်ဟန်နည်းပြအဖြစ်မှ ထုတ်ပယ်ခံရနိုင်ဟု သတင်းထွက်နေသည့် မာတင်ဂျီသည် မနုဿလူလယ်အသင်းနည်းပြဟောင်း၊ မြို့လူနီတင်၊ အား လက်ထောက်နည်းပြအဖြစ် ခန့်အပ်လိုက်ကြောင်း BBC သို့ ပြောဆိုသည်။

- အသလက်တိတ် မက်ဒရစ်အသင်းမှ ယခုရာသီ ဂျူဗင်တပ်အသင်းသို့ ပြောင်းရွှေ့လာသည့် တိုက်စစ်မှူး လော်ရန်တိုသည် နေရာသို့အပြောင်းအရွှေ့တွင် ဂျူဗင်တပ်အသင်းမှ ထွက်ခွာနိုင်ဖို့ ယူဆကြောင်း ဆိုသည်။

- ဝက်စ်ဟမ်းအသင်းသည် ချယ်လ်ဆီနှင့် ကစားခဲ့သည့် ပွဲစဉ်တွင် ပွဲခန့်နေ့ကတည်း မိနစ်ပေးလိုက်သည့် ပင်နယ်တီကြောင့် သရေပြစ်ခဲ့အပြီး၊ ထိုင်နယ်တီသည် ဒီဗီယိုပြကွက်တွင် ပြစ်ဒဏ်မဖြစ်ခဲ့သဖြင့် နှစ်နာခဲ့သည့်တွက် ထိပ်ပြန်ကစားရန် ပီရီးယားလီဂ်အဖွဲ့သို့ မေးမြန်းထားသည်။

- ဗြိတိသျှသို့ တရုတ်အိမ်ပင် ဂေါက်သီရိုက်ပြိုင်ပွဲ ပွဲစဉ်အပြီး အဆင့် သုံးနေရာရှိသော ရပ်တည်းနေသည့် တိုက်ဂါးဝုဒ်အနေနှင့် ၂၀၁၄ ခုနှစ် မာတင်ဂျီပြပွဲများအတွက် ပစ်မှတ်ထားကာ ကြိုးစားမည်ဖြစ်ကြောင်း ပွဲအပြီး ဆိုခဲ့သည်။

- ဖီဖာတစ်နှစ်တာ အကောင်းဆုံး ဘောလုံးသမားဆုအတွက် မက်ဆီတက် ရန်နယ်ဒိုက ပိုမိုရေပန်းစားကာ နေရာနှင့် အီဂျစ်ပိုမိုထိပ်တိုက်သည့် ဆုရရှိရန် ပူးတွဲရေပန်းစားနေသည်။

FOREIGN AFFAIRS

ကမ္ဘာလုံးအတိုင်းအတာအထိလွှမ်းမိုးရန် တရုတ်စစ်တပ်ဦးတည်ဟု ပညာရှင်များဆို

မောဂျင်း၊ နိုဝင်ဘာ ၁၃

လတ် တရုတ်စစ်တပ်သည် မဟာအတွင်း၊ တရုတ်ပြည်သူ့သမ္မတနိုင်ငံနှင့် အမေရိကန်ပြည်ထောင်စု၊ အိန္ဒိယနှင့်အင်ဒိုနီးရှားနိုင်ငံတို့အကြား စစ်ရေးလေ့ကျင့်မှုများ ဆက်တိုက်ပြုလုပ်ခဲ့ခြင်းကိုကြည့်မည်ဆိုပါက တရုတ်နိုင်ငံ၏ စစ်ဓမ္မဉာဏ်တည်ချက်မှာ ကမ္ဘာလုံးအတိုင်းအတာအထိလွှမ်းမိုးရန်ဖြစ်သည်ဟု ကျွမ်းကျင်သူပညာရှင်များက ပြောကြားကြောင်း China Daily သတင်းစာကရေးသားဖော်ပြသည်။

ရေစစ်ရေးလေ့ကျင့်မှုကို ပူးတွဲပြုလုပ်ခဲ့ပြန်သည်။

“တရုတ်နိုင်ငံဟာ ခေါင်းဆောင်သစ်တွေလက်ထက်မှာ စစ်ရေးနဲ့ပတ်သက်ပြီး ပိုပြီး တက်တက်ကြွကြွဖြစ်လာတယ်။ နိုင်ငံခြားတိုင်းပြည်တွေကတော့ အဲဒီလိုတက်ကြွလာတာကို အံ့သြနဲ့ကဲစွဲတစ်ခုအဖြစ်မြင်ကြတယ်” ဟု တရုတ်အမျိုးသားလုံခြုံရေးမူဝါဒရေးရာကောင်စီမှ ဒုတိယအထွေထွေအတွင်းရေးမှူးဖြစ်သူ လီကင်ဂေါင်းကပြောကြားသည်။

“အဲဒီ ပူးတွဲစစ်ရေးလေ့ကျင့်မှုတွေက နိုင်ငံရေးအရအလေးတစ်ခုရရှိစေတယ်။ ဘာဖြစ်လို့လဲဆိုတော့ တရုတ်အစိုးရကနိုင်ငံခြားတိုင်းပြည်တွေနဲ့ လေးနက်မှုရှိတဲ့အပြန်အလှန်ယုံကြည်မှုကိုရယူချင်လို့ပါ” ဟု ငိုကဆိုင်သည်။

မက်စလုံးရဲ့အပြန်အလှန်ယုံကြည်စိတ်ချမှုကိုဖော်ပြတဲ့ ပြယုဂ်တစ်ခုဖြစ်ပါတယ်” ဟု တရုတ်ကာကွယ်ရေးတက္ကသိုလ်မှ စစ်မဟာဗျူဟာရေးရာ ပါမောက္ခ ဝမ်ဘာဇွန်ကပြောကြားသည်။

ယခုပြုလုပ်သွားသော စစ်ရေးလေ့ကျင့်မှုအတိုင်းအတာမှာ များစွာကြီးမားမှုမရှိသည့်တိုင် ပူးတွဲလေ့ကျင့်ခဲ့သည့် နိုင်ငံများက မှတ်ချက်ပေးသည်။

များအတွက် ယုံကြည်မှုပမာဏမြင့်တက်စေသည်ဟု ငိုကဆိုင်သည်။

တရုတ်စစ်တပ်သည် အခြားနိုင်ငံများနှင့် ပူးတွဲစစ်ရေးလေ့ကျင့်မှုများပြုလုပ်ခြင်းအားဖြင့် ကမ္ဘာလုံးအတိုင်းအတာတွင် ငိုကဆိုင် ပုံရိပ်ကိုပိုမိုကြီးထွားလာအောင်ပြုလုပ်လျက်ရှိသည်ဟု စစ်ရေးကျွမ်းကျင်သူများက မှတ်ချက်ပေးသည်။ ■

တရုတ်စစ်တပ်၏ပုံရိပ်နှင့်ပတ်သက်သည့် ပုံရိပ်များကိုလေ့လာစေရန် တရုတ်နိုင်ငံ ကြိုတင်လေ့ကျင့်သည်

ထိုသို့ အမေရိကန်ပြည်ထောင်စု၊ အိန္ဒိယ၊ အင်ဒိုနီးရှားနိုင်ငံတို့နှင့် စစ်ရေးလေ့ကျင့်ခဲ့မှုသည် တရုတ်စစ်တပ်အနေနှင့် နိုင်ငံခြားတိုင်းပြည်များနှင့် ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်မှုတို့အတွက် ပိုမိုပြုလုပ်နိုင်ခြင်းသာမက လက်နက်ကိုင်အဖွဲ့အစည်းဖြစ်ရန် ဆန္ဒရှိနေသည့်ကိစ္စကိုလျက်ရှိသည်ဟု ငိုကဆိုင်ကဆိုသည်။

တရုတ်နိုင်ငံ အမေရိကန်ပြည်ထောင်စု၊

တရုတ်သည် ပြီးခဲ့သည့် ငါးနှစ်အတွင်း ဟာဂိုင်ယံတွင် သဘာဝဘေးအန္တရာယ်ကယ်ဆယ်ရေးလေ့ကျင့်မှုတစ်ခုကို ပြုလုပ်ခဲ့သလို ဆီချမ်ပြည်နယ်တွင်လည်း အိန္ဒိယနှင့် တရုတ်စစ်တပ်တို့ပူးပေါင်းကာ အကြမ်းဖက်နှိမ်နင်းရေး စစ်ရေးလေ့ကျင့်မှုပြုလုပ်ခဲ့သည်။

ထို့နောက် နှစ်ရက်ခန့်အကြာ၊ ဘန်ဒေါင်းတွင် တရုတ်စစ်တပ်နှင့် အင်ဒိုနီးရှားစစ်တပ်တို့ပူးပေါင်းကာ အကြမ်းဖက်နှိမ်နင်းမှု

မြောက်ကိုရီးယားရှိ စီးပွားရေးစီမံကိန်းတွင် ရင်းနှီးမြှုပ်နှံရန် တောင်ကိုရီးယား သဘောတူ

မောဂျင်း၊ နိုဝင်ဘာ ၁၄

ရှုရှားသမ္မတ ဝလာဒီမာပူတင်နှင့် တောင်ကိုရီးယား သမ္မတဟွန်မီယိုး

ကွန်မြူနစ်မြောက်ကိုရီးယားနိုင်ငံအတွင်း ရှုရှားနိုင်ငံက ဦးဆောင်အကောင်အကောင်အထည်ဖော်မည့် စီးပွားရေးစီမံကိန်းတွင် တောင်ကိုရီးယားကပူးတွဲပါဝင်ရင်းနှီးမြှုပ်နှံ လုပ်ကိုင်ရေးအတွက် အထောက်အပံ့ပေးရန် တောင်ကိုရီးယားအစိုးရက သဘောတူညီလိုက်ကြောင်း Financial Times သတင်းစာကရေးသားဖော်ပြသည်။

နိုဝင်ဘာလ ၁၃ ရက်နေ့က တောင်ကိုရီးယားနိုင်ငံသို့ ခေတ္တခဏတာမျှ အလည်အပတ်ခရီးစဉ်တွင် ရှုရှားသမ္မတဗလာဒီမာပူတင်နှင့် တောင်ကိုရီးယားသမ္မတဟွန်မီယိုးတို့ အဆိုပါသဘောတူညီမှုအတွက် နားလည်မှုစာချုပ်လွှာတစ်ရပ်ကို လက်မှတ်ရေးထိုးခဲ့ခြင်းဖြစ်သည်။

ကိုင်ခွင့်ကို ပြီးခဲ့သည့် ၂၀၁၀ ပြည့်နှစ်ကတည်းက ပိတ်ပင်ထားသော်လည်း ယခုကိစ္စကို သီးခြားအရေးကိစ္စတစ်ခုအဖြစ်မြင်ထားသည်ဟု အစိုးရအရာရှိကြီးတစ်ဦးကပြောကြားသည်။

“အစွယ်ယာကို ရှုရှားနိုင်ငံဆီကနေ ဝယ်ယူမှာဆိုတော့ မြောက်ကိုရီးယားမှာ တိုက်ရိုက်ရင်းနှီးမြှုပ်နှံပြုလုပ်တဲ့ပုံစံမျိုးမဟုတ်တော့ဘူး” ဟု ငိုကဆိုင်ပြောသည်။

လေ့လာစောင့်ကြည့်သူအချို့ကမူ ယခုသဘောတူညီချက်သည် ကိုရီးယားနှစ်နိုင်ငံ ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်ရေးဆောင်ရွက်လုပ်ကိုင်သွားရေးအတွက် အရေးပါသောအဆင့်တစ်ဆင့်ဖြစ်သည်ဟုဆိုကြပြီး လတ်တလော တင်းမာမှုများက ခံနိုင်ရည်အတွက် အလွန်အတာဖြစ်လာမည်ကို စိုးရိမ်လျက်ရှိသည်။

ယင်းသဘောတူညီချက်အရမြောက်ကိုရီးယားနိုင်ငံတွင် ရထားလမ်းနှင့်ဆိပ်ကမ်း၊ ပူးတွဲတည်ဆောက်ရေးစီမံကိန်းပေါ်ပေါက်လာရေးအတွက် ရှုရှားနိုင်ငံတောင်ကိုရီးယားနိုင်ငံတို့က အားပေးအားမြှောက်ပြသွားကြမည်ဖြစ်သည်။

ဆိုလျှင်တော့မှ အစိုးရအရာရှိကြီးများက ယင်းသဘောတူညီချက်သည် တောင်ကိုရီးယားကမူ့ထိများအနေနှင့် အဆိုပါစီမံကိန်းနှင့် ရင်းနှီးမြှုပ်နှံခွင့်ရရှိစေမည်ဖြစ်သည်ဟု ပြောကြားသည်။

မြောက်ကိုရီးယားနိုင်ငံတွင်တောင်ကိုရီးယားကမူ့ထိကြီးများ ရင်းနှီးမြှုပ်နှံလုပ်

“ဒါဟာ အင်မတန်ထူးခြားမှုရှိပြီး ရှေ့ဆက်လမ်းမိုင်မယ် အဆင့်တစ်ခုပါပဲ။ တောင်ကိုရီးယားဟာ မြောက်ကိုရီးယားဘက်က ခြောက်နိုင်ငံဆွေနေပွဲဆီကို ပြန်မလာသေးသရွေ့ အထီးကျန်ဖြစ်အောင် လုပ်မယ်လို့ပဲ ထင်ထားခဲ့တာ” ဟု မူဝါဒများလေ့လာမှုဆိုင်ရာ အာရှအင်စတီကျုမှ ဂိုမြောင်ဟွန်ကပြောကြားသည်။

မြောက်ကိုရီးယားသည် ပြီးခဲ့သည့် ရက်သတ္တတစ်လအတွင်း တောင်ကိုရီးယားသမ္မတဟွန်မီယိုးက တွင်းသိကျွမ်းသိမ်းသွတ်ဦးအဖြစ် စွပ်စွဲပြောဆိုခဲ့သေးသည်။ ■

တရုတ်ပြုပြင်ပြောင်းလဲရေးအစီအစဉ်သစ်များသည် ကမ္ဘာ့နိုင်ငံများအတွက် အခွင့်အလမ်းများဖြစ်ဟု ရှိကျင့်ဖျင်ပြောကြား

မောဂျင်း၊ နိုဝင်ဘာ ၁၃

ယခုရက်ပိုင်းအတွင်း ကွန်မြူနစ်ပါတီက ဖော်ဆောင်လိုက်သည့် လေးနက်မှုရှိသော ပြုပြင်ပြောင်းလဲရေးလုပ်ငန်းစဉ်များသည် တိုင်းပြည်တိုင်းတက်ပွားရေးအတွက် နိုင်ငံသားတစ်ရပ်ကိုဖြစ်စေရန်မျှသာမက ကမ္ဘာတစ်ဝန်းအခြားနိုင်ငံများအတွက်လည်း အခွင့်အလမ်းများရရှိစေရန် ကမ်းလှမ်းလိုက်ခြင်းဖြစ်သည်ဟု တရုတ်သမ္မတရှီကျင့်ဖျင်က ပြောကြားကြောင်း နိုင်ငံပိုင် Xinhua သတင်းဌာနကရေးသား ဖော်ပြသည်။

သမ္မတရှီကျင့်ဖျင်သည် တရုတ်နိုင်ငံသို့အလည်အပတ်ရောက်ရှိလျက်ရှိသော ယီမင်နိုင်ငံသမ္မတ အပွပီမန်ဆာဟာဒီနှင့် တွေ့ဆုံစဉ် ငိုကဆိုင်က အထက်ပါအတိုင်းပြောကြားခြင်းဖြစ်သည်။

ပြီးခဲ့သည့် နိုဝင်ဘာ ၉ ရက်နေ့မှ ၁၂ ရက်နေ့အထိ ကျင်းပပြုလုပ်ခဲ့သော ကွန်မြူနစ်ပါတီတော်ကော်မတီ၏ ၁၈ ကြိမ်မြောက် တံခါးပိတ်ဆွေးနွေးပွဲတွင်ရှိနေသည့် ပြုပြင်ပြောင်းလဲရေးအစီအစဉ်များသည် တိုင်းပြည်တို့ပြီးရေးအတွက် ကောင်းသောယုတ်ရိုက်ခတ်မှုများကို ဖြစ်ပေါ်စေမည်ဖြစ်သလို အခြားသောကမ္ဘာ့နိုင်ငံများအတွက်လည်း အခွင့်အလမ်းကောင်းများ ပေါ်ထွန်းစေမည်ဖြစ်သည်ဟု သမ္မတရှီကျင့်ဖျင်က ယီမင်သမ္မတနှင့်တွေ့ဆုံစဉ် အသိပေးပြောကြားသည်။

တရုတ်နိုင်ငံအနေနှင့် လွန်ခဲ့သော ၁၉၇၈ ခုနှစ်က စတင်ကျင့်သုံးခဲ့သော “ပြုပြင်ပြောင်းလဲရေးနှင့်တံခါးဖွင့်ရေး” မူဝါဒများကို ဆက်လက်တွန်းအားပေးသွားမည်ဖြစ်သည်ဟု သမ္မတရှီကျင့်ဖျင်ကဆိုသည်။

လေးရက်တာတံခါးပိတ်ဆွေးနွေးပွဲအပြီး ထုတ်ပြန်သောကြေညာချက်တွင် “အဓိကအရေးကြီးနေသည့်ကိစ္စများ အစိုးရနှင့် ရေးကွက်အကြားဆက်ဆံရေးကို ပြောဆိုခြင်းတန်းတူမှုဖြစ်အောင် ပြုလုပ်ရေးပင်ဖြစ်သည်။ အရင်းအမြစ်များ ခွဲဝေနေရာအတွက် ရေတွင်းလှည့်ကောင်း၊ အစိုးရ၏အခန်းကဏ္ဍအားဖြင့် တစ်ရာတွင်လည်းကောင်း၊ ရေကွက်အား ခိုင်မာပြုသည့်သားမှုရှိသည့် အခန်းကဏ္ဍပါဝင်ခွင့်ပြုသွားမည်ဖြစ်သည်” ဟု ရေးကွက်စီးပွားရေးအပေါ်တရုတ်အစိုးရ၏ သဘောထားကိုဖော်ပြထားသည်။

တရုတ်စီးပွားရေးတွင် လွတ်လပ်မှုရှိသောရေးကွက်၏ကြီးမားသောအခန်းကဏ္ဍကို အသိအမှတ်ပြုပြီး ယင်းရေးကွက်ကို ဖော်ဆောင်သွားမည်ဟု ခေါင်းဆောင်များက ကတိကဝတ်ပြုကြောင်း ကြေညာချက်ကဖော်ပြသည်။

လေ့လာသုံးကြည့်သူများကမူ ယခုကွန်မြူနစ်ပါတီထုတ်ပြန်လိုက်သောကြေညာချက်သည် တရုတ်ပြည်တွင်းစီးပွား၊ ရေးသားမက နိုင်ငံတကာနှင့်စီးပွားရေးပူးပေါင်းဆောင်ရွက်မှုများအပေါ်တွင်ပါ ကြီးမားသောအကျိုးသက်ရောက်မှုရှိလိမ့်မည်ဟု သုံးသပ်ကြသည်။

တရုတ်နိုင်ငံ ဗုံကြီးတိုက်ကမူအဆင့်သစ်တစ်ခုပေါ်သို့ ရောက်ရှိနိုင်ရေးအတွက် စီးပွားရေးတွင်လည်းကောင်း၊ အစိုးရအဖွဲ့တွင်လည်းကောင်း လေးနက်မှုရှိသည့် ပြုပြင်ပြောင်းလဲမှုများ လုပ်ဆောင်သွားရန်လည်း ကွန်မြူနစ်ပါတီက သန့်ဌာနချုပ်တားသည်။ ■

တစ်ကျော့ပြန် ထိုင်းနှင့်ကမ္ဘောဒီးယား ဘုရားကျောင်းပြဿနာ

အောင်ဦးချမ်း

ဆိုးရမ်းဘုရင်နိုင်ငံ (ထိုင်း)နှင့် ပြင်သစ်အစောင့်အရှောက်ခံ ကမ္ဘောဒီးယားနိုင်ငံကြား နယ်နိမိတ်ကို ပြင်သစ်ပြောဆိုပညာရှင်များက ပြင်းပြားသတ်မှတ်လိုက်ပြီး နှစ်ပေါင်းတစ်ရာအကြာတွင်နက်အငြင်းပွားမှုပေါ်ပေါက်နေသော ပရတ်တီယာဘုရားကျောင်းနှင့် အနီးပတ်ဝန်းကျင်ရှိ တစ်စတုရန်းကီလိုမီတာကျယ်ဝန်းသည့်နယ်မြေများကို ကမ္ဘောဒီးယားနိုင်ငံပိုင်ဆိုင်ကြောင်း ဟိတ်မြို့ရှိ အပြည်ပြည်ဆိုင်ရာ တရားရုံးက အမိန့်ချမှတ်လိုက်သည်။ ကျန်ရှိနေသေးသည့် ၄ ဒသမ ၆ စတုရန်းကီလိုမီတာ ကျယ်ဝန်းသည့် နယ်မြေကို ကမ္ဘောဒီးယားနိုင်ငံက ထပ်မံတောင်းဆိုနေသော်လည်း ကုလသမဂ္ဂအဖွဲ့၏အဆင့်အမြင့်ဆုံးတရားရုံးကလက်မခံဘဲ ပယ်ချလိုက်သည်။ ယင်းမြေကွက်ကလေး၏ ကံကြမ္မာနှင့်ကီလိုမီတာ ၁၀၀ ရှည်လျားသည့် နယ်နိမိတ်အရေးကို စေ့စပ်ဆွေးနွေးမှုများနှင့် အဆုံးအဖြတ်ပေးရမည်ဖြစ်သည်။

တရားရုံးအဆုံးအဖြတ်ကို ရုပ်မြင်သံကြား၊ အစီအစဉ်များမှတစ်ဆင့်ထိုင်းနှင့် ကမ္ဘောဒီးယားနှစ်နိုင်ငံလုံးတွင် တိုက်ရိုက်ထုတ်လွှင့်ပြသခဲ့သည်။ ပရတ်တီယာ ဘုရားကျောင်းကို ကမ္ဘောဒီးယားနိုင်ငံပိုင်ဆိုင်ကြောင်း အပြည်ပြည်ဆိုင်ရာ တရားရုံးက ၁၉၆၂ ခုနှစ်တွင် ဆုံးဖြတ်ပေးခဲ့ပြီး လက်ရှိတွင် ဘုရားကျောင်းအနီး နယ်မြေ အနည်းငယ်ကို ပိုင်ဆိုင်ကြောင်း ထပ်မံအဆိုအပြုတောင်းဆိုလိုက်သည်။

ယင်းကဲ့သို့ ဆုံးဖြတ်လိုက်သဖြင့် ထိုင်းနိုင်ငံ အနေနှင့် နယ်မြေ အနည်းငယ် ဆုံးရှုံးသွားရာ တရားရုံး၏ အဆုံးအဖြတ်ကို အချို့က ကျေနပ်လိမ့်မည်မဟုတ်ပေ။ ကမ္ဘောဒီးယားနိုင်ငံ၏ တောင်းဆိုချက်များကို ကမ္ဘောဒီးယား ငြင်းပယ်ခဲ့သည်။ မည်သို့ပင်ဖြစ်စေ နှစ်နိုင်ငံလုံးမှာ အဆုံးမဲ့ အနေနှင့် ထွက်ပေါ်လာသော စုပေါင်းလက်ခံကြမည်ဖြစ်သည်။

ထိုင်းနှင့် ကမ္ဘောဒီးယားနှစ်နိုင်ငံကြား ဖွဲ့စည်းဆက်ဆံရေး တည်တော်ဆိုင်ရေးတွင် ရှိတော့ဘုရား အထိမ်းအမှတ် (ဟိန္ဒူဒဏ္ဍာရီလာ ဖျက်ဆီးသည့်မဟုတ်ပြောင်းလဲသည့်) ၁၁ ရာစု ဟိန္ဒူ ဘုရားကျောင်း အရေးရာ အနောက်တစ်စုံတစ်ရာ အနေနှင့် တည်ရှိနေသည်။ ယင်းဘုရားကျောင်းကို ကမ္ဘောဒီးယားအနှစ် စာရင်းဝင်အဖြစ် အသိအမှတ်ပြုရန် ကမ္ဘောဒီးယား ဝန်ကြီးချုပ် ဟွန်ဆန် ဦးဆောင်ပြီး ၂၀၀၈ ခုနှစ်တွင် ယူနက်စကို အဖွဲ့အစည်းသို့ တင်သွင်းသည့် အချိန်မှစ၍ နှစ်နိုင်ငံတစ်ဖက်ဖက်မှ ပြင်ဆင်လာခဲ့သည်။ ဒီမိုကရက်တစ်ပါတီ တော်ဝင်အင်အားစုနှင့် စစ်ဘက်အင်အားများ ထောက်ခံထားသည့် ထိုင်း၊ အနီးရုစတုရ ကမ္ဘောဒီးယားနှင့် ဖြစ်ပွားသော ဟိန္ဒူများကို နိုင်ငံရေးရာ အမြတ်ထုတ်နိုင်ရန် ၂၀၀၈ နှင့် ၂၀၁၁

ခုနှစ်များအတွင်း ကြိုးပမ်းခဲ့ သည်။ ယင်းနောက်တွင် နယ်စပ်တိုက်ပွဲများ ဆက်တိုက် ပေါ်ပေါက်ခဲ့ပြီး စစ်သားဒါဇင်ပေါင်းများစွာသေဆုံးပြီး ဒေသခံ ထောင်ပေါင်းများစွာ နေရပ်စွန့်ခွာ ထွက်ပြေးခဲ့ရသည်။

တရားရုံး၏ အဆုံးအဖြတ်ကြောင့် ထိုင်းနှင့် ကမ္ဘောဒီးယားနှစ်နိုင်ငံကြားရှိ အချစ်နှင့်အမျှ ရောထွေးနေသော ဆက်ဆံရေးမှတစ်ဆင့် ခံစားမှုဦးစားမပေးသော ဆက်ဆံရေးသို့ ပြောင်းလဲနိုင်ရေး တံခါးပွင့်သွားပြီဖြစ်သည်။

သို့သော်လည်း တရားရုံးဆုံးဖြတ်ချက်မှာ သတ်ဆိုင်ရာ အစိုးရ နှစ်ဖွဲ့စလုံး၏ တရားဝင်ကိစ္စအဖြစ် ပြုနိုင်ခဲ့သော်လည်း ခြိမ်းခြောက်မှုများ ကြုံတွေ့နေရချိန်တွင် ပေါ်ပေါက်လာခြင်းဖြစ်သည်။ ဇူလိုင်လတွင် ကျင်းပခဲ့သည့် ကမ္ဘောဒီးယား ရွေးကောက်ပွဲတွင် ဟွန်ဆန်၏ ပါတီက မဲအနည်းငယ်အသာဖြင့် အနိုင်ရရှိခဲ့ပြီး တရားရုံးဆုံးဖြတ်ချက်ကြောင့် ဟွန်ဆန်အပေါ် ပြည်တွင်းထောက်ခံမှု တိုးမြှင့်လာသည်ဖြစ်သည်။ နှစ်နိုင်ငံကြား တင်းမာမှုများ ပေါ်ပေါက်ခြင်း၏ အဓိက အကြောင်းအရင်းမှာ ထိုင်းပြည်တွင်း နိုင်ငံရေး အခြေအနေကြောင့်ဖြစ်ပြီး လက်ရှိတွင်လည်း ယင်းယူဆချက်မှန်ကန်ကြောင်း ထပ်မံသက်သေပြနိုင်မည်ဖြစ်သည်။ ထိုင်း ဝန်ကြီးချုပ် ယင်းလပ်နှင့် ဗြိတိန်၏ဝါဒီ အစိုးရအဖွဲ့မှာ လွတ်ငြိမ်းချမ်းသာခွင့် ဥပဒေကြမ်းကို အရက်မရှိ မျက်နှာပြောင် တိုက်တင်သွင်းပြီး လွှတ်တော်၏ ငြင်းပယ်မှု ကြုံတွေ့ရပြီးနောက် နိုင်ငံရေးရာအရ သိသိသာသာ အားနည်းလျက်ရှိသည်။ ၂၀၀၆ ခုနှစ် စစ်အာဏာသိမ်းမှုတွင် ရာထူးမှ ဖယ်ရှားခံခဲ့ရသော ထိုင်းဝန်ကြီးချုပ်ဟောင်း သက်ဆိုင် ထိုင်းနိုင်ငံတွင်းသို့ ပြန်လည်ဝင်ရောက်လာနိုင်ရေးလမ်းကြောင်း စောကမ်းနေရန် ရည်ရွယ်ချက်ဖြင့် သက်ဆိုင်

၏ ညီမဖြစ်သူ လက်ရှိ ဝန်ကြီးချုပ် ယင်းလပ်က လွတ်ငြိမ်းချမ်းသာခွင့် အစီအစဉ်ကို ဖော်ထုတ်ခြင်းဖြစ်သည်။ အစွန့်အရှာန် တော်ဝင်ဝါဒီများနှင့် အမျိုးသားရေးဝါဒီများ၊ ဒီမိုကရက်တစ်ပါတီဝင်များက သက်ဆိုင် ကိုယ်ဆန့်ကျင်ရေးတွင် တက်တက်ကြွကြွ ရှိနေကြပြီး ထိုင်းနိုင်ငံတွင်းသို့ သက်ဆိုင် ပြန်လည်ဝင်ရောက်မလာနိုင်ရေး အားကြီး မာန်တက်ကြွပစ်လျက်ရှိသည်။ (သက်ဆိုင် အုပ်စုဝင်များကို ရွေးကောက်ပွဲတွင် မည်ကဲ့သို့ ဟန့်တားရမည်ကို ငင်းတိုအနေနှင့် စဉ်းစားသုံးသပ်ရမည်ဖြစ်သည်။)

ယင်းသို့သော အချိန်တွင် ယင်းလပ်အနေနှင့် ကမ္ဘောဒီးယားနိုင်ငံနှင့် နှော့ထွေးသော ဆက်ဆံရေး တည်ဆောက်ရန် မဖြစ်နိုင်ပေ။ ထိုင်းနယ်မြေ တည်ရှိရေးနှင့် ပတ်သက်နေသော အချက်တွင် ခြေလှမ်းအများများ ပြုလုပ်မိပါက အမျိုးသားရေး စိတ်ဓာတ်များ ပြင်းထန်လာမည်ဖြစ်သည်။ ယင်းသို့ဖြစ်လာလျှင် ထိုင်းနိုင်ငံရေးတွင် ကြီးကြီးမားမား ပါဝင်ပတ်သက်နေသည့် ထိုင်းတပ်မတော်အတွက်ဝင်ရောက်နိုင်ရန် အကြောင်းပြချက် ကောင်းတစ်ရပ် ပေးပို့လိုက်သလို ဖြစ်သည်။

လက်ရှိတွင် ရာထူးပတ် စစ်အာဏာသိမ်းမှုများ ထပ်မံပေါ်ပေါက်လာသောအခါ ရှောင်လွှဲနိုင်မည်ဟု ယူဆရသော်လည်း ယင်းမှာလည်း သေသေချာချာ မပြောနိုင်ပေ။ လူထုအကြံအစဉ် လုံ့လဆောင်မှုများ ကား ထပ်မံပေါ်ပေါက်လျက်ရှိသည်။ ဒီမိုကရေစီရေး အတွက် သက်ဆိုင်ဆန့်ကျင်ရေး ပြည်သူ့မဟာဝင်အဖွဲ့၏ အမျိုးသားရေးဝါဒီ အုပ်စုက တစ်ခုဖြစ်သော ထိုင်းမျိုးချစ်ကွန်ရက်ကပြီဆိုသည့် ရက်ပိုင်းအတွင်း ဘန်ကောက်လမ်းမပေါ်တွင် ချီတက်ဆန္ဒပြခဲ့ပြီး ထိုင်းနယ်မြေကို ကာကွယ်ပါဟု တောင်းဆိုခဲ့သည်။ တရားရုံးဆုံးဖြတ်

ချက်ကို လက်ခံသမျှကို နိုင်ငံရေးဝေးသုများအဖြစ် သတ်မှတ်မည်ဟု အမျိုးသားရေးဝါဒီ ဆန္ဒပြသမားများက ပြောကြားခဲ့သည်။ လိုက်သော်လည်း တရားရုံး ဆုံးဖြတ်ချက်များ မျှမျှတတ ဆုံးဖြတ်ထားသဖြင့် ဆန္ဒပြသူများ၏ ပြောကြားချက်မှာ အဓိပ္ပာယ်မရှိဖြစ်နေသည်။ ဘုရားကျောင်း အငြင်းပွားမှုမှာလည်း အခြားသော ထိုင်းနိုင်ငံရေး အကြောင်းအရာများကဲ့သို့ပင် သက်ဆိုင်အရေး နှင့် ခွဲထုတ်မရဆောင် ဆက်နွယ်နေသည်။ ထိုင်းအတိုက်အခံ သက်သက်သက် များဖြစ်သော သက်ဆိုင်နှင့် ဟွန်ဆန်ကြား အနီးကပ် ဆက်ဆံရေးရှိခြင်းကြောင့် နယ်စပ်တင်းမာမှုများ အရှိန်မြင့်တက်ခဲ့ပြီး ယင်းလပ် ဝန်ကြီးချုပ်အဖြစ် တာဝန်ယူသည့် ၂၀၁၁ ခုနှစ်တွင်မှ တင်းမာမှုလျော့လာသည်။ ယင်းလပ် ဝန်ကြီးချုပ် တာဝန်စတင် ထမ်းဆောင်ချိန်တွင် အပြည်ပြည်ဆိုင်ရာ တရားရုံး၏ ကြားဖြတ် အမိန့်ချမှတ်မှု ပေါ်ပေါက်လာပြီး နှစ်နိုင်ငံတပ်ဖွဲ့ဝင်များကို ဘုရားကျောင်းအနီး ဘုရားကို လိုက်တာပတ်လည်တွင် သတ်မှတ်ထားသည့် စစ်ခွန်မှ စုပေါင်းပေးရန် သဘောတူညီခဲ့သည်။ နယ်ခြားဒေသ မြေပုံရေးဆွဲခဲ့သည့် ၁၉၀၈ ခုနှစ် မှ အပြည်ပြည်ဆိုင်ရာတရားရုံး

ဆုံးဖြတ်ချက်ချမှတ်ခဲ့သည့် ၁၉၆၂ ခုနှစ် ကြားကာလ နှင့် ၂၀၀၆ ခုနှစ် ထိုင်းစစ်အာဏာသိမ်းမှုမှ စတင်ခဲ့သော ကာလနှစ်ခုတို့ကို သိနားလည်မှု ဘုရားကျောင်း အငြင်းပွားမှုကို နားလည်နိုင်မည်ဟု ဘုရားကျောင်းနှင့်နယ်စပ် ပဋိကူအကြောင်း စာအုပ်ရေးသားခဲ့သည့် ပေါဆိုးသီရိတက ပြောကြားသည်။ ပြင်သစ်ကိုလိုနီများ ရေးဆွဲခဲ့သည့် မြေပုံကိုသာ ကမ္ဘောဒီးယားနိုင်ငံက လက်ခံထားပြီး ထိုင်းနိုင်ငံက တစ်စက်သတ် ရေးဆွဲပြီး ၂၀၀၇ ခုနှစ်အတွင်းထုတ်ပြန်ခဲ့သည့် မြေပုံကို အသိအမှတ်မပြုချေ။ ယင်းမြေပုံတွင် အငြင်းပွားနယ်မြေကို ထိုင်းနိုင်ငံ ပိုင်ဆိုင်ကြောင်း ဖော်ပြထားသည်။

ပိုမိုကျယ်ပြန့်စွာ သုံးသပ်ကြည့်လျှင် နယ်စပ် အငြင်းပွားမှု မှာ ဘုရားကျောင်းအနီး တစ်ဝိုက်တွင်သာ ဖြစ်ပွားနေခြင်း မဟုတ်ပေ။ ထိုင်းနိုင်ငံ၏ နယ်မြေများကို နိုင်ငံခြားအင်အားကြီး နိုင်ငံများနှင့် အဓိကအား နိုင်ငံများထံသို့ ဆုံးရှုံးခဲ့ရကြောင်း ထိုင်းဘုရင်များ အရာရှိကြီးများ နိုင်ငံရေးသမားများနှင့် ကျောင်းသားစာအုပ်များတွင် ပုံဖော်ခဲ့ကြသည်။ ပရတ်တီယာ ဘုရားကျောင်းကို

စာ 34 ဆို

မြန်မာလိုပတ်တတ်ရှိဖြင့် BIO ဝေဒနန်းနားလည်စေသည်
မေးခွန်းပတ်နည်း
FROM 2008 TO 2013 (Chapter-5, 7, 10, 12)
အဖြေ၊ ဖြိုအားနယ်ရန် စာအုပ်ဆိုင်တိုင်းတွင် ပေးပို့ပါ။

The VOICE Daily
နယ်ကိုယ်စားလှယ်များ အလိုရှိသည်
ရန်ကုန် ၀၉ ၄၂၀၀၀ ၆၅၇၉
ဆက်သွယ်ရန်
မန္တလေး ၀၉ ၄၂၀၀ ၆၅၇၇

GLORY Career Training Centre
ကမ္ဘာ့ဆင့် သွတ်ဆိုင်ဆိုင် (၄) ဦးကို ဖွဲ့ထုတ်ပေးခဲ့ပြီး ရာနှုန်းပြည့် နယ်ဆောင်ချက်များရရှိခဲ့သော GLORY တွင် သင်တန်းတက်ခြင်းဖြင့် ဆောင်ရွက်ပုံ ကိရယပုံ
UK Engineering Diploma သင်တန်းများ
Advanced Diploma သင်တန်းများ

Economist

09-250291292, 09-450050850, 01-202640
epicmedia.myanmar@gmail.com No.155, 46th St., Yangon